AGATHA CHRISTIE

Ve Ayna Kırıldı

ALTIN KİTAPLAR

KIRIK AYNA

AGATHA CHRISTIE

Dilimize Çeviren:

Adnan Semih YAZICIOĞLU

Altın Kitaplar

1964

Dijital Ortama Aktaran: kütüphaneci

Epub & mobi: erdemli

BİR

Mis Jane Marple pencerenin önünde oturuyordu. Pencere, bir zamanlar kendisi için büyük gurur vesilesi olan bahçeye bakıyordu. Ama artık o günler mazi olmuştu. Şimdi pencereden dışarı bakınca tüyleri ürpererek yüzünü buruşturuyordu. Bahçe ile fiilen uğraşması bir müddet evvel kendisine yasak edilmişti. Eğilmeyecek, çapa çapalamıyacak, bahçe kazmıyacak, çiçek dikmeğe kalkışmıyacaktı... Olsun olsun da ancak hafif tertip çiçek budamasına izin vardı. Haftada üç gün gelen ihtiyar bahçıvan Laycock bahçeye çeki düzen vermek için, tabii, elinden geleni yapıyordu. Fakat onun mükemmel dediği (ki hiç te mükemmel değildi) ancak kendi ölçülerine göre mükemmeldi. Yoksa bu ölçüler hanımının ölçülerine kat’iyen uygun değildi. Mis Marple bahçede neler yapılmasını istediğini gayet iyi biliyordu ve bir işin yapılmasını istediği zaman Laycock'a gerekli talimatı veriyordu. İşte o zaman ihtiyar Laycock dehasını gösteriyordu. Ama ilk hevesi geçtikten sonra gayrete gelip emredilen şeyleri yapmak için zerre kadar heves göstermiyordu.

— “Çok haklısınız, hanımefendi. Şuraya şakayıkları dikeriz, duvar dibine de iri çan çiçeklerini sıralarız, Dediğiniz gibi bu hafta her şeyden evvel bu iki işin yapılması lâzım.”

Fakat Laycock'un işleri asmak için daima mâkul mazeretleri bulunuyordu; en beylik mazereti de hava şartlarıydı. İşler gecikti mi, muhakkak hava ya çok kuruydu, ya da çok yağmurlu... Veyahut ta toprak çok su emmiş oluyordu... Veyahut ta hava don yapacağa

benziyordu. Ya da sırada, o işlerden çok daha evvel yapılması gereken mühim bir iş oluyordu. Bu mühim şey de umumiyetle onun, hesapsız yetiştirmeğe meraklı olduğu lahanalarla veya pırasa fideleriyle ilgili bir iş olurdu. Laycock'un bahçıvanlık sanatı hakkındaki prensipleri gayet basitti; bir bahçe sahibi ne kadar bilgili olursa olsun, ona bu prensiplerinden feragata zorlayamazdı.

Pencereden bahçeye bakarken Mis Marple hep bunları düşünüyordu. Sonra bakışlarını bahçeden kaçırdı, tekrar yün işini eline aldı..

İnsan gerçeklere korkusuzca bakmayı bilmeliydi: St. Mary Mead artık eski St. Mary Mead değildi. Bir bakıma, her şey değişmişti. İnsan bunun suçunu harplere (her iki harbe), genç neslin ihmalkârlığına, kadınların artık evlerinde oturmayıp işe gitmelerine, atom bombasına veya sadece, hükümete yükleyebilirdi... Fakat insanın artık her şeyin değiştiğini düşünürken asıl kastettiği insanın kendinin yaşlanmakta olduğuydu. Çok mâkul bir yaşlı hanımefendi olan Mis Marple bunun gayet iyi farkındaydı. Ne var ki, yaşlandığını St. Mary Mead'de garip bir şekilde çok daha fazla hissediyordu, çünkü bu kasaba çok. uzun senelerdenberi onun yuvası idi.

St. Mary Mead, yani ilçenin özü sayılan eski kasaba, hâlâ mevcuttu. Mavi Domuz hâlâ yerindeydi; kilise, papazın kaldığı ev, Kıraliçe Anne'ın küçük yuvası, George devri üslûbunda yapılmış evler... Kendi evi de onlardan biriydi. Mis Hartnell'in evi hâlâ yerindeydi, son nefesine kadar medeniyete ve yeni gelişmelere karşı koymak için mücadele eden Mis Hartnell de o evdeydi. Mis Weatherby vefat etmişti, şimdi onun evinde banka müdürü ile ailesi oturuyordu, evi de, kapılarıyla çerçevelerini açık tatlı maviye boyayarak biraz eli yüzü düzgün hale sokmuşlardı. Eskiden kalma

öbür evlerin de çoğunda yeni kiracılar oturuyordu, fakat yeni kiracılar, onları kendilerine satan emlâk komisyoncuları, o evlerde bulunduğundan bahsettikleri “eski: zaman havası” nı bozmamak için hiçbir şeyi tadile kalkışmadıklarından binaların çoğunun dış görünüşü değişmemişti. Yeni kiracılar bu evlere yalnız modern birer banyo ilâve etmiş, su tesisatı için avuçla para harcamış, elektrikli ocaklar, bulaşık yıkama makineleri falan koydurmuşlardı.

Evler eskisine nisbetle hemen hiç farketmediği halde, kasabanın ortasından geçen cadde için ayni şey söylenemezdi. Cadde üzerindeki dükkânlar sahip değiştirdi mi, yeni mal sahipleri derhal mağazaları ve dükkânları tamamen modern bir kafayla yeniliyorlardı. Balıkçı dükkânı, içinde dondurulmuş balıkların pırıl pırıl yattığı yeni lüks vitrinleriyle artık tanınmaz hale gelmişti. Kasap muhafazakâr kalmış... gerçekten de parası olan için etin daima iyi kalitesi makbuldü. Paranız yoksa, daha ucuz etleri, sert incikleri alır ve onlarla iktifaya mecbur kalırdınız.

Bakkal Barnes te hâlâ eski dükkânındaydı, hiçbir şeyi değiştirmemişti, Mis Hartnell ile Mis Marple ve diğerleri Allahın günü bunun için Allaha şükrediyorlardı. Barnes çok mültefit bir adamdı, tezgâhının önünde alışveriş ederken oturup şöyle rahatça dinlenebilecek cinsten koltukları vardı. Oraya oturup şöyle peynir çeşitlerinden, zeytin kalitesinden bahsetmek ne zevkli oluyordu. Maamafih, caddenin nihayetinde, bir zamanlar Mr. Toms'un hasırcı dükkânının bulunduğu yerde de gıcır gıcır, pırıl pırıl büyük bir mağaza duruyordu... Ve bu yeni mağaza St. Mary Mead'in yaşlıca hanımları için bir felâket alâmetiydi.

Mis Hartnell: “İnsanın isimlerini bile duymadığı bir sürü şeylerle dolu binlerce paket” diye söyleniyordu. “Binlerce çocuk maması.

Halbuki çocuk dediğin salamlı yumurtayla doğru dürüst beslenir. Hem sonra neymiş o, yok eline bir sepet alacaksın, lâzım olan şeyleri arayıp bulup onun içine dolduracaksın... bazan insanın istediği şeyi bulabilmesi için en azından bir çeyrek saat etrafına bakınıp durması lâzım geliyor... Sonra bir de bakıyorsun, aradığını bulmuşsun, ama ya çok kocaman bir paket içinde, ya da çok küçük. Hiçbir vakit istediğin şeyi istediğin miktarda bulamıyorsun. Sonra da alışverişini bitirdikten sonra para ödeyeceğim diye kuyruğa gir, yarım saat ayaklarına kara su insin. Müthiş yorucu bir şey. Tabiî, böyle şeyler Yeni Şehir'de oturanlar için fevkalâde...”

Sözünün burasına gelince durdu.

Çünkü, şimdi âdet olduğu üzere, söz ne zaman o noktaya gelirse, cümle sona eriyordu. Kasabanın kenarında bir Yeni Şehir kurulmuş ve kuruluyordu. Bu şehrin tamamen kendisine mahsus bir havası vardı. Başlı başına bir âlemdi Yeni Şehir.

Mis Marple öfkeyle bir çığlık attı. Yine yün örgüsünde bir sıra atlamıştı. Hem de yeni değil, hayli zaman evvel ördüğü bir kısımda.

Ve o sırayı atladığının farkına da ancak şimdi, artık örgüyü boyun için sırayı darlaştırmaya ve sıraları saymaya başladığı zaman farketmişti. Yedek tığlarından birini aldı, örgüyü şöyle yana, ileriye, ışığa doğru tuttu, ona endişeli bakışlarla baktı. Yeni gözlükleri bile bir işe yaramıyordu. Yine. yaşlanmakta olduğunu hissetti. Öyle bir gün geliyordu ki, göz hekimleri, bütün o lüks bekleme salonlarına, en modern cihazlarına, göz. bebeğine tuttukları o parlak ışıklara ve istedikleri son derece yüksek ücretlere rağmen, insanın gözlerinin görme kabiliyetini düzeltmek için fazla bir şey yapamıyorlardı. Mis Marple, daha birkaç sene öncesine kadar (pek bir kaç sene öncesine kadar denilemezdi ya) gözlerinin ne kadar iyi gördüğünü hatırlayarak

hasretle göğüs geçirdi. St. Mary Mead'de neler olup bittiğini gayet iyi görecek bir yerde bulunan bahçesinin stratejik mevkiinden faydalanır ve keskin bakışlarından hemen hiçbir şey kaçmazdı. Ve kuş gözleme dürbünlerinin yardımıyla (ki o dürbün de ne kadar işine yaramıştı)... neler neler görmeye muvaffak olmamıştı ki... Sözünü orada yarım bıraktı, sonra düşünceleri mâziye yöneldi. Ann Prothoroe'in sırtında incecik bir yazlık emprime, Papazın bahçesine gidişi. Ya Albay Prothoreo... zavallıcık... çok sıkıcı ve nahoş bir adamdı, muhakkak... fakat öylesine bir cinayete kurban gitmek te... Mis Marple “Olur şey değil” der gibi baş salladı. Sonra papazın güzel ve genç karısı Griselda'yı düşünmeye başladı. Sevgili Griselda... Ne sâdık bir dosttu... Her Noel'de muhakkak bir kart yollamayı unutmazdı. O bir içim su bebeği de şimdi bayağı boylu poslu bir delikanlı olmuştu; hem de çok iyi bir iş tutmuştu. Mühendisti galiba, değil mi? Mekanik trenlerini nasıl da söker, paramparça ederdi? Papazın evinin ötesinde, tarlalar arasından kıvrıla kıvrıla giden bir yol ile Çiftçi Giles'in sağırları görünüyordu... Onların da ötesinde vaktiyle meranın olduğu yerde... şimdi...

Evet, Yeni Şehir yükseliyordu orada şimdi.

Ama nesi vardı Yeni Şehirin? Mis Marple bu suali kendi kendine huşunetle sormuştu. Terakkinin önüne geçmeye imkân yoktu. Halk için modern evler, blok apartımanlar şarttı ve Yeni Şehrin binaları da pekâlâ gayet güzel inşâ edilmişti. Veyahut ta kendisine öyle söylemişlerdi. “Plânlama mı ne?” demişlerdi. Ne var ki, her sokağın isminin arkasına bir Close takmışlardı. Buna aklı ermiyordu işte Mis Marple'in...

Tıpkı eski moda eşyayla dolu misafir odasına “oturma odası” diyen Chery Baker'in kullandığı tâbirlere benziyordu bu Close'lu blok

apartıman sokaklarının isimleri de... Ama ne zaman “oturma odası” dese, Mis Marple daima gayet nazikâne Cherry Baker'in hatasını düzeltir, “Misafir odası, Cherry” derdi. Cherry de, genç ve mültefit olduğu için, daima o odadan bahseder, misafir odası sözünü hatırlamaya gayret ederdi, misafir odası kelimesini kullanmak ona gayet acayip geldiği halde yine de her seferinde dili sürçüyordu. Mis Marple, Cherry'den çok hoşlanıyordu. Asıl ismi Mrs. Baker'di ve Yeni Şehir'de oturuyordu. Cherry de böyle mağazadan alışveriş eden, St. Mary Mead'ın sakin sokaklarında hızla çocuk arabası süren yüzlerce genç anneden biriydi. Hepsi de zeki ve iyi tahsil görmüşlerdi. Saçları temiz ve bakımlıydı. Kahkahalarla gülüyor, konuşuyor ve sokaklarda birbirlerine sesleniyorlardı. Cıvıl cıvıl bir kuş (sürüsünden farkları yoktu bu genç annelerin... Hepsinin de kocaları iyi ücret aldıkları halde o sinsice herkesin bütçesini allak bullak eden taksitli alış verişler yüzünden daima para sıkıntısı çekiyorlardı. Cherry eli çabuk ve hamarat bir ahçı ve zeki bir kızdı, telefonla gelen haberleri hatasız not ediyor, bakkalın, manavın faturalarında, defterlerinde hatalı hesaplar varsa onları sır diye bulup meydana çıkarıyordu. Öyle Allahın günü şilteleri alt üst etmeye meraklı değildi ve bütün bulaşıkları da birden küvete doldurup hepsinin üzerine sabun tozu dökerek yıkamaktan zevk alıyordu. Onun için Cherry bulaşık yıkarken Mis Marple hiç mutfak kapısından içeriye bakmamaya çalışıyordu. Mis Marple bu arada antika Worchester işi kıymetli çay takımını da ikidebir kullanılmasın diye göz önünden kaldırmış, onun yerine beyaz üzerine soluk gri desenli ve bulaşık esnasında silinmesin diye yaldızsız modern bir servis satın almıştı...

Halbuki ne kadar farklıydı eskiden bu işler... Meselâ, o sâdık hizmetçisi Florence, o hizmetçilerin ecesi Florence... Sonra onun ardından Amp, Clara ve Alice gelmişlerdi. Hepsi de St. Faith Yetimhanesinden gelmiş zarif kızlardı, kendisinin yanında “iş

öğrenmiş”, sonra da başka yerlerde daha iyi ücretli işlere gitmişlerdi. Hepsi de zaman gelmiş, evlenmiş, çoluk çocuk sahibi olmuşlardı. Mis Marple onların küçük yavrularına ördüğü minicik yünlü elbiseleri tatlı tatlı hatırladı. O eski hizmetçileri hiçbir zaman telefonla doğru dürüst konuşmayı öğrenememiş, hele hesap işlerinin içinden hiçbir vakit çıkamamışlardı. Buna mukabil çamaşır yıkamayı ve yatak yapmayı çok iyi bilirlerdi. Tahsilli değildiler, sadece hünerliydiler. Ne garipti, şimdi bütün ev hizmetleriyle tahsilli kızlar meşgul oluyorlardı. Avrupadan tahsile gelmiş kızlar, tatildeki üniversiteli kızlar, Yeni Şehirdeki apartımanlarda oturan Cherry Baker gibi genç anneler çekinmeden evlerde hizmetçilik ediyor veya ona benzer işler görüyorlardı.

Tabiî, hâlâ Mis Knight gibileri de mevcuttu.

Mis Knight'i, onun üst kattaki yürüyüşüyle şömine seti üstündeki aplikler çıtırdayarak sallanınca birden hatırlamıştı. Mis Knight herhalde öğleden sonra uykusundan kalkmış, şimdi öğleden sonra yürüyüşü için sokağa çıkacaktı. Bir saniyeye kalmaz aşağıya inip Mis Marple'a kendisine kasabadan herhangi bir şey isteyip istemediğini sormaya gelirdi.

Mis Knight'i düşününce Mis Marple'in dimağında o her zamanki tepki belirdi. Sevgili Raymond (yeğeni) şüphesiz onu kendisine yardımcı vermekle büyük bir âlicenaplık eseri göstermişti ve Mis Knight'tan daha candan bir insan bulunmazdı, çünkü geçirdiği bronşit kendisini pek dermansız bırakmıştı ve Dr. Haydock ta onun dairesinde yapayalnız oturmamasının, birinin mutlaka sık sık gelip ziyaret etmesinin, onunla alâkadar olmasının şart olduğunu söylemişti... Mis Marple düşüncelerinde o noktaya gelince durdu. Çünkü “Ah, ne olur, bana yardıma gelen Mis Knight'tan başka biri

olsaydı” diye düşündü, ama bu düşünceye devam edebilmek imkânsızdı. Bugünlerde yaşlıca hanımlar için kadere boyun eğmekten başka hiçbir şey yoktu. Eski zamanın sâdık hizmetçileri çoktan demode olmuşlardı. İnsan gerçekten hasta olduğu vakit, hastaneden profesyonel bir hemşire getirmekten başka çâre yoktu, onlar da çok yüksek ücretler istiyorlardı. Ona rağmen bir hastabakıcı tedariki çok zordu. Veyahut ta bir hastaneye gidip yatmak lâzım geliyordu. Fakat hastalığın o nâzik devresi geçtikten sonra insan yine Mis Knight'ların ellerine kalıyordu.

Doğrusunu söylemek gerekirse, Mis Knight'ların hiç bir kusurları yoktu; yalnız pek, sinir bozucu mahlûklardı. Son derece müşfik, son derece mültefit, hastalarına karşı her an şefkat ve ilgi göstermeye hazır, onları neşelendirmeye, onlarla şakalaşmaya, onların yanında daima güler yüzlü olmaya çalışmaktaydılar.

Mis Marple, kendikendine: “Ben” dedi, “belki yaşlıyım, ama kafadan sakat bir çocuk değilim.”

Tam o anda, Mis Knight, âdeti veçhile, derin derin soluyarak çevik adımlarla odaya girdi. Elli altı yaşında, iri yapılı, adaleleri pörsümüş bir kadındı ve sararan kır saçları gayet muntazam bir şekilde toplanmıştı. Gözlerinde gözlükler, uzun bir burnu ve bu burnun altında da gayet zarif bir çift dudak ile zayıf bir çene vardı.

Hastasının moralini yükseltmek ve yaşlıların o hüzünlü havasını dağıtmak gayesini güden coşkun bir neşeyle: "“Nasılız bakalım?” diye bağırdı. “İnşallah bir parçacık şekerleme kestirmişiktir umarım.”

Mis Marple: “Şekerleme falan kestirmedim, yün örüyordum” diye cevap verdi, sonra zaafını sıkıntılı ve mahçup bir ifadeyle belirterek devam etti: “Bir sıra atlamışım örgümde.”

Mis Knight: “Ah, bakın, bu haber fena!” dedi. “Eh, ne yapalım, ilk fırsatta söker, yeniden öreriz o kısmı, olmaz mı?”

Mis Marple: “Artık onu siz yaparsınız” dedi. “Ben, maalesef, onu yapabilecek halde değilim.”

Sesinin tonundaki hafif acı serzenişi Mis Knight hiç farketmemiş gibiydi. Yine de, iri yapılı kadın, daima yardıma hevesli idi.

Birkaç dakika sonra: “İşte bakın, gördünüz mü” dedi. “Tamam, hah şöyle. Şimdi gayet rahatsınız, güzelim.”

Mis Marple, kendisine eş ve dostunun, manavdaki kadının veya kırtasiyeci dükkanındaki tezgâhtar kızın güzelim (hattâ şekerim) sözlerine muhatap olacak kadar tatlı bir kadın olmasına rağmen, Mis Knight'in kendisine “güzelim” demesi fena halde sinirine dokunuyordu. Bu da yaşlı hanımların, bugünün havası içinde tahammül etmeye mecbur oldukları hususlardan bir diğeriydi. Mis Knight'a kibarca teşekkür etti.

Mis Knight, gayet neşeli: “Eh, ben de artık şöyle biraz yürüyüşe çıkıyorum” dedi. “Ama fazla sürmez, döneceğim.”

Mis. Marple, nazikâne ve samimiyetle: “Rica ederim, dönmek için acele etme.” dedi.

— “Ama ne olursa olsun, sizi burada böyle yalnız başınıza bırakmak istemem, güzelim. Belki bir sıkıntınız falan olur.”

Mis Marple: “Sizi temin ederim ki, halimden çok memnunum” dedi. “Biraz mahmurluğum üstümde. Herhalde.” (Gözlerini yumdu,) “Biraz şekerleme yapsam fena olmayacak.”

— “Hah şunu hileydiniz, güzelim. Çarşıdan almamı istediğiniz herhangi bir şey var mı?”

Mis Marple gözlerini açtı, düşündü.

— “Longdon'a uğrayabilirseniz bakın bakalım, perdeler hazır olmuş mu? Mrs. Wilay'den de bir çile mavi yün alırsanız, memnun olurum. Eczaneye de bir uğrayıverin, bir kutu hap daha alın bana mümkünse. Sonra kütüphaneye uğrayıp kitabımı da değiştiriverin... fakat sakın yerine benim listemde olmayan kitaplardan birini alayım demeyin. Son kitap berbattı. Okumaya bile tahammül edemedim.” Sonra İlkbahar Uyanıyor adlı kitabı yanındaki masadan alarak Mis Knight'a uzattı.

— “Ah, rica ederim. Hoşunuza gitmedi mi bu kitap? Halbuki ben çok seveceğinizi sanmıştım. Ne kadar tatlı bir romandı.”

— “Ve şayet, sizin için pek yorucu olmazsa, lütfen Halletlere kadar da uzanıp şu eski usûl yumurta çırpacak tellerinden var mı, bakar mısınız?”

(Mis Marple Hallederde, sipariş ettiği çeşitten yumurta çırpacağı olmadığını biliyordu, fakat Mis Knight'tan mümkün olduğu kadar uzunca bir zaman kurtulmak istediği için onu ana caddenin en nihâyetinde bulunan Halletlere'a kadar yolluyordu.)

— “Tabii bütün bunların hepsi sizi fazla yoracak olursa...” diye mırıldandı.

Mis Knight aşikâr bir samimiyetle cevap verdi: “Ne münasebet, bilâkis memnun olurum.”

İşte Mis Knight bunun üzerine pencerenin önünde koltuğuna kurulmuş, sükûn içinde gözlerini yummuş, dinlenen cılız, yaşlı hanıma son bir nazar atfettikten sonra, odadan çıktı.

Mis Marple, Mis Knight filesini, çantasını veya bir mendilini falan unutup ta (ki her şeyini orada burada unutur ve üç, beş dakika sonra da hatırlayıp muhakkak dönüp geri gelebilir diyerek hemen gözlerini açtı, ayağa fırladı, örgüsünü bir kenara fırlattığı gibi metin adımlarla odayı geçti, hole çıktı. Derhal yazlık mantosunu askıdan aldı, holdeki bastonluktan da bir baston çıkardı, kalın keçe terliklerinin yerine ayağına alçak topuklu bir çift sağlam ayakkabı geçirdi. Sonra evin yan taraftaki kapısından dışarı çıktı.

Kendi kendine: “Mis Knight, caddenin nihayetine kadar gidip bütün istediklerimi alana kadar en azından bir yarım saat geçer” diye tahmin yürüttü. “En azından o kadar çeker... Şu saatte bütün mağazalar kalabalıktır. Yeni Şehirde oturanlar hep bu saatte alış verişe çıkarlar.”

Mis Marple, bir an Mis Knight'ın perdeler için Longdon mağazasına uğradığını düşündü. Onun hakkında yürüttüğü tahminler akıllara durgunluk verecek kadar isabetli olurdu. Mis Knight şu anda muhakkak: “Tabii, ben daha hazır olmadıklarını zaten biliyordum. Yine de bir uğrayayım dedim, çünkü ihtiyar hanımefendi ısrarla perdeleri soruyor. Zavallı ihtiyarcıklar, artık hayattan o kadar az ümit edecek şeyleri kaldı ki. İnsan onların gönüllerini hoş etmeye bakmalı. Üstelik o kadar da tatlı bir hanım ki. Tabii, ihtiyarladığı için biraz şaşkınlığı var, ama başka ne beklenebilir ki bu yaşta?... Bütün organları körleniyor insanın. Ah, bakın, şuradaki kumaşa diyecek yok. Acaba başka rengi de var mı onun?” diye konuşmakla meşguldü.

Bu şekilde hoş bir yirmi dakika geçecekti. Mis Knight nihayet mağazadan ayrıldığı zaman, baş tezgâhtar kıs kıs gülerek: “Mis Marple ihtiyarlıyormuş ha?” diye burun kıracaktı. “Gözlerimle görmeden dünyada inanmam. Mis Marple ne kadar yaşlanırsa yaşlansın, zehir gibidir. Ben daha onun bir gün olsun gözünden bir şey kaçtığını görmedim.” Sonra tezgâhın önünde duran daracık pantalonlu ve sırtında branda bezinden bluz olan bir genç kadına gitti, onun istediği üzerinde pavuryalar bulunan plâstik banyo perdesini aramaya başlıyacaktı.

Mis Marple, bir insanı geçmişte tanıdığı bir başkasına kıyaslarken duyduğu hazla, kendi kendine: “Evet, bana onu hatırlatıyor, Emily Waters'i hatırlatıyor” dedi. “Aynen onun gibi kuş beyinli.” Acaba Emily ne olmuştu? Herhalde, pek bir şey olmamıştı hayatında. Bir defasında, bir papazla nişanlanmasına ramak kalmıştı, fakat senelerce süren ve anlayış içinde geçen bir nişanlılık devresinden sonra iş suya düşmüştü. Mis Marple kendisine vaktiyle hem dadılık, hem hemşirelik eden yardımcısını zihninden çıkardı, etrafıyla meşgul olmaya başladı.

Bahçeyi hızla geçmiş, , yalnız gözünün ucuyla Laycock'un eski gülleri pek fazla budamış olduğunu görmüştü, ama yine de bu manzaranın keyfini kaçırmasına müsaade etmedi. Şimdi kendi başına güzel bir gezintiye çıkmıştı. Hiçbir şeyin neşesini gölgelemesine müsaade etmiyecekti. Tatlı bir maceraya atılıyormuş gibi bir heyecan vardı içinde. Sağa saptı, papazın evinin bahçe kapısından girdi, öbür kapıdan çıktı. Bir zamanlar eski kapının bulunduğu yerde şimdi asfalt yola çıkan demir bir kapı vardı. O kapıdan çıkınca bir derenin üzerinden geçen minicik bir köprüye geliniyordu, o köprünün öbür yakasında bir zamanlar meranın bulunduğu yerde şimdi Yeni Şehir yükseliyordu.

İKİ

Mis Marple, yeni bir dünya keşfine çıkan bir Columbus heyecanıyla köprüyü geçti, daracık patika üzerinden yola devam etti; dört dakika sonra Aubrey Close'a gelmişti.

Tabii, Mis Marple Yeni Şehir'i, onun hep isimlerinin sonunda Close kelimelerini taşıyan blok apartımanlarını, televizyon antenlerini, mavi, pembe, sarı ve yeşil boyalı kapıları ve pencereleriyle gayet muntazam bir şekilde inşâ edilmiş bahçeli evlerini Market Basing Yolun'dan görmüştü. Fakat Yeni Şehir kendisi için o güne kadar sadece harita üzerindeki bir şehir ne mâna ifade etmişse aynen öyle kalmıştı. Yeni Şehre hiç gelmemiş, içinde dolaşmamıştı. Ve şimdi de nihayet o mahalleye ayak basmıştı, yerden mantar gibi biten bu cesur yeni dünyayı, her şeyiyle o güne kadar bildiği âlemin yabancısı bu dünyayı dikkatle müşahede ediyordu. Yeni Şehir, çocukların oyuncak tuğlalarıyla inşâ edilmiş gayet muntazam bir maketi andırıyordu. Mis Marple'a bir hayâl âlemi gibi geliyordu orası...

İnsanları da bir hayâl âleminin insanları gibiydi Yeni Şehirin. Daracık pantalon giymiş genç kadınlar, meş'um bakışlı delikanlılar ve oğlanlar. İri göğüslü henüz on beş yaşında kızlar. Mis Marple bütün bunların gerçekten çok çirkin şeyler olduklarını düşünmekten kendini alamıyordu. Kendi başına bastonuna dayana dayana metin adımlarla yürürken kimse kendisine dikkat etmemişti. Aubrey Close yolundan çıkıp döndü, şimdi Darlangton Close'daydı. Ağır ağır yürüyordu ve yürürken de bebek arabalarını süren annelerin, genç erkeklere hitap

eden kızların, ve birbirlerine korkunç ifadelerle hitap eden meş'um bakışlı meşin ceketlilerin aralarındaki konuşmaları dinliyordu. Anneler apartıman kapılarının önüne çıkarak, her zamanki gibi, kendilerine katiyen yapmamaları tenbih edilmiş şeylerle meşgul olan çocuklarına sesleniyorlardı. Şu çocuklar da hiç değişmiyorlardı. Allaha şükretmek lâzımdı bunun için. Sonra Mis Marple gülümsemeğe ve mutat benzerlikleri seri halinde hafızasına kaydetmeğe bağladı.

İşte şu kadın tıpkı Carry Edwards'u andırıyordu -şu esmeri de o Hooper'lerin kızının burnundan düşmüştü- Mary Hooper nasıl yuvasını kendi elleriyle yıktıysa şu esmerin de öylesine yıkacağından hiç şüphesi yoktu. Şu oğlanlar... esmer olanı tıpkı Edward Leeke'ydi... Çılgınca şeyler söylüyordu, fakat zararsız bir insandı. Hattâ gerçekte kibar çocuktu... şu sarışını da Mrs. Bedwell'in Johs'un tıpatıp kopyasıydı. İkisi de kibar çocuklardı. Gregory Binns'e benzeyen oğlanın pek sağlam bir ayakkabı olmayacağı belliydi. Muhakkak o da ötekininki gibi bir ananın çocuğuydu.

Bir köşeyi dönerek Walshingam Close'a saptı. Her saniye maneviyatı biraz daha düzelmeye başlamıştı.

Mis Marple, Yeni Şehri keşfetmek hevesiyle boyuna köşeler dönerek bir sokaktan ötekine saptığı için nerede bulunduğunu şaşırmış gibiydi; tekrar o yeni mahallenin kenarına çıkmıştı. Şimdi Croinsbrook Close'daydı ki, bu mahallenin yarısı henüz inşâ halindeydi. Hemen hemen yeni bittiği her halinden belli bir binanın birinci katındaki bir balkon penceresinde genç bir çift yanyana, ayakta duruyorlardı. Katla ilgili bazı hususlardan bahsederlerken sesleri aşağıya Mis Marple'a kadar geliyordu.

— “Gayet güzel bir yerde, kabul etmelisin, Harry.”

— “Öbürü de bunun kadar güzeldi.”

— “Ama bunun fazladan iki odası daha var.”

— “İki oda demek fazladan iki odalık eşya masrafı demektir.”

— “Ama, ben bunu beğendim.”

— “Ona ne şüphe.”

— “Ahh, hep keyfimi kaçırırsın. Annem ne dedi, unuttun mu?”

— “Annen durmadan bir şeyler söyler, çenesi hep işler.”

— “Rica ederim, annemin aleyhinde ileri geri konuşma. O olmasa ben ne olurdum? İsteseydi senin başına çok daha büyük işler açabilirdi, bunu da bilesin. Seni mahkemeye bile verebilirdi.”

— “Ah, bırak bu lâfları Allah aşkına, Lily.”

— “Buradan tepelerin çok hoş bir manzarası var. İnsan bakınca ta...” Eğildi, vücudu sola doğru alabildiğine kırıldı. “Buradan bakınca tâ su haznesine kadar her yer görülüyor...”

Genç kadın biraz daha eğildi, şimdi balkon kapısının eşiği üzerine konulmuş ve hiçbir yere çivilenmemiş serbest duran tahtaların üzerine bütün ağırlığıyla basmakta olduğunun farkında değildi. Sonra tahtalar ağırlığının altında ileri doğru kaydı, onu da beraber kaydırdı. Muvazenesini bulmak için çırpınarak bir çığlık attı.

— “Harry...”

Genç adam hiç kımıldamadı... karısının bir, iki karış gerisinde duruyordu. Bilâkis beri beri çekildi.

Genç kadın pençeleriyle ümitsizce duvarı kavrayarak muvazenesini bulmaya muvaffak oldu.

— “Ooo!” Korkuyla nefesini saldı. “Neredeyse düşüyordum. Neden tutmadın beni?”

— “O kadar âni oldu ki., Hem sonra toparlandın, gürültüye mahal yok.”

— “Sen öyle bil. Düşmeme ramak kaldı, diyorum sana. Şu bluzumun önüne de bak. ne hale geldi.”

Mis Marple biraz daha yürüdü, sonra içinden gelen bir hisle aniden geri döndü.

Lily şimdi yola çıkmış, nişanlısı olacak genç adamın evin dış kapısını kilitlemesini bekliyordu.

Mis Marple doğruca genç kadına gitti, çabucak ona hafif sesle şunları söyledi:

— “Ben sizin yerinizde olsam, şu delikanlıyla dünyada evlenmezdim, kızım. Siz başınız darda kalınca, bir tehlikeye girince güvenebileceğiniz birini istiyorsunuz. Böyle konuştuğum için beni mazur görün... fakat şahsen bu hususta ikaz edilmeniz gerektiğine kaniim...”

Sonra dönüp yoluna devam etti, Lily onun arkasından ağzı açık bakakalmıştı.

— “Bu da ne biçim iş. Al...”

Genç adam Lily'ye yaklaştı.

— “Ne söyledi o kadın sana, Lily?”

Lily, konuşacak gibi oldu... sonra sustu.

— “Gerçekten bilmek istiyorsan söyleyeyim... Çingene falcı beni nasıl ikaz ettiyse, o da etti.”

Sonra düşünceli bir edayla genç adamı süzdü.

Mis Marple bir an evvel oradan uzaklaşmak hevesinin telaşıyla bir köşeyi döndü ve birden yol ortasındaki bir taşa takılarak düştü.

Ayni anda yan taraftaki evlerin birinden bir kadın koşarak dışarı fırladı:

— “Ah, hanımefendi, ne kötü düştünüz. İnşallah bir yerinize bir şey olmamıştır.”

Sonra mübalâğalı bir iyi niyet sesiyle Mis Marple'ı kucakladı” çekerek onu ayağa kaldırdı.

— “Kırık mırık bir yeriniz yoktur umarım. İşte kalktık ayağa. Sinirleriniz herhalde bir hayli sarsılmış olmalı.”

Sesi gayet yüksek ve dostaneydi. Kırk yaşlarında kadar, kumral saçları kırlaşmaya başlamış ve mavi gözlüydü; Mis Marple'ın keskin bakışlarına haddinden fazla parlak gelen bembeyaz dişlerle dolu ağızlı, tıknaz yapılı, tombulca bir kadındı.

— “İçeri buyursanız da biraz oturup istirahat etseniz, iyi olurdu. Size bir fincan çay yaparım.”

Mis Marple kadına teşekkür etti. Sonra kendini onun emrine bıraktı, mavi boyalı bir kapıdan geçtiler, parlak kreton örtülü koltuklar

ve divanlarla dolu ufak bir odaya girdiler.

Kurtarıcısı onu yastıklarla dolu bir koltuğa oturtarak: “İşte geldik” dedi. “Siz şurada sakin sakin oturun, ben çaydanlığı ocağa koyayım.”

Tombul kadın hızla odadan çıktı. Onun gidişinden sonra odaya oldukça derin bir sessizlik çökmüştü. Mis Marple derin bir nefes aldı. Hiç bir tarafı incinmemiş, berelenmemişti, ama düşüş kendisini hayli sarsmıştı. Bir suçluluk hissiyle, şansı yardım ettiği takdirde Mis Knight'ın bu işten haberdar bile olamıyacağını düşündü. Kollarıyla bacaklarını hafif hareketlerle oynattı. Kırık mırık hiçbir şeyi yoktu. Eve kadar kazasız belâsız gidebilirse... Belki de, bir fincan çay içtikten sonra hiçbir şeyciği kalmıyacaktı...

Ve daha bu düşünce zihninden çıkmadan çay geldi. Kurtarıcısı bir fincan çayı, bir tepsi içinde getirdi, tepsinin üzerindeki ufak bir tabakta da sekerli dört tane bisküvi vardı.

— “Buyurun bakalım.” Tepsiyi onun önündeki ufak bir masanın üzerine yerleştirdi. “Fincanınıza çayınızı koyayım mı? Şekeri bolca koysanız daha iyi edersiniz.”

— “Şeker istemem, teşekkür ederim.”

— “Ama şekere ihtiyacınız var. Şok geçirdiniz. Ben harpte Avrupa'da ambulanslarda çalıştım. Biraz bilirim. Şeker şoka birebir gelir.”

Kadın fincanın içine dört kesmeşeker koydu, sonra çayı hızla karıştırdı. “Şimdi şöyle geriye yaslanın, biraz sonra hiçbir şeyciğiniz kalmayacak, eminim.”

Mis Marple kadının ültimatomuna boyun eğdi.

“Müşfik bir kadın” diye düşündü. “Bana birini hatırlatıyor ama... acaba kimi?”

Gülümseyerek, “Bana çok iyi davrandınız” dedi.

— “Ah, böyle şeylerin lâfı bile olmaz. Ben herkesin yardımına koşan minicik bir halâs meleğiyim. İnsanlara yardıma bayılırım.” Dış kapının kilidi çıtırtıyle açıldığı sırada pencereden dışarı baktı. “Ah, işte kocam da geldi. Arthur... bir misafirimiz var.”

Evin holüne gitti, sonra yanında Arthur dediği kocasıyla döndü. Adamın hayli şaşkın bir hali vardı". Zayıf, solgun benizli ve çok ağır konuşan bir adamdı.

— “Bu hanımefendi yolda düştü... tam bahçe kapımızın önünde. Ben de tabii onun üzerine kendisini içeri aldım.”

— “Karınız son derece kibar bir hanım. Mr..”

— “Ah, Heather için iş ne kelime. O herkese yardımdan hoşlanır.” Sonra ona merakla baktı. “Bu taraflarda bir yerden mi geliyorsunuz?”

— “Hayır, şöyle bir gezintiye çıkmıştım. St. Mary Mead'de oturuyorum. Hemen papazın evinin arka tarafında. İsmim Marple.”

Heather: “Öyle mi?” diye bağırdı. “Demek Mis Marple sizsiniz? Bahsinizi hayli işittim. Şu cinayetleri işleyen sizsiniz ha?”

— “Heather! Ne biçim bir söz bu?”

— “Aman canım, ne demek istediğimi biliyorsun. Cinayetleri falan işleyen demek istemedim... cinayetlerin faillerini bulan yani. Öyle değil mi?”

Mis Marple bir, iki defa elinde olmadan bazı cinayet tahkikatlarına isminin karışmış olduğunu tevazuyla mırıldandı.

— “Bu kasabada bir takım cinayetler olmuş diye duydum. Geçen gece Bingo Kulübünde bahsediyorlardı. Biri Gossing Hall'da olmuş. Ben cinayet islenmiş bir evi katiyen satın almam. Muhakkak perili falandır.”

— “Cinayet Gossington Hall'da işlenmedi. Başka yerde işlenmiş, sonra ceset oraya getirilmiş.”

— “Kütüphanede şömine önündeki halının üzerinde yatıyormuş. Öyle diyorlardı.”

Mis Marple başıyla onun sözlerini tasdik etti:

— “Duydunuz mu? Belki de o cinayetin bir filmini bile çevirecekler. Belki de Marina Gregg, Gossington Hall'u sırf onun için satın aldı.”

— “Evet. Marina Gregg'le kocası. Kocasının ismini unuttum... zannedersem ya bir prodüktör veyahut ta rejisör falan. Göbek adı Jason ama soyadını unuttum. Jason bilmem, ne. Ama Marina Gregg gerçekten güzel bir kadın, öyle değil mi? Evet, son yıllarda pek film çevirmedi ama, uzun zamandır hasta yatıyordu. Fakat bana kalırsa yine de onun gibi ikinci bir artist daha yoktur. Carmanella filminde gördünüz mü onu? Ya Aşkın bedeli'nde, ya Iskoçya Kraliçesi Mary'de? Artık eskisi gibi genç değil, fakat yaşadığı müddetçe daima fevkalâde bir artist olarak kalacak. Ben ona bayılırım. Çok eskidenberi hayranıyım. Çocukken rüyalarıma girerdi. Hayatımda yaşadığım en heyecanlı gün de Bermuda'da St. Johns Ambülans Birliklerine, yardım için büyük bir revü temsil edildiği gündür. Revüyü açmaya Marina Gregg gelmişti. Ben heyecandan deli gibiydim.

Sonra tam temsil günü kırk derece ateşle yatağa düşmiyeyim mi. Doktor, “Katiyen gidemezsiniz!” dedi. Ama dinler miyim? Sonra kendimi pek hasta da hissetmiyordum. Onun için kalktım, yüzüme rengimin solgunluğu belli olmasın diye bol bol makyaj yaptım, doğruca temsile gittim. Beni ona takdim ettiler, benimle -üç dakika kadar konuştu. Sonra bana hatıra olarak imzasını verdi. Fevkalâde idi. O günü ömrüm oldukça unutmayacağım.”

Mis Marple kadına hayretle baktı.

Endişeyle: “İnşallah... bilâhara... hasta hasta yataktan kalkıp temsile gittiğiniz için... durumunuz kötüleşmemiştir?” dedi.

Heather Badcock bir kahkaha attı:

— “Ne münasebet!. Kendimi hayatımda hiçbir zaman o günkü kadar sıhhatli hissetmedim. Bildiğim bir şey varsa, insan bir şeyi isteyince onu elde etmek için her tehlikeyi göze almalı. Ben daima alırım.”

Tekrar güldü. Mesut bir kahkahaydı bu.

Arthur Badcock hayran hayran konuştu: “Dünyada Heather'i tutabilecek hiçbir şey yoktur. Daima her istediğini elde eder.”

Mis Marple birdenbire hatırlayarak memnun bir baş ifadesiyle, , “Alison Wilde” diye mırıldandı.

Mr. Badcock: “Affedersiniz, bir şey mi dediniz?” diye sordu.

— “Hayır. Tanıdığım birini hatırladım da.”

Heather ona soran bir nazarla baktı:

— “Bana bir ahpabımı hatırlattınız da ondan.”

— “Öyle mi? Umarım ki kibar bir hanımdır.”

Mis Marple ağır ağır: “Hakikaten çok kibar bir hanımdı” dedi. “Müşfik, altın kalpli, zinde, sıhhatli ve hayat dolu.”

Heather: “Fakat eminim onun da kendine göre bir takım kusurları vardı.” dedi. “Benim vardır şahsen.”

— “Alison bir şey hakkında fikir beyan ettiği zaman, o şeyi kendi açısından o kadar net bir şekilde görürdü ki, o şeyin başkalarına nasıl görünebileceğini veya ne tesir yapabileceğini hiç düşünmezdi.”

Arthur Badcock karısına döndü: “Tıpkı senin şu yıkılmasına karar verilen gecekonduda oturdukları sırada evlerinden atılan aileyi evimize alışın gibi” dedi., “Hepsini misafir etmiştik, sonra da giderken bütün gümüş çay takımlarımızı da götürmüşlerdi.”

— “Ama Arthur... onları sokakta bırakamazdım. Doğru bir hareket olmazdı bu.”

Mr. Badcock, mahzun mahzun: “Kaşıklar da ata yadigârıydı.” dedi. “George devri mamulatı. Annemin büyük annesinden kalmaydı.”

— “Ah, rica ederim o kaşıkları unut artık, Arthur. İkidebir hatırlatıyorsun hep.”

— “Ben hiçbir şeyi kolay kolay unutamam, şekerim.”

Mis Marple adama dalgın dalgın baktı.

Mis Marple'ın halâskârı Heather yakın bir ilgiyle: “Peki, bana benzettiğiniz o ahpabınız şimdi ne yapıyor?” diye sordu.

Mis Marple cevap vermeden önce, bir saniye tereddüt etti. Sonra konuştu:

— “Alison Wilde mi?.. Ah., öldü.”

ÜÇ

Mrs. Bantry:

— “Memleketime döndüğüm için memnunum” dedi. “Tabii, , buradan uzakta geçirdiğim senelerimin de kötü geçtiğini söylemem. Çünkü fevkalâde bir hayat yaşadım.”

Mis Marple dostunun sözlerini takdirkâr bir baş işaretiyle tasdik etti, sonra onun uzattığı bir fincan çayı aldı.

Birkaç sene evvel kocası Albay Bantry öldüğü zaman, Mrs. Bantry Gossington Hail ile ona bağlı bir hayli geniş araziyi satmış, yalnız Doğu Köşkü'nü kendi için bırakmıştı. Doğu Köşkü gayet sevimli, kuş yuvası gibi, ufacık bir binaydı, ama birçok eksiklikleri olduğu için bir bahçıvan bile orada oturmayı reddetmişti. Mrs. Bantry o küçük köşke modern hayatın icabı olan yenilikleri, en son model gömme bir mutfağı, ana su borularından yeni bir su tesisatı ilâve etmiş, elektrik getirtmiş ve mükellef bir de banyo yaptırmıştı. Bütün bunlar bir hayli masraflı olmuştu, ama Gossington Hall'de yaşamaya devam etseydi, muhakkak ki, ona çok daha tuzluya oturacaktı. Ayrıca kimse tarafından rahatsız edilmeden kendi âleminde yaşabilmek için de tedbir almış, evin etrafında çepeçevre ağaçlarla çevrili bir arlık zarif bir de bahçe bıraktırmıştı. Onun içindir ki, “Hiç olmazsa içim rahat” diyordu. “Gossington'a ne yaparlarsa yapsınlar şu ağaçlar sayesinde gözüm görmiyecek, üzülmeyeceğim.”

Mrs. Bantry son birkaç senesinin büyük bir kısmını uzaklarda seyahatle, dünyanın çeşitli bölgelerinde oturan çocuklarını ve torunlarını ziyaretle geçirmiş, arada bir de kendi evine çekilerek başını dinlemek ve rahat yaşamak fırsatını bulmuştu. Sattığı gündenberi Gossington Hall da bir iki el değiştirmişti. Önceleri bir misafirhane şeklinde işletilmiş, fakat tutmamıştı, bunun üzerine dört kişi orasını müştereken almış ve kabataslak dört ayrı daireye bölerek birlikte kullanmış, fakat neticede geçinemeyip kavga etmişlerdi. Nihayet; Sağlık Bakanlığı ne olduğu da pek anlaşılmayan bir iş için orasını satın almış ve bir müddet sonra Bakanlık ta orasını kullanmaktan vazgeçmişti. Bakanlık binayı tekrar satmıştı... ve şimdi iki dostun sohbetlerine konu olan da bu son satıştı..

Mis Marple: “Tabii, birçok dedikodular geldi kulağıma” dedi.

Mrs. Bantry: “Tabii” dedi, “Hattâ Charle Chaplin'le çocuklarının buraya gelip oturacakları bile söyleniyor. Gelseydiler gerçek ten çok hoş olurdu. Ne yazık ki, bu söylentilerde bir nebze dahi hakikat payı yok.”

Mis Marple göğüs geçirdi: “Ne kadar sevimli bir kadındı” dedi. “Onun ilk filmlerini daima hatırlayacağım. O yakışıklı Joel Robertsle birlikte Muhacir Kuşlar'ı çevirmişti. Sonra o İskoçya Kraliçesi Mary'ye dair filmi. Tabii, pek hissi bir filmdi, fakat Hasat Sonu filmini de çok beğenmiştim. Ah şekerim, kaç seneler geçti o filmlerin üzerinden.”

Mrs. Bantry: “Evet” dedi. “Marina Gregg şimdi... ne dersin? Herhalde kırk beşinde falan olmalı değil mi? Hattâ ellisinde?”

Mis Marple, Marina Gregg'in ellisine yakın olduğuna kaniydi.

— Son zamanlarda film falan çevirdi mi? Artık sinemaya eskisi kadar gitmiyorum da.”

Mrs. Bantry: “Yalnız ufak tefek bazı rollere çıkıyor, zannederim” dedi. “Bir hayli zamandır yıldız rollerinde oynamadı. Ciddî bir sinir buhranı geçirmişti. Şu kaçıncı boşanmasından sonra.”

Mis Marple: “Ne kadar da çok koca değiştiriyorlar” dedi. “Herhalde bir hayli yorucu bir iş olmalı bu.”

Mrs. Bantry: “Ben beceremem bu işi” dedi. “Birini sev, onunla evlen, onun huyuna suyuna alış, rahat bir hayat yaşamaya başla.. sonra da onu bırak, bir yenisiyle ayni şeye yeniden başla. Benim harcım değil bu. Düpedüz çılgınlık bu.”

Mis Marple, bir kart kız öksürüğüyle: “Hiç evlenmedim ki bu bahiste söz sahibi olabileyim” dedi. “Fakat biliyor musunuz, çok yazık.”

Mrs. Bantry, biraz da müphem bir edayla: “Herhalde başka türlü hareket ellerinde değil” dedi. “Öyle bir hayat yaşamaya mecburlar ki... Hayatlarının en mahrem fasılları bile dünyanın gözleri önünde cereyan ediyor. Bütün dünya onlarla meşgul. Onunla tanıştım” diye ilâve etti, “Marina Gregg'le demek istiyorum. Kaliforniyada iken.”

— “Ne biçim bir kadın?” Mis Marple bu suali ilgiyle sormuştu.

Mrs. Bantry: “Çok sevimli” diye cevap verdi. “Yapmacıksız. Son derece tabii ve zerre kadar şımarıklığı yok. Öyle hareket etmeye alışmış. Halbuki ya hakkında duyduklarımız, o içkili partiler, sefahat âlemleri... Muhakkak mecbur olduğu için karıştı onlara.”

Mis Marple: “Beş kere evlenmiş, değil mi?” diye sordu.

— “En azından. İlk kocası basit biriydi. Sonra bir ecnebi prensle mi, Kontla mı ne evlendiydi, sonra da bir film yıldızıyla evlendi. Robert Truscott'tu zannederim, öyle değil mi üçüncü kocası? Büyük bir aşk olarak gazetelerde aylarca işlenmişti o konu. Fakat sadece dört yıl sürdü. Sonra da Marina piyes yazarı Isidore Wright’la evlendi. O izdivacı hayli ciddî ve sessiz sedasız olmuştu: Ondan bir bebeği de oldu... senelerdir bir bebek dünyaya getirmeyi ister dururdu... hatta bebeği olmuyor diye birkaç yetimi evlât ta edinmişti.. neyse, bu seferki gerçekti. Kendi yavrusuydu. Sonra da, zannedersem, çocuğun aptal mı, ucube mi, ne olduğu meydana çıktı... işte Marina Gregg o müthiş sinir buhranına yavrusunun sakat olduğu anlaşılınca kapıldı. Uyuşturucu maddeler falan almaya başladı. Ondan sonra filmlerde oynamayı da bıraktı.”

Mis Marple: “Onun hakkında bir hayli şey biliyor gibisin” dedi.

Mrs. Bantry: “Eh, tabii” dedi. “Gassington'u aldığı zaman tabii alâkadar oldum. Marina Gregg şimdiki kocasıyla da iki sene evvel evlendi. Şimdi tamamen iyileşmiş diyorlar. Kocası zannedersem bir prodüktör... yoksa rejisör mü?.. Her zaman karıştırırım bu ikisini... Marina Gregg'e genç kızlığında aşıkmış, fakat o zamanlar mühim bir kimse olmadığı için Marina ona yüz vermemiş. Fakat şimdi, zannedersem çok meşhur bir filmci. İsmi neydi bakayım? Jason bilmem ne ama.. Jason Hudd, hayır, Rudd, tamam Rudd. Gossingtonu almalarına sebep te... Yeni stüdyolara çok yakın olmasıymış. Yeni stüdyolar da Hellingforth'ta. Market Basing yolundan on kilometre uzaklıkta. Marina, Avusturya Kraliçesi Elizabet'in hayatına dair bir film çevirmeye hazırlanıyormuş, zannederim.”

Mis Marple: “Film yıldızlarının özel hayatları hakkında ne kadar geniş malûmatın var” dedi. “Bütün bunları Kaliforniyadayken mi öğrendin?”

Mrs. Bantry: “Hepsini değil” dedi. “Doğrusu bütün bunları kuvaförümde saçlarımı yaptırırken okuduğum birbirlerinden enteresan mecmualarda okudum. Yıldızların çoğunun isimlerini bile bilmem, ama Marina Gregg'le kocası Gossington'u aldıkları için, tabii yakından ilgilendim. Yine de maceralarının yazdıklarının yarısının bile doğru olduğunu sanmıyorum. Bir defa Marina'nın cinsî arzularının esiri bir manyak olduğuna inanmıyorum. Ayyaş olduğuna inanmıyorum, belki uyuşturucu maddeler kullanmakta olduğuna dair çıkarılan söylentiler bile doğru değil. Uzaklara gitmesinin de bir istirahat gayesile olması çok muhtemel. Sinir krizleri geçirdiği de muhakkak yalan olmalı... fakat yakında gelip bundan böyle St. Mary Mead'de oturacağı doğrudur.”

Mis Marple: “Haftaya geliyormuş diye duydum” dedi.

— “O kadar çabuk ha? Gossington'u, ayın yirmi üçünde St. John's Ambülans Kolordusuna yardım için tertiplenen büyük bir balo dolayısıyla bir tertip heyetine bırakacak, Marina da, evde büyük değişiklikler yapmış galiba?”

Mis Marple: “Ne yapmadılar ki” dedi. “Evi yıkıp yeniden inşa etseler çok, ama çok daha ucuza malolurdu onlara.”

— “Banyo falan yapmışlar, değil mi?”

— “Hem de altı ayrı banyo yapmışlar. Ayrıca palmiyelerle süslü bir bahçe. Büyük bir yüzme havuzu da yaptırmışlar. Manzarayı seyretmek için gayet geniş pencereler açmışlar ve zannedersem

kocanın çalışma odasıyla kütüphaneyi de bozup ikisini bir tek büyük müzik salonu haline getirmişler.”

— “Arthur mezarında dönüyordur. Müzikten ne kadar nefret ederdi, bilirsin.” Durdu, sonra aniden: “Hiç Gossington'un perili olduğunu ima eden falan oluyor mu?”

Mis Marple “hayır” mânasında başını salladı.

Katiyetle: “Hayır, olmuyor” diye de konuştu.

Mrs. Bantry: “Yine de elin ağzı torba değil, söyler” diye mütaleasını bildirdi.

— “Kimse öyle bir şey söylemedi.” Mis Marple durakladı, sonra ilâve etti: “Halk budala değildir, bilirsin. Bilhassa küçük kasabaların halkı..”

Mrs. Bantry ona seri bir nazar atfetti. “Sen bu kanaatinde çok eskidenberi ısrar edersin, Jane. Ve haksızsın diyemiyeceğim.”

Sonra birdenbire gülümsedi:

— “Marina Gregg, bana bir vesileyle, gayet nazikâne, gayet kibarca. “Evinizde yabancıların oturduğunu görmek size ıstırap vermeyecek mi?” diye sordu. Kendisine bunun beni zerre kadar incitmiyeceğine temin ettim. Fakat bana pek inandığını sanmıyorum. Ama nihayet, sen de bilirsin, Jane, Gossington bizim yuvamız değildir. Bir defa orada büyümüş değildik, Çocukluğumuz orada geçmemişti... bir evde mühim olan da odur. Hem sonra o ev çok büyüktü, dört uşak ve hizmetçiyle bile bakımı çok güçtü. Üstelik o merdivenleri...” Birdenbire durdu, merakla sordu: “Merdiven dedim de hatırıma geldi. Düşmüşsün diye duydum, nedir o hikâye öyle? O

Knight olacak kadın seni yalnız başına dışarı çıkmaya bırakmamalıydı."

— "O zavallıcığın bir kabahati yok. Onu çarşıda bir sürü işe yollamıştım, sonra da kendim..."

— "Yani onu kasten evden uzaklaştırdın, öyle mi? Anlıyorum. Neyse, yine de yapmamalıydın, Jane. Bu yaşta böyle şeylere kalkışmamalısın."

— "Ama nereden duydun benim düştüğümü kuzum?"

Mrs. Bantry sırıttı:

— "St. Mary Mead'de hiçbir sır saklı kalmaz. Bu sözü sen kendin bana kaç defa söylemişsindir. Haberini Mrs. Meavy'den aldım."

— "Mrs. Meavy'den mi?" Mis Marple bakışlarını denizden tarafa çevirdi.

— "Her gün benim evime hizmetçiliğe gelir. Kendi Yeni Şehir'de oturuyor." Duraladı, sonra merakla sordu: "Ama sen Yeni Şehir'de ne arıyordun?"

— "Nasıl bir yer, meraklanıp görmeğe gittim. Daha doğrusu orada oturan insanları merak ettim."

— "Peki, nasıl buldun insanlarını?"

— "Herkes gibi, başkaları gibi. Bu sözlerim hayâl sukutuna mı uğratır, yoksa itimat mı telkin eder, bilmiyorum."

— "Herhalde hayâl sukutuna uğratır insanı."

— “Hayır. Bana kalırsa itimat telkin edici bir söz bu. İnsan bu sayede... nasıl diyeyim... bazı tipleri tanıdığı insanlara benzetiyor... Bu sebeple de herhangi bir şey olduğu zaman... o şeyin nasıl ve ne sebepten vukubulduğunu çok iyi anlıyor.”

— “Bir şey olmaktan kastın cinayet falan değil mi?”

Mis Marple bir şok geçirmiş gibi baktı:

— “Benim daima cinayetleri düşünmekte olduğum zehabına da nereden kapılıyorsun, bilmiyorum.”

— “Bu saçma, Jane. Neden açıkça konuşup ta bir cinaî filmler mütehassısıyım demiyorsun, lâfı dolaştırıyorsun?”

Mis Marple, heyecanla: “Öyle bir şey değilim de ondan” diye cevap verdi. “Mesele sadece şundan ibaret; ben insan tabiatını biraz bilirim... bütün hayatım boyunca köy denilebilecek kadar ufak bir kasabada yaşadıktan sonra insan tabiatını öğrenmiş olmak ta pek tabiî bir şeydir zannederim.”

Mrs. Bantry dalgın dalgın: “Birçok kimseler bu hususta seninle mutabık kalmayacak, burası muhakkak, ama” dedi, “bu sözünde gerçeğin payı büyük. Yeğenin Raymond da burası için daima “Tam manasıyla yerinde sayan bir kasaba” derdi.”.

Mis Marple, neşeyle: “Raymond bir tanedir” dedi. Sonra ilâve etti: “Daima, herkese son derece şefkat gösterir. Bana bakması için Mis Knight'a da o para veriyor, biliyor musun?”

Mis Knight hatırına gelince bambaşka şeyler düşünmeğe başladı. Sonra kalktı: “Ben artık geri dönsem iyi olur herhalde.”

— “Buraya kadar herhalde yaya gelmedin, değil mi?”

— “Tabii. İnch getirdi.”

Mis Marple'ın bu hayli muammalı cevabını muhatabı gayet normal anlayışla karşılamıştı. Çok geride kalmış günlerde, Mr. İnch iki fayton sahibiydi, bu faytonlar kasaba istasyonunda daima her treni karşılardı. Ayrıca kasabalı hanımlar çay partilerine gider gelir ve aradabir de kızlarını danslı partilere götürürlerken İnch'in arabalarını kiralarlardı. Güleç, kurnaz yüzlü İnch zamanla yaşlanmış ve yetmiş küsur yaşına geldikten sonra yerini oğluna -ki ona “genç İnch” diyorlardı- bırakmıştı. Genç İnch o zamanlar kırk beşindeydi. Buna rağmen, baba İnch oğlunu çok genç ve başıbozuk sayan kibar hanımları hâlâ kendi getirir götürürdü. Genç İnch zamana uymak için bir müddet sonra faytonları bırakıp yerine iki taksi almıştı. Fakat otomobillerle pek yapamamıştı ve çok geçmeden de taksilerini Mrs. Roberts adında birine satmıştı. Fakat yine İnch ismi kalmıştı. Telefon rehberinde taksiler hâlâ resmen İnch Taksi Servisi diye kayıtlıydı ve kasabanın yaşlı hanımları arabayla veya taksiyle gezilerden bahsederken hâlâ muntazaman, “İnchle geldim, İnchle gittim” diye konuşurlardı.

*

Mis Knight, azarlarcasına: “Dr. Haydock sizi aradı” dedi. “Kendisine Mrs. Bantry'ye çaya gitmiş olduğunuzu söyledim. Yarın tekrar arayacak.”

Mis Marple'ın atkısını, mantosunu ve eldivenlerini çıkarmasına yardım etti.

İthamkâr: “Şimdi de korkarım ki çok yorulduk” dedi.

Mis Marple: “Sen belki yorulmuş olabilirsin” diye cevap verdi. “Ben yorgun değilim.”

Mis Knight: “Gelin de bari şurada, şöminenin yakınında oturun, sıcacık” dedi. “Şöyle bir fincan güzel malt hülâsasına ne dersiniz? Veya bir fincan çaya?”

Mis Marple ona teşekkür etti ve ufak bir kadeh konyak içeceğini söyledi. Mis Knight ona tenkitkâr bir bakışla baktı:

— “Doktor konyak içtiğinizi duysa ne der, bilmiyorum” dedi. Buna rağmen gidip ona bir kadeh konyak getirdi.

Mis Marple: “Ne diyeceğini artık yarın geldiğinde mutlaka doktora sormayı ihmâl etmeyelim” dedi.

Ve ertesi sabah, Mis Knight, Dr. Haydock'u evin holünde karşıladı, onun kulağına heyecanlı heyecanlı bir şeyler fısıldadı.

Yaşlıca doktor, hava bir hayli soğuk olduğu için ellerini oğuşturarak içeriye girdi.

Mis Knight, neşeli: “Doktorumuz ziyaretimize geldi” dedi.

Haydock içeriye girdi, eldivenlerini rastgele bir masanın üzerine attı. “Bayağı ısırıyor ayaz bu sabah.”

Mis Marple: “Bir kadehçik konyak alsanız belki iyi gelirdi” dedi, “Ne dersiniz?”

— “İçkiye başlamışsınız diye bir şeyler çalındı kulağıma. Şunu söylemek isterim ki, hiç bir zaman yalnız içmemelisiniz.”

Konyak ile kadehler Mis Marple'ın yanıbaşındaki ufak bir masanın üzerinde hazırdı bile. Mis Knight odadan çıktı.

Dr. Haydock emektar bir dosttu. Artık pratisyenlikten çekilmiş gibiydi, ama arada bir eski müşterilerini ziyarete geliyordu.

Kadehindeki konyağı bitirirken: “Duyduğuma göre orada burada düşüyormuşsunuz” dedi. “Bu yaşta düşmek pek iyi neticeler vermez, biliyorsunuz. Sizi ikaz etmek isterim. Sonra Dr. Sanford'un çağırılmasını da istememişsiniz.”

Sanford, Dr. Haydock'un beraber çalıştığı bir hekimdi.

— “Yine de Mis Knight sizin itirazınıza rağmen onu çağırtmış... tamamen haklı kadıncağız.”

— “Fazla bir şeyim yoktu ki. Sadece bir iki yerimde çürük ve bere vardı, biraz da şok geçirmiştim. Bunu da Dr. Sanford söyledi. Siz gelene kadar pekâlâ bekleyebilirdim.”

— “Şimdi beni dinleyin, güzelim. Ben ebedî değilim. Bir gün gelecek bu dünyadan göç edeceğim. Ve şunu açıkça ifade edeyim ki, Sanford benden daha kabiliyetli ve bilgili bir hekimdir. Birinci sınıf bir ilim adamıdır.”

Mis Marple: “Genç doktorların hepsi birbirinin kopyası” dedi. “Hemen tansiyona bakıyorlar, derdinizi tesbit ediyorlar, ondan sonra da sarılı, kırmızılı, mavili avuç avuç hapı yutturuyorlar insana. Eczacılığın bakkallıktan farkı kalmadı artık.”

Haydock: “Mesele o değil, yaşlanmak hoşumuza gitmiyor” dedi. “Ben de gerçekten bu ihtiyarlıktan nefret ediyorum.”

Mis Marple: “Bana kıyasla siz delikanlısınız” dedi. “Buna rağmen, ben yaşlanmaya hiç aldırış etmiyorum.”

— “Sizin ilâca değil, başka şeylere ihtiyacınız var. Öyle değil mi? Şöyle sinirlerinizi gevşetecek, çözecek bir şeye?”

Ayağa kalktı:

— Ben artık gideyim. Size verebileceğim en güzel reçete, şöyle nefis, muammalı bir cinayet olacak.”

— “Çok ayıp vallahi.”

— “Doğru ama, değil mi? Maamafih, sıcak bir yaz gününde tereyağı üzerine konulan bir maydanoz yaprağının ne kadar derinliğe gömüleceğini hesaplamak ta sinirlerinizi biraz olsun yumuşatır, değil mi? Hep düşünürüm, acaba maydanoz ne kadar derine batar diye. Hey gidi Sherlock Holmes. Artık mazi oldu. Yine de unutulmayacağına eminim.”

Doktor gittikten sonra Mis Knight pürtelâş içeri girdi:

— “Gördünüz mü” dedi, “şimdi keyfimiz çok daha yerinde. Doktor kuvvet şurubu falan verdi mi?”

— “Kendime bir cinayet bulup onunla alâkadar olmamı tavsiye etti.”

— “Güzel bir detektif hikâyesi mi?”

Mis Marple: “Hayır” dedi. “Gerçek bir cinayet vakası.”

Mis Knight: “Aman Allahım!” diye bağırdı. “Ama bu kadar sakin ve hareketsiz bir kasabada cinayet ne gezer.”

Mis Marple: “Cinayet” dedi, “her yerde işlenebilir. Ve işlenir.”

Mis Knight: “Meselâ Yeni Şehir'de mi?” diye mırıldandı. “Deri ceketlilerin çoğu yanlarında sustalı taşıyorlar.”

DÖRT

Mrs. Bantry birkaç adım geri çekilerek aynada kendine baktı, şapkasını düzeltti. -Şapka giymeye hiç de alışık değildi.- Çekmecesinden en iyi deri eldivenlerini alarak bahçeye çıktı.

Marina Gregg ile kocası Gossington Köşküne gelip yerleşmişlerdi. O gün öğleden sonra St. John Cankurtaran birliği menfaatine verilecek gardenpartinin son hazırlıklarını görüşmek üzere bir toplantı yapılacaktı. Gerçi Mrs. Bantry komitede değildi ama Marina Gregg ona da bir kart yollamış ve çaya davet etmişti. Hem de kartı kendi el yazısı ile yazmıştı.

Mrs. Bantry köşke doğru ilerlerken etrafına bakıyor ve kendi kendine, “Hakikaten masraftan kaçınmamışlar” diye düşünüyordu. Kapıyı, her halinden İtalyan olduğu anlaşılan, bir uşak açtı ve Mrs. Bantry'i eskiden Albay Bantry'nin kütüphanesi olan odaya götürdü. Daha önce Mrs. Marple'nin de anlattığı gibi bu oda oturma odası ile birleştirilmişti. Yer parkeydi. Duvarlar ağaçtan oymalarla süslenmişti.

Odanın bir köşesinde kuyruklu bir piyano, bir köşesinde de en son model bir möbleli pikap vardı. Pencerenin önünde alçak bir masa önündeki koltuklardan birinde Marina Gregg oturuyor, onun arkasında da Mrs. Bantry'nin hayatında gördüğü erkeklerin en çirkini ayakta duruyordu.

Mrs. Bantry gelmeden bir kaç dakika önce Marina Gregg heyecanlı ve tatlı bir sesle, “Burası tam bana göre, Jim” demişti. “Şimdi tam aradığımı buldum. Sükûnet. Bir İngiliz köyünün sükûneti. Kendimi yuvasına dönmüş bir kuş gibi mes'ut hissediyorum. Burası benim hakikî yuvam olacak.”

Johnson Rudd bunları gülümseyerek dinlemişti. Karısının heves ve heyecanının ne kadar kısa ömürlü olduğunu biliyordu, fakat kimbilir, belki de Marina hakikaten aradığını bulmuştu.

— “Fevkalâde, sevgilim”, dedi. “Fevkalâde! Burayı beğendiğine memnun oldum.”

— “Beğenmek ne demek? Buraya bayılıyorum. Ya sen, Jim? Sen beğenmiyor musun?”

— “Tabii beğeniyorum, Sevgilim. Burası fevkalâde!” diye cevap veren Jim içinden, “İnşallah iki yıldan evvel bıkmaz” diye düşündü.

Marina Gregg onu büyük bir nezaketle karşıladı. Hemen ayağa kalkarak yanına gitti, iki elini uzattı.

— “Sizi tekrar gördüğüme ne kadar memnun oldum, tasavvur edemezsiniz. Ne tesadüf değil mi? San Francisko'da tanıştığımız vakit bir gün gelip sizin köşkü satın alacağımız kimin aklına gelirdi?”

Mrs. Batry: “Buraya yerleşmeniz hepimiz için büyük bir şeref” diye cevap verdi.

Marina birden hatırlamış gibi sordu: “Kocamla tanışmıyorsunuz değil mi?

— “Johnson, size Mrs. Bantry'i takdim ederim.”

Mrs. Bantry, Johnson Rudd'a dikkatle baktı. İlk bakışta onun dünyada gördüğü erkeklerin en çirkini olduğuna karar vermişti; fakat bu fikrini yavaş yavaş değiştirmeye başlıyordu. Adamın çok garip, fakat cazibeli gözleri vardı. Tıpkı iki derin kuyu gibi... Burnu havaya kalkık, ağzı mübalâğalı derecede büyüktü. Mrs. Bantry, “Acaba şu anda çok mu hiddetli, yoksa her zaman öyle mi görünüyor?” diye düşündü. Fakat konuştuğu vakit sesi son derece tatlı idi. Kalın ve ağır bir tonu vardı bu sesin.

— “Kocalar zaten her vakit unutulur. Karım da ben de sizinle burada, aynı köyde yaşayacağımız için çok memnunuz. Ümit ederim ki, siz de bizim hakkımızda ayni şekilde düşünüyorsunuzdur.”

Mrs Bantry: “Sakın evi sattım diye üzülüyorum zannetmeyin” dedi. “Zaten benim için hem çok büyük, hem de kullanışsızdı. Hem, şimdi vaktimin büyük bir kısmını çocuklarımla geçirmeyi tercih ediyorum.”

Marina Gregg sordu: “Çocuklarım mı dediniz? Çocuklarınız mı var?”

— “Evet, iki kız, iki de oğlan. Hem de hepsi evli. Her biri dünyanın bir ucunda. Biri Kenya'da, biri güney Afrikada, biri Teksas'ta, biri de Londrada.”

“Marina Gregg, “Dört tane ha?” diye mırıldandı. “Dört çocuk! Peki ya torunlarınız?”

— “Şimdilik sade 9 tane. Büyükanne olmak ne kadar büyük bir zevk, bilseniz...”

Johnson Rudd, Mrs Bantry'nin sözünü kesti:

— “Galiba güneş gözünüze geliyor.”

Pencerenin yanına giderek perdeyi kapattı. Sonra Mrs Bantry'e dönerek: “Şimdi bize bu şirin köy hakkında bilgi verin bakalım. Sıcak bir çörek veya şu pastadan bir dilim almaz mıydınız? Görüyorsunuz, İngilizlerin çay âdetine hemen alıştık.”

Marina Gregg gülümsedi. Bir anda kocasının da birkaç dakika evvelki sinirli hali kaybolmuştu. Mrs Bantry, içinden, “Kocası ona iyice âşık” diye düşündü. Sonra yüksek sesle: “İnşallah buradan memnun kalırım” dedi. “Uzun müddet kalmayı düşünüyorsunuz, değil mi?”

Marina gözlerini hayretle açtı: “Tabii, burası artık bizim evimiz” diye cevap verdi. “Herhalde iş icabı sık sık seyahat etmeye mecbur olacağız. Fakat her zaman buraya döneceğiz.”

Mrs Bantry gülümseyerek, “Ya” diye cevap verdi. Sonra kendi kendine: “Sen öyle bir yere yerleşip kök salan tiplerden değilsin” diye düşündü.

Gözleri bir an Johnson Rudd'a ilişti. O da gülümsüyordu. Fakat bu gülümseme daha ziyade acı bir tebessüme benziyordu. O da Mrs Bantry ile aynı fikirdeydi anlaşılan.

Bu sırada kapı açıldı, içeriye bir kadın girdi. “Barletts sizi telefondan istiyor, Johnson” dedi.

— “Söyle, daha sonra arasın.”

— “Söyledim, fakat aceleymiş dediler.”

Johnson içini çekerek ayağa kalktı: “Seni Mrs Bantry ile tanıştırayım.” dedi. “Ella Zielinski, sekreterim.”

Marina: “Bir fincan çay içmez misin, Ella” diye sordu.

— “Sadece bir sandviç yerim. Çin çayından hiç hoşlanmıyorum.”

Ella Zielinski otuz beş yaşlarındaydı. Üzerinde iyi dikilmiş bir tayyör ile farbalalı bir bluz vardı. Kısa kesilmiş siyah saçları, geniş bir alnı ve kendinden emin bir hali vardı. Mrs. Bantry'e dönerek: “Duyduğuma göre bu köşk eskiden sizinmiş” dedi. Sonra pencereden dışarıya bakarak ilâve etti: “Doğrusu manzara fevkalâde.”

Marina Gregg: “Tipik bir İngiliz köyü. Değişik bir atmosfer” diye söze karıştı.

Ella Zielinski: “Yakında köye benziyen bir tarafı kalmıyacak” dedi. “Yeni Şehir gittikçe büyüyor.”

Bu sırada Johnson Rudd kapıyı aralayarak: “Sevgilim” diye Marina'ya seslendi. “Seni rahatsız etmek istemezdim, fakat birkaç dakika gelir misin? Bir konuda senin şahsî fikrini soruyorlar.”

Marina Gregg: “Hiç rahat yok” diye ayağa kalktı. “Özür dilerim, Mrs. Bantry. Herhalde birkaç dakikadan fazla sürmez.”

Marina Gregg odadan çıkar çıkmaz, Ella Zielinski, “Kuzum şu meşhur cinayet ne zaman oldu?” diye sordu.

— “Bu evde cinayet falan olmadı.”

— “Haydi canım, saklamayın. Cesedi tam şurada halının altında bulmuşlar değil mi?”

— “Evet.”

— “Demek ki cinayet olmuş.”

Mrs Bantry başını salladı:

— “Cinayet burada işlenmedi. Öldürülen kızın cesedini sonradan buraya getirmişler. Bizimle hiçbir ilgisi yoktu.”

— “Herhalde o zaman buna çok kolay inanılmamıştır. Peki, cesedi nasıl buldunuz?”

— “Sabahleyin erkenden hizmetçi kız koşarak odamıza geldi. Kütüphanede bir ceset yattığını söyledi. Evvelâ inanmadım, fakat sonra kocamı uyandırdım, beraber aşağı indik.”

— “Ve tabii ceset oradaydı. Amma da garip iş!” dedikten sonra Elli Zielinski, birden kapıya doğru baktı, sonra tekrar Mrs. Bantry'e döndü: “Lütfen, Marina Gregg'e bundan hiç bahsetmeyin” dedi. “Böyle şeyler ona göre değil.”

— “Ağzımı bile açmam. Zaten o kadar eski bir hikâye ki... Fakat nasıl olsa duymayacak mı?”

— “Zannetmem. Etrafıyla pek ilgisi yoktur. Hem en ufak şeylere sinirlenir. Birkaç sene önce çok ciddî bir rahatsızlık geçirdi. Biliyorsunuz, değil mi?”

Mrs. Bantry: “Görünüşe bakılırsa burasını çok seviyor” dedi.

— “Herhalde birkaç gün sürer” diyen Mrs Zeilinski düşünceli bir tavırla bir sandviç daha yedi. Sonra: “Johnson zamanımızın en iyi rejisörüdür” dedi. “Çevirdiği son filmleri gördünüz mü?”

Mrs. Bantry filimlerin sadece baş artistleri ile ilgilenirdi. Mahcup bir tavırla: “Doğrusunu isterseniz isimleri birbirine karıştırıyorum” diye cevap verdi.

Ella Zeilinski onu duymamış gibi: “O kadar işinin arasında başında bir de Marina var” diye ilâve etti. “Marina kolay idare edilir bir kadın değildir. Bazan son derece, hattâ mübalağalı bir şekilde hayatından memnun ve mesut görünür: Sonra birden en ufak bir hâdisede her şey altüst olur.”

— “Herhalde asabî mizaçlı.”

— “Asabî de lâf mi? Bütün artistler asabî olur. Ama Marina Gregg bambaşka!” Mrs Zeilinski tabakta kalan son sandviçi de yedikten sonra, “Size bir anlatsam...” dedi.

BEŞ

Gossington Hall'un bahçesinde St. John Cankurtaran Birliği menfaatine tertip edilen davet son derece kalabalıktı.. Bir liralık giriş parasını ödeyip bahçeyi dolduranların sayısı gittikçe artıyordu. Davetin kalabalık oluşunun başlıca sebebi havanın çok güzel ve güneşli olmasıydı. Sonra asıl mühimi, herkes Gossington Köşkü'nün “Şu sinema artistlerinin” elinde ne hale gelmiş olduğunu merak ediyordu. Yeniden tanzim edilen bahçeyi, yüzme havuzunu, soyunma odalarını, kış bahçesini görenlerin ağzı açık kalıyordu.

— “Ne kadar güzel, değil mi?”

— “Kimbilir, ne para harcadılar?”

— “Burası bana geçen yaz gittiğimiz oteli hatırlattı.”

— “Bana kalırsa bu kadar lükse müsaade etmemeli. Yazık!”

— “Şu renkli mermerleri görüyor musun.”

— “Acaba bu daveti televizyonda gösterecekler mi?”

St. Mary Mead'in en yaşlı adamı, 96 yaşında olmakla iftihar eden Mr. Samson bile romatizmalı bacaklarını sürüye sürüye davete gelmişti. Dudaklarını şapırdatarak, etrafındakilere, “Felâket!” diyordu. “Burada ne büyük felâketler olacak, görürsünüz. Böyle şeylerin sonu hiç bir zaman hayırlı olmaz.”

İsteyenler bir lira daha ödeyerek köşke giriyor ve alt kattaki müzik odasını, salonu ve yemek odasını gezebiliyordu. Mrs Bantry geç vakte kadar bahçede dolaştı. Büfe vazifesini gören büyük çadır tıklım tıklım doluydu.

— “İnşallah, çörekler yetişir” diye düşündü. Tam bu sırada dalgalı saçlı, zayıf bir genç yanına geldi: “Mrs. Bantry, siz Mrs. Bantry misiniz?” diye sordu:

— “Evet. Ben Mrs. Bantry'im.”

— “Ben Haile Preston” diyen genç adam Mrs. Bantry'nin elini sıkarak devam etti: “Johnson Rudd'un yanında çalışıyorum. Lütfen, ikinci kata gelir misiniz? Mr. ve Mrs Rudd yakın dostlarını oraya davet ediyorlar.”

Mrs. Bantry adamı takip etti. Holde yukarı çıkan merdivenin önüne kırmızı bir kordon germişlerdi. Haile Preston kordonu kaldırıp Mrs. Bantry'nin geçmesi için yol açtı, sonra merdivenden yukarıya çıktılar.

Belediye Meclisi Üyesi Allcock ile eşi de birkaç basamak önde merdiveni çıkıyorlardı. Mrs. Allcock çok şişman olduğu için nefes nefeseydi. Marina Gregg ile Johnson Rudd merdiven başında misafirlerini karşılıyorlardı.

Eskiden misafir yatak odası olan bir oda merdiven sahanlığı ile birleştirilmiş, o katta da geniş bir hol meydana getirilmişti. Uşak Guiseppi içki dağıtıyordu. Üniformalı bir uşak da gelen misafirlerin isimlerini yüksek sesle ilân ediyordu.

Mr. ve Mrs. Allcock içkilerini almak için yerlerinden kalktıkları sırada Mariana Gregg, Mrs. Bantry'e döndü: “Geldiğinize ne kadar

memnun oldum, bilemezsiniz.” dedi.

— “Asıl ben davetinize teşekkür ederim. Benim için büyük bir şeref” diyen Mrs. Bantry de çeşitli içkilerini doldurduğu masaya doğru yürüdü.

Haile Preston, Mrs Bantry'e istediği Martiniyi verdikten sonra elindeki listeye baktı, isimleri yazılı kimselerin bir kısmını daha yukarıya getirmek üzere merdivenden indi.

Mrs. Bantry, “Her şey ne kadar güzel tertip edilmiş” diye düşünüyordu. Şimdi Marina Gregg köyün rahibi ile konuşuyordu. Uzun boylu, nârin yapılı bir adam olan rahibin şaşkın bir hali vardı. Kekeliyerek: “Davetinize çok teşekkür ederim” diyordu. “Bizim evde maalesef televizyon yok ama tabi evet... gençlerin sayesinde olup bitenler hakkında bilgi alıyorum” diyen rahibin ne demek istediğini kimse anlamamıştı.

Mrs. Zeilinski gülümseyerek rahibin eline bir bardak limonata tutuşturdu. O sırada Mr. ve Mrs. Badcock ta merdivenden çıkıyorlardı. Rahip, olanları görünce, Marina'ya: “Mr. Badcock, Cankurtaran Birliğinin en faal âzası ve yorulmak bilmeyen sekreteridir” dedi. “Onsuz cemiyetimizin hali ne olurdu, bilmem.”

Marina: “Fevkalâde çalıştığınızdan eminim” dedi.

Heather, neşeli bir tavırla: “Beni her halde tanımazsınız” diye sordu. “Tabii, nasıl hatırlayacaksınız? Her gün yüzlerce insanla karşılaşıyorsunuz. Hem zaten sizinle çok yıllar, evvel tanışmıştık. Bermuda'da. O zaman ben bir Cankurtaran Birliği ile orada bulunuyordum.”

Marina Gregg tebessümünü bozmadan, “Evet, evet” dedi.

Mrs. Badcock: “O kadar iyi hatırlıyorum ki...” diye devam etti. “O zaman genç bir kızdım ve sizi göreceğim diye heyecandan nerede ise ölüyordum.”

Marina Gregg, gözleri merdivenlerden çıkan diğer misafirlerde olduğu halde, “Çok nâziksiniz” diye mırıldandı.

Heather, “Sizi fazla tutmak istemiyorum ama muhakkak anlatmam lâzım” dedi. Mrs. Bantry, kendi kendine: “Zavallı Marina Gregg” diye mırıldandı. “Allah sabır yersin.”

Heather hikâyesine ısrarla devam ediyordu:

— “Kendimi o kadar iyi hissediyordum ki doktor ne derse desin...”

Bu sırada Mrs. Allcock, Mrs. Bantry'nin yanına gelerek bardağını gösterdi. “İçindeki votkaymış” dedi. “Mr. Rudd tecrübe etmemi söyledi. Doğrusunu isterseniz pek hoşuma gitmedi.”

Heather Badcock sesini gittikçe yükseltiyordu.

— “Kimseyi dinlemedim. Yüzüme bol bol makyaj yapıp müsamereye gittim...”

Mrs. Bantry, Mrs. Allcock'a: “Beğenmedinizse bardağı bir masanın üzerine bırakın, uşağın elindeki tepsiden bir Martini alın” dedi, sonra Heater Badcock'un son cümlesini dinlemek üzere ona doğru döndü.

— “O gün ne kadar güzel ve nâzik olduğunuzu hiç unutamıyorum.”

Marina Gregg'in gözleri merdivenin duvarına asılı bir tabloya dikildi. Yüzünde öyle bir ifade vardı ki, Mrs. Bantry: “Kadın bayılacak”

diye bir adım ilerledi. Acaba yüzündeki bu ifadenin sebebi neydi? Fakat Marina Gregg birden kendini topladı, sonra tatlı bir sesle: “Çok enteresan bir hikâye” dedi. “Birşey içmez misiniz, Mrs. Badcock? Johnson, bir kokteyl verir misiniz?”

— “Yok, yok teşekkür, ederim. Limonata veya portakal suyunu tercih ederim.”

Marina, “Katiyen olmaz!” diye ısrar etti. “Bugünün şerefine muhakkak bir şey içmelisiniz.”

Johnson, iki elinde birer kadehle, yanlarına geldi: “Şu Amerikan kokteyllerini bir tecrübe edin” dedi. “Marina'nın en sevdiği içki budur” diye de ilâve ettikten sonra kadehlerden birini karısına uzattı.

Marina: “Ben bu gün çok içtim, ama neyse” diyerek kadehi aldı. Johnson öbür kadehi Heather Badcock'a uzatırken Marina merdivenden çıkan diğer misafirlerle meşgul olmak üzere yanlarından uzaklaştı.

Mrs. Bantry, Mrs. Allcock'a: “Haydi, gidip banyoları görelim.” dedi,

— “Ama ayıp olmaz mı?

Mrs Bantry: “Neden ayıp olsun?” dedi. Johnson Rudd'a dönerek: “Şu sizin yeni ve şahane banyolarınızı görmek istiyoruz” dedi. “Bu kadınlık tecessüsümüzü mazur görür müsünüz?”

Johnson güldü: “Tabii, tabii, hiç durmayın” dedi. “Hattâ isterseniz banyo bile yapabilirsiniz.”

Mrs Bantry ve Mrs Allcock, peşlerine takılan diğer iki kadın ile uzun koridorun iki yanındaki kapıları açıp kapayarak, “Ah!” ve “Of!”

sesleri arasında dolaşmaya başladılar.

Mrs. Allcock: “Ben en çok pembe banyoyu beğendim” dedi.. Diğer kadınlardan biri: “Bana sorarsanız en güzeli duvarlarında yunus balığı resimleri olanı” dedi.

— “Ya o duşlar.”

Meraklarını iyice tatmin ettikten sonra merdiven başına doğru ilerlediler.

Mrs Bantry pencerelerden birinden bahçeye bakınca aşağıdaki kalabalığın arasında Mrs Marple'ın gündelikçisi Chery ile kendi gündelikçisi Mrs. Meavy'nin neşeyle gülüşüp konuştuklarını gördü. Birden kulağına bir takım gürültüler geldi. Yanındaki kadınlardan biri, “Ne oluyor?” diye sordu. “Acaba ne var?”

Ela Zeilinski bu sırada yanlarından hızla geçerek koridora açılan kapılardan birini zorladı. “Hay Allah! Tabii kilitli!”

Mrs. Bantry, Mrs Zeilinski'ye yaklaştı: “Bir şey mi var?” diye sordu.

— “Misafirlerden biri hastalanmış.”

— “Zavallı, acaba bir yardımım dokunabilir mi?”

— “Her halde misafirler arasında bir doktor vardır.”

Mrs. Bantry: “Köyün doktorlarından hiçbirine rastlamadım” dedi. “Ama. her halde bir doktor bulunur.”

Ella: “Johnson, doktora telefon ediyor” dedi. “Ama kadıncağızın hali iyi değil.”

Mrs. Bantry: “Hastalanan kim?” diye sordu.

— “İsmi galiba Mrs. Badcock.”

— “Heather Badcock mu? Fakat biraz evvel bir şeyciği yoktu.

Mrs Zeilinski, sabırsızlıkla: “Bayılmış mı? Kalbi mi varmış, bilmiyorum. Siz onun eski bir hastalığı olup olmadığını biliyor musunuz?” dedi.

Mrs. Bantry: “Hakkında hiçbir şey bilmiyorum” diye cevap verdi “Benim zamanımda burada yoktu. Zannederim Yeni Şehir'de oturuyor.”

— “Yeni Şehirde mi? Yani şu yeni yapılan evleri demek istiyorsunuz? Kocasının burada olup olmadığını bile bilmiyorum.”

Mrs. Bantry: “Kocası az evvel onunla beraberdi” dedi.

Ella Zeilinski bir banyo dairesine giderek :”Ona ne versem bilmem ki? Acaba nane ruhu versem olur mu?” diye sordu.

— “Baygın mı?”

— “Bana kalırsa daha da kötü.”

Mrs. Bantry: “Hastaya bir de ben bakayım” dedi, sonra hızla merdivene doğru yürümeye başladı. Koridordan hole çıkarken Johnson Rudd'la karşılaştı. Mr. Rudd, Mrs Bantry'e: “Ella'yi gördünüz mü?” diye sordu. “Ella Zeilinsky'yi?”

— “Banyolardan birinde ilâç arıyordu. Nane ruhu galiba.”

Johnson Rudd:; “Artık ilâca lüzum kalmadı” dedi.

Sesinin tonu Mrs. Bantry'i ürkütmüştü.

— “Çok mu fena? Durumu daha mı fenalaştı?”

— “Zavallı kadın öldü.”

Mrs. Bantry şaşırmıştı. “Öldü ha?” diye mırıldandı. “Ama evvel bir şeyi yoktu.”

— “Biliyorum... Hay Allah! Olacak iş mi idi bu?”

ALTI

Mrs Knight kahvaltı tepsisini Mrs Marple'in yatağının baş ucundaki masanın üzerine koyarken: “Bu sabah nasılsınız bakalım?” diye sordu. “Bakıyorum, perdeler açılmış bile.”

— “Evet. Ben açtım perdeleri. Siz de benim yaşıma gelince sabah uykusunu unutacaksınız.”

Mrs Knight: “Yarım saat önce Mrs. Bantry telefon etti” dedi. “Sizinle konuşmak istedi, fakat kendisine kalkıp kahvaltınızı ettikten sonra aramasını söyledim. Sabahın o saatinde, daha bir fincan çayınızı içmeden sizi rahatsız edemezdim doğrusu.”

Mrs Marple, sert bir sesle: “Bundan sonra arkadaşlarım telefon edince bana hemen haber verseniz daha iyi olur” dedi.

— “Özür dilerim. Arkadaşınızın sizi o saatte aramasını hiç doğru bulmadım. Hele bir yumurtanızla tereyağlı ekmeğinizi yiyin, çayınızı için, sonra konuşursunuz.”

Mrs. Marple, dalgın dalgın: “Yarım saat önce, yani saat 8 de mi aradı?” diye sordu. “Çok mühim bir şey olmasa Mrs. Bantry o saatte telefon etmezdi.”

— “Peki, canım ama şimdi bunu kendinize dert etmeyin. Birazdan nasıl olsa sizi arıyacak. İsterseniz ben hemen onu arıyayım.”

— “Yok, yok, teşekkür ederim. Soğumadan kahvaltımı edeyim.”

Mrs Knight: “İnşallah birşey unutmamışımdır” dedi.

Hakikaten tepside hiçbir şey eksik değildi. Küçük çaydanlığın içinde çay, tam üç dakika haşlanmış yumurta, en ufak bir yanığı olmayan kızarmış ekmek, küçük bir kavanozun içinde altın renginde bal ve tereyağı...

Doğrusu bir bakıma Mrs Knight bulunmaz bir hizmetçiydi. Mrs Marple kahvaltısını büyük bir iştahla yedi. Tam bu sırada aşağıdan elektrik süpürgesinin gürültüsü ve o gürültüden daha da kuvvetli şarki söyleyen bir kadın sesi gelmeye başladı. Cherry gelmişti. Kahvaltı tepsisini almak için tekrar Mrs Marple'in odasına giren Mrs Knight başını iki yana sallıyarak: “Şu kadın iş yaparken şarkı söylemese ne kadar iyi olacak.” dedi.

— “Yaptığı hiç de doğru bir hareket değil. Hem hürmetsizlik te sayılır.”

Mrs Marple, gülümseyerek: “Eminim ki hürmet kelimesi Cherry'nin aklından bile geçmez” dedi.

— “Neden?”

Mrs Knight: “Nerede eski gündelikçiler” diye şikâyet etti.

— “Tabii, zaman değişiyor. Bunu kabul etmek lâzım. Şimdi lütfen Mrs Bantry'e telefon edip ne istediğini sorar mısınız?”

Mrs. Knight hemen dışarı fırladı. Birkaç dakika sonra kapı vuruldu, Cherry içeri girdi. Yüzü heyecandan kıpkırmızıydı. Lâcivert elbisesi

üzerine plâstik bir önlük takmıştı. Mrs Marple: “Saçınız bu gün çok güzel.”

— “Dün permenant yaptırdım. Henüz çok kıvırcık ama birkaç günde düzelir. Havadisi duydunuz mu diye sormaya geldim.”

— “Hangi havadisi?”

— “Dün Gossington köşkünde olup bitenleri? Biliyorsunuz, dün orada St. John'ın Cankurtaran Birliği menfaatine büyük bir davet vardı.”

Mrs Marple başını sallıyarak:

— “Peki, ne olmuş?” dedi.

— “Tam davetin orta yerinde biri ölmüş. Kadının adı Badcock, Bize çok yakın oturuyor. Herhalde tanımazsınız.”

— “Mrs Badcock mu? Tanımaz olur muyum? Geçen gün düştüğümde beni kaldıran kadın. O kadar nâzikti ki.”

— “Mrs Badcock her zaman nâzikti. Hattâ bazılarına göre fazla nâzikti. Yalnız her işe burnunu sokmaktan hoşlanırdı. Neyse, zavallı kadıncağız birden ölüvermiş.”

— “Peki, ama, sebebi ne?”

— “Bilmem ki. St. Johns Cankurtaran Birliğinin sekreteri olduğu için eve davet etmişler. Evde belediye reisi falan da varmış. Duyduğuma göre bir kadeh içki içmiş, beş dakika sonra da fenalaşmış ve hemen oracıkta ölüvermiş.”

Mrs Marple: “Ne feci şey!” dedi. “Acaba kalbi mi vardı?”

— “Dediklerine göre, hiçbir şeyciği yokmuş. Belki de kalbi zayıftı ama kendisinin haberi yoktu. Maamafih şunu da söyliyeyim ki, kadıncağızın ölüsünü evine yollamamışlar.”

Mrs Marple şaşırdı:

— “Nasıl evine yollamamışlar?”

— “Cesedi canım... Doktor otopsi lâzım demiş. Ölümün sebebi belli değilmiş. Bana kalırsa bu işin içinde bir iş var.”

Mrs Marple, “Yine ne demek istiyorsun?” diye sordu.

Cherry birkaç saniye düşündü: “Bilmem ama, yine de bu işin içinde bir iş var!” dedi.

— “Kocası kimbilir ne kadar üzgündür.”

— “Sormayın, adamcağızın yüzü kireç gibi bembeyazdı.”

— “Karısına çok düşkün müydü?”

— “Onun dediğini yapar, kadının işlerine de fazla karışmazdı. Bu kötü bir şey değil, öyle değil mi? Belki de karısını sevmediği için değil, kılıbık olduğu için böyle hareket ediyordu.”

Cherry'nin sesinin tonundan kuşkulanan Mrs Marple: “Sen galiba Mrs Badcock'tan fazla hoşlanmazdın” dedi.

— “Onu iyi tanımıyorum ki. Yani tanımıyordum. Hoşlanmazdım da diyemem, ama hiçbir zaman anlaşamıyacağım bir tipti. Her şeye karışırdı.”

— “Yani mütecessis ve her işe burnunu sokan bir kadındı bunu mu demek istiyorsun?”

— “Hayır, bilâkis çok iyi kalpli bir kadındı. Daima herkese yardım etmek isterdi. Ama sadece kendi istediği tarzda. Hiç düşünmezdi. Acaba bu insan benim yaptığımı istiyor mu, beğeniyor mu diye düşünmezdi. Benim ihtiyar bir teyzem vardı. O da tıpkı öyleydi. Her pazar tepsiler dolusu anasonlu çörek yapar, bütün akraba ve ahbaplarına yollardı. Bir kere olsun acaba aralarında anasonlu çöreği sevmiyen var mı diye ne düşündü, ne de sordu. Halbuki bazı kimseler, meselâ ben, anason kokusuna dünyada tahammül edemem. İşte Heather Badcock ta yardımlarını bu şekilde yapardı.

Mrs Marple düşünceli bir tavırla: “Evet” dedi. “Bende de ayni intibaı bırakmıştı. Vaktiyle ben de ona benzer birini tanırdım. Bu tipler farkında olmadan çok tehlikeli bir hayat sürerler.”

Cherry hayretle Mrs Marple'in yüzüne baktı:

— “Ne demek istediğinizi hiç anlıyamadım.”

Bu sırada Mrs Knight her zamanki telâşlı haliyle içeri girdi.

— “Mrs. Bantry evde yok, nereye de gittiğini söylememiş.”

Mrs Marple: “Herhalde buraya geliyordur. Ben hemen giyineyim” diyerek yatağından kalktı.

*

Miss Marple pencerenin yanındaki koltuğuna tam yerleşmişti ki, Mrs. Bantry geldi. Nefes nefeseydi.

Odadan içeri girer girmez: “Sana anlatacak o kadar çok şeyim var ki Jane” dedi.

Miss Knight:

— “Herhalde dünkü davet hakkında” diye söze karıştı. “Ben de bir aralık uğradım. Aman ne kalabalıktı, ne kalabalıktı! Yazık ki, Marina Gregg'i göremedim.”

Masanın üzerindeki örtüyü ihtimamla düzelttikten sonra: “Herhalde başbaşa kalmak istersiniz” diyerek odadan çıktı.

— “Galiba kadıncağızın bir şeyden haberi yok” diyen Mrs Bantry arkadaşının yüzüne dikkatle bakarak: “Jane, herhalde olanlardan malûmatın vardır.” dedi.

— “Dünkü ölüm hâdisesini mi demek istiyorsun?”

— “Sen de her şeyi oturduğun yerden öğrenirsin hep. Bu işin sırrını bir türlü öğrenemedim.”

— “Bunda şaşılacak bir şey yok ki. Herkes her havadisi nasıl öğreniyorsa ben de öyle öğreniyorum. Biraz evvel bizim gündelikçi geldi, herşeyi anlattı. Her halde biraz sonra Miss Knight da havadisi kasaptan alacaktır.”

— “Peki, sen ne diyorsun bu işe?”

— “Ne gibi yani?”

— “Anlamamazlıktan gelmeye kalkma, Jane. Ne demek istediğimi pekâlâ biliyorsun. Ortada bir kadın var... Neydi adı...”

— “Heather Badcock.”

— “Evet, Heather Badcock.' Davete neş'e ve hayat dolu olarak geliyor. On beş dakika sonra bir koltuğa oturuyor. Kendini iyi hissetmediğini söylüyor ve oracıkta ölüyor. İşte bu mesele hakkında ne düşündüğünü soruyorum.”

— “Acele hüküm vermek doğru değil tabii. Bütün mesele şurada. Doktorlar ne diyor ölüm hakkında?”

— “Otopsi yapılacakmış. İlk muayeneden sonra buna karar vermişler. Bu da onların ne düşündüklerini gösterir, değil mi? Hem iş bu kadarla da kalmıyor. Kadını muayene eden Dr. Sanford evine döner dönmez polise telefon etmiş. Bizim ihtiyar bahçıvan ayni zamanda Doktor Sanford'un bahçesinde de çalışıyor. Doktorun çalışma odasının penceresinin önündeki çiçekleri suluyormuş. Pencere aralıkmış. Telefonda neler konuştuğunu duymuş. Bahçıvan kızına, kızı postacıya, postacı da bana anlattı.”

Miss Marple gülümsedi:

— “St. Mary Mead eskiden neyse yine o. Hiç değişmedi.”

Mrs. Bantry: “Tabii” diye cevap verdi. “Fakat, hâlâ ne düşündüğünü söylemedin.”

Miss Marple: “Tabii, insanın aklına ilk önce kocası geliyor” dedi. “O da orada mıymış?”

— “Evet, oradaymış. Sence bu bir intihar olamaz mı?”

Miss Marple: “Kat’iyen!” dedi. “O intihar edecek bir tip değildi.”

— “Sen onu nereden tanıyorsun. Jane?”

— “Yeni Şehir'e gezmeğe gittiğim gün tam onun evinin önünde düşmüştüm. Bana o kadar iyi davranmıştı ki.”

— “Kocasını da gördün mü? Karısını zehirleyebilecek tiplerden mi?”

— “Zannetmiyorum, fakat kadın bana eskiden tanıdığım tiplerden birini hatırlatmıştı. Sana Alison Wilde'den hiç bahsetmiş miydim?

— “Hayır, nasıl bir insandı bu Alison Wilde?”

Miss Marple düşünceli bir sesle cevap verdi:

— “Dünya ve insanlar hakkında en ufak bir fikri yoktu. Tamamen kendi içine kapanmış bir kadındı. Onun için egoist demek doğru olmaz. Bilâkis, çok iyi kalpli ve hayırsever bir kadındı. Yalnız bir kusuru vardı, hareketlerinin sonucunu hiç düşünmezdi.”

Miss Marple masanın üzerindeki çaydanlığı eline aldı. Arkadaşının fincanına doğru uzanarak: “Bir çay daha içmez misin?” diye sordu.

Mrs Bantry: “Çok teşekkür ederim. Bir fincan daha alırım” dedi.

İki arkadaş yeniden doldurdukları fincanları yudumlarlarken Mrs Bantry o kendine has, mütecessis tavrıyla tekrar konuştu:

— “Dostum, bilirsin, senin fikirlerine çok güvenim vardır. Bana öyle gelir ki, herhangi bir meselede en sağlam fikir daima seninkıdir.”

Miss Marple; “Biraz mübalâğa ediyorsun. Beni şımartacaksın” dedi.

— “Hayır, hayır, lüzumsuz tevazuun sırası değil şimdi. Ben sana güvenirim. Bu meseleye olan merakım da sonsuz. İntihar ihtimâli

sence gerçekten çok zayıf mı?”

— “İntihar ihtimali çok zayıf değil, hiç yok bence. Kat’iyen intihar edebilecek bir tip değildi o kadın. Canlı, neş'eli, hareketli ve hayat doluydu. İntihar edecek insanın bakışları bile başka türlüdür. Zaman zaman şöyle bir dalar. Sık sık kendi başına düşüncelere dalar o tip insanlar... Buna mukabil, o kadının etrafı ile meşgul olmaktan düşünecek kadar vakti bile yoktu. Çocuk gibi, hareketli bir kadındı.”

Mrs. Bantry: “Peki, ya kocası?” diye sordu.

— “Kadını kocasının öldürmüş olması ihtimalini mi soruyorsun? Ben adamı gördüm. Onda da böyle bir şey yapabilecek bir tip yok.”

— “Nasıl bir adamdı kocası?”

— “Bilmem, pek öyle özelliği olan bir insan değil. Biraz ukalâ bir tip olduğu söylenebilir. Kendinden bahsetmekten fazla hoşlanıyor, fakat, hiç bir zaman kaba bir adam denemez. Kadınlara karşı fevkalâde nâzik olduğunu söylüyorlar. Yok, yok, dostum, o adam insan öldürecek bir tip değil.”

Mrs. Bantry elindeki fincanı masanın üzerine bıraktı. Bir sigara alarak yaktı. Dalgın bir tavırla bir iki nefes çektikten sonra ağır bir tonla konuştu:

— “İnsanın aklı almıyor doğrusu” dedi. “Sıhhatli ve neş'eli bir insan bir davete geliyor. Her halinden davetin ve hayatın tadını çıkarmaya kararlı olduğu belli bir insan. Gelip bir köşeye oturuyor. Sonra aradan on beş dakika kadar bir zaman ya geçiyor, ya geçmiyor, birden kendisini iyi hissetmediğini söylüyor. Eh, bunda bir fevkalâdelik yok. Nihayet herkes yediği veya içtiği bir şeyden veya sadece fazla

kalabalıktan rahatsız olabilir. Bunun için kadının şikâyeti fazla bir alâka toplamıyor. Fakat birkaç dakika sonra kadıncağız ölüyor... İşte bu garip!”

— “Evet, garip. Fakat insanlar da gariptir. Ne diyordum? Kadıncağız kat’iyen kötü bir insan değildi, fakat, tuhaf tarafları olan bir kimseydi...

— “Bak sana bir misâl vereyim. Bu aslında olmuş bir hâdise değil, ama sana ne demek istediğimi daha iyi anlatır zannederim.

“Farzet ki, bir dükkâna gittin ve dükkân sahibinin oğlunun haylaz bir çocuk olduğunu biliyorsun. Oğlan oradayken, babasına, evinde bulunan bir mücevherden veya herhangi kıymetli bir eşyadan yüksek sesle bahsediyorsun. Sonra da gece sinemadan döndüğün zaman evde o bahsettiğin şeyi çalmaya gelmiş olan gençle karşılaşıyorsun. O da senin başına bir şey vurup kaçıyor.”

— “Böyle bir hâdise herkesin başına gelebilir.”

— “Hayır, insanların çoğunda insiyaki bir savunma hissi vardır. Bazı şeyleri, bazı anları ve bazı insanların yanında söylenen şeylerin tehlikeli olduğunu hissederler. İşte Alison Wilde ile Heather Badcock gibi tiplerde bu yoktur. Onlar sadece kendilerinin ne hissettiklerini ve ne yaptıklarını anlatırlar. Karşılarındaki kimsenin göstereceği tepkiyi hiç düşünmezler.”

— “Yani demek istiyorsun ki, Heather davette birinin hiç hoşuna gitmeyen bir şey görmüş veya söylemiş olabilir.”

— “Evet, hem de söylediği şeyin çok tehlikeli olduğunu hiç bilmeden. Aksi halde onun öldürülmesi için ortada başka hiçbir

sebep göremiyorum.”

— “Acaba birine şantaj mı yapıyordu?”

Miss Marple; “Buna imkân yok.” diye atıldı. “Çok iyi kâlpli bir kadındı. Böyle birşey yapmasına bence imkân yok.” dedikten sonra birkaç saniye düğündü ve “Acaba?” diye mırıldandı.

— “Acaba ne?”

— “Düşünüyorum da... Acaba Mrs. Badcock başka birinin yerine yanlışlıkla öldürülmüş olmasın.”

Bu sırada oda kapısı açıldı” önde Dr. Haydock, arkasından da Miss Knight içeriye girdiler. Dr. Haydock iki kadına bakarak: “Vaziyete bakılırsa, hemen işe girişmişsiniz” dedi. “Sıhhatinizi sormak için uğradım, Miss Marple, ama artık sormama hiç lüzum kalmadı. Size tavsiye etmiş olduğum tedaviye başlamışsınız bile.”

Miss Marple ona göz kırparak: “Çok şakacısınız, Doktor”, diye cevap verdi.

— “Yok, yok, beni kandırmaya çalışmayın dostum. Zaten köyde herkes cinayetten bahsediyor.”

— “Tahkikat ne zaman başlayacakmış?”

— “Öbür gün. Tabiî, siz o zamana kadar esrar perdesini yırtmış, katili bulmuş olursunuz. Neyse, ben burada fazla vakit kaybetmeyeyim. Görüyorum ki, yanaklarınız al al olmuş. Gözleriniz parlıyor. Hayatınızdan gayet memnunsunuz. Şimdilik Allahaısmarladık.”

Doktor odadan çıktıktan sonra Mrs. Bantry: “Onu genç doktorların topuna değişmem” dedi.

Miss Marple: “Ben de” diye cevap verdi. “Hem de iyi bir dost. Bana kalırsa, bugün buraya gelmesinin özel bir sebebi olmalı. Bana, sanki, “Haydi şu meseleyi ele al; der gibi bir hali vardı.”

— “Demek ki, doktorların fikrine göre ortada bir cinayet var.”

— “Peki, şimdi hatırlamaya çalış bakalım. Sen oradaydın...”

Mrs. Bantry: “Hem de çok yakındaydım” diye atıldı.

— “Mükemmel. O halde çok şey görmüş olman lâzım. Bana başından itibaren her şeyi anlat bakalım.”

Mrs. Bantry, gülerek: “Demek Doktorun ricasını kabul ediyorsun” dedi.

— “Ricasını değil, tavsiyesini. Ben Doktoru iyi tanırım. O boş yere hiçbir şey yapmaz ve hiçbir şey söylemez. Hem onun bir huyunu daha bilirim. Herşeyi dolambaçlı yollardan söylemeye ve imaya bayılır. Bugün buraya gelmesinin tek sebebi benim cinayetle ilgilenmemi sağlamaktı.”

Mrs. Bantry: “Artık cinayet kelimesini rahatlıkla ve emniyetle kullanmaya başladın” dedi.

— “Güzel bir noktaya temas ettin. Aferin, gözünden kaçmadı!”

— “Peki, bunun bir cinayet olduğundan emin misin?”

— “Orası henüz kesin olarak belli değil. Ama diğer ihtimalleri bir defa daha gözden geçirelim istersen...”

— “Meselâ, intihar ihtimalini...”

— “Evet, intihar ihtimalini gözden geçirelim.”

— “Sence böyle bir ihtimal ne dereceye kadar mümkün?”

— “Bence, daha evvel de söylediğim gibi, bu son derecede zayıf bir ihtimal. Sebep ortada. Bir kere böyle büyük bir ziyafet intihar için pek münasip bir yer olmasa gerek. Sonra sen oradaydın ve kadının çok neş'eli olduğunu söylüyorsun. Sonra... Bu oldukça önemli bir nokta... Kadın intihar edecek tiplerden değildi.”

— “Belli olmaz ki... Kimin ne zaman ve neden intihar edeceği belli olamaz ki...”

— “Bir dereceye kadar hakkın var, fakat bizim şu anda yaptığımız sadece çeşitli ihtimaller üzerinde durmaktan ve bunu yaparken de elimizdeki tabiî ölçüleri kullanarak bunlara göre ihtimalleri değerlendirmekten ibaret... Kimin ne yapacağı elbette belli olmaz. Bu doğru, ama, bir de insanların şahsiyetlerinin kendine has özellikleri vardır.”

— “Şu halde, intiharın zayıf bir ihtimal olduğuna karar vermiş bulunuyoruz. Tabiî, bir ihtiyat payı bırakmak şartıyla. Tamam mı?”

— “Tamam.”

— “O halde, eğer öldürüldüyse, neden öldürüldü? Şimdi bunun üzerinde duralım.”

Mrs. Bantry: “Acaba birine şantaj mı yapıyordu?” diye hatırlattı.

— “Evet, şantaj öldürmek için de öldürülmek için de yabana atılamayacak kadar önemli bir sebeptir. Fakat bu ihtimali de o insanın şahsiyetinin sınırlan içinde düşünmemiz gerek. Heater acaba birine şantaj yapabilecek karakterde bir kadın mıydı?.. Bence, hayır, o kadın tam aksine çok iyi kalpli bir insandı.”

— “Evet, bu kanaatte olduğunu daha evvel de söylemiştin.”

— “Bu fikrimde ısrar ediyorum. Sebep ne olursa olsun, hiç kimseye şantaj yapabilecek insan değildi.”

Mrs. Bantry: “Ben de aynı fikirdeyim” diye tasdik etti. “Yalnız demin bir başka ihtimalden daha bahsetmiştin.”

— “Hangi ihtimalden?... Ha, hatırladım. Bir başkasının yerine yanlışlıkla öldürülmüş olması ihtimalinden, değil mi?... Bu da diğer ihtimaller kadar mümkün.” Miss Marple bir an düşündükten sonra devam etti: “Neyse, şimdi bütün bunları bir tarafa bırakalım. Evvelâ, o gün orada olup bitenleri en ufak teferruatına kadar tesbit etmemiz lâzım: Sen orada olduğuna göre burada en büyük vazife sana düşüyor. Herşeyi başından itibaren anlat bakalım.”

— “Beni de bazı özel davetlilerle birlikte evin içinde verilen hususi bir partiye çağırdılar.”

— “Kim çağırdı?”

— “Genç ve zayıf bir delikanlı. Marina Gregg'in sekreteriymiş. Beni bahçede buldu. Beraber eve girdik ve yukarı kata çıktık. Ev sahipleri merdiven başında bekliyorlardı.”

— “Ha, sahi, sen bilmiyorsun. Eskiden yatak odası olan odanın duvarını yıkıp holle birleştirmişler. Böylece üst katta geniş bir hol

meydana gelmiş.”

— “Anladım. Peki, ev sahibi dediklerin kimler?”

— “Tabiî, başta Marina Gregg. Gayet şık ve zarif bir elbise giymişti. Gelen misafirleri büyük bir nezaketle karşılıyordu. Sonra kocası ve kâtibesi Ella Zielinski. Misafir olarak da sekiz on çift vardı. Bazılarını ilk defa görüyordum. Her halde sinema ile ilgili kimselerdi. Rahip ve Dr. Sanford'un karısı da vardı. Dr. Sanford yukarıya çok sonra geldi. Albay Clittering ve karısı, Polis müdürü, genç bir gazeteci, bir de elinde büyük bir fotoğraf makinesi ile durmadan resim çeken genç bir kız vardı.”

Miss Marple başını sallayarak: “Evet, devam et” dedi.

— “Heather Badcock ile kocası tam arkamdan geldiler. Marina Gregg benimle biraz konuştu, sonra Rahibe birkaç kelime söyledi. Biliyorsun, Heather Badcock, St. John Cankurtaran Birliğinin genel sekreteridir. Oradakilerden biri onun ne kadar çalışkan olduğundan bahsetti. Marina Gregg de onu tebrik etti. Sonra Heather Badcock bilmem kaç yıl evvel Marina Gregg ile nasıl tanıştığına dair uzun bir hikâyeye başladı. Doğrusunu istersen çok geveze ve karşısındakini yoran bir tipti. Sonra hiç düşünceli de değil. Mütemadiyen, "Tabiî, çok seneler geçti, " dedi, durdu. Sinema artistleri yaşlanmakta olduklarının hatırlatılmasından hiç hoşlanırlar mı?”

Miss Marple göğüs geçirdi. “Mrs. Badcock böyle şeyleri düşünebilecek bir tip değildi” dedi. “Neyse sen devam et.”

— “İşin tuhafı, Heather Badcock bunları anlatırken Marina Gregg gayet acayip bir tavır takındı.”

— “Yani sinirlendi mi?”

— “Hayır, Heather'in söylediklerini duyduğundan bile emin değilim. Nihayet Heather Badcock, Marina Gregg'i görebilmek için hasta yatağından nasıl kalkmış olduğunu anlattıktan sonra acayip bir sükût oldu. Marina Gregg gözlerini karşı duvardaki bir tabloya dikmiş, hareketsiz duruyordu. İşte yüzünü o zaman gördüm.”

— “Kimin? Heather Badcock'un mu?”

— “Hayır, Marina Gregg'in. Sanki söylenenlerin bir kelimesini dahi duymamış gibi bir hali vardı. Gözlerim duvara dikmiş, öylece duruyordu. Yüzündeki ifadeyi sana anlatmama imkân yok.”

— “Biraz gayret et, çünkü bu çok önemli olabilir.”

— “Yüzü buz gibi donuktu. Sen Tennyson'un "Ayna birden boydanboya kırılıverdi, Lady Shalott felâket çöküyor diye bağırdı, " mısralarını bilir misin?. Şimdi Tennyson'a birçokları gülüyor. Ama, Lady Shalott beni daima heyecanlandırır.”

Miss Marple: “Yani yüzünde buz gibi donuk bir ifade vardı” diye tekrar etti. “Karşısındaki duvara sabit nazarlarla bakıyordu, öyle mi?.. Peki, duvarda ne vardı?”

— “Bir tablo... Zannedersem İtalyan ressamı Bellini'nin Madonnasının bir kopyesi. Meryem Ana'nın, kucağında gülen bir çocukla bir resmi.”

— “Marina Gregg'in yüzündeki o ifadeye o tablonun sebep olabileceğini zannetmiyorum.”

— “Tabiî, hem de tabloyu ilk defa görmüyor ki.”

— “O sırada merdivenlerden çıkmakta olan başka kimse var mıydı?”

— “Tabiî, vardı?”

— “Kimlerdi hatırlayabilir misin?”

— “Evet... Tabiî... Dur bakayım... Galiba en önde Belediye Reisi, onun arkasında karısı, sonra zayıf acayip sakallı ve uzun saçlı bir adam. Bir de bahsettiğim o fotoğrafçı kız. Kız merdivenin başında gelenlerin resimlerini çekiyordu. Başkaları da vardı ama isimlerini bilmiyorum.”

— “Bundan fazla birşey çıkarabileceğimizi zannetmiyorum. Peki, sonra ne oldu?”

— “Jason Rudd, herhalde karısının kolunu filân dürtmüş olmalı ki, Marina Gregg birden kendini toparladı, sonra tatlı bir tebessümle Mrs.Badcock'a iltifat etmeye başladı. Sonra Jason Rudd onlara içki ikram etti. Bir çeşit kokteyl. Karısı en çok o içkiyi severmiş. Bir kadeh karısına, bir kadeh de Heather Badcock'a verdi.

— “Çok enteresan. Sonra ne oldu?”

— “Sonrasını bilmiyorum. Çünkü, ben birkaç hanımla beraber banyoları görmeye gittim. Biraz sonra da o sekreter kız gelerek birinin hastalandığını haber verdi.”

YEDİ

İlk tahkikat kısa sürdü ve tabiî beklenileni yermedi.

Öğrenilebilen yegâne hususlar, Heather Badcock'un kocasının anlattıkları, ve kadının dy-ethyldexyl-barbo-quindelorate adı verilen kuvvetli bir zehirden dört hap alarak ölmüş olduğundan ibaretti. Zehirin cinsi tesbit edilmiş olmasına rağmen kadının nasıl zehirlendiği ve bu hapların kendisine nasıl içirildiği hakkında en ufak bir ip ucu elde edilememişti.

Tahkikat iki hafta sonraya bırakılmıştı.

İlk tahkikatın bitiminden birkaç dakika sonra polis Müfettişi Frank Cornish, Arthur Badcock'un yanına gelerek: “Sizinle biraz hususî görüşebilir miyim?” diye sordu.

— “Tabiî, ne zaman isterseniz.”

— “Otomobilim dışarıda. Beraber evinize gidersek daha rahat konuşabileceğimizi tahmin ediyorum.”

— “Hay hay. Tabiî, evde daha rahat konuşabiliriz.” derken Mr. Badcock'un yüzü her zamankinden daha beyaz bir renk almıştı.

Evin önüne geldiklerinde Mr. Badcock cebinden anahtarlarını çıkarmaya çalışırken kapı kendiliğinden açıldı, eşikte bir kadın göründü. Kadın bir kaç adım geriledi. Mahçup bir hali vardı.

Arthur Badcock., hayretle: “Mart, burada ne arıyorsun?” diye sordu.

— “Sana çay hazırlıyordum, Arthur. Yorulmuşsundur diye düşündüm.”

— “Çok teşekkür ederim” dedikten sonra Arthur Badcock bir an durakladı. Sonra: “Müfettiş bey, bu hanım komşumuz Mrs. Bain.” dedi.

Müfettiş: “Tanıştığımıza memnun oldum” derken kadın, “Ben çayı getireyim”diyerek acele adımlarla mutfağa gitti.

Arthur Badcock: “Çok iyi bir kadındır.” dedi.

— “Eskiden beri tanır mısınız?”

— “Hayır, buraya taşındıktan sonra tanıştık.”

— “Buraya geleli iki yıl oldu, değil mi?”

— “Neredeyse üç yıl olacak, fakat Mrs. Bain geleli henüz altı ay oldu., Oğlu bu civarda bir fabrikada çalışıyor.”

Mrs. Bain bu sırada çay tepsisiyle içeriye girdi. Kırk yaşlarında, uzun boylu ve simsiyah saçlı bir kadındı. Arthur'a ve Müfettişe çaylarını verdikten sonra evinde çok işi olduğunu bahane ederek ayrıldı.

Cornish kadının halinde garip bir ürkeklik, hattâ korku sezmişti. “Bu kadın hakkında bilgi toplamalıyım” diye düşündü. Sonra yüksek sesle: “Hakikaten kibar bir kadın” dedi, “Herhalde karınızın arkadaşıydı.”

— “Hayır, karımla ahbaplıkları komşuluktan ileri gitmezdi.”

— “Yaaa..! Öyle mi? Şimdi sizden o davet ve karınız hakkında mümkün olduğu kadar teferruatlı bilgi vermenizi rica ediyorum. Herhalde siz de büyük bir darbe yemiş bulunuyorsunuz, fakat, olayları acı da olsa bir kere daha anlatmanız lâzım.”

— “Acı da lâf mı? Karımın tabiî bir ölümle ölmediğinden eminim. Heather çok sıhhatli bir kadındı. Bir gün bile hasta olduğunu hatırlamam. Bir türlü olanlara inanamıyorum. Neydi o zehirin adı Di...ethyl...”

— “Ticarî adı Kalmo. Bir nevi müsekkin. Melankoli veya sinir buhranı geçirenlere verilir. Daha çok Amerikada kullanılan bir ilâçtır. İnsana daima bir saadet ve sükûnet hissi veriyormuş. Tabiî, doktorun tavsiye ettiği miktarda alındığı takdirde. Karınız normal dozun dört mislini almış.”

Badcock hayretle bağırdı:

— “Fakat karım ömründe hiç böyle bir ilâç kullanmadı ki! Zaten sinirli filân da değildi. Dünyanın en neş'eli ve en geniş tabiatlı insanlarından biriydi.”

— “Peki, doktoru ona böyle bir ilâç vermiş olamaz mı?”

— “Hiç zannetmiyorum. Buraya geldiğimiz gündenberi karım doktora ya bir, yahut da iki defa gitmiştir. Ben karımın o ilâcı yanlışlıkla içtiğinden eminim.”

— “Bu kadar büyük bir yanlışlığa inanmak çok güç. O gün karınızın neler yediğini hatırlıyor musunuz?”

— “Durun bakayım, öğle yemeğinde...”

— “Hayır, hayır... O kadar geriye gitmenize lüzum yok. Böyle fazla dozda alınmış bir zehir hemen tesirini gösterir. Karınız davette neler yedi, onu hatırlamaya çalışın, yeter.”

— “Evvelâ bahçede büfe olarak kullanılan çadıra girerek birer fincan çayla birer pasta aldık. Çadırın içi o kadar kalabalıktı ki elimizdekileri çabucak bitirip çıktık. Sonra o genç sekreter hanım geldi”, Marina Gregg'in karımla beni eve davet ettiğini söyledi. Karım buna çok memnun oldu. Zaten kaç gündür Marina Gregg'den başka bir şeyden bahsetmiyordu. Ne diyordum... O genç kadın bizi evin yukarı katında hol gibi bir yere çıkardı. Bizden başka, on oniki kişi kadar daha vardı. Marina Gregg bizi merdiven başında karşıladı. Kocası da yanındaydı. Miss Gregg karıma iltifatlar etti. Karım da onunla vaktiyle Bermudada nasıl tanışmış olduğunu anlatmaya başladı. O zamana kadar her şey mükemmeldi diyebilirim.”

— “Peki, sonra ne oldu?”

— “Sonra Miss Gregg, bize, "Ne içersiniz?" diye sordu. Kocası da Heather'e bir kokteyl verdi.”

— “Siz ne içtiniz?”

— “Likör.”

— “Demek, içkilerinizi orada hep beraber içtiniz.”

— “Hayır, yukarıya mütemadiyen misafir gelmeye devam ediyordu. Biz de yeni gelenlere yer açmak için biraz ilerledik. O sırada karım bir ahbabına rastladı. Onun elini sıkabilmek için

kadehini bir ara masanın üzerine bıraktı. Bir müddet sonra kadehini eline alırken biri koluna çarptı, içkiler yere döküldü.”

Müfettiş Cormish ilgiyle: “Ne dediniz?” diye sordu. “İçki döküldü ha?”

— “Evet, hem karımın, hem de Marina Gregg'in elbisesi ıslandı. Marina Gregg hemen büyük bir nezaketle karıma elbisesini silmesi için bir mendil verdi. Sonra ona kendi içkisini uzatarak: “Buyrun, bunu için, ben daha hiç dokunmadım” dedi.

— “Bundan emin misiniz? Marina Gregg kendi içkisini karınıza mı verdi?”

Arthur Badcock birkaç saniye düşündü ve “Evet, eminim” dedi. “Hem de çok eminim.”

— “Karınız da içkiyi aldı, öyle mi?”

— “Evvelâ itiraz etti. "Yok, yok! Siz için, ben başka alırım, " dedi. Fakat Marina Gregg, gülerek, "Ben zaten çok içtim" diye ısrar etti. Karım da kadehdeki içkiyi birkaç yudumda içti. Sonra onunla biraz etrafı dolaşıp eşyalara, perdelere filân bakmaya başladık. O sırada bir arkadaşıma rastladım. Belediye meclisi üyelerinden Alcock'a. Onunla çene çalarken gözüm birden karıma ilişti. Heather bir sandalyaya oturmuştu. Yüzü de bir tuhaftı. Hemen yanına giderek, "Neyin var?" diye sordum. Biraz rahatsız olduğunu söyledi.”

— “Nasıl bir rahatsızlık hissettiğini de söyledi mi?”

— “Buna vakit kalmadı ki. Birden boğuk bir sesle yere yuvarlandı.

SEKİZ

Baş müfettiş Craddock sert bir hareketle başını kaldırarak sordu:

— “St. Mary Mead mi dediniz?”

Emniyet müdür muavini, hayretle: “Evet, St. Mary Mead” diye tekrar etti. “Neden, yoksa bir şey mi yar?”

Müfettiş Craddock: “Hiçbir şey yok!” diye cevap verdi.

Muavin: “Oldukça küçük kasabaymış” diye devam etti, “Fakat civarda geniş büyük inşaat varmış, Hellington film stüdyoları da köyün yakınındaymış.” Sonra soran nazarlarla müfettişe baktı.

Müfettiş az evvel gösterdiği hayreti izah mecburiyetini hissetti.

— “Orada oturan birini tanıyorum da. Yaşlı bir hanım. Belki de ölmüştür. Fakat eğer hayattaysa...”

Müdür muavini: “Evet. evet. Ne demek istediğinizi anlıyorum” dedi. “Bu gibi işlerde mahalli dedikoduların büyük yardımı olur, fakat mesele hiç de o kadar basit değil.”

— “Mahalli polis teşkilâtı bizden yardım istedi mi?”

— “Evet, baş komiserden gelen mektup burada. Onların kanaatına göre, olay pek mahallî değil. O civarın en büyük malikânesi olan Gossington köşkünü, meşhur sinema, yıldızı, Marina Gregg satın

almış. Kadın Hellington stüdyolarında yeni bir filim çeviriyormuş. Köşkün bahçesinde bir hayır cemiyeti yararına verilen bir, davette o cemiyetin genel sekreteri birdenbire ölüvermiş. Çalışkan, iyiliksever ve komşuları tarafından sevilen bir kadınmış."

Emniyet Müdür Muavini sonra olayı kısaca anlattı. Sözünü bitirdikten sonra Dermott Craddock düşünceli bir tavırla: "Cinayet için hayli garip bir yer seçmişler" diye mırıldandı.

— "Baş komiser de aynı fikirde. Eğer biri Heather Badcock'u zehirlemek istiyor idiyse bunun için neden o yeri ve o günü seçsin? Bu işi yapmanın o kadar daha kolay yolları var ki... O kalabalığın içinde kadının içki kadehine zehir karıştırmak oldukça tehlikeli ve zor bir iş."

— "Zehrin içkiye karıştırılmış olduğunu kafi olarak tesbit etmişler mi?"

— "Evet, bütün raporlar ve tahliller burada. Zehir doktorların o kullanmaya bayıldıkları uzun ve karışık isimli bir şey, fakat Amerikada çok kullanılan bir ilâçmış. Az miktarda alınınca iyi bir müsekkinmiş."

— "Reçetesiz satılıyor mu?"

— "Hayır, bizim memlekette de kullanılıyor, fakat eczahanelerden reçetesiz almak imkânsız."

Dermont: "Evet, çok garip!" dedi. "Heather Badcock'un sinema âlemi ile herhangi bir ilgisi var mıymış?"

— "Hayır."

— “Peki, davette yanında yakınlarından kimse var mıymış?”

— “Kocası varmış?”

Dermont, düşünceli düşünceli: “Kocası ha..?” dedi.

— “Evet, insanın aklına ilk önce bu fikir geliyor. Fakat, St. Mary Mead'deki polis müfettişinin kanaatine göre katil, kadının kocası değil. “Müfettişin adı Cornish'di galiba. Kadının kocasının hayli sinirli ve huzursuz bir durumda olduğuna işaret etmesine rağmen gönderdiği raporda katilin o olmadığından emin olduğunu belirtiyor.”

— “Herhalde benim oraya gitmemi istiyorsunuz, değil mi, efendim?”

— “Evet, Dermont. Ne kadar çabuk gidersen o kadar iyi olur. Yanına kimi almak istersin?”

Dermont birkaç saniye düşündü:

— “Tiddler'i, efendim” dedi. “Çalışkandır. Hem de sinemaya meraklı. Onun bu merakının bize yardımı olabilir.”

— “Peki, öyleyse, şansınız açık olsun.”

*

Yüzü sevinç ve heyecandan kıpkırmızı olan Miss Marple: “Bu ne hoş sürpriz!” diye bağırdı. “Nasılsın bakalım, delikanlı? Ama artık sana delikanlı diyemem, değil mi? Koskoca adam olmuşsun sen. Herhalde başmüfettişliğe de terfi etmişsindir.”

Dermott mütevazi bir tavırla başını salladı.

Miss Marple: “Buraya niçin geldiğinizi sormaya lüzum yok” dedi. “Demek Scotland Yard, bizim küçük köyümüzdeki cinayetle meşgul olmaya tenezzül etti.”

— “Evet, bu işi bize verdiler. Ben de gelir gelmez hemen karargâha koştum.”

Miss Marple, kekeleyerek: “Yani..?” dedi.

— “Evet, teyzeciğim. Yani sana geldim demek istiyorum.”

Miss Marple: “Maalesef, eskisi gibi olup bitenlerin hepsinden haberim olamıyor” diye şikâyet etti. “Dışarıya çok seyrek çıkabiliyorum.”

— “Evet, ama çıktığınız gün de sokak ortasında düşüyorsunuz ve sizi yerden kaldırıp evine alan kadın da bu olaydan on gün sonra öldürülüyor.”

— “Bütün bunları da nereden duyarsın, kim anlatır bilmem ki?”

— “Bilmeniz lâzım. Vaktiyle bir köyde hiç birşey gizli kalmaz diye bana öğüt veren siz değil miydiniz? Ha... Unutmadan şunu da sorayım. O kadını görürgörmez bir gün bir cinayete kurban gideceğini anlamış mıydınız?”

Miss Marple: “Yok canım! Ne münasebet” diye itiraz etti. “Bunu da nereden çıkardın?”

Dermott, muzip bir sesle: “Meselâ, kocasının yüzünde gördüğün bir ifade sana yıllarca evvel tanıştığın ve sonradan karısını balkondan itip öldürmüş birini hatırlatmadı mı?” dedi.

— “Hayır, dedim ya. Mr. Badcock'un böyle birşey yapmayacağına eminim” diyen Miss Marple, birkaç saniye durakladıktan sonra: “Yani, hiç zannetmiyorum” diye ilâve etti.

— “Evet, fakat insanlar hiç belli olmadıklarına göre...”

Miss Marple: “İlk günlerin acısı ve şaşkınlığı geçtikten sonra onun karısını pek fazla arayacağını zannetmiyorum” diye mırıldandı.

— “Neden, çok mütehakkim bir kadın mıydı?”

— “Yok, hayır. Fakat, nasıl anlatayım bilmem ki... Pek düşünceli bir kadın değildi, bence. Herhalde kocasının yemeklerini hazırlar, evi temiz tutar ve ona iyi bakardı, fakat onun ne düşündüğünü ve ne hissettiğini bilmek ihtiyacını duymuş olduğunu hiç zannetmiyorum. Bu tip kadınların kocaları çok yalnız bir hayat yaşarlar.”

Dermott: “Arthur Badqock sanki şimdi yalnız kalmadı mı?” diye sordu.

— “Herhalde tekrar evlenir. Hem belki de çok yakında. Hem de maalesef aynı tip, yani kendisinden çok daha kuvvetli bir şahsiyeti olan bir kadınla evlenecek galiba.”

— “Görünürlerde böyle bir namzet mi var?”

— “Bildiğime göre yok, fakat, o kadar az şey biliyorum ki.”

Dermott: “Hiç olmazsa fikrinizi söyleyin” diye ısrar etti. “Düşünce bakımından kimsenin gerisinde kalabileceğinizi zannetmiyorum.”

Miss Marple: “Bence herşeyden evvel gidip bir Mrs. Bantry'yi görmelisin” dedi.

— “Mrs. Bantry'yi mi? O da kim? Artist filân mı?”

— “Hayır, Gossington malikânesinin eski sahibi. Şimdi malikânenin bahçesindeki küçük bir evde oturuyor. O gün o da davetteymiş.”

— “Yaa, peki, bir şeyler görmüş mü bari?”

— “Gördüklerini sana kendi anlatsa daha iyi olur. Belki önemsiz bulacaksın ama belli olmaz. Kendisine benim tarafımdan yollanmış olduğunu söyle. Ha... bir de "Lady Shalott" tan bahsetmesini rica et.”

— “O da ne? "Lady Shalott" parola mı yoksa?”

— “Hayır, fakat Mrs. Bantry'ye sana anlatmasını istediğim birşeyi hatırlatır.”

Dermott Craddock ayağa kalkarak: “Tekrar geleceğim” dedi.

— “Beklerim, Bir gün, vaktin olursa gel de beraber çay içelim;. Tabiî hâlâ çaydan hoşlanıyorsan. Çünkü, bazı gençler artık ağızlarına içkiden başka birşey koymuyorlar.”

— “Ben o kadar genç değilim. Bir gün çaya gelirim. Karşılıklı dedikodu ederiz. Şimdilik Allahaısmarladık. Kendinize iyi bakın. Sokaklarda düşmeyin, olur mu?”

*

Dermott Cradcock kimin tarafından ve niçin geldiğini söyleyince Mrs. Bantry hayli şaşırdı. “Tanıştığımıza memnun oldum” dedi. “Ben polis müfettişlerinin yanlarında daima üniformalı bir memurla gezdiklerini zannederdim.”

— “Benim yanımda da bir tane vardı, ama şu anda başka bir işle meşgul.”

Mrs. Bantry, merakla: “Herhalde tahkikat yapıyordur, değil mi?” diye sordu.

— “Onun gibi bir şey.”

Mrs. Bantry misafirine oturma odasına doğru yol gösterirken: “Demek Jane Marple sizi bana gönderdi?” dedi. “Ben de tam vazolarımı yerleştiriyordum, fakat içindeki çiçekler bir türlü istediğim gibi durmuyor. Ya bir yana, yahut öbür yana devriliyorlar. Papatyaların dik durmasını istiyorum. Halbuki hep yana eğiliyorlar. Lâleler de aksine kazık gibi dimdik. İyi ki geldiniz. Benim için de bir değişiklik oldu. Zehirin kadına nasıl ve kimin tarafından verilmiş olduğu tesbit edilemedi ama, herkes bunun bir cinayet olduğu kanaatinde. Siz de öyle düşünüyorsunuz, değil mi?”

— “Siz de aynı fikirde misiniz?”

— “Bilmem ki... Kaza da olabilir, ama biz burada o hâdiseden hep cinayet diye bahsediyoruz.”

— “Cinayeti kimin yapmış olabileceğinden de bahsediliyor mu?”

— “İşin tuhafı, hayır. Çünkü o şeyi kimin yapmış olabileceğim kimse tahmin dahi edemiyor.”

— “Yani, o anda kimsenin o cinayeti işlemeye fırsat bulmasına imkân yoktu demek istiyorsunuz, değil mi?”

— “Hayır, gerçi çok zor bir iş, ama imkânsız değil. Mesele kimin yapmak isteyebileceği.”

— “Sizce Heather Badcock'u öldürmek isteyebilecek hiç kimse yok mu?”

— “Bana sorarsanız, hayır. Ben o kadına hayır cemiyetlerinin toplantılarında sık sık rastlardım. Fazla heyecanlı, çok konuşan ve karşısındakini biraz yoran bir kadındı. Fakat bunun için insan öldürülmez ki, değil mi?”

Dermott: “Hemen hemen hiç parası da yok. Parası için de öldürülmüş olamaz” diye mırıldandı. “Ondan nefret eden kimseye de rastlamadım. Acaba şantaj yapmakta olduğu biri mi vardı?”

Mrs Bantry: “Hiç zannetmem” diye cevap verdi.. “Fazilet sahibi ve ahlâk prensiplerine sâdık bir kadındı.”

— “Kocasının başka bir kadınla ilgisi filân var mıydı?”

— “Onu da pek zannetmem. Maamafih, kocasını sadece bir defa gördüm.”

Dermott: “Geriye bir tek ihtimâl kalıyor” dedi. “Heather Badcock'un bildiği bir şey vardı.”

— “Bildiği bir şey mi?”

— “Evet. Ve onun bunu bilmesi birisinin işine gelmiyordu.”

Mrs. Bantry: “Bana kalırsa Heather Badcock öyle bildiğini saklayabilecek tipte kadınlardan değildi” dedi.

Dermott: “Demek bu ihtimâl de uymadı” dedi. “Şimdi müsaade ederseniz buraya gelişimin asıl sebebini söyliyeyim. Son derece

sevdiğim ve hürmet ettiğim bir kimse olan Miss Marple bana “Lady Shalott'dan bahsetmenizi rica etti.”

— “Haa... O mesele mi?”

— “Evet, lütfen anlatın. Ne olduğunu çok, merak ediyorum.”

— “Son günlerde Tennyson'un eserlerini okudunuz mu?”

— “Eskiden okumuş olduğum bazılarını biraz hatırlarım.”

— “Şu mısraları hatırlıyor musunuz?

“Ağ havada uçtu ve yayıldı Ayna boydan boya kırıldı 'Felâket üzerimize çöktü'

Diye Lady Shalott bağırdı.”

— “Camelot'tan bir parça değil mi?”

— “Evet, tam öyle hareket etti işte.”

— “Affedersiniz anlayamadım. Kim hareket etti? Ne yaptı?”

— “İşte onun yüzünde de tıpkı 'Lady Shalott'un yüzündeki ifade vardı.”

— “Kimin? Nasıl bir ifade vardı yüzünde?”

— “Marina Gregg'in canım.”

— “Demek Marina Gregg'in? Ne zaman?”

— “Jane Marple size anlatmadı mı? Yazık, halbuki her şeyi o kadar iyi anlatır ki!”

Dermott Craddock sabırsızlanarak: “Lütfen anlatır mısınız?” dedi.

— “Ah, evet. Davetteydik. Marina Gregg ve kocası merdivenin başında gelen misafirleri karşılıyorlardı. Heather Badcock ile kocası da tam benden sonra geldiler. Onun için çok yakınlarındaydım ve onları gayet iyi gördüm. Neyse belki de bütün bunlar benim kurduğum bir hayâlden ibarettir. Fakat birinin öyle baktığını görünce insan hatırlamadan yapamıyor.”

— “Ne gördünüz, lütfen bütün teferruatı ile anlatın.”

— “Mrs Badcock, Miss Gregg'e uzun bir hikâye anlatmaya başladı. Yıllarca evvel onunla bir kere daha tanışmış, o zaman ne kadar heyecanlanmış, falan, filân. Ben de kendi kendime: “Şu meşhur insanlar ne kadar da zavallı, her zaman herkese karşı nâzik olmak, iltifat etmek mecburiyetindeler, diye düşünüyordum; Sonra baktım, Marina Gregg hiç de diğer meşhurlar gibi hareket etmiyor. Yani etrafındakilere ne iltifat ediyor, ne de gülümsüyor. Sadece sabit nazarlarla bir noktaya bakıyordu.”

— “Mrs. Badcock'un yüzüne mi bakıyordu?”

— “Hayır, Mrs. Badcock'u tamamen unutmuştu. Eminim, onun anlattıklarının bir kelimesini bile işitmiyordu. İnanamadığı korkunç bir şey görmüş gibi bir hali vardı.”

— “Peki, ama nereye bakıyordu?”

— “Bilmem ki.”

— “Merdiven başındaydı dediniz değil mi?”

— “Evet, Mrs. Badcock'un başının üzerinden, daha doğrusu omuzunun üzerinden ileriye bakıyordu.”

— “Merdivenlerin ortasına doğru mu bakıyordu?”

— “Hayır, tam ortaya diyemem. Biraz yana doğru bakıyordu.”

— “Ve o sırada merdivenden yukarıya çıkanlar vardı, değil mi?”

— “Evet, o sırada beş altı kişi merdivenlerden çıkmaktaydı.”

— “Acaba onlardan birine mi bakıyordu?”

— “Bilmiyorum, çünkü benim arkam da merdivenlere dönüktü. Ben Maria Gregg'in yüzünü görüyordum. Bence merdivenin duvarındaki resimlerden birine bakıyordu.”

— “Fakat o evde bir müddettenberi oturmakta olduğuna göre resimleri de gayet iyi bilmesi lâzım gelmez mi?”

— “Evet, hakkınız var. Her halde merdivenden çıkanlardan birine bakıyordu. Ama hangisine, bilemiyorum.”

— “O sırada merdivenden kimlerin çıkmakta olduğunu hatırlıyabiliyor musunuz?”

— “Bir kere yukarıya çıkanların arasında belediye reisi ile karısının bulunduğundan eminim. İçlerinde kırmızı saçlı bir gazeteci de vardı ama adını hatırlıyamıyorum. Sonra esmer, uzun boylu ve iri yarı bir adam da vardı. Adamın yanında boyalı saçlı bir artist de vardı. Kadın kürk giymişti. Bir de o sırada emekli general Bransteple geldi. Ama onun yüzünden kimsenin başına bir felâket gelmesine imkân yok. Adamcağız iyice bunamış artık.”

— “Başka kimse yok muydu?”

— “Belki başkaları da vardı, fakat ancak bu kadarını hatırlıyabiliyorum. Sonra o sırada bir fotoğrafçı da resim çekiyordu. Fotoğrafçı Londradan geldiği belli olan san'atkâr kılıklı bir genç kızdı. Uzun saçları ve hayli kocaman bir fotoğraf makinesi vardı.

— “Demek sizce Marina Gregg'in yüzüne o garip ifadenin gelmesine bu insanlardan biri sebep oldu, öyle mi?”

— “Doğrusunu isterseniz, bilemiyorum. O zaman kadının o hali dikkatimi çekmişti, fakat üzerinde durmamıştım. Yanılmış da olabilirim. Belki bu tamamen benim hayâlimin mahsulüdür. Belki de kadıncağızın aniden karnı veya dişi ağrımış olabilir. Belki bir yerine iğne filân batmıştır. Fakat neden olursa olsun, yüzünde öyle bir ifade vardı ki farketmemeye ve unutmaya imkân yok.”

Dermott güldü. .

— “Realist düşündüğünüze memnun oldum, Mrs. Bantry. Belki dediğiniz gibi Miss Gregg'in yüzündeki ifadenin sebebi çok basit bir şeydir. Belki de bize cinayeti saran esrar perdesini aralayacak bir ipucu verebilecek kadar mühim de olabilir.”

DOKUZ

Craddock sigara tabakasını Frank Cornish'e uzattı: “Demek hiç bir ipucu elde edemediniz?” dedi.

— “Evet, kadının hiç bir düşmanı yok.. Kimseyle kavga filân etmemiş. Kocası ile de arası gayet iyiymiş de yok mu?”

— “Hayır, ortada bu çeşit bir skandala dair hiç bir iz yok. Öyle cazibeli sayılabilecek bir kadın değilmiş. Bir sürü hayır cemiyetlerinde filân çalışırmış. Oralarda ufak tefek kıskançlık ve çekememezlik olayları olmuş ama hepsi o kadarla kalmış.”

— “Kocasının beğendiği kimse yok mu? Meselâ çalıştığı yerde filân?”

— “Adam Biddle ve Russel adındaki bir emlâk şirketinde memur. Orada birisi şaşı, öbürü de ellisini geçmiş iki kâtibeden başka kadın yok. Maamafih, bana öyle geliyor ki, Arthur Badcock yakında tekrar evlenecek.”

Craddock merakla yerinde kıpırdadı:

Cornich: “Komşularından biri” diye izahata başladı. “Dul bir kadın. O gün tahkikattan sonra Arthur Bradcock'un evine gittiğim vakit kadın oradaydı. Çay hazırlıyordu. Anlaşılan herifi kafese koymaya karar vermiş.”

— “Ne biçim bir kadın?”

— “Oldukça güzel. Genç değil, ama alımlı. Hayli esmer. Biraz İspanyolu andırıyor.”

— “Adı ne?”

— “Mrs. Bain. Dulmuş.”

“Kocası ne iş yaparmış?”

— “Bilmiyorum. Yalnız oğlu yakındaki bir fabrikada çalışıyor. Sessiz ve namuslu bir kadına benziyor. Fakat bana onu evvelce bir yerden tanıyormuşum gibi geldi.” Cornish sonra saatına bakarak: “On ikiye ön var” dedi. “Saat tam on ikide Gossington köşkünde randevumuz var. Artık yola çıksak iyi olacak.”

*

Dermott Caddock'u köşkün kapısında Haile Preston karşıladı. Beraber cinayetin olduğu yere çıktılar. Yolda Haile mütemadiyen hâdiseden dolayı kendisinin, Marina Gregg'in ve John Rudd'un ne kadar üzgün ve şaşkın olduklarını anlatıp duruyordu.

Merdiven başında onun bir anlık susmasından istifade eden Craddock; “Bir dakika” dedi.

Haile Preston sözünün âni olarak kesilmesinden hayli şaşkın bir tavırla; “Buyurun” diye cevap verdi.

— “Size sual sorabilir miyim?”

— “Tabii, tabii, buyurun. İstediğiniz kadar sorabilirsiniz.”

— “Burada mı öldü?”

— “Mrs. Badcock mu?”

— “Evet, Mrs. Badcock. Burada mı öldü?”

— “Evet, tam burada. Size oturduğu yeri de göstereyim.”

Haile Preston koridora doğru yürüdü, tahtadan yapılmış modern bir koltuğu gösterdi.: “İşte burada oturuyordu” dedi. “Biraz rahatsız olduğunu söyledi. Biri ilâç aramaya gitti. O da şuracıkta öldü.”

— “Yaaa!...”

— “Acaba son günlerde doktoruna muayene olmuş muydu? Kalbinde bir rahatsızlığı vardıysa...”

Desmott Craddock; “Kalbinde hiç bir şeyi yoktu” diyerek Haile'in tekrar sözünü kesti. “Son derecede sıhhatli bir kadındı. Ölümüne ticarî adı, Kalmo olan bir ilâç sebep. Normal dozun altı mislini almış.”

Haile Preston: “O ilâcı bilirim” dedi. “Ben de kullanırım.”

— “Öyle mi? Faydası oluyor mu bari?”

— “Harikulade bir ilâç. İnsanı hem sakinleştiriyor, hem de canlandırıyor. Tabii, fazla almamak şartiyle-.”

— “Acaba bu evde o ilâçtan bol miktarda bulunur mu?”

— “Tabii, istediğiniz kadar. Herhalde bütün banyoların ilâç dolaplarında birer şişe vardır.”

— “Bu da bizim işimizi daha zorlaştırıyor.”

— “İlâcı bir tecrübe etmek istemiş ve dozunu fazla kaçırmış olamaz mı?”

Craddock, Haile'ye ters ters baktı ve: “Peki, Marina Gregg ve Jason Rudd misafirlerini nerede karşıladılar?” diye sordu.

— “Tam burada” diyerek Haile merdivenin başındaki bir noktaya giderek durdu. Craddock da onun yanına giderek karşıdaki duvara baktı. Duvarın tam karşısında İtalyan ressamının Madonna'sı kucağında çocukla duruyordu. Resim çok güzel bir kopye idi. Mavi elbiseli Meryem Ana kucağında İsa ile gülümsüyordu. Tablonun sağında ve solunda iki küçük pencere yardı.

Müfettiş Craddock: “Tabii, merdivenlerden de çıkanlar vardı, değil mi?” diye sordu.

— “Evet, misafirler gruplar halinde geliyorlardı. Bazılarına ben, bazılarına da Ella Zielinski refakat ediyordu.”

— “Mrs. Badcock yukarıya çıkarken siz neredeydiniz?”

— “Doğrusunu islerseniz, bir türlü hatırlıyamıyorum. Elimde bir liste vardı. O listeye göre aşağıya iniyor, bir grup davetliyi yukarıya çıkıyor, içkilerini veriyor, sonra tekrar aşağıya iniyordum. Zaten Mrs. Badcock'u da tanımıyordum. Onun adı da benim listemde yoktu.”

— “Ya Mrs. Bantry?”

— “Ha, evet. Bu evin eski sahibi, değil mi? Şimdi hatırlıyorum. Galiba Mrs. Bantry, Mrs. Badcock ve kocası aynı zamanda geldiler.” Haile bir müddet düşündükten sonra devam etti: “Belediye reisi de hemen onların arkasından gelmişti galiba. Boynunda kalın bir zincir

vardı. Hanımı da mavi bir rob giymişti. Hepsini gayet iyi hatırlıyorum. Onların içkilerini ben vermedim, çünkü hemen aşağıya inmiştim.”

— “Peki, kim verdi onlara içkilerini?”

— “Bilmiyorum.”

— “Peki, siz merdivenden, aşağı inerken yukarıya kimler çıkıyordu?”

— “Bir, iki gazeteci. Sonra iki fotoğrafçı. Bunlardan biri Londradan gelmiş bir genç kızdı. Elindeki kocaman fotoğraf makinesini tam Marina'ya çevirmişti. Durun bakayım, yanılmıyorsam, bir de Ardwick Fenn vardı galiba.”

— “Kim bu Ardwick Fenn?”

Bu soru Haile Preston'u hayretler içinde bırakmıştı.

— “Televizyon ve filim dünyasının en tanınmış simalarından biri. Onun İngilterede olduğundan haberimiz yoktu.”

— “Yani davete gelişi bir sürpriz oldu, öyle mi? Marina Gregg'in eski bir ahbabı mıydı?”

— “Evet, çok eskiden. Marina ikinci kocası ile evliyken ikisi çok iyi arkadaşmışlar, fakat Johnson Rudd'un onu tanıyıp tanımadığını bilmiyorum.”

Craddock, içkiler hakkında, o gün için tutulan garsonlar, hizmetçiler ve daha bir takım teferruat hakkında çeşitli sorular sordu. Aldığı cevapların hemen hemen hepsi ayni noktada toplanıyordu. İkinci kattaki özel davette bulunan otuz kadar misafirden her hangi

biri Heather Badcock'u zehirlemiş olabilirdi. Bu kimselerden herhangi biri de katilin bu hareketini rahatça görme imkânına sahipti.

Baş Müfettiş: “Bu hayli tehlikeli bir iş” diye düşündü. Sonra: “Teşekkür ederim, Mr. Preston” dedi. “Şimdi Marina Gregg ile konuşmak istiyorum.”

Haile olumsuz bir tavırla başım salladı.

— “Maalesef, imkânsız. Çok müteessirim ama, ne yazık ki imkân yok buna.”

Craddock'un kaşları kalktı: “Fakat...” dedi.

— “Marina tamamen bitkin bir durumda. Şu anda Özel doktoru yanında. Kendisini tedavi ediyor. Bir de rapor yazdı. Buyurun, işte burada.”

Craddock raporu okuduktan sonra: “Marina Gregg'i her zaman özel doktoru mu tedavi eder?” diye sordu.

— “Biliyorsunuz, artistlerin umumiyetle sinirleri bozuk olur. Onun için daima kendi bünyelerini çok iyi tanıyan bir doktoru tercih ederler. Maurice Gilchrist çok tanınmış bir mütehassıstır. Uzun zamandanberi Marina Gregg'e o bakıyor. Herhalde duymuşsunuzdur. Marina Gregg son senelerde büyük rahatsızlıklar geçirdi. Ancak geçen yıl kendine gelebildi. Acaba Mr. Rudd'la konuşmak istemez miydiniz?” diyen Haile saatine bakarak ilâve etti: “On dakikaya kadar stüdyodan döner.”

Craddock: “Teşekkür ederim, öyleyse bekliyeyim” dedi. “Yalnız o zamana kadar Dr. Gilchrist ile de görüşmem kabil mi acaba?”

— “Tabii, hemen çağırayım.”

Genç adam birkaç dakika sonra yanında Dr. Gilchrist ile döndü. Dr. Gilchrist, Croddock'un tahminlerinin aksine, iri yarı ve babayani bir adamdı. Baş Müfettişin elini sıktıktan sonra onu koridorun ucunda rahat ve geniş bir yatak odasına götürdü. Burası her halde doktorun kendi yatak odasıydı. Dr. Gilchrist misafirine bir koltuk gösterdikten sonra kendisi de oturdu.

Craddock, hemen:

— “Yazdığınız rapora göre Miss Gregg hiç bir suale cevap verebilecek durumda değil. Nesi var, Doktor?” diye sordu.

Gilchrist hafifçe omuzlarını silkti:

— “Sadece sinir bozukluğu. Şimdi kendisine birkaç sual sorsanız on beş dakika sonra bir isteri krizi geçirmeye başlar. Ben de buna müsaade edemem. Arzu ederseniz, bu meseleyi polis doktoruna da izah edebilirim. Ayni sebepten ötürü Miss Gregg ilk tahkikatta da bulunamamıştı.”

Craddock sordu:

— “Peki, bu durum ne kadar sürer?”

Dr. Gilchrist, Craddock'a baktı, gülümsedi:

— “Bir doktor sıfatiyle size bu hususta kat'î bir şey söyleyemem. Fakat şahsî fikrimi soracak olursanız, önümüzdeki kırk sekiz saat içerisinde Mis Gregg'in suallerinize cevap verebilecek duruma gelecektir. Hattâ size sual sormak bile isteyecektir. Müfettiş Bey, sinema artistlerinin içinde yaşadıkları yorucu, sinir bozucu ve

heyecanlı atmosferi tahmin edemezsiniz. Evet, gerçi her istediklerine nail olabiliyorlar. Para, lüks, şöhret, elbise, krem, ilâç, özel doktor, davetler, balolar, ve daha bir sürü şey; fakat şöyle sakin bir hayat sürerek mes'ut olmalarına ve bir an için dahi rahat etmelerine imkân yok."

Craddock:

— "Evet, evet. Ne demek istediğinizi anlıyorum" dedi.

Doktor ona doğru eğilerek devam etti:

— "Sonra bir şey daha var. Sinema artistleri umumiyetle kendilerine hiç güvenleri olmayan kimselerdir. İnanmazsanız Mr. Rudd'a sorun. Artistler, kendilerinden ve kabiliyetlerinden daima şüphe ederler. Etraflarındaki insanların daima, kendilerini, "Yapabilirsin, kuvvetlisin, iyisin, güzelsin" gibi kelimelerle takviye etmelerini isterler. Bu da, tabii, onların sinirlerini büsbütün bozar."

Craddock:

— "Bütün bunlar hakikaten çok enteresan, fakat bana niçin anlat?..."

Dr. Gilchrist: "Marina Greggi' anlamanızı istiyorum da ondan." diye Craddock'un sözünü kesti. "Her halde filimlerini görmüşsünüzdür."

— "Evet, gördüm. Fevkalâde iyi bir artist. Güzel, sempatik ve şahsiyet sahibi."

— "Hakkınız var, fakat seyircinin üzerinde bu hissi yaratabilmek için deli gibi çalışmış ve sinirlerini mahvetmiş. Sonra zavallı bir hayli ıstırap da çekti. Bunda kısmen kendi de kabahatli ama tamamen

değil. Evliliklerinin hepsi bedbahtlıkla sona erdi. Bu sonuncusu hariç. Şimdi kendini çok seven, hem de senelerdenberi sevmiş bir erkekle evli. Bu sevgi ona derin bir güven hissi veriyor. Onu adetâ koruyor. Bu ne kadar devam eder kimse bilemez. Marina Gregg öyle bir kadın ki, ya son derecede mes'ut olduğuna, hayatını, erkeğini ve evini bulduğuna inanır, yahut da artık her şeyin bittiğine, hayatta yapayalnız kaldığına ve son derece bedbaht olduğuna. Bu iki kutbun arasını bulabilse herhalde çok rahat edecek, fakat, o zaman da dünya büyük bir san'atkâr kaybedecek.”

Doktor sustu.

Dermott Craddock ona cevap vermedi. Maurice Gilchrist'in kendisine bunları neden anlattığını düşünüyordu. Adamın, karşısında adetâ; “Haydi bana sual sor” der gibi bir hali vardı.

Acaba bu soru neydi?

— “Bu vak'a Miss Gregg'i herhalde bir hayli sarstı, değil mi?”

— “Evet, hem de çok fazla.”

— “Anormal denilecek kadar fazla mı?”

— “Bu sualin cevabı, soruluş sebebine göre değişir.”

— “Evinde davet verdiği sırada işlenmiş bir cinayet onu herhalde üzmüştür, fakat üzülmesi için başka bir sebep te var mı?”

Doktor cevap, vermedi.

Craddock:

— “Düşündüklerinizi neden bana söylemek istemiyorsunuz?” diye sordu.

Gilchrist: “Bilmiyorum, emin değilim de ondan” dedi. Birkaç saniye kadar düşündükten sonra devam etti: “Biliyorsunuz, meslek sırrı ve doktorluk ahlâkı diye bir şey vardır.”

— “Marina Gregg size bir şey mi söyledi?”

— “Yok, hayır.”

— “Marina Gregg, o ölen kadını evvelden tanıyor muymuş?”

— “Yok canım, bu işin Heather Badcock ile ilgisi yok.”

— “Peki, o Kalmo denilen ilâcı Marina Gregg kullanır mı?”

— “Sabah akşam. Zaten bu evde o ilâcı kullanmayan yok ki.”

— “Demek bana anlatmaya çalıştığınız şeyi söylemiyeceksiniz?”

— “Bu hususta bir karar vermeye çalışıyorum. Benim de hastama karşı vazifelerim var. Onun bana söylediği şeyleri sır olarak saklamak zorundayım. Fakat, bir taraftan da onu muhtemel tehlikelere karşı korumak da vazifem diye düşünüyorum.”

Craddock doktorun yüzüne baktı, onun devam etmesini bekledi.

Dr. Gilchrist, nihayet:

— “Söylediklerimi meslekdaşlarınızdan başka kimseye nakletmemenizi rica ederim. Bilhassa bu evdekilere” dedi.

Müfettiş: “Bu konuda hiç bir söz veremem” dedi. “Fakat, tabii, ben de sizin söyleyeceklerinizi arkadaşlarımdan başkasının bilmemesini tercih ederim.”

— “Pekâlâ, öyleyse anlatayım. Aslında hiç mühim olmayabilir de. Kadınlar sinirliyken ve hastayken ne söylediklerini pek bilmezler.”

— “Marina Gregg size ne söyledi?”

— “O ölüm hâdisesinden sonra ciddî bir sinir buhranı geçirdi ve beni çağırttı. Kendisine bir müsekkin vererek yatağına yatırdım. Sonra yanına oturdum. Elini tuttum ve her şeyin hallolacağım, sakin olmasını söyledim. Tam dalmak üzereyken, bana, “Doktor, beni zehirlemek istediler.” dedi.”

— “Öyle mi dedi? Sonra... Ertesi gün ne oldu?”

— “Sonra bir daha bundan bahsetmedi. Bir kere mevzuu ben açmak istedim, fakat hemen bahsi değiştirdi. Israr edince de; “Herhalde yanlışlıkla, veya şaşkınlıkla söylemişimdir! Zaten o sırada ne dediğimi bilecek durumda değilim” dedi.”

— “Fakat, size kalırsa bu sözleri söylediği zaman samimiydi, öyle mi?”

— “Evet, bana kalırsa sözlerinde samimiydi. Tabii, bu muhakkak birinin Marina Greggi' zehirlemek isterken Heather Badcock'u zehirlemiş olduğu mânasına gelmez. Meselenin o tarafını aydınlatmak size düşer. Yalnız benim bildiğim Marina Gregg o akşam öldürülmek istenen kimsenin kendisi olduğundan emindi.”

Craddock, bir an düşündü. Sonra:

— “Çok teşekkür ederim, Doktor” dedi. “Bana söylediğiniz: şeyler oldukça mühim. Marina Gregg'in sözlerini doğru olarak kabul edecek olursak kadının hayatı hâlâ tehlikede demektir.”

— “Tamam, asıl mesele bu. Ben de zaten bunu size o sebeple anlattım.”

— “Bu işi kimin yapmak isteyebileceğine dair bir fikriniz var mı?”

— “Hayır, hiçbir fikrim yok.”

Craddock ayağa kalktı.

— “Doktor, size bir şey daha sormak istiyorum. Acaba Marina Gregg ayni şeyi kocasına da söyledi mi?”

Gilchrist başını salladı:

— “Hayır, buna kat'î olarak eminim. Kocasına hiç bir şey söylemedi.”

İki adamın bakışları bir an buluştu. Sonra, Doktor, “Artık bana ihtiyacınız yoksa hastamın yanına gideyim” diyerek odadan çıktı.

ON

Haile Preston:

— “Jason Rudd stüdyodan döndü” dedi. “Sizi onun yanına götüreyim.”

Johnson Rudd'un çalışma ve oturma odası olarak kullandığı oda alt kattaydı. Basit döşenmiş odanın rahat bir görünüşü vardı. Oda, sahibinin zevk ve şahsiyetini belirtecek en ufak bir özellik taşımıyordu. Yazı masasının başında oturmakta olan Rudd, Müfettiş içeri girince ayağa kalktı, ona doğru geldi.

Dermott:

“Bu odanın bu kadar basit döşenmiş olmasının sebebini şimdi anlıyorum” diye düşündü. “Adamın şahsiyeti o kadar kuvvetli ki, ne bir süse, ne de ona benzer bir şeye ihtiyacı var.”

Mesleği Dermott Craddock'a ilk bakışta insanlar hakkında fikir edinmeyi öğretmişti. Fakat şimdi Rudd hakkında ancak o ne isterse o kadarını öğrenebileceğini de iyice anlamıştı.

— “Sizi beklettiğim için özür dilerim, Müfettiş bey. Stüdyoda bir iş yüzünden geciktim. Size bir içki ikram edebilir miyim?”

— “Teşekkür ederim, istemem.”

Johnson Rudd'un çirkin, fakat zekî simasını alaycı bir tebessüm kapladı.

— “Her halde bu evde içki içmenin ihtiyatsız bir hareket olduğuna kanisiniz.”

— “Öyle bir şey aklımdan bile geçmemişti.”

— “Pekâlâ, Müfettiş bey. Size nasıl bir yardımım dokunabilir? Ne öğrenmek istiyorsunuz?”

— “Mr. Haile Preston kendisine sorduğum bütün sualleri cevaplandırdı. Dr. Gilchrist ile de görüştüm. Eşinizin benimle konuşamıyacak kadar halsiz olduğunu söyledi.”

— “Marina çok hassas bir kadındır. Daha doğrusu, sinirleri çok zayıftır. Siz de kabul edersiniz ki, böyle bir cinayet, hele insanın kendi evinde olursa, müthiş sinir bozar. Karımın size söyleyebileceği her şeyi benden de öğrenebilirsiniz. Hâdise sırasında onun yanındaydım. Zaten o benim kadar dikkatli de değildir.”

— “Evvelâ şunu sormak istiyorum. Siz veya karınız Heather Badcock'u evvelce tanıyor muydunuz?”

Johnson Rudd başını salladı:

— “Hayır, hattâ o kadını ölümünden beş dakika evveline kadar hiç görmemiştim dahi diyebilirim.”

— “Heather Badcock karınızı evvelce tanıdığını söylemiş, değil mi?”

— “Evet, o gün davette Mrs Badcock bize aşağı yukarı on iki, on üç yıl evvel karımla Bermudada bir davette nasıl tanışmış olduğunu anlatmaya başlamıştı. Gripten yatıyormuş, fakat Marina'yı görebilmek için hasta hasta yataktan kalkmış ve Marina'nın elini sıkmış. Tabii, takdir edersiniz ki, bu, karımın hayatında her gün olan hâdiselerden biri ve onun her elini sıkan ve her imza isteyen kimseyi hatırlamasına imkân yok. Marina'nın Mrs. Badcock'u kat’iyen hatırlamadığından eminim.”

— “Bunu gayet iyi anlıyorum, fakat karınızın Mrs. Badcock ile konuştuğunu görenler, onun biraz dalgın ve düşünceli olduğunu söylediler. Siz de aynı fikirde misiniz?”

— “Olabilir, Marina zayıf bünyeli bir kadındır. Günün sonuna doğru daima yorulmaya başlar. Hele o günkü gibi yorucu bir gün geçirmişse... Buna rağmen, ben o sırada onun dalgın olduğunu fark etmedim. Yok... durun bakayım... galiba hakkınız var. Şimdi hatırlıyorum. Onun kolunu dürterek Mrs. Badcock'a cevap vermesi icap ettiğini hatırlatmıştım bir ara.”

— “Acaba o anda dikkâtini çeken başka bir şey mi olmuştu?”

— “Mümkündür, fakat dediğim gibi büyük bir ihtimâlle yorgunluktan da olabilir.”

Dermott Craddock bir müddet konuşmadı ve pencereden dışarısını seyretti. Sonra açık konuşmaya karar vererek: “Mr. Rudd, Heather Badcock'un zehirlenmesinin bir yanlışlık eseri olabileceğini hiç düşündünüz mü? Asıl öldürülmek istenen karınız olamaz mı?”

Bu sözleri uzun bir sükût takip etti. Nihayet Johnson Rudd içini çekerek alsak sesle:

— “Evet” dedi. “Hakkınız var. Hattâ ben buna eminim.” Rudd'un bir ara gerilmiş bulunan yüz hatlarının yerini şimdi rahat bir ifade almıştı.

— “Buna rağmen ilk tahkikat sırasında Müfettiş Cornish'e bu ihtimâlden hiç bahsetmediniz, değil mi?”

— “Hayır, hiç bahsetmedim.”

— “Neden?”

— “Bu sualinize, elimde kâfi derecede tatminkâr delil yoktu diyerek kolay bir cevap verebilirim. Bu arada Mrs. Badcock'u da hiç tanımadığım için onun da düşmanlarının olabileceğini düşündüğümü de söyleyebilirim. Fakat sizinle açık konuşacağım. Susmamın sebebi bunların hiçbiri değil. Sadece karımın böyle korkunç bir ölümden nasıl bir tesadüf neticesi kurtulmuş olduğunu bilmesini istemedim.

— “Açık konuştuğunuz için size teşekkür ederim, fakat buna rağmen susmanızın sebebini hâlâ anlayamadım.”

— “Bunu anlamanız için Marina'yı yakından tanımanız lâzım. Onun emniyet ve saadete son derecede çok ihtiyacı var. Maddî bakımdan çok muvaffak olmuş. Hem para, hem de şöhret sahibi olmuş, fakat bedbahtlıklarla dolu bir hayat geçirmiş. Zaman zaman saadeti bulduğunu zannetmiş, fakat her seferinde hayâl kırıklığına uğramış. Hayatı ve olayları mantık çerçevesi içerisinde ele almasına imkân yok. Bundan evvelki evliliklerinin hepsinde, tıpkı peri masallarında olduğu gibi pürüzsüz bir saadete erişebileceğini zannetmiş.”

Rudd'un yüzünü yine alaycı bir tebessüm kapladı:: “Evlilik bu değildir ki... Pürüzsüz saadet yeryüzünde mevcut olmayan bir şeydir.

Fakat Marina her seferinde kendisinin talihsiz olduğunu zannederek daima pürüzsüz saadeti aradı, durdu. Aşk, saadet, emniyet ve şefkati aramaktan başka bir de dünyaya bir çocuk getirmek için sonsuz arzusu vardı. Bazı doktorlara göre, çocuğunun olmaması bu arzusunun şiddetinden ileri geliyor. Onun için tanınmış bir doktor Marina'ya bir çocuğu evlât edinmesini, belki ondan sonra bir çocuk doğurabileceğini söylemişti. Bu tavsiyeye uyarak Marina peşpeşine üç çocuğu evlâtlık edindi. Hakikaten bundan on bir yıl evvel de hâmile kaldı. O zamanki sevincini ve saadetini tahmin edemezsiniz. Bilmem duydunuz mu? O iş de bir facia ile sona erdi. Doğan çocuk - hem de bir oğlan - anormaldi. Marina'ye ondan sonra büyük bir sinir krizi geldi. Uzun müddet bir sanatoryumda tedavi edildi. Sonra yavaş yavaş kendine gelmeye başladı. Benimle evlendikten sonra da onda hayata karşı yeniden bir ilgi doğdu. Ona tekrar iş vermeleri için filim şirketleri ile mücadele ettim. Kimse onun sıhhatinin artistlikle bağdaşabileceğine inanmak istemiyordu. Sonunda mücadelemde muvaffak oldum. Bu arada bu köşkü de satın aldık ve filmi çevirmeye, başladık. On beş gün öncesine kadar Marina ne kadar mes'ut olduğunu, bu evi ne kadar sevdiğini, ve artık bütün üzüntülerini geride bıraktığını söylüyordu. Bütün sinir bozukluğu da geçmiş gibiydi.” Konuşmasının burasında Rudd'un sesinde acı bir ifade belirdi: “Tabii, o fecî hâdiseye kadar. Kadının gelip de bu evde ölmesi şart mıydı sanki? Her şeye rağmen Marina'nın hayatının tehlikede olduğunu bilmesini istemedim. Bu, onun için yani, ve belki de son bir şok olabilirdi.” Rudd, Müfettişin gözlerinin içine bakıp: “Şimdi susmamın sebebini anlıyor musunuz?” diyerek sözlerini bitirdi.

— “Evet, ne demek istediğinizi anlıyorum. Fakat müsaade ederseniz bir şey hatırlatmak istiyorum. Karınız öldürülmek

istendiyse hayatı hâlâ tehlikede sayılmaz mı? Onu zehirlemek isteyen kimse bir gün yeniden harekete geçemez mi?”

— “Tabii, meselenin bu tarafını da düşündüm. Karımın hayatını korumak için gerekli her türlü tedbiri aldım. Bundan eminim. Bütün mesele kendisinin tehlikede olduğunu bilmeden korunmasında.”

— “Acaba hakikaten haberi yok mu?”

— “Bundan eminim. Onun aklına böyle şeyler gelmez.”

— “Sizin geldi ama.”

— “O başka. Meselenin mantıkî olarak tek izah şekli bu olduğu için ben bu kanaate vardım. Karımın mantıkla pek ilgisi olmadığı için onun böyle bir şey düşünmesine ihtimâl vermiyorum.”

— “ Belki hakkınız var, fakat bu arada cevapsız kalan bir sürü sual daha var. Meselâ, sizin şüphelendiğiniz kimse var mı?”

— “Bu sualinize maalesef cevap veremiyeceğim.”

— “Yani şüphelendiğiniz kimse mi yok, yoksa cevap mı vermek istemiyorsunuz?”

Rudd:

— “Kimseden şüphelenemiyorum. Kimsenin Marina'dan bu derece nefret edebileceğini bir türlü aklım almıyor. Buna rağmen olaylar bunun aksini ileri sürmekte.”

— “Mrs. Badcock'un zehirlenmesinden bir kaç dakika önce olup bitenleri bana bir defa anlatır mısınız?”

— “Büyük bir sürahinin içinde evvelden hazırlanmış duran kokteylden iki kadeh doldurarak birini Marina'ya, birini de Mrs. Badcock'a verdim. Mrs. Badcock kadehindeki içkiyi ne yaptı, bilmiyorum. Biri ile konuşmak için yanımızdan ayrılmıştı galiba. Karım kadehini elinde tutuyordu. O sırada Belediye reisi ile karısı bize doğru geldiler. Marina da henüz hiç içmediği içkisini yanımızda duran bir masanın üzerine bıraktı ve onları karşıladı. Arkadan başka misafirler geldi. Aralarında yıllardanberi görmediğimiz eski bir arkadaşımız da vardı. Yeni gelenlere de içki ikram ettim.

“Her halde bu sırada biri, karımın, masanın üzerinde durmakta olan içki kadehine zehir koymuş olmalı. Bunu kimseye sezdirmeden nasıl yapabildi, anlayamıyorum, zira o kalabalık içinde hiç de kolay bir iş değil. Maamafih, böyle partilerde kalabalığa rağmen insanlar birbirlerinin ne yaptıklarının pek farkında olmazlar. Davetliler gruplar halinde mütemadiyen geliyor ve evin içinde yapılan değişiklikleri görmek için her tarafa girip çıkıyorlardı. Yani etrafta devamlı hareket vardı. O gündenberi beynimi çatlatırcasına düşündüm fakat şüphemi uyandıracak hiç bir hareket hatırlayamadım.”

Rudd sustu, derin bir nefes aldı.

Dermott:

— “Lütfen, devam eder misiniz?” dedi. “Hikâyenin geri kalan, tarafı çok mühim.”

— “Geri kalan tarafını herhalde evvelce başkalarından da dinlemişsinizdir, tahmin ederim.”

— “Evet, ama bir kere de sizden dinlemek isterdim.”

— “O halde anlatayım. Ben merdivenin başındaydım. Karım da masaya bıraktığı içki kadehini alıyordu. Birden Mrs. Badcock hafif bir çığlık attı. Biri koluna çarpmıştı. Elindeki içki kadehi yere düşerek paramparça olmuştu. Marina her iyi ev sahibinin yapacağı gibi hemen mendili ile Mrs. Badcock'un elbisesini sildi. Kendi elbisesinin eteği de biraz ıslanmıştı, fakat buna hiç önem vermedi. Sonra elindeki içki kadehini Mrs. Badcock'a verdi. O buna itiraz edince de, 'Ben zaten çok içtim', diyerek kadehi onun eline tutuşturdu. Şundan eminim ki, o ilâç kadehe hayli evvel konmuştu. Çünkü Mrs Badcock kadehi eline alır almaz içmeye başladı. Demek ki ilâç içkinin içine iyice karışmıştı. Sonra bildiğiniz gibi talihsiz Mrs. Badcock beş dakika sonra öldü. İlâcı karımın kadehine koyan şahıs yanlışlıkla bir başkasını öldürdüğünü görünce acaba ne hissetti?...”

— “Bütün bunları o sırada mı düşündünüz?”

— “Yok canım, ne münasebet. O sırada ben de herkes gibi kadıncağızın fenalık geçirmekte olduğunu ve sonra da bir kalp krizi neticesinde öldüğünü zannetmiştim. Mrs. Badcock'un zehirlenerek öldüğü aklımın ucundan bile geçmedi. Kimin aklına gelebilirdi ki?...”

— “Doğru, siz kimseden şüphelenmediğinizi söylüyorsunuz ama, ben buna pek inanmıyorum doğrusu.”

— “İnanın, doğruyu söylüyorum.”

— “O halde meseleyi başka bir yönden inceleyelim. Karınıza kim kötülük etmek isteyebilir? Düşmanları var mı?”

— “Düşmanı mı? Bu kelimeyi mânalandırmak o kadar güç ki. Benim ve karımın içinde yaşadığımız dünya bir haset ve kin dünyasıdır. Bizi çekemeyen, ve hakkımızda çeşitli dedikodular yapan

insanlar her zaman bulunur. Buna rağmen, içlerinde düşmanlığı cinayet işleyebilecek kadar ileri götürebilecek birisinin bulunduğuna ihtimâl veremiyorum.”

— “Karınızın mazide üzdüğü veya bedbaht ettiği bir kimse var mı?”

Rudd bu suale hemen cevap vermedi. Bir müddet düşündükten sonra ağır ağır: “Çok düşündüm, fakat zannetmiyorum” dedi.

Dermott:

— “Meselâ eski bir aşk hikâyesi filân...” diye ısrar etti.

— “Karımın hayatında aşk maceraları olmuştur, fakat hiç bir erkeğin onu kin ve nefretle hatırladığını zannetmiyorum.”

— “Ya kadınlar? Miss Gregg'den nefret eden bir kadın olamaz mı?”

— “Tabii, kadınlar belli olmaz, ama böyle biri hiç aklıma gelmiyor.”

— “Karınızın ölümünden maddî bakımdan kim faydalanabilir?”

— “Kocası ve vârisi olarak ben. Bir de çevirdiği filmde onun yerini alabilecek olan artist, fakat bu da olmaz, çünkü Marina'ya bir şey olsaydı filmin çevrilmesinden vazgeçerdik.”

Dermott:

— “Evet, bunlar şimdilik fazla teferruat” dedi.

— “Hayatının tehlikede olduğuna dair Marina'ya bir şey söylemiyeceğinize söz veriyorsunuz, değil mi?”

— “Ben de zaten sizinle bu konuyu konuşmak istiyorum. Ne kadar büyük bir mes'uliyet altına girmekte olduğunu biliyor musunuz? Karınız hâlen rahatsız ve tedavi altında olduğuna göre, bir kaç gün daha bekleyebiliriz, fakat durumu er geç kendisine söylememiz lâzım. Şimdi sizden bir ricam var. O günkü davette yukarı katta bulunanların bir listesini mümkün olduğu kadar eksiksiz yazabilir misiniz? Tabii, hatırlayabildiklerinizi... Bir de o sırada merdiveni çıkmakta olanları.”

— “Ne mümkünse yaparım, fakat bunu Ella Zielinski'ye sorsanız daha iyi ederdiniz. Onun hafızası benimkinden çok daha kuvvetlidir. Sonra onda davetlilerin bir listesi de var. Kendisiyle görüşmek isterseniz...”

— “Evet, Miss Ella Zielinski ile görüşmeyi çok arzu ederdim.”

ON BİR

Ella Zielinski kalın siyah çerçeveli gözlüklerinin, ardından Dermott Craddock'u inceleyerek yazı masasının çekmecesinden daktilo ile yazılmış bir kâğıt çıkardı, Müfettişe uzattı.

— “Listenin tamam olduğunu zannediyorum, fakat buna rağmen bazı isimlerin atlanmış olması mümkündür. Meselâ, listede yazılı misafirlerden bazıları hâdise sırasında henüz gelmemiş olabilirler. Veya hâdiseden evvel gitmiş olmaları da mümkün.”

Dermott:

— “Listeyi hayli çabuk hazırladınız” dedi.

— “İşim bu.”

— “Hem de mükemmel hazırlanmış.”

— “Teşekkür ederim.”

— “Çalışma tarzınızdan işinizin ehli olduğunuz belli.”

— “Bir sekreterin hazırladığı listeler temiz yazılmış olmalı.”

— “Sizin buradaki asıl vazifeniz ne? Film stüdyoları ile ev arasında bir nevi irtibat memuru musunuz?”

— “Hayır, benim stüdyolarla hiçbir ilgim yoktur. Tabii, telefon konuşmaları, muhaberat gibi şeyler müstesna. Benim vazifem Mrs. Gregg'in randevuları ve çalışma zamanlarını tanzim etmek, biraz da ev işlerine nezaret etmekten ibarettir.”

— “İşinizden memnun musunuz?”

— “Ücret fevkalâde. İş de pek sıkıcı sayılmaz. Buna rağmen, burada bir cinayet gibi enteresan bir olayla karşılaşacağımı aklımdan bile geçirmemiştim, Kuzum, siz bunun bir cinayet olduğuna emin misiniz?”

— “Bir insan tehlikeli bir ilâcın normal dozunun altı mislini başka nasıl almış olabilir?”

— “Bir kaza veya yanlışlık olamaz mı?”

— “Sizce böyle bir kaza nasıl olmuş olabilir?”

— “Tahmin edebileceğinizden çok daha kolayca... Bu evin her tarafı ilâç doludur. Sonra artistlere de ekseriyetle yanlarında çeşitli ilâçlar taşımak itiyadındadırlar. Bu kimselerin ayni zamanda son derecede dalgın oldukları da düşünülecek olursa böyle bir yanlışlığın ne kadar kolaylıkla vukubulabileceği açıkça ortaya çıkar. Meselâ, davetlilerden birinin canı müsekin bir ilâç almak istemiş olabilir. Çantasından veya cebinden ilâç şişesini çıkarıp dalgınlıkla kadehine normalden fazla ilâç koymuş olabilir. Sonra kadehi masanın üzerine bırakıp gitmiş olabilir. Bir başka kadıncağız da kadehi kendi kadehi zannedip içer. Bu olmayacak bir şey değil ki.”

— “Bütün bu ihtimâllerin üzerinde durup iyice incelemedik mi zannediyorsunuz?”

— “Hayır, incelediğinize eminim fakat hâdisenin başka türlü olabileceğini de tahmin edemiyorum. Bir yığın insan ve masaların üzerinde bir yığın içki kadehi vardı. İnsan bazan kendisinin zannederek bir başkasının kadehini alıp içebilir.”

— “Demek size göre Heather Badcock kasten zehirlenmedi. Sadece yanlışlıkla bir başkasının kadehini alıp içti ve öldü.”

— “Evet, bence en mâkul ihtimâl bu.”

— “Yalnız, Marina Gregg'in ona kendi kadehini vermiş olduğunu unutuyorsunuz:”

— “Hayır, bence Marina Gregg, ona kendisinin zannettiği kadehi verdi. Siz henüz Marina ile tanışmadınız, değil mi? Göreceksiniz, çok dalgın bir kadındır. Başkasının kadehini kolayca alıp kendisinin zannederek içebilir.”

— “Miss Gregg Kalmo kullanır mı?”

— “Tabii, hepimiz kullanırız.”

— “Siz de mi, Miss Zielinski?”

— “Bazan ben de kullanırım. Bu gibi ilaçları kullanmak sâri gibidir, bilirsiniz.”

Dermott:

— “Evet” dedi. “Miss Gregg ile görüşebilseydim çok iyi olacaktı. Duyduğuma göre rahatsızmış.”

— “Sinir ve şımarıklıktan başka bir şey değil. Marina her olayı feci bir dram haline sokar zaten.”

— “Siz ise tam aksine, değil mi, Miss Zielinski?”

— “Etrafınızda herkes daimî bir telâş ve heyecan içinde olursa siz de tabiatiyle bunun tam aksi şekilde davranmaya gayret edersiniz, değil mi?”

— “Demek bu gibi trajik olaylar karşısında soğukkanlılığınızı muhafaza etmeyi öğrenmiş bulunuyorsunuz, bununla da iftihar ediyorsunuz.”

__ “Belki de iyi bir şey değil ama, başka türlü hareket etsem ben de onlar gibi yarı deli olurum herhalde.”

— “Marina Gregg idaresi zor bir patron mudur?”

Dermott Craddock, bu suali, şahsî olmasına rağmen bilhassa sormuştu. Ella Zielinski dönüp te, “Bunun cinayetle ne ilgisi var?” dese, “Evet haklısınız, hiç bir ilgisi yok” demek zorunda kalacaktı. Buna rağmen, suali sormuştu. Çünkü içinden bir his ona Ella Zielinski'nin Marina hakkındaki fikirlerini açıklamaktan hoşlanacağını söylemişti.

Ella Zielinski:

— “Marina Gregg büyük bir sanatkârdır. Onun yanında çalışmak benim için büyük bir şeref” dedi. “Fakat onun hakkındaki şahsî fikrimi soracak olursanız, söyliyeyim. Musibetin biridir.”

— “Yaaa?...”

— “Onun hayatında hiç bir zaman karar, itidal diye bir şey yoktur. Anlıyor musunuz? Her şeyi, her hareketi mübalâğalı ve aşırıdır. Ya son derecede neş'eli ve mes'ut, yahut da son derecede sinirli ve

bedbahttır. Bir ânı bir ânına uymaz. Sinirlenmemesi için bir yığın mevzudan yanında bahsedilmesi yasaktır.”

— “Meselâ?”

— “Meselâ, sinir bozukluğu ile ve çocuklarla ilgili her şey.”

— “Çocuklarla mı?”

— “Evet, etrafında çocuk gördüğü zaman veya başkalarının çocukları olduğundan bahsedilince çok üzülür. Kendisinin artık bir daha çocuk doğurmasına imkân yok. Dünyaya getirmiş olduğu tek çocuk da anormal doğmuş.”

— “Evet, bunu ben de duydum. Çok üzücü bir olay, fakat bu kadar yıl geçtiği halde hâlâ unutamamış olması tuhaf.”

— “Unutmasına imkân yok ki... Durmadan onu düşünüyor.”

— “Peki, bu konuda Mr. Rudd ne düşünüyor?”

— “Çocuğun babası Mr. Rudd değil ki. Mis Gregg o zaman İsidor Wright ile evliymiş.”

— “Mr. İsidor Wright nerede şimdi?”

— “Florida'da oturuyor. Yeniden evlendi.”

— “Peki, sizin kanaatinizce Marina Greg'in düşmanları var mı?”

— “Hayır, benim bildiğim kimse yok. Tabii, onu kıskananlar, çekemiyenler çok ama...”

— “Çekindiği veya korktuğu bir kimse var mı?”

— “Korktuğu mu? Marina mı? Neden korksun?”

Dermott:

— “Bilmem” diyerek davetlilerin listesini aldı, ayağa kalktı:

— “Çok teşekkür ederim, Miss Zielinski. İhtiyacım olursa sizi tekrar rahatsız edebilirim, değil mi?”

— “Tabii, hepimiz elimizden gelen yardımı yapmaya hazırız.”

*

— “Söyle bakalım, Tom. Neler öğrendin?”

Tom bir kaç kere yutkundu, sonra elini cebine atarak sigara paketini çıkardı. Detektif yardımcısının çok yorgun olduğu halinden anlaşılıyordu.

— “Aslına bakarsan pek te fazla bir şey öğrenemedim.”

— “Stüdyoya gittin mi?”

— “Evet, günüm hemen hemen orada geçti. Ortada ne bir dedikodu, ne de bir rivayet dolaşıyor. Herkes işiyle meşgul. Yalnız herkesin merak ettiği şey Marina Gregg'in tekrar ne zaman işine başlıyabileceği. Kadın galiba bundan evvel bir iki filmi yarıda bırakmış. Şimdi ayni şey tekrar başlarına gelecek diye herkesin ödü kopuyor.”

Baş Müfettiş Dermott Craddock sordu:

— “Stüdyodakiler Marina Gregg'i seviyorlar mı?”

— “Bana sorarsan, hayır. Buna rağmen onun san'atına ve cazibesine hayran olanlar çok. Kocası da ona körkütük aşıkmış.”

— “Rudd hakkında ne düşünüyorlar?”

— “Herkes onun yaptığı her filmi başarıya ulaştıran iyi bir rejisör ve iyi bir prodüktör olduğu hususunda fikir birliği etmiş.”

— “Başka bir kadınla, meselâ bir artistle filân alâkası olduğuna dair bir sey işitmedin mi?”

— “Hiç kimse böyle bir şeyi imâ dahi etmedi. Senin aklına neden geldi bu?”

— “Hiç... Düşünüyorum da... Marina Gregg, zehirin kendi kadehine konduğuna, yani asıl öldürülmek istenilen kimsenin kendi olduğuna kani”

— “Yok canım! Peki bu kanaati doğru mu?”

— “Bana kalırsa kadın haklı. İşin asıl mühim tarafı şu. Bu fkrini kocasına değil, sadece doktoruna açmış. Belki de bunu kocasının yaptığını zannediyordu. Doktorun hali de bir tuhaftı.”

— “İyi ama stüdyoda Mr. Rudd hakkında hiç bir dedikodu duymadım.”

— “Marina'nın alâkadar olduğu başka bir erkek var mıymış?”

— “Hayır, söylendiğine göre o da kocasına son derecede bağlıymış.”

— “Mazisi nasıl?”

— “Sinema mecmualarının yazdıklarından fazla birşey yok.”

— “Acaba Miss Marple sinema mecmuası okur mu?”

— “O kilisenin yanındaki evde oturan yaşlı kadın mı?”

— “Evet.”

— “Herkes onun çok zeki bir kadın olduğunu söylüyor. Dediklerine göre, bu köyde olup biten her şeyden haberi olurmuş. Belki artistler hakkında fazla bilgisi yoktur, fakat Mrs. Badcock ve kocası hakkında her şeyi biliyordur.”

— “Eskiden olsa evet, fakat burası artık bir hayli büyümüş. Hele o Yeni Şehir yapıldıktan sonra...”

Tidler:

— “Ben daha ziyade sinema artistleri arasında dolaştığım için mahallî dedikodulara dair fazla bir şey bilmiyorum tabii” dedi.

— “İyi ama onlar hakkında da fazla bir şey öğrenememişsin. Meselâ, Marina Gregg'in geçmişi hakkında kimse bir şey söylemedi mi?”

— “İlk kocası emlâkçiymiş. Basit ve mütevazi bir adammış. Marina ondan çabuk bıkmış. Onu sepetledikten sonra Avrupalı bir Kont veya Prensle evlenmiş. Bu evlilik de kısa sürmüş. Uç numaralı kocası sinema artistlerinden Robert Trescott. Başlangıçta ikisi de birbirlerine delicesine âşıkmışlar. Adam karısından ayrılmak için epey uğraşmış, fakat sonunda muvaffak olmuş ve Marina ile evlenmişler.”

— “Sonra ne olmuş?”

— “Galiba bu sefer de adam, kadından bıkmış. Marina buna ilk başlarda çok üzülmüş, fakat bir iki yıl sonra kendine yeni bir âşık bulmuş. Bir piyes muharriri.

Dermott:

— “Ne hayat!” dedi. “Neyse, bu günlük bu kadar yeter. Yarın sabah erkenden işe koyulmamız lâzım.”

— “Ne şekilde?”

— “Meselâ, her şeyden evvel şu davetlilerin listesinde bulunan kimseleri bir gözden geçirmemiz lâzım. Aradığımız şahsı bu listede bulacağımızı tahmin ediyorum.”

— “Onun, kim olabileceğine dair bir fikriniz var mı?”

— “Hayır, tabii. Eğer bu Rudd değilse, muhakkak listedeki isimlerden biridir. Sonra Miss Marple'a gidip buranın yerlileri hakkında da bilgi toplamam lâzım.”

ON İKİ

Miss Marple kendi usulleriyle tahkikata devam ediyordu.

— “Çok teşekkür ederim, Mrs. Jameson. Hakikaten çok teşekkür ederim. Size ne kadar minnettarım, anlatamam.”

— “Bir şey değil, Miss Marple. Size bir hizmette bulunabildiğim için çok memnunum. Zannedersem son sayıları istiyorsunuz, değil mi?”

— “Hayır, bilâkis, eski sayılar olursa tercih ederim.”

— “Öyleyse buyurun. Durun, hepsini birden taşıyamazsınız. Size göre hayli ağır olacak. Jeny, saç yıkaman bittiyse şu mecmuaları Mis Marple'ın evine kadar götürüver.”

Mrs. Jameson, yıllardanberi köyün berberliğini yapıyordu. Müşterilerinin çoğu da orta yaşlı ve saç biçimlerinden hiç bir değişiklik istemeyen kadınlardı. Müşkülpesent müşterilerinin bir türlü istedikleri biçimi almayan saçlarına rağmen Mrs. Jameson elinden geleni yaparak onları memnun etmeye çalışır ve her türlü nazlarına, kaprislerine boyun eğerdi.

Ertesi sabah Cherry elinde elektrik süpürgesiyle oturma odasına girdiği zaman masanın üzerindeki mecmua yığınını görünce: “Hay Allah!” diye bağırdı. “Bunlar da nereden çıktı?”

Miss Marple, sakin bir sesle:

— “Sinema dünyası hakkında biraz bilgi toplamaya çalışıyorum” diye cevap verdi, sonra elindeki “Sinema Haberleri” adındaki mecmuayı bırakarak masanın üzerinden “Artistler Arasında” yı aldı.

— “Hakikaten çok enteresan şeyler. Bana bir çok olayları hatırlatıyor.”

— “Bu âni merakınıza sebep ne?”

— “Bu günlerde yün öremiyorum. Gözlerim hayli zayıfladı. Bunları da okumak çok güç ama, lup kullanıyorum.”

Cherry hanımına hayretle baktı:

— “Sizi bir türlü anlıyamıyorum” dedi. “Her gün yeni bir şeye merak sarıyorsunuz.”

— “Bu merakım yeni sayılmaz ki. Ben insanların yaşayışları ve ruh âlemleri ile her zaman alâkadar oldum. Sinema artistleri de senin, benim gibi insanlar.”

Cherry, güldü:

— “Doğrusu ben kendimde sinema artistlerine benzer hiç bir taraf bulamıyorum” dedi. “Keşki olsa. Sizi bu mecmuaları okumaya her halde Marina Gregg ile kocasının köyümüze yerleşmesi sebep oldu.”

— “Evet... Bir de geçen günkü fecî olay.”

— “Mrs. Badcock'un ölümü mü?... Zavallı kadının şansı yokmuş.”

— “Sizin mahallede bu iş için ne diyorlar? Sen ve arkadaşların bu olay hakkında ne düşünüyorsunuz?”

Cherry:

— “Her halde öldürülmüş olmalı” dedi. “Heather Badcock intihar edecek kadınlardan değildi.”

— “Mrs. Badcock'u iyi tanır mıydın?”

— “Hayır, sadece selâmlaşırdık. Hepsi o kadar. Doğrusunu isterseniz her şeye burnunu sokan bir kadındı. Lüzumundan fazla enerjikti. Herkesi şu toplantıya veya bu cemiyete davet eder, dururdu. O halleriyle kocasını bile bıktırmıştı.”

— “Buna rağmen, görünüşe bakılırsa hiç bir düşmanı yok.”

— “Evet, insanların hayli canını sıkardı ama, onu kimin ve neden öldürdüğünü bir türlü tahmin edemiyorum. Tabii, kadını kocası da öldürmüş olabilir, ama adam o kadar uyuşuk ve pısırık bir tip ki... Fakat, kimbilir, belki de içinden pazarlıklı adamın biridir. Hem o gün köşkün bahçesindeki davette, yani cinayetten biraz evvel adam bir hayli sinirliymiş. Hoş, bu basit bir dedikodudan ibaret te olabilir ya. Bana sorarsanız, adam şimdi her zamankinden rahat ve mes'ut. Yüzüne biraz kan geldi.”

— “Yaaa... Demek öyle?”

Cherry:

— “Kimse Arthur Badcock'un katil olduğunu ileri sürmüyor” diye devam etti. “Fakat katil o değilse kim olabilir? Bence her halde bir kaza oldu. İçki şişelerinin arasına bir ilâç şişesi karışmış olabilir.”

Miss Marple:

— “Kaza ha?...” diye mırıldandı. “Akla en uygun gelen şey de bu. Kimsenin Heather Badcock'u kasten öldürmek isteyeceğine bir türlü inanamıyorum. Bence bu olayın başka bir izahı olmalı.”

Sonra yaşlı kadın mecmuaların arasından birini alarak karıştırmaya başladı.

Bunun üzerine, Cherry de elektrik süpürgesini alarak yukarı kata çıktı.

Mis Marple elindeki mecmuayı okumaya o kadar dalmıştı ki, bahçeye açılan pencereden içeri girip yanına kadar gelen Dermott Craddock'u farketmedi bile. Ancak Baş Müfettişin başının gölgesi elindeki mecmuanın sahifelerinin üzerine düşünce başım kaldırıp baktı.

Dermott Craddock dudaklarında yaygın bir tebessümle: “Çok meşgulsünüz galiba?” dedi.

— “Hoş geldin, Dermott. Seni gördüğüme çok memnun oldum. Bir fincan kahve veya bir kadeh likör içer misin?”

— “Teşekkür ederim. Likörü; tercih ederim, fakat siz yerinizden kalkmayın. Ben kendim söylerim.”

Müfettiş Craddock birkaç dakika sonra odaya döndü, Mis Marple'in kendisine gösterdiği koltuğa yerleştikten sonra: “Söyleyin bakalım, bu mecmualar size ilham veriyor mu?” diye sordu.

Mis Marple:

— “Bilirsin, ben kolay kolay kızmam” diye cevap verdi. “Fakat bu mecmuaları okurken hiddetimden patlayacak hale geliyorum”

— “Sinema artistlerinin yaşadıkları hayata mı kızıyorsunuz?”

— “Yok canım! İnsanın o şartlar içerisinde o kadar çok parayla başka türlü yaşamasına imkân var mı? Beni kızdıran mecmuaların sinema artistlerinden bahsediş tarzları. Belki eski kafalı diyeceksin ama, bence, kimsenin özel yaşayışı hakkında bu kadar teferruatlı yazılar yazılmamalı. Ayıp, şimdi her halde içinden, “Madem öyle, bu saçma şeyleri neden okuyorsun?” diyorsundur. Ama ne yapayım her şeyi en ince teferuatına kadar incelemek istiyorum. Eskisi kadar dışarı çıkamadığım için bunu oturduğum yerde yapmaya da mecburum.”

Dermott Craddock:

— “İşte ben de bunu bildiğim için size bir sürü haber getirdim” dedi. “Bakın, elimde bir liste var. O gün evin üst katındaki davette Meather Badcock ile beraber bulunan misafirlerin isimleri.”

— “Yorgun görünüyorsun Dermott. Neden?”

— “Neden bilmem ki? Galiba sinema âlemine mensup insanların ağzından lâf almak ve onlarla konuşmak galiba özel bir ihtisas işi. Şimdi size yaptıklarımdan aklımda kalanları anlatayım. Ell Zielinski Marina'yı sinirli ve idaresi güç bir kadın olarak vasıflandırıyor. Onunla sanki gizliden gizliye alay eder gibi bir hali de var. Ella'ya göre, Marina her olayı bir facia haline getirmek için elinden geleni yapıyormuş. Hattâ bunu söylerken Ella Zielinski'ye “Yani tamamen sizin aksiniz, değil mi? diye sordum. O iftihar eder gibi bir tavır takınarak dudaklarında hafif ve alaylı bir tebessümle, bana: “Tabii, öyleyim. İnsan etrafındakileri hep telâş ve heyecan içinde görünce havayı biraz olsun değiştirebilmek için onların aksine hareket etmeye

çalışıyor. Kendimi kontrol etmezsem ben de onlar gibi yarı deli olurum” diyerek cevap verdi.”

— “ Yaa... demek sekreter bu şekilde hareket etti.”

— “Evet, hattâ 'Yeni korkunç ve tüyler ürpertici olaylar karşısında bile aldırmamak ve kılınızı kıpırdatmamak kararındasınız, öyle mi?' diye sorduğum suali şeytanî bir gülümseme ile, “Evet”, diye cevaplandırdı. Marina Gregg hakkında her şeyi öğrenmek istiyordum. Onun için biraz daha ağzını ararım. Onun büyük bir sanatkâr olduğunu söyledi, fakat sonunda kötülemekten de kendini alamadı. “Uğursuz cenabetin biridir, bu kadının sağı, solu yoktur. Hiçbir şeyde karar bilmez. Ya çok mes'uttur, yahut da bedbahttır. Ya bir acuze gibi somurtur, yahut da çılgınca neş'elidir. Saniyesi saniyesine uymaz”, dedi. Ella'ya göre, Marina'nın bir daha çocuğu olamazmış .Sonra o anormal doğan çocuk da Mr. Rudd'dan değilmiş. Çocuk, şimdi başka birisiyle evli olan ve Florida'da oturan Mr.İsidore Wright adındaki birisindenmiş. Sonra Marina Gregg kimseden de korkmazmış.

— “Yaaa!... Öyle mi? Peki, Dermott başka neler öğrendin?”

— “Elimdeki listeyi Miss Zielinski hazırladı. Biz bu listede suçsuz olduklarından çok emin olduğumuz bazı kimseleri çizdik. Meselâ, Belediye reisi ile karısı gibi. Bu arada kadının kocasının adını silmedik. Hatırladığıma göre, bu gibi olaylarda siz de daima kocalardan şüphe ederdiniz?”

Mis Marple mütevazi bir tavırla:

— “Fakat çok zaman bu şüphelerimde haklı çıkmışımdır” dedi. “Yalnız sen kimin kocasından bahsediyorsun?”

Dermott, Mis Marple'in yüzüne dikkatle bakarak sordu:

— “Sizce hangisi?”

Bu defa Mis Marple Dermott'a gözlerini dikerek sordu:

— “Johnson Rudd mu?”

— “Hah!... Demek siz de benim fikrimdesiniz. Ben, katilin Arthur Badcock olduğunu hiç zannetmiyorum. Bence asıl öldürülmek istenen kimse Mrs. Badcock değil, Marina Gregg'di.”

— “Evet, olayın tek mantıklı izah şekli bu.”

— “Demek bu noktada da anlaştık. Şimdi ben size o gün davette kimlerin olduğunu ve neler söylediklerini anlatacağım. Amcam eskiden bu köyde sizin ve ahbaplarınızın her Salı günü toplandıklarınızı söylerdi. Bu toplantılarda yemekten sonra herkes kendi başından geçen ve sonunu söylemezmiş, fakat siz her defasında hikâyenin sonunu ne kadar esrarengiz olursa olsun doğru tahmin edermişsiniz. Şimdi ben de sizden bu olayın esrarını tahminlerle çözmenizi rica ediyorum.”

— “Bana çok iltifat ediyorsun. Yalnız evvelâ benim sana sormak istediğim bir soru var. Marina Gregg'in çocukları nerede?”

— “Çocukları mı?... Sadece bir çocuğu var, o da anormal olduğu için Amerikada bir sanatoryomda.”

— “Hayır, onu sormuyorum. Şu mecmualardan birinde okuduğuma göre, üç çocuğu evlât edinmiş. Bunlardan ikisi erkek, biri de kız. Bu çocuklara ne olmuş?”

Dermott:

— “Bu suali sormanız çok garip” dedi. “Çünkü ben de kendi kendime ayni şeyi merak etmeye başlamıştım. Marina Gregg herhalde onlara muayyen bir para veriyordur.”

Mis Marple düşünceli bir tavırla mırıldandı:

— “Demek onlardan bıkınca ellerine bir miktar para verip başından savmış. Hem de başlangıçta onları o kadar lüks bir hayata alıştırdıktan sonra, değil mi?”

— “Bilmem, herhalde öyle olacak.”

Mis Marple:

— “Çocuklar bu gibi şeyler karşısında çok hassas olurlar” diye devam etti, “Böyle birdenbire terkedilmiş olmak onların üzerinde herhalde hayli kötü bir tesir bırakmıştır. Ne para, ne tahsil, ne de mevki, bu 'istenmemek' hissini yok edebilir.”

Dermott Craddock:

— “Bu çocukların nerede olduklarını öğrenmek lâzım” diye mırıldandı. “Şimdi herhalde bir hayli büyümüşlerdir. Artık şu benim listemi de bir gözden geçirmek ister misiniz?”

— “Sana bir faydam dokunacağını zannetmiyorum. O insanların birçoğunu tanımam herhalde.”

— “Zararı yok, ben size gereken izahatı veririm. Şimdi başlıyalım. Rudd, Marina Gregg'in kocası. Herkes onun karısına âşık olduğunu,

söylüyor. Nedense, bu gibi vak'alarda kocalar daima şüphe altında kalırlar.”

— “Her zaman da değil.”

— “Rudd, ayrıca asıl öldürülmek istenen şahsın karısı olduğunu saklamak için büyük gayreti de sarfetti. Polise, ilk tahkikat sırasında böyle bir şeyin lâfını bile etmemiş. Bizleri o kadar saf mı zannediyor ne? Güya karısının meseleyi duyup telâşlanmasını istememiş.” ...

— “Marina kolay paniğe kapılabilecek bir kadın mı?”

— “Evet. son derece asabi bir kadın. Sık sık sinir krizleri geçirirmiş.”

— “Bu, onun korkak bir kadın olduğunu göstermek için kâfi değil ki.”

Craddock, Mis Marple'in sözlerini tasdik edercesine başını sallayarak: “Hem eğer asıl öldürülmek istenen kimsenin kendisi olduğunu biliyorsa belki de katilin kim olabileceği hakkında bir fikri veya hiç olmazsa bir şüphesi vardır” dedi.

— “Yani kadın olayın iç yüzünü biliyor ve bunun ortaya çıkmasını istemiyor mu demek istiyorsun?”

— “Bunu sadece bir ihtimal olarak ileriye sürdüm. Kimbilir, belki de işin içinde kocasının bilmesini istemediği bir mesele vardır.”

Mis Marple düşünceli bir tavırla: “Evet bu, üzerinde düşünülmeye değer bir nokta” diye cevap verdi.

— “İşte size davette bulunanlardan birkaç isim daha. Sekreter Ella Zielinski. Son derecede becerikli, kabiliyetli ve işinin ehli bir genç kadın.”

— “Marina Gregg'in kocasına âşık mı?”

— “Bana kalırsa yüzde yüz öyle, fakat siz bu suali neden sordunuz?”

— “Umumiyetle öyledir de ondan. Böylece Mis Zielinski'nin Marina Gregg'den neden hoşlanmadığı da ortada.”

— “O halde, sekreterin katil olması mümkün.”

Mis Marple:

— “Dünya üzerinde patronlarına âşık yüzlerce, hattâ binlerce sekreter vardır, fakat bunların pek azı işi, cinayeti göze alacak kadar ileri götürür” diye itiraz etti.

Müfettiş Craddock:

— “Evet, ama, her ihtimali göz önünde tutmamız gerekiyor” dedi. “Sonra listede iki mahallî fotoğrafçı ile Londra'dan gelmiş bir foto muhabiri ve iki de gazeteci var. Her biri hakkında tahkikatı derinleştireceğiz. Biliyorsunuzdur herhalde, Marina'nın ikinci veya üçüncü kocası evvelce evliymiş. Adam Marina'ya âşık olunca karısı büyük hâdiseler yaratmış. Bir türlü boşanmak istememiş. Fakat, aradan on iki yıl geçtikten sonra bu kadının gelip Marina'yı zehirlemeye kalkması hayli uzak bir ihtimal. Bir de Ardwick Fenn adında bir adam var. Vaktiyle Marina ile çok sıkı fıkı dostmuş, fakat yıllardan beri birbirlerini görmemişler. Birdenbire davete geliverince herkes çok şaşırmış. Onu Amerikada zannediyorlarmış.”

— “Marina o adamı görünce herhalde şaşırmıştır.”

— “Mümkün.”

— “Şaşırmış... hattâ belki de korkmuştur.”

Craddock:

— “Felâket üzerimize çöktü” diye mırıldandı. “Belki de o dehşet ve korku dolu bakışlar ondan ileri gelmişti. Sonra Rudd'un sekreteri var. Haile Preston. Çok konuşuyor, fakat onun birşey görmediğine ve bilmediğine eminim. Bütün bunlardan bir netice çıkarabiliyor musunuz?”

Mis Marple:

— “Hepsi kıymetli bilgiler ve ortaya bir çok ihtimaller çıkarıyor. Fakat her şeye rağmen ben çocuklar hakkında bilgi edinmek istiyorum” dedi.

Müfettiş Craddock meraklı nazarlarla Mis Marple'a baktı: “Sizin aklınızda bir şey var galiba” dedi. “Pekâlâ, çocuklar hakkında kabil olduğu kadar bilgi toplayacağım.”

ON ÜÇ

Müfettiş Cornish içini çekerek:

— “Katil herhalde bizim belediye reisi değildir, değil mi?” diye sordu.

Dermott Craddock: “Onun olmasını çok isterdin, değil mi?” diyerek güldü.

— “Her geçen yıl ensesi biraz daha kalınlaşan, göbeği biraz daha şişen hırsızın biri olduğunu herkes biliyor, fakat isbat etmenin imkânı yok. Bütün bunlar yetişmiyormuş gibi bir de kendini beğenmiş hali var ki insanı çileden çıkarıyor.”

— “Bir yolunu bulup herifi deliğe tıkamıyor musun?”

— “Buna hemen hemen imkân yok gibi. Herif her işini kanunun gölgesinde beceriyor.”

— “Onun böyle bir cinayetle ilgili olduğunu düşünmek bile hoş bir şey, fakat, bana kalırsa bunu aklından çıkarmadan başka çâre yok Frank.”

— “Biliyorum. O da davetlilerin listesinde ama katil olması ihtimali ne yazık ki çok zayıf. Listede başka kimler var?”

İki polis de önlerindeki kâğıda baktılar. Listede daha sekiz isim vardı.

Craddock:

— “Bu listenin tamam olduğundan eminiz, değil mi?” diye sordu. Sesinde hafif bir şüphe vardı.

— “Ben, listenin tamam olduğuna yüzde yüz eminim. Mrs. Bantry'nin arkasından Rahip, onun arkasından da Heather Badcock ile kocası gelmiş. Sonra Belediye reisi ile karısı, muhabir McNeil, Lower Farm'dan Joshua Grice ve karısı, Ardwick Fenn, Amerikalı Miss Lola Brewster, o da Amerikalı bir sinema artisti... Haa, bir de gelenlerin resmini çeken bir kız varmış. Marina'nın yüzüne o dehşet ve korku dolu ifadeyi verenin kim olduğunu anlamak için o kızın çekmiş olduğu resimleri bir gözden geçirmeli. Maalesef Belediye reisi ile karısını şüpheliler listesinden siliyoruz. Grice ile karısını da silmemiz lâzım. Çünkü bütün hayatlarını bu köyde geçirmiş, kendi halinde kimseler. Mahallî gazetecileri de silelim. Sonra fotoğrafçı kız geliyor. Davete ilk gelenlerden biri olduğu için Marina'nın onu gördükten sonra bu kadar geç hayret ve dehşete düşmemesi lâzım. Onun için onu da siliyorum. Geriye kimler kaldı?”

Craddock, hafif bir tebessümle: “Amerikalılar” dedi.

— “Tamam!”

Craddock:

— “Şimdilik üzerlerinde en çok şüphe toplayanlar onlar. Bunu kabul ediyorum. Hiç beklenmedik bir anda gelmişler. Ardwick Fenn vaktiyle Marina'nın âşığıymış. Yıllardanberi birbirlerini görmemişler.

Lola Brewster de eskiden Marina'nın üçüncü kocası ile evliymiş. Adam ondan boşanıp Marina ile evlenmiş. Duyduğuma göre, bu boşanma da pek kolay olmamış.”

Cornich:

— “Ben olsam bu kadını şüpheliler listesinin başına koyarım” dedi.

— “Sahi mi?... Aradan on beş yıl geçmiş ve bu zaman içinde iki defa evlenip boşanmış. Böyle bir şey yapar mı?”

Cornish bunun üzerine kadınların ne yapacaklarının hiç bir zaman kestirilemiyeceğine dair misaller vererek uzun bir konuşma yaptı. Buna rağmen Dermott, bu ihtimâlin hayli zayıf olduğunu ileri sürünce de: “Hiç olmazsa, katilin iki yabancıdan biri olduğunu da kabul etmiyor musun?” diye sordu.

— “Mümkün, fakat bu ihtimâl de bana pek mâkul görünmüyor. Ya o gün için muvakkat olarak tutulmuş olan garson ve hizmetçiler?”

— “Hepsini inceledim. Büfeyi bu civarın tanınmış bir lokantası hazırlamış. Evde her şeyi uşak Guiseppe idare etmiş. Ona yardımcı olarak da stüdyonun kantininde çalışan iki garson kız çağırılmış. Hepsini tanıyorum.”

— “Demek işi gene benim üzerime yıkıyorsun. Ben evvelâ gidip şu muhabir delikanlı ile bir konuşayım. Belki işe yarar bir şey görmüştür. Oradan da Londraya giderim.”

— “Londrada ne işin var?”

— “Orada Ardwick Fenn, Lola Brewster ve o fotoğrafçı kızla... Dur bakayım adı neydi? Ha evet, Margot Bence ile görüşeceğim.”

Cornish başını sallayarak : “Bence Lola Brewster aradığınız şahsın ta kendisi” dedi. Sonra merakla Craddock'un yüzüne baktı ve sordu: “Galiba siz ayni fikirde değilsiniz.”

— “Ortadaki engelleri düşünüyorum da.”

— “Ne gibi engeller?”

— “Kimse görmeden Marina Gregg'in bardağına zehir koymaktaki güçlükleri. Hele Lola Brewster gibi tanınmış bir artist için bu çok zor. Böyle bir davette herkesin gözü onda olur.”

Cornish: “Doğru” diye mırıldandı.

— “Fakat, meselâ bu uşak Guiseppe için de o kadar zor değil. Zaten durmadan içki dağıtıyor, kadehleri doldurup topluyordu. Bu arada istediği kadehe birkaç tablet Kalmoyu kolayca atabilirdi.”

— “Guiseppe, ha? Acaba o mudur dersiniz?”

Craddock:

— “Şimdilik ortada buna inanmak için hiçbir sebep yok” dedi. “Fakat, kimbilir, belki de adam Marina'ya karşı bilmediğimiz bir sebepten ötürü kini vardı. Şimdi bütün mesele Marina Gregg'in ve kocasının kimden veya kimlerden şüphelendiklerini öğrenmek. Muhakkak şüphelendikleri biri olacak, ama bir türlü söylemek istemiyorlar. Neden söylemek istemediklerini de bilmiyorum henüz. Daha önümüzde yapılacak çok iş var... Çok...” diyen Craddock birkaç saniye düşündükten sonra devam etti:

— “Eğer Marina Gregg'in yüzünü kaplayan o donuk ifade bir tesadüften ibaret, yani cinayetle ilgili değilse, o zaman daha birçok

kimseden kolayca şüphelenilebilir. Meselâ, Ella Zielinski'den. O da mütemadiyen misafirlerin arasında dolaşıyor, onlara içki ikram ediyordu. Aynı şey Hailes Preston için de mümkün. Bu ikisinden biri Marina Gregg'i ortadan kaldırmak istiyor idiyse bunun için en güzelfırsat geçen günkü davet gibi kalabalık bir yerdir.”

— “Peki, başka şüpheli yok mu?”

— “Tabii, kocası var.”

Cornish, hafif bir tebessümle: “Hep dönüp dolaşıp kocalara geliyoruz” dedi. “Asıl öldürülmek istenen şahsın Marina Gregg olduğunu öğreninceye kadar Marina Gregg'den şüphe ettik. Şimdi de ortaya kocası Rudr çıktı. Halbuki görünüşe bakılacak olursa adam karısına âşık.”

— “Evet, görünüşe bakılacak olursa öyle, fakat dış görünüşlerin insanları daima aldattığını unutma.”

— “Marina'dan bıkmışsa bile ondan ayrılmak dururken neden öldürmeye kalkışsın?”

Dermott:

— “Doğru ama bu meselenin bizim bilmediğimiz tarafları da olabilir.”

— Peki, kim yapmış olabilir?”

— “ Yukarıda bulunanlardan biri. Meselâ, uşak Guiseppe'yi ele alalım. Mütemadiyen ortalıkta dolaşıyor ve kadehlere içki dolduruyordu. Onun için bir kadehe birkaç Kalmo tableti atmak işten bile değildi.”

— “Guiseppe mi?” Frank Cornish yerinden fırladı: “Yani katil Guiseppe olabilir mi demek istiyorsun?”

— “Guiseppe'in katil olması için ortada henüz bir sebep yok, fakat bir sebep bulunabilir. Onun olduğu kadar ortalıkta hizmet eden diğer hizmetçilerden birinin de bunu yapmış olması pekâlâ mümkün. Hattâ sırf bu işi yapmak için bilhassa o gün oraya hizmetçi veya uşak olarak girmiş biri de olabilir katil.”

— “Yani sence hâdisenin cereyan tarzı böyle mi?”

Craddock düşünceli bir sesle cevap verdi:

— “Olayın cereyan ediş tarzı hakkında hiçbir şey bilmiyoruz ki bir tahmin yürütebilelim. Marina Gregg veya kocasının ağzından istediğimiz bilgiyi alıncaya kadar da bir şey öğrenebileceğimizi zannetmiyorum. Onlar katilin kim olduğunu muhakkak biliyorlar. Hiç olmazsa şüphelendikleri bir kimse vardır. Fakat konuşmaktan kaçınıyorlar. Neden konuşmak istemediklerini de bilmiyoruz. Onun için daha önümüzde hayli çetin ve uzun bir yol var.”

Craddock bir an düşündü ve devam etti:

— Şu dehşet dolu bakışı tamamen bir tesadüften ibaret olarak kabul edecek olursak bu işi kolaylıkla yapabilecek durumda bazı kimseler daha olduğunu göreceğiz. Meselâ, sekreter kız, Ella Zielinski. O da bardaklarla ve misafirlere ikramda bulunmakla meşguldü. Kimse de ona dikkat etmiyordu. Ayni şey o çok konuşan genç için de mümkün. Adı neydi onun? Ha... Hailey, Hailey Preston. Değil mi? Her ikisi için de bu işi yapmak hayli kolaydı. Ayrıca onlardan her hangi biri Marina Gregg'den kurtulmak istemiş olsa bunu yapmak için en münasip yer kalabalık bir yerdir.”

Tam bu sırada telefon çaldı.

Cornish cevap verdi: “Alo, evet, burası.”

Bir müddet dinledikten sonra Dermott'a döndü: “Mis Marina Gregg şimdi kendisini çok daha iyi hissediyormuş” dedi. “Sizinle hemen konuşmaya hazırmış.”

Dermott: “Öyleyse fikrini değiştirmeden hemen gideyim” diyerek yerinden fırladı.

*

Dermott Craddock'u Gossington köşkünde Elli Zielinski karşıladı. Genç sekreter her zamanki gibi sade ve temiz giyinmişti. Her hareketi ölçülüydü.

Ella:

— “Mis Gregg sizi bekliyor” dedi.

Dermott ona ilgiyle baktı. Bu kadının karakteri Craddock'un zihninde hâlâ bütün esrarını muhafaza ediyordu. “Tam bir pokerci yüzü” diye düşündü. Kendisine sorulan bütün suallere hiç bir tereddüt izi göstermeden büyük bir rahatlık ve soğukkanlılıkla cevap vermişti. Buna rağmen kızın bütün bildiklerini ve düşündüklerini söylemediği muhakkaktı. Craddock onun, patronu Rudd'a âşık olduğuna emindi. Bu hemen hemen bütün sekreterlerin yakalandıkları bir hastalıktı. Hep, patronlarına âşık olurlardı. Bu belki hiçbir şey ifade etmeyebilirdi, fakat her ihtimâli göz önüne getirdiği zaman kalabalık içinde bu işi bu kadar soğukkanlılıkla yapabilecek onun kadar soğukkanlı bir kimse bulamıyordu. Bu kız Marina Gregg'i öldürmek istemiş olabilirdi. Bunu belki kocasına olan aşkından, belki

de Marina'ya olan nefretinden yapmıştı. O kalabalık içinde Marina'nın kadehine birkaç tableti atabilecek kadar soğukkanlı bir kadın olduğu meydandaydı. Belki de bütün bu işler onun başının altından çıkmış, fakat bir tesadüf neticesinde maksadına erişememişti. Bu yüzden de zavallı Heather Badcock ölmüştü.

Craddock bütün bunların tamamen tahminden ibaret olduğunu ve belki de yanılmış olabileceğini düşünerek yüksek sesle: “Size bir şey sormak istiyorum, Mis Zielinski” dedi. “Davetteki büfeyi mahallî bir lokanta hazırlamış. Öyle mi?”

— “Evet.”

— “Neden bilhassa o lokanta seçildi?”

— “Mr. Rudd, köye karşı bir nezaket göstermek için başka yerden bir lokantaya büfeyi hazırlamak işini vermek istemedi. Yoksa umumiyetle bütün davetlerimizin büfeleri Londradaki bir lokanta tarafından hazırlanır.”

Dermott genç kızın yüzüne dikkatle baktı. Göz kapakları kıpkırmızıydı. “Acaba ağlamaktan mı?” diye düşündü. Halbuki hiç de kolay kolay ağlayabilecek bir kadına benzemiyordu. Mis Zielinski o sırada sanki onun düşüncelerini gözlerinden okumuş gibi cebinden mendilini çıkardı, burnunu sildi.

Craddock:

— “Soğuk aldınız galiba?” diye sordu.

— “Hayır, saman nezlesi. Bu mevsimde daima yakalanırım. Bir nevi alerji.”

Bir zil sesi duyuldu. Odada iki telefon vardı. Biri yazı masasının üzerinde, diğeri de köşedeki bir masada. Zil sesi ikinci telefondan gelmişti. Ella köşeye gidip telefonu aldı:

— “Evet” dedi. “Evet, burada. Biraz evvel geldi. Şimdi yukarıya getiriyorum.” Sonra Craddock'a döndü: “Mis Gregg sizinle görüşmeye hazır” dedi, sonra Müfettişin önüne düşerek odadan çıktı.

*

Marina Gregg, Craddock'u birinci katta, yatak odasının yanındaki hususî oturma odasında kabul etti. Dermott karşısında hasta ve bitkin bir kadın bulacağını zannediyordu, fakat Marina-Gregg her ne kadar bir kanepeye uzanmış vaziyetteyse de sesi kuvvetli, gözleri pırıl pırıldı.

Yüzünde pek az makyaj olmasına rağmen yaşını hiç göstermiyordu Graddock, karşısındaki kadının hatlarının inceliği, bakışlarının tatlılığı, kusursuz yüzünün bir kısmını örten saçlarının serapa dökülüşü ve müthiş cazibesi karşısında hayranlık duymaktan kendini alamadı.

Marina Gregg, tatlı bir tebessümle: “Baş Müfettiş Dermott Craddock'la teşerrüf ediyorum, değil mi?” diye sordu. “Sizi bu güne kadar kabul edemediğim için özür dilerim. O feci hâdiseden sonra bir türlü kendime gelemedim. Bu kadar çocukça hareket ettiğim için de şimdi kendimden utanıyorum. Daha metin olmam lâzım gelirdi.”

— “Üzülmüş olmanız gayet tabii bir şey.”

Marina:

— “Üzülmeyen var mı?” dedi. “Bu hâdisenin bana başkalarından fazla tesir etmesi için hiçbir sebep yok.”

— “Bundan emin misiniz?”

Marina bir müddet Craddock'un yüzüne baktı. Sonra, “Çok zekisiniz” dedi. “Evet... Doğru... Üzülmem ve sinirlerimin bir hayli bozulması için bir sebep vardı.” Uzun ve biçimli parmaklarını kanapenin kumaşı üzerinde bir müddet gezdirdi. Dermott onun bu hareketi filimlerinde sık sık tekrarladığını hatırladı.

Marina, âdeta Dermott'un yüzüne bakmaktan utanıyormuş gibi gözlerini yerden kaldırmadan: “Ben korkağın biriyim” dedi. “Biri beni öldürmek istedi. Halbuki ben ölmek istemiyorum.”

— “Neden birinin sizi öldürmek istediğini düşünüyorsunuz?”

Marina bir müddet tereddüt ettikten sonra gözlerini Craddock'un gözlerine dikti: “Çünkü, ilâç benim kadehime, benim içkime konulmuştu. Zavallı kadın da bir yanlışlığa, daha doğrusu bir tesadüfe kurban gitti. Bu ne kadar korkunç bir şey, düşünün bir kere... Sonra...”

— “Evet, Miss Gregg. Sonra?”

Marina'nın endişeli bir hali vardı.

Dermott: “Sizi öldürmek istediklerine dair elinizde başka deliller var mı?” diye ısrar etti.

Marina başını salladı.

— “Ne gibi deliller?”

Marina cevap vermeden bir müddet düşündü. Sonra “Kocam size her şeyi anlatmamı söyledi” dedi.

— “Demek kocanızla bu meseleyi konuştunuz?”

— “Evet, evvelâ ona da bir şey söylemek istemedim. Fakat Dr. Gilchrist meseleyi Rudd'a söylememin şart olduğunu imâ etti. Ben de düşündüm ve doktora hak verdim.”

Yüzü acı bir tebessümle kaplanan Marina devam etti:

— “Zaten kocamın aklına ilk gelen şey de bu olmuş. Beni korkutmamak için bundan bahsetmemiş. Zavallı, beni, bunu farketmeyecek kadar budala zannetmiş.”

— “Evet, fakat siz hâlâ bana öldürülmek istenmenize inanmanız için diğer sebepleri söylemediniz.”

Marina tekrar bir an tereddüt içinde hareketsiz durdu, sonra sert bir hareketle masanın üzerinde duran çantasına uzandı. İçinden bir kâğıt parçası çıkararak Dermott'a uzattı.

Kâğıdın üzerinde daktilo ile yazılmış bir tek satır vardı:

“GELECEK SEFER KURTULAMAYACAKSIN.”

Craddock sert bir sesle: “Bunu ne zaman aldınız?” diye sordu.

— “Banyodan çıktığım vakit bu sabah tuvalet masamın üzerinde buldum.”

— “Demek ki evin içinden biri...”

— “Yok... Hayır... Evden birisi olması şart değil. Biri odamın balkonuna tırmanıp açık pencereden içeriye girip bırakmış da olabilir. Herhalde beni korkutmak istediler, ama işin garibi, korkmadım. Yalnız çok kızdım ve hemen gelmeniz için size haber yolladım.”

Craddock gülümsedi:

— “Yani, bu kâğıdı gönderen kimsenin hiç arzu etmediği bir şey yaptınız. Peki, daha evvel buna benzer mektuplar aldığınız oldu mu?”

Marina gene tereddüt etti, sonra hafif bir sesle, “Evet” dedi.

— “Diğer mektuplar hakkında bana biraz malûmat yerebilir misiniz?”

— “Birincisi üç hafta evvel elime geçti. O zaman buraya yeni yerleşmiştik. Bir gün stüdyoda dinlenmek üzere odama girdiğim vakit masamın üzerinde bir kâğıt buldum. Üzerinde büyük harflerle- “ÖLMEYE HAZIRLAN” diye yazıyordu. Hiç aldırış etmedim. Sinema artistlerinden nefret eden, onların hayat tarzlarını hiç beğenmeyen müteassıp bir deli tarafından yazılmışta diye düşündüm ve üzerinde durmadım.”

— “Kâğıdı ne yaptınız?”

— “Yırtıp çöp sepetine attım.”

— “Bundan kimseye bahsettiniz mi?”

Marina başını salladı:

— “Hayır, hiç kimseye bahsetmedim. İlk defa olarak size bahsediyorum.”

— “Peki, başka mektup almadınız mı?”

— “Aldım. O davet günü bahçıvanlardan biri bir zarf getirerek, “Bir bey bunu size yolladı. Cevabını bekliyor” dedi. Hemen zarfı açtım, içinden çıkan kâğıdın üzerinde “BU GÜN SON GÜNÜNÜZ OLACAK” yazılıydı. Evvelâ, kâğıdı elimde buruşturarak “Verilecek cevabım yok” dedim. Sonra uzaklaşmakta olan bahçıvanı geri çağırarak mektubu veren adamı tarif etmesini söyledim. Gözlüklü ve kısa boylu biriymiş. Bisikletle gelmiş. Bahçıvan tekrar bahçe kapısına çıktığı zaman adamı orada görememiş. Adam gitmiş. Ben o mektuba rağmen ortada ciddî bir tehlike olduğuna inanmadım. Birinin benimle alay etmekte olduğunu zannettim.”

— “O kâğıt sizde mi?”

— “Bilmiyorum. Hatırladığıma göre mektubu o gün üzerimde olan ipekli mantomun cebine koymuştum. Şimdi ortada yok. Herhalde düşürmüş falan olmalıyım.”

— “Bu mektupların kimin tarafından yollanmış olabileceği hakkında da hiç bir fikriniz yok mu, Mis Gregg?”

Marina gözlerini iri iri açtı. Yüzünü masum bir ifade kapladı.

Craddock: “Tamamen sahte, fakat bu ifade yüzüne çok yakışıyor” diye düşündü.

Marina:

— “Nereden bilebilirim?” dedi. “Hiç bir fikrim yok.”

— “Buna inanamıyorum, Mis Gregg.”

— “Emin olun, bilmiyorum. Sizi temin ederim ki, en ufak bir tahminde bile bulunamıyorum.”

— “Nasıl olur, Mis Gregg? Çok tanınmış ve meşhur bir insansınız. Hem mesleğinizde, hem de hususî hayatınızda bir çok erkekler size âşık oldu. Sizinle evlenmek istediler. Birçok kadın da sizi kıskandı. Sonra birçok erkek aşklarına mukabele görmedikleri için size kızdılar. Bu kadar insanın arasında şüphelendiğiniz bir veya birkaç kişi olmamasına bence imkân yok.”

Tam bu sırada kapı açıldı, Rudd içeriye girdi.

Marina, yardım ister gibi bir tavırla, ellerini kocasına uzatarak: “Sevgilim” dedi. “Mr. Craddock o kâğıtları kimin yazdığını bildiğimi iddia ediyor. Halbuki sen de biliyorsun ki onları kimin yazdığına dair hiçbir fikrim yok. Ne sen, ne de ben kimseden şüphelenmiyoruz. Değil mi?”

Craddock: “Adeta yalvarıyor” diye düşündü. “Acaba kocası bir şeyler söyler diye mi korkuyordu Marina Gregg?”

Rudd her zamankinden fazla yorgun görünüyordu. Karısının yanına giderek ellerini avuçlarının içine aldı. Sonra Craddock'a döndü: “Emin olun, Müfettiş bey” dedi. “Ne karımın, ne de benim bu mektuplarla ilgili olarak şüphelendiğimiz hiç kimse yok.”

— “Demek hiç düşmanınız yok? Bu ne saadet?”

Craddock'un sesinde acı ve alaycı bir ifade vardı.

Rejisör Rudd hafifçe kızarmıştı:

— “Düşman mı? Bu kelimeyle ne demek istediğinizi izah eder misiniz, Müfettiş bey? Çünkü kelimenin mânası hayli geniş. Bu düşman kelimesinden bizi kıskananları mı, çekemiyenleri mi, yoksa sevmeyenleri mi kastediyorsunuz? Ellerine fırsat geçse saadetimizi bozmak, bizi üzmek ve işlerimize engel olmak isteyen yüzlerce insan olduğundan eminim. Yalnız bu kimselerle karımın kadehine zehir koyan katil arasında hayli mesafe olduğunu zannediyorum.”

Craddock, sabırsız bir sesle:

— “Karınızla konuşurken mektupların kimin tarafından yazılmış olabileceğini bilmediğini, hattâ en ufak bir tahminde bile bulunamıyacağını söyledi. Yalnız şurası muhakkak ki; kadehe biri, kim olursa olsun biri zehir koydu.”

Rudd:

— “Ben hiç bir şey görmedim” diye mırıldandı.

Marina: “Ben de” diye ilâve etti. “Yani... demek istiyorum ki... Eğer birini kadehe bir şey koyarken görsem elime bile almazdım. Değil mi?”

Craddock, nâzik bir tavırla: “Size inanmak mecburiyetindeyim, fakat bildiğiniz kadarını söylemediğinizi düşünmemek de elimden gelmiyor” dedi.

Marina: “Hayır!... Doğru değil!” diye itiraz etti. “Doğru olmadığını söylesene, Rudd.”

Rudd: “Sizi temin ederim ki, ben bu işte ipin ucunu tam mânasiyle kaybetmiş durumdayım. İşin içinde kayboldum sanki. Her şey o kadar garip ki şaka olduğuna inanasım geliyor. Bütün bu olanlar,

sonu kötü bitmiş bir şaka gibi geliyor bana.” Sesinde soran bir ifade vardı. Bir müddet bekledi. Sonra: “Hayır, anlaşılan siz bu fikirde değilsiniz” dedi.

Dermott Craddock: “Size sormak istediğim bir şey daha var” dedi. “Mr. ve Mrs. Badcock'un davete geldiği ânı herhalde hatırlıyorsunuzdur. Rahipten hemen sonra gelmişler. Mis Gregg, onları siz karşılaşmışsınız. Ellerini sıkmışsınız. Yalnız o sırada size bakmakta olan birinin söylediğine göre Mrs. Badcock'u karşıladıktan ve hatırını sorduktan az sonra yüzünüzü son derece durgun ve donuk bir ifade kaplamış. Sanki bir şeyden korkmuş gibi bir haliniz varmış. Sizi korkutan bir şey görmüş gibiymişsiniz.”

Marina, telâşla:

— “Ne münasebet!” dedi. “Ne saçma şey! Neden korkabilirim ki?”

Dermott Craddock, sabırla: “İşte biz de bunu öğrenmek istiyoruz” diye cevap verdi. “Sizin o halinizi gören kimse iddiasında çok ısrar ediyor.”

— “Kim görmüş? Ne gördüğünü söyledi?”

— “Merdivene doğru bakıyormuşsunuz. O sırada merdivenden çıkmakta olan misafirler şunlarmış. Mr. Grice ve karısı, bir gazete muhabiri, Mr. Ardwick Fenn ve Miss Lola Brewster. Acaba sizi o kadar şaşırtan bu son iki şahıstan biri miydi, Mis Gregg?”

— “Size ne şaşırdım, ne de korktum diyorum.”

Marina Gregg bu sözleri âdeta haykırır, gibi söylemişti.

Craddock sakin sakin devam etti:

— “Fakat Mrs. Bradcock'un söylediklerini dinlemiyormuşsunuz. Aklınız başka yerdeymiş. Gördüğünüz bir şeye hayret ve dehşet içinde bakmakta olduğunuz için ona cevap bile vermemişsiniz.”

Mis Gregg kendine hâkim oldu. Sesine ikna edici ve tatlı bir ton vererek sakin görünmeye çalışan bir insanın sesiyle konuşmaya başladı:

— “Size bunu kolayca izah edebilirim. Sahne san'atı ile biraz ilginiz olsa hemen anlardınız. İnsan bazan çok iyi ezberlediği bir rolü robot gibi ne söylediğinin farkında olmadan oynar. Sonra birden piyesin veya filmin hangi sahnesinde olduğunu ve ne söylemesi, ne yapması lâzım geldiğini unutuverir. Davette o sırada bana da aynı şey oldu. Misafirlere karşı çok nâzik davranmak, onların her biriyle birkaç kelime olsun konuşmak istiyordum. Tabii, konuştuğum şeyler havadan, sudan ve birbirine benzemeyen konulardı. İltifatlar, teşekkürler, gene iltifatlar, gene teşekkürler vesaire vesaire... Bu sırada Mrs. Badcock bana uzun uzun bir şeyler anlatmaya çalışırken kendimi çok yorgun ve bitkin hissettim. Ağzımı bile açacak halim yoktu. O anda o kadar kendimden geçmiştim ki, zavallı kadının bana anlattıklarının bir kelimesini bile duyamadım.”

Dermott Craddock:

— “Bunun sadece bir yorgunluktan ileri gelmiş olduğunda ısrar ediyor musunuz?” diye sordu.

— “Evet. Yalnız bana neden bir türlü inanmak istemediğinizi anlayamıyorum.”

Craddock, Rudd'a döndü:

— “Mr. Rudd, zannedersem siz, maksadımı karınızdan daha iyi anlayacaksınız. Ben sadece onun emniyetini düşünüyorum. Karınızı öldürmek için bir teşebbüs yapılmış ve kendisine tehdit mektupları gönderilmiş. Davet günü burada olan ve belki hâlâ da evin içinde olan birisi, hattâ sizinle her gün temasta olabilecek biri, onu öldürmeye teşebbüs etti. Bu kimse kim olursa olsun herhalde tam aklı başında sayılamaz. Tehdit mektupları belki bir şey ifade etmeyebilir. Tehdit altında olan kimseler çok yaşar derler, fakat bunları gönderen kim olursa olsun sadece bununla kalmıyacaktır. Bunu da Mis Gregg'in kadehine zehir koyarak bir defa isbat etti. Aynı teşebbüsü bir kere daha tekrarlayacağını anlamıyor musunuz? Muhakkak tekrar harekete geçecektir. Karınızın hayatını ancak bana bütün bildiklerinizi anlatırsanız, elinizdeki bütün delilleri verirseniz, aklınızdaki bütün şüpheleri söylerseniz emniyet altına almaya muvaffak olabilirim. Katilin kim olduğunu bildiğinizi iddia etmiyorum. Sadece kuvvetle şüphelendiğiniz kimse veya kimseler olduğunu tahmin ettiğimi söylüyorum. Bunu da sizin hayatınızın emniyeti için istiyorum. Ne olur, bana doğruyu söyleyemez misiniz?

Rudd başını ağır ağır karısına çevirerek: “Müfettiş beyin söylediklerini duydun, Marina” dedi. “Belki de benim bilmediğim bir şeyler biliyorsundur. Öyleyse ne olur, çocukluğu bırak. Herhangi bir kimse hakkında ufak da olsa bir şüphen varsa hiç çekinmeden söyle.”

— “Yemin ederim ki yok. Neden bana inanmıyorsunuz?”

Dermott: “O gün sizi korkutan kimdi?” diye ısrar etti.

— “Kimseden korkmadım.”

— “Beni dinleyin, Mis Gregg. O gün merdivenlerden çıkan misafirlerin arasında sizin uzun zamandanberi görmediğiniz iki kişi vardı. Mr. Ardwyck Fenn ve Mis Lola Brewster. Onları gördüğünüz zaman hiç heyecanlanmadınız mı? Onların geleceklerini bilmiyordunuz, değil mi?”

Rudd: “Onların İngilterede olduklarından bile haberimiz yoktu.” dedi.

Marina: “Ben de onları görünce çok memnun oldum” diye ilâve etti.

— “Mis Lola Brewster'i görünce memnun mu oldunuz?”

Marina, Müfettiş Graddock'a şüpheli bir nazar atarak: “Şey...

Yani...” dedi. ve sustu.

Craddock sözüne devam etti:

— “Zannedersem Lola Brewster vaktiyle üçüncü kocanız olan Robert Truscott ile evliymiş. Değil mi?”

— “Evet, doğru.”

— “Kocası onu sizinle evlenmek için boşamıştı. Değil mi?”

— “Evet, ama bu herkesin bildiği birşey. Siz keşfettiniz zannetmeyin. O zaman ufak tefek bazı tatsız hâdiseler olmuştu ama sonunda herşey tatlıya bağlandı.”

— “Miss Brewster sizi hiç tehdit etmiş miydi?”

— “Ne diyeyim, bilmem ki... Bir bakıma, evet. Fakat biz kadınlar kendi aramızda böyle şeyleri pek ciddiye almayız. Bir davetteydik. Lola da bir hayli içmişti. Bana bir sürü lâf etti. Belki o sırada eline bir tabanca geçirse beni vururdu. Şansım varmış ki, elinde tabanca yoktu. Bütün bunlar yıllarca geride kaldı. Bu çeşit hisler bu kadar uzun sürmez ki. Öyle değil mi, Rudd?”

Rudd: “Ben de ayni fikirdeyim” dedi. “Hem Mr. Craddock emin olun ki, Mis Brewster'in o gün karımın içki kadehine ilâç koymasına imkân yoktu. Ben onun yanından hemen hemen hiç ayrılmadım. Hem aradan bu kadar zaman geçtikten sonra birdenbire Lola'nın intikam hislerinin kabardığına ve İngiltereye, bilhassa evimize karımın kadehine zehir koymak için gelmiş olmasına inanmama imkân yok. Dünyada bu kadar saçma bir şey olamaz.”

Craddock:

— “Evet, belki de haklısınız” diye mırıldandı.

— “Belki değil, muhakkak.”

— “Ya diğer ziyaretçiniz Ardwyck Fenn?”

Rud cevap vermeden bir kaç saniye düşündü. Sonra ağır ağır:

— “Kendisi çok eski bir dostumuzdur” dedi. “Yıllardanberi görüşmemiştik. Ara sıra mektuplaşırdık. Amerikanın en tanınmış televizyon artistlerinden birisidir.”

Craddock, Marina'ya dönerek: “Mr. Fenn sizin de eski bir dostunuz muydu?” diye sordu.

Marina, “Evet” diye cevap verdi. Sesi biraz titriyordu. “Ardwyck, yani, Mr. Fenn benim de çok eski ve sevdiğim bir arkadaşımdır. Eğer onu görerek korktuğumu veya telâşlandığımı zannediyorsanız yanılıyorsunuz. Ondan korkmam için ne gibi bir sebep olabilir? Benim çok eski ve iyi bir arkadaşımdır. İnsan eski bir dostunu görünce korkar mı? Onu âni olarak karşımda görmek benim için çok hoş bir sürpriz oldu.” Marina'nın sesine ve yüzüne Craddock'a âdeta meydan okur gibi bir ifade gelmişti.

Craddock, sakin bir sesle: “Çok teşekkür ederim, Mis Gregg” dedi. “Eğer bir gün bana itimat edip bütün bildiklerinizi söylemeye karar verirseniz hiç vakit kaybetmemenizi tavsiye ederim. Çünkü kaybedecek hiç vaktiniz yok.”

ON DÖRT

Mrs. Bantry sabahın erken saatlerindenberi bahçede çiçek tarhlarını çapalıyordu. Eğilip doğrulmaktan arkası ve bacakları ağırmıştı. Nefes nefese doğrularak başını kaldırdı, çitin öbür tarafına baktı. Yolun karşı kaldırımındaki otobüs durağının yanındaki telefon kulübesinden o esmer, siyah saçlı sekreter kız çıkıyordu. Mrs. Bantry, kendi kendine: “Acaba şu kızcağızın ismi neydi?” diye düşündü. “B harfi ile mi yoksa R ile mi başlıyordu?”

Birden: “Hah buldum! Zielinski” dedi.

Bu sırada Ella Zielinski bahçe kapısından içeriye girmiş, köşke giden yolda hızlı hızlı ilerliyordu.

Mrs. Bantry:

— “Günaydın, Mis Zielinski” diye seslendi.

Ella birden sıçradı. Ürkek hâli Mrs. Bantry'yi hayli şaşırtmıştı.

— “Günaydın” diye cevap verdi. “Telefon etmeye gelmiştim de... Bizim hatlarda bu gün bir arıza var.”

Bu cevap Mrs. Bantry'yi büsbütün şaşırtmıştı. Ella Zielinski acaba neden kendisine izahat vermek lüzumunu hissetmişti?

Mrs. Bantry: “Vah, vah” dedi. “Çok üzüldüm. Ne zaman ihtiyacınız olursa gelip bizim evden telefon edebilirsiniz.”

— “Çok teşekkür ede...”

Şiddetli bir aksırık Ella'nın sözünü bitirmesine mâni oldu.

Mrs. Bantry:

— “Galiba sizde saman nezlesi var” dedi. “Hiç karbonatla sodayı denediniz mi?”

— “Teşekkür ederim. Evde iyi bir ilâcım var. Şimdilik Allahaısmarladık.”

Ella bir kere daha aksırdı, sonra hızlı adımlarla yoluna devam etti.

Mrs. Bantry genç kadının arkasından baktı. Sonra kendi kendine, “Her şeye burnunu sokmasını seven kadınlardan değilimdir ama” diye mırıldandı. Birkaç dakika tereddüt ettikten sonra şeytana mağlûp olduğunu anlatmak ister gibi bir hareket yaptı. Bir defalık herşeye burnunu sokan bir kadın olacaktı. Ne vardı bunda? Telefonun bulunduğu odaya girdi. Ahizeyi eline alarak Gossington köşkünün numarasını çevirdi.

Karşı taraftan genç bir erkek sesi cevap verdi:

— “Gosington Köşkü. Buyurun?”

— “Ben Mrs. Bantry.”

— “Günaydın, Mrs. Bantry. Ben Haile Preston. Sizinle davette tanışmıştık. Bir emriniz mi var?”

— “Teşekkür ederim. Size bir yardımımın dokunabileceğini zannetmiştim. Telefonunuzda bir arıza varsa...”

— “Telefonumuzda mı? Hiç bir arıza yok. Neden sordunuz?”

Mrs. Bantry:

— “Her halde bir yanlışlık oldu” dedi. “Son günlerde kulaklarım o kadar zayıfladı ki, söylenenleri hep ters anlıyorum.”

Telefonu kapadıktan sonra birkaç dakika bekledi, sonra başka bir numara çevirdi.

— “Jane, sen misin? Ben Dolly.”

— “Evet, benim, Dolly. Hayrola?”

— “Sana garip bir olayı anlatmak istiyorum. O esmer sekreter kız, az evvel karşımızdaki telefon kulübesinden bir yere telefon etti. Köşke dönerken beni görünce durup uzun uzun Gossington Köşkünün telefonlarının bozuk olduğunu, ve onun için umumî telefonu kullanmak zorunda kaldığını söyledi. Halbuki şimdi ben telefon ettim, köşkün hatlarında arıza filân yokmuş.”

Mrs. Bantry durdu, karşısındakinin cevap vermesini bekledi.

Mis Marple düşünceli bir sesle: “Çok enteresan, ama çok enteresan” dedi.

— “Acaba kız neden böyle hareket etti dersin?”

— “Herhalde telefonda konuşacağı şeyleri köşktekilerin duymalarını istemiyordu.”

— “Tamam, ben de aynı fikirdeyim.”

— “Bunun da bir sürü sebepleri olabilir değil mi?”

— “Tabii.”

Mis Marple, tekrar: “Çok enteresan!” diye mırıldandı.

*

Dermott Craddock muhabir Donald McNeil'in gevezeliklerini uzun zamandır dinliyor, fakat bir türlü konuşmayı istediği konuya getirmeye muvaffak olamıyordu. Nihayet nezaketi elden bırakmaya karar verdi: “Mr. McNeil, biraz da o cinayet günü neler gördüğünüzü anlatsanız” dedi.

— “Peki, ama bildiklerimin hepsini mahallî polise anlattım. Hâdiseyi düşündükçe elimde olmayarak kendi kendimden utanıyorum. Düşünün bir kere. Ben, bu köyde haberim olmadan bir kuşun bile uçamıyacağını iddia eden ben, o gün cinayetin işlendiği yerde olayım, her şey burnumun dibinde cereyan etsin, de benim hiç bir şeyden haberim olmasın. Bu tahammül edilir gibi şey değil. Hatırladığım ilk şey bir sandalyenin üzerine oturmuş, sancıdan kıvranan zavallı kadının hali. Zaten ondan sonra her şey beş dakikanın içinde oldu. Allah kahretsin! Nasıl oldu da bir şeyin farkına varmadım. Yalnız size bir şey söyliyeyim mi, Müfettiş bey? O zehrin kadehe zavallı Mrs. Badcock'u öldürmek için konulmuş olduğuna kimse beni inandıramaz. Gerçi lüzumundan fazla konuşan, her şeye burnunu sokan bir kadındı ama bunun için kimse öldürülmez. Zaten kadıncağızın şimdiye kadar kimseye bir zararının dokunduğunu da işitmedim. Başka kadınlar gibi dedikodu bile yapmazdı. Yalnız, kendisinden bahsederdi.”

Craddock:

McNeil: “Gelelim, şu meşhur Marina Gregg'e” diye yeniden söze başladı. Eminim ki o kadını öldürmek isteyebilecek pek çok kimse vardır. Aşk, kıskançlık, haset, daha ne bileyim bir sürü sebep yüzünden onu öldürmek isteyenler muhakkak vardır. Ama kim kimi öldürmeye kalkar? Bana sorarsanız delinin biri. İşte bildiklerim bundan ibaret. Sizi tatmin etti mi?”

— “Öğrenmek istediğim birkaç nokta daha var. Zannedersem siz o gün davete Rahip ve Belediye reisi ile ayni zamanda gelmişsiniz, öyle mi?”

— “Evet, fakat bu, o gün yukarıya ilk çıkışım değildi.”

— “Öyle mi? Bunu bilmiyordum.”

— “Tabii, o gün durmadan etrafı dolaşıyordum., Yanımda bir de fotoğrafçı vardı. Bir ara yukarıya çıktım. Etrafı kolaçan ettim. Sonra tekrar bahçeye indim. Bir müddet kalabalığın arasında dolaştım. Belediye reisinin bahçe kapısından içeriye girerken resmini çektirdim. Sonra tekrar yukarıya çıktım. Canım bir kadeh içki içmek istemişti. Davette içkinin bolluğuna da diyecek yoktu hani.”

— “Peki, o ikinci çıkışınızda merdivenlerde sizden başka kimler vardı? Hatırlayabiliyor musunuz?”

— “Londradan gelen Margot vardı. Bilmem tanır mısınız? Fotoğrafçıdır.”

— “Kendisini iyi tanır mısınız?”

— “Pek tanımam. Bazan rastlarım. Çok zeki bir kızdır. Hayli meşhur da oldu. Bütün davetlere, gala gecelerine çağırılır. Davet, balo, düğün, opera gibi yerlerde ona daima rastlayabilirsiniz. Merdiven başında kendine iyi bir yer bulmuş, gelenlerin resimlerini çekiyordu. Benim tam önümde de Lola Brewster vardı. İlk görüşte tanıyamadım. Saçlarını kızıla boyamış. Yanında da esmer, iriyarı bir Amerikalı vardı. Onun kim olduğunu bilmiyorum, ama herhalde mühim bir kimseydi.”

— “Merdivenlerden çıkarken Marina Gregg'in yüzüne baktınız mı?”

— “Tabii.”

— “Yüzünün ifadesinde size garip gelen bir hal var mıydı? Meselâ, bir şeyden korkmuş gibi?”

— “Bakın, bunu sormanıza çok hayret ettim işte! Bir ara Marina Gregg bayılacakmış gibi geldi bana.”

Craddock:

— “Ya!” diye mırıldandı. “Teşekkür ederim. Bana söylemek istediğiniz başka bir şey var mı?”

McNeil müfettişe masum bir hayretle baktı:

— Ne gibi bir şey?”

Craddock: “Size itimadım yok” dedi.

— “Yoksa kadının beni görüp de mi korktuğunu zannediyorsunuz? Sakın ilk kocası ben olmayayım?

Dermott gülümsedi:

— “O ilk kocasından boşandığı zaman sen ana mektebindeydin. Neyse, acele etmem lâzım. Trene yetişeceğim. Şimdilik Allahaısmarladık.”

*

Craddock'un Scotland Yard'daki masasının üzerinde bir yığın mektup ve evrak birikmişti. Onları şöyle bir gözden geçirdikten sonra başını çevirmeden arkasındaki memura seslendi:

— “Lola Brewster nerede oturuyor?”

— “Savoy otelinde, efendim. 1800 numaralı odada. Kendisine sizin görüşmek istediğinizi haber verdim. Sizi bekliyor.”

— “Ya Ardwick Fenn?”

— “O da Dorchester otelinde. Birinci kat, 190 numarada.”

— “Pekâlâ.”

Masasındaki evrak yığınından birkaç telgrafı seçerek tekrar okudu ve cebine soktu. Sonra: “Mis Marple duysa çok şaşardı” diye mırıldandı.

Bürosundan çıkarak Savoy Oteline doğru yürümeğe başladı.

Lola Brewster, Craddock'u son derecede lüks bir otel odasında aşırı denilebilecek bir nezaketle karşıladı. Eski resimlerine nazaran biraz kilo almış görünmesine rağmen hâlâ cazibeli bir kadındı. Görünüş itibariyle ince ve narin yapılı olan Marina Gregg'in tam aksi bir tipti. Karşılıklı nezaket kelimelerinden sonra Lola Brewster kızıl

saçlarını eliyle geriye itti, dudaklarını davetkâr bir tavırla büktü. Mavi boyalı kirpiklerini koyu kahverengi gözlerinin üzerinde kırpıştırarak:

— “Her halde bana köydeki polisten daha korkunç sualler sormaya geldiniz” dedi.

— “Ümit ederim ki benim suallerim sizi üzmez, Miss Brewster.”

— “Üzücü ve korkunç şeylerden bahsedeceğimizden eminim. Yalnız ben size hemen şunu söyliyeyim. Bu feci ölüm hâdisesi muhakkak bir yanlışlık neticesi olmuştur.”

— “Hakikaten böyle mi düşünüyorsunuz?”

— “Tabii, Marina gibi tatlı bir kadını kim zehirlemek isteyebilir? Dünyada onu sevmeyen yoktur.”

— “Siz de dahil mi?”

— “Ben Marina'yı eskidenberi takdir ederim.”

— “Benden hiçbir şey saklamanıza lüzum yok, Miss Brewster.. Aşağı yukarı on, on bir yıl evvel aranızda nahoş bir hâdise geçmedi mi?”

Lola Brewster, eliyle, “Aldırma” der gibi bir hareket yaptı:

— “Ha... O mu? O günlerde sinirlerim pek bozulmuştu. Roy ile de durmadan müthiş kavga ediyorduk. Marina, Roy'a, yani o zamanki kocama, âşık oldu ve sonunda onu baştan çıkardı.”

— “Bu olay sizi herhalde çok üzmüş olmalı.”

— “Doğrusunu isterseniz ilk başlarda çok üzüldüğümü zannetmiştim. Şimdi anlıyorum ki, Roy'dan ayrılmam benim için bir talih eseriymiş. Ben asıl çocukları düşünüyordum. Daha Marina ortaya çıkmadan da Roy'la anlaşmamızın imkânsız olduğunu anlamıştım, fakat yuvamı bozmak istemiyordum. Herhalde duymuşsunuzdur. Ondan ayrılır ayrılmaz Eddie Groves'la evlendim. Zaten onu uzun zamandan beri de seviyordum.”

— “Fakat birçokları Mr. Roy'dan ayrılmanın sizi çok üzmüş olduğunu söylüyorlar.”

Lola: “İnsanlara lâf lâzım” diyerek omuzlarını silkti.

— “Fakat siz bu yüzden bir gün Marina Gregg'i tehdit bile etmişsiniz. Hattâ ona, “Seni vuracağım” demişsiniz.”

— “Siz herkesin her söylediğine inanır mısınız? Lâf olsun diye söylemiş olabilirim. Benim birini öldürebilmeme imkân var mı?”

— “Fakat bu olaydan birkaç yıl sonra Eddie Groves'u bir tabanca ile vurmaya kalkmışsınız. Değil mi?”

— “Evet, fakat o gün müthiş bir kavga etmiştik. Beni çok sinirlendirdi. Kendime hâkim olamadım.”

— “Mis Brewster, çok güvendiğim kaynaklara göre siz Marina Gregg hakkında o tarihlerde şu sözleri kullanmışsınız.” Croddock cebinden not defterini çıkararak okumaya başladı: “Orospu, bu işi onun yanında bırakacağımı zannetmesin. Onu şimdi vuramazsam bile münasip bir fırsat elime geçene kadar bekleyeceğim. Aradan on yıl geçse bile yine intikamımı alacağım.”

Lola, gülerek: “Sahi. bütün bunları ben mi söylemişim?” diye sordu.

— “Tabii, siz söylemişsiniz, Mis Brewster. Bundan hiç şüpheniz olmasın.”

Lola, Craddock'un sesindeki ciddiyete aldırmayarak gülmeye devam etti:

— “İnsan kızdığı vakit çok şey söyler. Düşünün bir kere. Demek tam on dört sene bekledikten sonra İngiltereye geleceğim. Marina'nın evindeki bir davete gideceğim ve hemen beş dakika içinde onun kadehine zehir koyacağım. Bu biraz komik olmuyor mu?”

Dermott Craddock da böyle bir şeye imkân olmadığından emindi, ama fikrini açıklamak istemedi.

— “Mis Brewster, size şunu anlatmak istiyorum. Vaktiyle Marina Gregg'i tehdit etmişsiniz. O gün de Marina Gregg'in merdivenlerden çıkan birini görünce korku ve dehşet içinde donakaldığını herkes söylüyor. İnsanın aklına onu korkutanın siz olduğunuz gelmesi tabii bir şey değil mi?”

— “Hiç de değil. Marina beni görünce o kadar çok sevindi ki hemen boynuma sarıldı ve ne kadar memnun olduğunu defalarca söyledi.”

— “Evet, hakikatte siz artistler bir büyük aile gibisinizdir.”

— “Buraya gelişinizdenberi yaptığınız en isabetli tahmin bu.”

— “Peki, katilin kim olabileceği hakkında hiçbir fikriniz yok mu? Bir tahminde bulunarak bize biraz yardım edemez misiniz?”

— “Size evvelce de söylemiştim. Marina'yı öldürmek isteyebilecek bir kimseyi düşünemiyorum bile! Onu herkes sever. Hele şimdiki kocası Rudd ona körkütük âşık. Doğrusunu isterseniz, ona herkesin duyduğu bu hayranlığın sebebini de pek anlıyamıyorum. Söz aramızda. Marina budalanın biridir. Varsa yoksa sıhhati ile meşguldür. Hemen hemen her zaman hastadır veya muhakkak bir yerinden şikâyeti vardır. Beş dakikada bir fikir değiştirir. Yanındaki erkeğe bir cehennem hayatı yaşatır. Buna rağmen, Marina onlara tatlı tatlı gülümser. Onlara ne kadar müteşekkir ve minnettar olduğunu söyler. Erkekler de onun ağzının içine bakmaya devam ederler. Yok... yok... Müfettiş bey, siz bu fikri kafanızdan atın. Kimse Marina'yı öldürmek istemez.”

— “Evet ama, siz de biliyorsunuz ki, biri öldürmek istedi.”

— “Bana sorarsanız katilin asıl öldürmek istediği kimse Marina değil, ölen kadındı. Bence cinayet ancak para için işlenir. Kadın herhalde çok zengindi.”

— “Mrs. Badcock mu? Beş parası yoktu.”

— “Öyleyse muhakkak başka bir sebebi vardır. Her neyse, ben sizin yerinizde olsam Marina'yı hiç merak etmezdim. Ona hiçbir vakit zarar gelmez.”

— “Öyle mi? Halbuki bende hiç de sizin söylediğiniz kadar şanslı ve mes'ut bir kadın intibaını uyandırmadı.”

— “Her şeyden şikâyet eder de ondan. Hele çocuğunun olmaması ve sonu kötü biten aşk maceraları.”

— “Vaktiyle birkaç çocuğu evlât edinmiş. Öyle mi?”

— “Bunu ben de duymuştum. Bunda da fazla muvaffak olamadığını zannediyorum. Marina böyle âni kararlarla daima bir şeyler yapar, sonra da yaptığına pişman olur.”

— “Nerede o çocuklar şimdi?”

— “Hiç bilmiyorum. Herhalde Marina herşeyden olduğu gibi onlardan da bıkıp başından defetmiştir.”

Dermott Craddock:

— “Anlıyorum” diye mırıldandı.

*

Ardwick Fenn, Dorchester Otelindeki 190 numaralı odada bekliyordu. Müfettiş Craddock'u kapıda karşıladı, elindeki karta bakarak: “Buyurun Mr. Craddock” dedi. “Size ne gibi bir yardımda bulunabilirim?”

— “Size birkaç sual sormak istiyorum. Ümit ederim ki, rahatsız etmiyorum.”

— “Ne münasebet, buyurun. Herhalde o St. Mary Mead köyündeki cinayet hakkında değil mi?”

— “Evet, Gossington Köşkündeki cinayet hakkında.”

— O kadar büyük ve çirkin bir evi Rudd ile Marina neden satın aldılar, bir türlü anlayamıyorum. Herhalde Marinanın garip kaprislerinden biri olmalı.”

— Marina Gregg'i iyi tanır mısınız, Mr. Fenn?”

Ardwick Fenn omuzlarını kaldırdı.

— “Bu sualinize nasıl cevap vereceğimi bilemiyorum. Onu yıllardanberi tanırım, fakat bazan uzun müddet birbirimizi görmediğimiz olur. Gazetelerde okuduğuma göre, o zavallı kadıncağızın ölümü de bir tesadüf eseriymiş. İlâç Marina'nın kadehine konmuş. Öyle değil mi?”

— “Evet, Mrs Badcock'un içkisi dökülmüş. Marina Gregg de ona kendi kadehini vermiş.”

— “Tuhaf şey! Marina'yı kim öldürmek istemiş olabilir? Lynette Brown da davette olmadığına göre...”

— “Lynette Brown mı? O da kim?”

Ardwick Fenn gülümsedi:

— “Marina Gregg şimdi çevirmekte olduğu filmi bırakıp kontratını feshedecek olursa rolünü ona verecekler.”

— Miss Brown'ın bu yüzden Marina Gregg'i öldürmeye kalkması biraz uzak bir ihtimâl değil mi?”

— “Siz muhteris bir kadının neler yapabileceğini bilmiyorsunuz galiba? Maamafih, katil belki de Marina'yı öldürmek değil, sadece korkutmak istemiş de olabilir. Yahut belki de bütün bunlar bir hatâ eseridir.

— “Demek siz böyle düşünüyorsunuz?”

— “Yok, hayır. Sadece lâf olsun diye söyledim. Bu konuda hiç bir fikrim yok.”

— “Marina Gregg sizi görünce şaşırdı mı?”

— “Hem de ne şaşırmak! Beni merdivenlerden çıkarken görünce gözlerine inanamadı. Buna rağmen yine de çok nâzik karşıladı.”

— “Onu çoktanberi görmemiş miydiniz?”

— “Dört, beş yıldır görüşmemiştik.”

— “Zannedersem Mis Gregg ile aranızda eskiden oldukça yakın bir dostluk varmış. Değil mi?”

— “Bununla neyi kasdediyorsunuz, Müfettiş bey?”

Ardwick Fenn'in sesinin tonu değişmiş, sert ve tehditkâr bir hal almıştı. Dermott Craddock, içinden, “Bu adamın düşmanlığı herhalde müthiş bir şey olur” diye düşündü.

Ardwick Fenn:

— “Ne demek istediğinizi açıkça söylerseniz daha iyi olur” diye ısrar etti.

— “Ben de ayni fikirdeyim, Mr. Fenn. Marina Gregg'in o gün davette bulunan herkesle mazideki bağları hakkında tahkikat yapıyorum. Sizin de vaktiyle Marina Gregg'e çılgınca âşık olduğunuzu bilmeyen yok.”

Fenn yine omuz silkti.

— “Kavak yeli gibi gelip geçti. Herkesin başından böyle hâdiseler geçer.”

— “Dediklerine göre, Mis Gregg evvelâ size ümit vermiş, sonra birdenbire sizden yüz çevirmiş. Bu da sizi hayli kızdırmış.”

— “Hep söylendiğine göre, denildiğine göre, deyip duruyorsunuz. Bütün bunları o saçma mecmualardan okudunuz herhalde?”

— “Hayır, bilâkis, bu bilgiler bana aklı başında, ne söylediğini bilen ve kafası işleyen kimseler tarafından verildi.”

Ardwick Fenn başını arkaya attı. Bir boğa yılanını andıran gırtlağı iyice meydana çıktı. Sonra teslimiyet ifade eden bir tonla mırıldandı.

— “Evet, bir vakitler ona karşı büyük bir zaafım vardı. Çok güzel ve cazip bir kadındı. Hâlâ da öyle. Buna rağmen, kendisini tehdit etmiş olduğumu iddia etmek biraz ileri gitmek olur. Muhterem Müfettiş bey, bu iddia benim pek hoşuma gitmedi.”

— “Zannedersem bir kere Marina'yı çevirmeye başladığı bir filimden kovdurmak için nüfuzunuzu kullanmışsınız, değil mi?”

Fenn omuzlarını silkti:

— “O role zaten hiç uymuyordu. Bu yetmiyormuş gibi filmin rejisörü ile de geçinemiyordu. Filme ben de para koymuştum. Tabii, paramın havaya uçmasını istemezdim. Sizi temin ederim ki, onu rolünden attırmaya çalışmam sadece bir iş adamı düşüncesi ile yapılmış bir hareketti.”

— “Bununla beraber, Marina Gregg o hareketinizin altında başka sebepler aramış olabilir, değil mi?”

— “Tabii... Tabii, hareketimin muhakkak kendisi ile ilgili şahsî bir histen ileri gelmiş olduğunu pekâlâ düşünmüş olabilir.”

— “Arkadaşlarına sizden korktuğunu da söylemiş, değil mi?”

— “Öyle mi? Bundan haberim yoktu. Ne çocukluk... Herhalde bu, onun için yeni bir heyecan konusu olmuştur.”

— “Sizden korkması için hiçbir sebep olmadığı kanaatinde misiniz?”

— “Tabii, o kanaattayım. Özel meselelerimi iş konusunun dışında tutmayı daima bilmiş bir insanımdır. Biri gider, biri gelir. Kadın bahsinde daima bu prensibe göre hareket etmişimdir. Kadınların benim hayatımda hiçbir zaman fazla önemi olmadı.”

— “Doğrusu mükemmel bir hayat felsefesi bu, Mr. Fenn.”

— “Ben de öyle buluyorum.”

— “Sinema dünyası hakkında geniş bilginiz var, değil mi?”

— “Sinema dünyasına menfaatlerimle bağlıyım.”

— “Bu yüzden o âlemde olup bitenlerle ilgilenmeniz de pek tabii, değil mi?”

— “Öyle olması gerekmez mi?”

— “Fikirleriniz hakikaten dinlenmeye değer. Görüşlerinize de büyük kıymet veriyorum. Bana soracağım mühim bir sorunun cevabını verebilir misiniz?”

— “Sinema dünyasında Marina Gregg'i öldürmeye kalkacak kadar ona kin besleyen bir insan düşünebiliyor musunuz?”

— “Belki de bir düzine insan akla gelebilir. Yalnız düşündüğünü tatbike kalkarak onu öldürmeye teşebbüs edebilecek kadar bu işi ileriye götürebilecek hiç kimse düşünemiyorum. Yalnız ölümünden memnun olacak kimseler vardır herhalde.”

— “O gün oradaydınız. Kendisini gördünüz, konuştunuz. O kısa zamanda etrafınızda bulunan insanların arasında Marina Gregg'i zehirleyebilecek bir kimse hatırlıyabiliyor musunuz?”

— “Bu soruya cevap vermek çok güç.”

— “Yani bu soruya verilebilecek bir cevabınız var da söyleyip söylememeye karar vermesi mi güç demek istiyorsunuz?”

— “Hayır, sadece bu soruya verecek hiçbir cevabım yok demek istiyorum. Ve... Muhterem Müfettiş bey, benden alabileceğiniz bütün malûmat bundan ibarettir.”

ON BEŞ

Dermott Graddock not defterine yazmış olduğu son isme ve adrese baktı. İki defa telefon etmiş, fakat cevap veren olmamıştı. Bir kere daha denedi. Yine cevap çıkmayınca kalkıp oraya kadar gitmeye karar verdi.

Margot Bence'in stüdyosu şehrin göbeğindeydi. Binanın giriş kapısının yanına asılmış iri bir doktor tabelâsının altındaki küçük bir tabelâ da Margot Bence adı yazılıydı.

Craddock binaya girerek merdivenleri çıkmaya başladı. Birinci kata geldiği zaman büyük bir tabelâ ile karşılaştı. Tabelânın üzerinde: “Margot Bence - Portre Fotoğrafçısı - Lütfen giriniz” yazılıydı.

Craddock kapıdan içeri girdi. Girdiği holde, eşya namına bir şey yoktu. Orta yerde mütereddit bir halde bir müddet bekledi. Sonra geldiğinin duyulması için yüksek sesle öksürdü. Buna rağmen ses seda çıkmayınca, “Kimse yok mu burada?” diye seslendi.

Bunun üzerine, yandaki kapıdan soluk yüzlü bir adam çıktı. Genç adamın tavırları bir hayli garipti.

— “Kusuruma bakmayın, şekerim” dedi. Geldiğinizi duymadım. Aklıma yepyeni bir fikir gelmişti. Onu deniyordum.”

Craddock kendisine yol gösteren gencin peşinden yan odaya girdi. Bu oda beklenmedik derecede büyüktü. Fotoğraf atelyesi olduğu her

tarafından belliydi. Etrafta bir sürü fotoğraf makineleri, projektörler ve paravanalar vardı.

Genç adam:

— “Ne kadar dağınık, değil mi?” dedi. “Ben etrafı dağıtmadan çalışamam. Buyurun emrinizi bekliyorum.”

— “Margot Bence ile görülmek istiyorum.”

— Ya?... Margot'yu istiyorsunuz demek. Ne yazık, şimdi dışarı çıktı. Biraz evvel gelseydiniz bulacaktınız. Bir moda mecmuası için fotoğraf çekmeye gitti. Ama yine kabahat sizde. Gelmeden evvel bir telefon etseydiniz. Margot bu günlerde çok meşgul.”

— “Telefon ettim. Daha doğrusu etmeye çalıştım. Cevap veren olmadı.”

Genç adam: “Ah, öyle ya” dedi. “Telefonun fişini pirizden çıkarmıştık. Şimdi hatırladım. Çalışırken ikide birde telefon çalınca rahatsız oluyoruz da.”

Kazağını çekiştirerek devam etti:

— “Peki, size benim bir yardımım dokunamaz mı? İş için randevu mu isteyecektiniz? Zaten Margot'un işlerinin bir çoğuna ben bakarım. Fotoğraf mı çektirmek istiyordunuz?”

Craddock cebinden kartvizitini çıkarıp genç adama uzattı: “Hayır, istediğim bambaşka bir şeydi” dedi.

— Ah, ne kadar enteresan... Demek Scotland Yard'dansınız?" Dört büyük şeften birisiniz, herhalde. Yoksa beş büyük şef miydi? Bu

günlerde de ne kadar çok polis vak'ası oluyor, değil mi? Peki, Margot'yu ne yapacaksınız. Yoksa tevkif mi edeceksiniz onu?”

— “Kendisine bir, iki sual soracaktım. Hepsi bu kadar.”

— “Margot'ya ne sual sorabilirsiniz ki? Sakın onun müstehcen fotoğraflar filân çektiğini zannetmeyesiniz? Herhalde hakkımızda size bu gibi yalanlar uyduran olmamıştır. Margot hakkında eğer böyle bir şey söylenmişse, emin olun, yalandır. Margot tam bir artisttir. Çıplak resim de çeker ama bunların hiç bir müstehcen tarafı yoktur. Tamamen artistiktir hepsi...”

— “Mis Bence ile neden görüşmek istediğimi size kısaca anlatayım. Kendisi bundan kısa bir müddet önce St. Mary Mead adlı bir sayfiye köyünde işlenmiş olan cinayete şahit olmuştu.”

— “Hay Allah!... Tamam, tamam! Benim de haberim var o işten. Margot oradan döndüğü zaman herşeyi anlatmıştı. Bir partide olmuştu bu cinayet, değil mi? Yahut ona benzer bir davette. Neyse... Fakat, siz Margot ile bu konuda daha evvel de konuşmamış mıydınız?”

— “Ne de olsa sonradan insanın aklına soracağı bazı şeyler geliyor. Cinayetin esrarı hâlâ çözülemedi.”

— “Yani tahkikat hâlâ devam ediyor, öyle mi? Anlıyorum, anlıyorum. Cinayet tahkikatları hiçbir zaman bir noktaya saplanıp kalmaz. Sonuna kadar takip edilir.”

— “Evet, öyledir...”

— “Fotoğrafların developmanı gibi, değil mi?”

— “Cidden güzel buldunuz. Aynen bir fotoğraf developmanı gibi...”

— “Teşekkür ederim... Gelelim bizim, Margot'ya... Acaba kendisini bulmak ister miydiniz?”

— “Bana Mis Bence'yi bulmak için yardım ederseniz çok memnun olurum.”

— “Şu anda Hampstead'da bir evin önünde olması lâzım. Otomobilim kapıda. İsterseniz sizi hemen oraya götürebilirim.”

— “Cidden çok nâziksiniz, Mr...”

— “Jethroe.”

Genç adam, “Adım Johny Jethroe” diye tekrarladı.

Merdivenlerden aşağıya inerlerken Dermott sordu:

— “Mis Bence neden sokakta çalışıyor?”

— “Biliyorsunuz, artık stüdyolarda çekilen fotoğrafların modası geçti. Tabii bir dekor aranıyor. Bir evin önünde, kaldırım kenarında, kırda, falan, filân... Genç, zayıf, fakat mütenasip vücutlu bir kız, başında muazzam siyah bir hasır şapka, üzerinde pembe bir tafta elbise ile poz veriyor... Anlıyorsunuz, değil mi?”

Genç adamın otomobiliyle Hampstead'ın yan sokaklarından birine vardıkları zaman Dermott, az evvel anlatılan sahnenin bir eşini gördü. Bir takım manken kızlar rengârenk elbiselerin içinde Margot Bence'in kamerasının karşısında poz vermeye çalışıyorlardı. Margot da kalın ve otoriter bir sesle tıpkı bir filim rejisörü gibi onlara bağırıp çağırıyor, durmadan emirler veriyordu.

— “Allah aşkına Jane, biraz dik dur. Sağ bacağını hafif kır. Kazık gibi duruyorsun. Gül... Biraz daha iyi şimdi. Olmadı, olmadı! Şimdi de kendini fazla arkaya verdin. Kaşını kaldır... Dur... Tamam... Bitmedi, bitmedi. Bir tane daha çekeceğiz. Şimdi sağ elini kalçana koy. Evet, öyle. Çantayı da sol eline al. Mükemmel... Hiç bozma!...

Dikkat!... Tamam! Şimdi sırtını dön. Evet, evet. Sırtını biraz daha dön...”

Güzel manken kız:

— “Kuzum” dedi. “Neden hep sırtımı çekiyorsunuz? Önden niçin çekmiyorsunuz?”

Margot Bence:

— “Şâhâne bir sırtın var da ondan, şekerim. Enfes bir sırtın var” diye cevap verdi.

Bu sırada Mr. Jethroe: “Merhaba, Margot” diye seslendi.

Margot onlara doğru döndü.

— “Sen misin? Ne işin var burada?”

— “Seninle görüşmek isteyen birini getirdim. Scotland Yard'dan Müfettiş Craddock.”

Margot bakışlarını Craddock'a çevirdi. Craddock, kızın merak dolu nazarlarını üzerinde hissetti, fakat bu bakışlarda hiçbir endişeli hal sezmedi. Nihayet bir polis tarafından arandığı zaman herkes bu kadar meraklanırdı.

Margot Bence zayıf bir kızdı, fakat buna rağmen cazip ve sevimli bir hali vardı. Simsiyah dalgalı saçları yüzünün bir yanına düşüyordu. Dağınık, hattâ biraz da pis denilebilecek bir hali vardı. Artistlere has bir dağınıklık ve pislikti bu. Bunun yanı sıra kuvvetli bir şahsiyeti olduğu da açıkça görülüyordu.

Margot Bence bir müddet baktıktan sonra kaşlarını kaldırarak: “Buyurun Mr. Craddock” dedi. “Size ne gibi bir yardımım dokunabilir?”

Craddock:

— “Nasılsınız, Miss Bence” dedi ve kısa bir tereddütten sonra “St. Mary Mead köyündeki o feci olaya şahit olanlardan biri olduğunuz malûm. O hâdise hakkında size bazı şeyler soracaktım. Tabii, suallerime cevap vermek nezaketini esirgemezseniz?” dedi.

Kız cevap vermedi. Craddock devam etti:

— “Hatırladığıma göre o davete fotoğraf çekmek için gitmiştiniz, değil mi?”

Kız başıyla tasdik etti:

— “Evet, o günü çok iyi hatırlıyorum, fakat sizi ne orada, ne de daha sonra görmüş olduğumu hatırlamıyorum. Başka bir detektif vardı değil mi? Adı neydi... Hatırlayacağım...”

Craddock: “Cornish” dedi.

— “Evet, detektif Cornish vardı.”

— “Biz bu mesele ile sonradan ilgilenmeye başladık.”

— “Scotland Yard'dansınız değil mi?”

— “Evet.”

— “Demek mahallî polis işin içinden çıkamayınca siz müdahale ettiniz?”

— “Hayır, bizim müdahalemiz diye bir şey bahis konusu değil. Mahallî vak'alarda bir polis vak'asının tahkikatının kimin tarafından yapılacağına yine mahallî polis karar verir.”

— “Demek, sizi mahallî polis davet etti. Neden?”

— “Bazı vak'alar mahallî polisin hudutları dışına çıkar. Memleket, hattâ dünya çapında bir mesele olabilir.”

— “Demek, St. Mary Mead'in mahallî polisi o cinayetin mahallî sınırlarının dışına çıktığı hükmüne vardı... Yani milletlerarası bir olay olduğuna karar verdi...”

— “Milletlerarası demek bilmem doğru olur mu? Bence Atlantik aşırı demek daha yerinde olacak...”

— “Gazeteler de bunu imâ ediyorlar zaten. Yani katilin aslında o zavallı kadını değil de, Marina Gregg'i öldürmek istediğini ileri sürüyorlar. Bu hakikat mı, yoksa stüdyonun Marina için giriştiği yeni bir reklâm kampanyasının eseri mi?”

— “Korkarım ki, bu işin reklâmla filân hiçbir alâkası yok. Keşki öyle olsa.”

— “Pekâlâ, benden sormak istediğiniz şey ne? Scotland Yard'a gelmem lâzım mı?”

— “Hayır, buna lüzum yok. İsterseniz stüdyonuza gidip orada konuşabiliriz.”

— “Olur. Otomobilim şu sokağın içerisinde.”

Margot ile Craddock otomobile doğru yürürlerken Jethroe arkalarından seslendi:

— “Güle güle, Margot. Ben gelmesem daha iyi olur. Herhalde Müfettiş beyle konuşacak bir sürü gizli şeyiniz olacak.”

Yol boyunca Margot bir kelime dahi konuşmadı. Otomobili park edip stüdyoya girdikten sonra Craddock'a eliyle bir koltuk gösterdi, sigara ikram etti. Sonra yerdeki yastıklardan birinin üzerine de kendisi oturdu: “Şimdi başlayabiliriz” dedi.

— “O gün davette resim çekiyormuşsunuz, öyle mi?”

— “Evet.”

— “Bilhassa mı davet edilmiştiniz?”

— “Evet. Bu çeşit davetlere ekseriya çağırılırım.”

— “Tam merdivenin başında duruyormuşsunuz?”

— “Evet, vaktimin büyük bir kısmını orada geçirdim. Çok güzel bir yer tutmuştum. Oradan hem merdivenleri çıkan davetlilerin, hem de davetlileri karşılayan Marina'nın resimlerini çekebiliyordum.”

— “Olduğunuz yerden Marina'yı gayet iyi görebiliyordunuz herhalde?”

— “Evet, gayet iyi görebiliyordum.”

— “Ya kocası Rudd'u?”

— “O Marina Gregg gibi aynı yerde durmuyordu. Davetliler arasında durmadan dolaşıyor, herkesi birbiriyle tanıştırıp içki ikram ediyordu. O ölen kadın, Mrs. Baddeley'i ise hiç görmedim.”

— “Ölen kadının adı Badcock'dur, Baddeley değil.”

— “Neyse, Badcock'un davetlilerden hangisi olduğunu bilmiyordum.”

— “Belediye reisinin davete gelişini hatırlıyor musunuz?”

— “Tabii, merasim elbiselerini giymişti. Zinciri de boynundaydı. Marina Gregg onu karşılarken ve bir de merdivenlerden çıkarken resimlerini çektim.”

— “O halde Mrs. Badcock ile kocasını da hatırlamanız lâzım. Belediye reisinin hemen arkasından gelmişler.”

Genç kız başını salladı:

— “Maalesef hatırlayamadım.”

— “Ardwyck Fenn adında bir kimse tanıyor musunuz?”

— “Tanımaz olur muyum? Meşhur bir sinema ve televizyon aktörüdür.”

— “Onun da resmini çektiniz mi?”

— “Evet, Lola Brewster ile birlikte merdivenlerden çıkarken çektim.”

— “Onlar da belediye reisinden biraz sonra gelmişler.”

Margot bir kaç saniye düşündükten sonra: “Evet, zannedersem öyle olacak.” dedi.

— “Peki, işte tam o sırada Marina Gregg'in yüzündeki ifadenin birdenbire hastalandığı zannı verecek şekilde değiştiğini farkettiniz mi?”

Margot Bence yanındaki kutudan bir sigara aldı. Yaktı, derin bir nefes çektikten sonra: “Bunu neden sordunuz?” dedi.

— “Çünkü bu sualin cevabı benim için çok mühim... Tabii, güvenilir bir kimse cevap verdiği takdirde.”

— “Benim cevabımın güvenilir bir cevap olabileceğini nereden biliyorsunuz?”

— “Öyle olması lâzım. Çünkü siz, meslek icabı, insanların yüzlerindeki ifadeleri çok dikkatle incelemeye alışık olmalısınız. Muayyen bir ânın, ve yüzdeki muayyen bir ifadenin resmini çekebilmek için bu şarttır.”

— “Başkaları böyle bir şey farketmişler mi?”

— “Evet, hem de birçok kimse, fakat hiç birinin tarifi yekdiğerine uymuyor.”

— “Diğerleri bu ifadeyi nasıl tarif ettiler?”

— “Biri Marinanın aniden rahatsızlandığını söyledi.”

Margot Bence: “Hayır” der gibi başını salladı.

Dermott Craddock devam etti:

— “Biri Marina Gregg'in yüzündeki ifadenin birden taşlaştığını söyledi.

— “Taşlaştığını mı?”

— “Bu ifade sizin gördüğünüze uyuyor mu?”

— “Bilmem... Belki...”

— “Hattâ biri de Marina'nın o andaki halini anlatmak için Tennyson'un şu mısralarını söyledi: “Ayna boydan boya çatladı. Lady Shalot 'Felâket!' diye haykırdı.”

— “Orada ayna yoktu, ama olsaydı muhakkak çatlardı” diyen Margot Bence hemen ayağa kalkıp, “Durun, size bir şey göstereyim” dedi.

Margot odanın öbür ucundaki bir perdenin arkasında kayboldu. Perdenin ardından genç kızın sabırsız mırıltıları geliyordu:

— “Ne cehenneme gitti? İnsan burada hiç bir aradığını zamanında bulamıyor...”

Biraz sonra: “Tamam! buldum” diyerek elinde parlak bir resimle perdenin arkasından çıktı. Getirdiği resim Marina Gregg'in çok yakından çekilmiş güzel bir pozuydu. Resimde Marina, bir kadının elini sıkıyordu, fakat kadının yüzüne bakmıyordu. Gözleri sol tarafta bir noktaya dikilmişti. Yüzünde ne korku, ne hayret, ne üzüntü vardı. Tamamen ifadesizdi.

Resimdeki kadında sanki gördüğü şey veya insan o derece büyük bir heyecan yaratmıştı ki, bu heyecanı ifade etmekten dahi âciz kalmıştı. Craddock buna benzer bir ifadeyi evvelce bir defa bir adamın yüzünde görmüş olduğunu hatırladı. Adam birkaç saniye sonra bir tabanca kurşunu ile can vermişti...

Margot: “İşinize yaradı mı?” diye sordu.

Craddock, içini çekti: “Evet, teşekkür ederim” dedi. “Biliyor musunuz? Ortada bir sürü şahit olunca insan hangisine itimat edeceğini bilemiyor. Kimin mübalâğa edip kimin bildiğinden az konuştuğunu kestirmek hayli güç bir iş. Fakat bu resim her şeyi o kadar açık ifade ediyor ki... Görmek istediğim şeyi bu resimde mükemmelen gördüm. Bu bende kalabilir mi?”

— “Tabii, bende nasıl olsa negatifi var.”

— “Bu resmi basına vermediniz, değil mi?”

— “Hayır.”

— “Buna hayret ettim. Son derece enteresan bir poz. Resme iyi bir fiat verecek bir gazete veya mecmua her halde bulunurdu.”

— “Alacağım para ne olursa olsun bunu yapamazdım. Bir insanın ruhuna, istemeyerek de olsa, bu kadar derinlemesine nüfuz etmiş olmak yüzünden para kazanmak düşüncesi beni rahatsız etti.”

— “Marina Gregg'i evvelden tanır mıydınız?”

— “Hayır.”

— “Siz Amerikalısınız, değil mi?”

— “İngilterede doğdum. Amerikada büyüdüm. Tahsilimi de orada yaptım. Buraya üç yıl evvel geldim.”

Dermott Craddock başını salladı. Ona Amerikada tahsil gördüğü mektepler ve çalıştığı yerler hakkında hiç bir şey sormadı. Bütün bu soracaklarının cevapları şimdi Scotland Yard'daki masasının üzerinde kendisini bekliyordu. Karşısındaki kız da açık konuşan bir insana benziyordu.

— “Fotoğrafçılık stajınızı nerede yaptınız?” diye sordu.

— “Reingarden stüdyolarında. Bir müddet Andrew Quilp'in yanında çalıştım. Ondan çok şey öğrendim.”

— “Reingarden stüdyoları ve Andrew Quilp” isimleri birden Dermott'un hafızasında şimşek gibi çakmıştı. İsimler hafızasında geniş bir pencere açmıştı.

— “Seven Springs'de oturdunuz, değil mi?”

Margot sinirlenir gibi oldu:

— “Hakkımda pek çok şey biliyorsunuz galiba? Yoksa tahkikat mı yaptınız?”

— “Amerikada hayli tanınmış bir fotoğrafçısınız, Miss Bence. Hakkınızda bir çok makaleler yazıldı. İngiltereye neden geldiniz?”

Genç kız omuzlarını silkti:

— “Değişiklikten hoşlanırım. Hem dediğim gibi, doğduğum yer burası. Amerikaya çocuk yaştayken gitmiştim.”

— “Amerikaya gittiğiniz zaman herhalde çok küçüktünüz?”

— “Madem sizi ilgilendiriyor, söyleyeyim. Beş yaşındaydım.”

— “Tabii, ilgilendiriyor, Mis Bence. Hattâ anlattıklarınızdan biraz daha fazlasını anlatmanızı bile bekliyorum.”

Kızın yüzü birden sert bir ifade aldı. Karşısındaki adama şüpheli nazarlarla bakarak: “Ne demek istiyorsunuz?” diye sordu.

Dermott Craddock kızın yüzüne baktı. Reingarden stüdyoları, Andrew Quilp ve şehrin ismi kendisini bu kumarı oynamaya zorluyordu. Birden ihtiyar Mis Marple'ı ardında hissetti. Kendine bir emniyet gelerek konuştu:

— “Bana kalırsa Marina Gregg'i çok iyi tanıyorsunuz.”

Margot güldü:

— “Muhayyeleniz çok kuvvetli. Onu tanıdığımı nereden isbat edebilirsiniz?”

— “Hiç de hayâl kurduğumu zannetmiyorum. Sonra bu söylediğim biraz zaman ve çalışmayla ispat da edilebilir. Biliyorsunuz, değil mi? Haydi, hakikati itiraf edin, Mis Bence. Siz Marina Gregg'in evlât edindiği çocuklardan birisiniz, değil mi?”

Craddock, “İnşallah tahminim doğrudur. Kız da kendiliğinden itiraf eder. Çünkü elimde hiç bir delil, yok” diye düşünürken Margot derin bir nefes aldı, ve dişlerinin arasından, “Allahın belâsı!” diye mırıldandı.

Kızın bu hali Craddock'u bir an ürkütmüştü. Evvelki haliyle o kadar büyük bir tezat teşkil ediyordu ki.

Margot siyah saçlarını başının arkasına atarak ayağa kalktı:

— “Peki, peki, doğru. Evet, Marina Gregg beni beraberinde Amerikaya götürdü. Annemin benden başka yedi çocuğu daha vardı. Londranın fakir mahallelerinden birinde bir salaşta yaşıyorduk. Annem bir gün yüzlerce kadının sinema yıldızlarına ve tanınmış zenginlere yazdığı gibi Marina Gregg'e bir mektup yazarak çocuklarından birini evlât edinmesi için yalvarmış. Marina Gregg'in de kabul edeceği tutmuş.”

Dermott Craddock:

— “Sizden başka iki çocuğu daha evlât edinmiş. Değil mi?” diye sordu. “Muhtelif zamanlarda, muhtelif yerlerden üç çocuk evlât edinmiş.”

— “Evet. ben, Rod, ve Angus. Angus benden büyüktü. Rod ise henüz bebek denilecek kadardı. Marina bize fevkalâde bir hayat temin etti. Her istediğimiz oluyordu.” Margot'un sesi müstehzi bir ton almaya başlamasına rağmen titremekteydi. “Her şeyimiz vardı. Elbise, otomobil, lüks, dadılar, mektepler... Marina da anne rolü oynuyordu. Müşfik anne pozunda resimler çektirip durmadan gazetelere gönderiyordu.”

Dermott Craddock:

— “İyi ama Marina Gregg hakikaten çocuk istiyordu” dedi. “Bunun yapmacık olduğunu hiç zannetmiyorum.”

— “Evet, haklısınız. Marina çocuk istiyordu, fakat bizi değil.

Biz onun için oynamak istediği şahane anne rolünde sadece birer figürandan ibarettik. İzzy de onun bu arzusuna ses çıkarmıyordu.

Her halde bir bildiği vardı.”

— “İzzy dediğiniz İsidore Wright, değil mi?”

— “Evet, Marinanın üçüncü mü, yoksa dördüncü kocası mıydı pek iyi bilmiyorum. Çok iyi bir adamdı. Zannedersem Marina'yı çok iyi anlıyordu. Bizi de düşünürdü. Bize karşı çok iyiydi, fakat hiç bir zaman babamızmış gibi hareket etmeye kalkışmadı. Bize karşı babalık hisleri duyamıyordu herhalde. Onu sadece yazıları ilgilendiriyordu. Son eserlerinden bazılarını okudum. Biraz cesurâne ve cür'etkârca yazılmış, fakat kuvvetli eserler. İleride halkın onun büyük bir yazar olduğunu kabul edeceğinden eminim.”

— “Peki, bu ne zamana kadar devam etti?”

— “Marina hâmile olduğunu anlayıncaya kadar.”

— “Peki, sonra?”

Margot'un dudaklarında acı bir tebessüm belirdi:

— “Sonra... Artık bizim işimiz bitmişti. Bize ihtiyacı kalmamıştı. Yok, sakın bizi beş parasız ortada bıraktı zannetmeyin. Hepimizin hayatını temin etti. Tahsil yapabilmemiz ve hayata atılabilmemiz için hepimizin hesabına bankaya para yatırdı. Bizi bir ailenin yanına yerleştirdi. Tahsilimizi de düşündü. Hiç kimse onun bize karşı kötü hareket ettiğini iddia edemez. Herşeye rağmen bizi hiçbir zaman sevememişti. Bütün istediği bizzat doğuracağı bir çocuktu.”

Craddock, tatlı bir sesle: “Hiçbir kadın bunun için tenkid edilemez” dedi.

— “Ben onu kendi çocuğunu istediği için tenkit etmiyorum. Fakat ya biz? Bizi ailelerimizden, muhitimizden koparıp aldıktan sonra birer paçavra gibi ortada bırakmasına ne dersiniz?”

— “Görüyorum, hâlâ Marina'yı affetmemişsiniz.”

— “Yanılıyorsunuz. Ben onu çoktan affettim. Yalnız o günleri yeniden hatırlayarak sinirlendim. Vaktiyle hepimiz Marina’ya çok kızmıştık.”

— “Üçünüz de mi?”

— “Hayır, belki Rod değil. Rod hiçbir şeye aldırmaz. Hem zaten o sırada çok küçüktü. Fakat Angus da benimle aynı şeyleri hissetti. Hattâ bir gün bana “Büyüyünce Marina'nın çocuğunu öldüreceğim” demişti:”

— “Demek Marina'nın bir çocuk beklediğini biliyordunuz?”

— “Tabii. Herkes biliyordu. Sonra olanları da biliyorsunuzdur herhalde. Marina anormal ve aptal bir çocuk dünyaya getirdi. Oh olsun! Hak etmişti bu cezayı! Doğan çocuğun anormal olmasına rağmen Marina bizi geri istemedi.”

— “Ondan çok nefret ediyorsunuz değil mi?”

— “Neden etmeyeyim? Baha bir insanın başka bir insana yapabileceği en büyük kötülüğü yaptı. İnsanın sevildiğine ve istendiğine inandıktan sonra her şeyin yalan olduğunu anlaması ne demektir?”

— “Peki, öbür iki çocuk, yani Rod ile Angus ne oldu?”

— “Bilmem, birbirimizin izini kaybettik. Zannedersem Rod Amerikada çiftçilik yapıyor. Angus'un nerede olduğunu ise hiç bilmiyorum.”

— “Acaba Marina'ya karşı olan kini devam ediyor mudur?”

— “Zannetmem, böyle hisler uzun sürmez. Onu son gördüğümde sahne hayatına atılmayı düşündüğünü söylüyordu. Öyle yapıp yapmadığını da bilmiyorum.”

— “Marina Gregg o davet günü sizi görünce şaşırdı mı? Yoksa sizi memnun etmek için bilhassa mı çağırtmıştı?”

— “O mu?” Margot müstehzi bir tavırla dudaklarını büktü: “Onun benim orada olduğumdan haberi bile yoktu. Kendisini ben görmek istemiştim. Onun için bazı tanıdıklarımın vasıtasiyle kendimi oraya davet ettirdim. Onu son haliyle görmek istiyordum.” Genç kız sustu. Masanın örtüsünü parmaklarıyla buruşturarak bir müddet düşündükten sonra devam etti: “Marina beni tanımadı bile. Buna ne dersiniz, Müfettiş bey? Tam dört yıl yanında yaşadım. Beş yaşımdan dokuz yaşıma kadar. Buna rağmen, gördüğü zaman beni tanımadı bile.”

— “Çocuklar çok değişir. Ben de geçenlerde birkaç yıldır görmediğim bir yeğenime rastladım. Yanıma gelip konuşmasa az kalsın tanımıyacaktım.”

— “Bunları, beni teselli etmek için söylüyorsunuz, değil mi? Ama hiç lüzumu yok. Umurumda değil. Yok canım, hakikati itiraf edeyim. Beni tanıyamadığına çok üzüldüm. Hem de çok. Marina'da insanı büyüleyen, kendisine bağlayan bir sihir vardır. Ondan nefret dahi etseniz gene seversiniz.”

— “Peki, kendinizi tanıtmadınız mı?”

— “Hayır, ölsem de böyle bir şey yapmam.”

— “Onu zehirlemek istediniz mi, Miss Bence?”

Birden havası değişen Margot gülerek ayağa kalktı:

— “Çok garip sualler soruyorsunuz. İşiniz icabı olduğunu biliyorum. Ama, yine de tuhafıma gidiyor. Hayır, sizi temin ederim ki onu ben öldürmedim.”

— “Size bunu sormadım, Mis Bence. Marina Gregg hâlâ hayatta.”

Genç kız huzursuz bir şekilde kımıldadı:

— “Evet, ama daha ne kadar yaşayabilir?”

Dermott merakla sordu:

— “Ne demek istiyorsunuz?”

— “Biri Marina'yı öldürmek istedi ve muvaffak olamadı. Yarın ayni şahıs yeniden harekete geçebilir... Bu defa belki... Kimbilir...”

— “Bütün tedbirler alınacak.”

— “Bundan eminim. Sevgili kocası onu koruyacak ve ona hiçbir zarar gelmemesini sağlayacak, değil mi?”

Craddock, genç kızın titreyen bir sesle söylediklerini dikkatle dinliyordu.

Margot kısa bir sükûttan sonra, aniden: “Demin size sorduğum sual o değildi demekle ne demek istediniz?” diye sordu.

— “Biraz evvel size “Marina'yı öldürmek istediniz mi?” diye sormuştum. Siz de bana: “Hayır, onu öldürmedim!” diye cevap verdiniz. Marina'nın şimdilik hayatta olduğunu hepimiz biliyoruz. Ama onun yerine başka biri öldü.”

— “Yani Marina'nın kadehine zehir koyarak öbür kadının ölümüne benim mi sebep olduğumu söylemek istiyorsunuz, Müfettiş bey? Şundan emin olun ki, ben ne Marina'nın kadehine zehir koydum, ne de Mrs. Badcock'u öldürdüm.”

— “Fakat belki bunu kimin yaptığını biliyorsunuz?”

— “Müfettiş bey, sizi temin ederim ki o hususta hiçbir şey bilmiyorum.”

— “Belki bir fikriniz vardır?”

Margot güldü:

— “İş fikre kalacak olduktan sonra ondan bol bir şey yok. Bir çok kimse olabilir. Meselâ, o siyah saçlı robot tavırlı sekreter kız, şık giyinmiş Haile Preston, hizmetçiler, uşaklar, masör, berber, stüdyodan biri... Onun yerini almak isteyen biri...” Bir müddet susarak Dermott'un yüzüne dikkatle baktı. Sonra: “Heyecanlanmayın, Müfettiş bey” dedi; “Sadece şaka yapmak istedim. Birinin Marina'nın kanına susadığı muhakkak, fakat bunun kim olabileceği hakkında en ufak bir fikrim dahi yok.” .

ON ALTI

Mrs. Baker, Yeni Şehir'deki evinde hem yemek hazırlıyor, hem de kocası ile konuşuyordu. İri yapılı, yakışıklı bir adam olan Jim Baker de masanın başında oturmuş, bir modelin parçalarını takmaya çalışıyordu.

Cherry, siyah dalgalı saçlarını savurarak: “Komşular” dedi, “Komşu değil mi, hepsi birbirlerine benziyor.” Hırçın bir hareketle tavanın içindekileri iki ayrı tabağa boşalttı. Tabağın daha dolusunu masanın başında bütün dikkatini elindeki küçük otomobil modeline vermiş olan kocasının önüne koydu, sonra: “Karışık et” dedi.

Jim başını kaldırıp baktı.

— “Karışık et ha? Ne o, bu gün doğum günüm mü? Bu ne iltifat?”

Cherry: “İyi gıda alman lâzım” dedi. İnce kırmızı çizgili beyaz önlüğü ona çok yakışmıştı.

Jim Baker güldü: “Doktor mu tenbih etti yoksa?” diye sordu.

— “Hayır, Miss Marple tenbih etti.”

Cherry masaya oturarak konuşmaya devam etti:

— “Doğrusunu istersen asıl beslenmeye ihtiyacı olan o. O Mis Knight denilen acuze, kadıncağıza adamakıllı bir yemek dahi

vermiyor. Her gün patates püresi, çorba, muhallebi... Bunlar yetmiyormuş, gibi bütün gün de durmadan konuşuyor. Kadıncağızın başını şişirmekten ve aç bırakmaktan başka bir işe yaradığı yok.”

— “Herhalde Miss Marple'ın perhiz yapması lâzımdır.”

— “Mis Marple hasta filân değil ki. Senin benim kadar sıhhatli. Sadece yaşlandı, o kadar.”

— “Mis Marple niçin beni iyi beslemeni tenbih etti acaba? Hani geçenlerde onun banyosundaki rafı tamire gitmiştim. O gün beni zayıf mı buldu yoksa? Sana bir şey söylemiş olmalı herhalde.”

Cherry güldü:

— “Biliyor musun, Mis Marple ne dedi? “Çok yakışıklı bir kocan var. Hem de çok yakışıklı. Şu romanlarda adı geçen, mecmualarda resimleri görülen yakışıklı adamlar gibi” dedi.

— “Ümit ederim ki, aksini iddiaya kalkışmamışsındır.”

— “Yok canım! Eh, fena değildir, dedim.”

— “Fena değil ha?... İnsan kocasından böyle mi bahseder?”

— “Sonra Mis Marple dedi ki, “Kızım kocana çok iyi bakman lâzım. Dikkat et, ona elinden geldiği kadar iyi yemekler hazırla. Akşamları bir konserve açıp adamın önüne koymayasın. Erkeklerin iyi gıda almaları lâzımdır.”

— “Duydun mu, duydun mu? Yaşasın Mis Marple.”

— “Sonra kocana iyi bak kızım, daima taze şeyler pişir. O yeni çıkan hazır yemekleri evine sokma, dedi.”

— “Zaten sen mecbur olmadıkça hazır yemek almazsın ki.”

— “Bundan sonra benim pişirdiklerimi beğendiğin müddetçe hiç hazır bir şey almıyacağım. Yalnız şu modellerle uğraşmaktan önüne konan yemeğin farkına varmıyorsun. Sakın şu modeli de yeğeninin doğum günü için aldığını söyliyeyim deme. Yaparken eğlendiğin için aldın onu.”

— “Galiba hakkın var.”

— “Biraz müzik ister misin? Geçen gün konuştuğumuz yeni plâğı aldın mı?”

— “Evet aldım. Çaykovski'nin plâğı değil miydi?”

Cherry yüzünü buruşturdu:

— “Kimbilir komşular yine ne diyecekler?”

— “Onlardan da hiç rahat yok ki. Ne zaman plâk çalsak veya televizyonu biraz fazlaca açsak hemen duvarları vurmaya başlıyorlar. Onların kedileri, köpekleri bizi hiç rahatsız etmiyormuş gibi.”

— “Jim, sana bir şey söyliyeyim mi? Ben bu mahalleden, bıktım. Eski evimiz haraptı ama, hiç olmazsa hürdük. Sonra o tarafın insanları buradakiler gibi dedikoducu ve züppe de değillerdi. Canım sıkıldığı zaman iki lâf edecek birini bulabiliyordum. Burası öyle değil ki. Herkesin işi birbirini çekiştirmek... Birbirlerine tepeden bakmak.”

Cherry bir kaç saniye düşündükten sonra: “Sen buradan hoşlanıyor musun. Jim?” diye sordu.

— “Eh, işim fena değil. Apartıman da hiç olmazsa yeni. Yalnız biraz daha büyük olsa daha iyi olacaktı.”

— “Apartımana ilk önce ben de bayılmıştım. Hele mutfakla banyoya hayran olmuştum. Fakat şimdi emin değilim burayı sevdiğimden. Daha doğrusu buranın insanlarını sevmiyorum. Tabii, hepsi de fena değil. Aralarında iyi olanlar da var. Hem sana söylemiş miydim? Lilly Price nişanlısından ayrılmış. Sebebi ne, biliyor musun? Hani geçenlerde o satın almak istedikleri yeni eve bakmaya gitmişlerdi ya, Lilly'nin başı dönmüş. Az daha balkondan aşağıya düşüyormuş. Harry ise onu kurtarmak için yerinden bile kıpırdamamış. Öylece kazık gibi durup seyretmiş.”

Jim:

— “Ayrıldıklarına memnun oldum” dedi. “Harry ona göre bir adam değildi. Serserinin biridir.”

Cherry: “Bence de Lilly doğru hareket etti” diye devam etti. “Bir adamdan gebe kaldı diye bir kadının ille de onu evlenmeye zorlaması hiç doğru bir şey değil. Zaten Harry onunla evlenmeyi hiç istemiyordu, biliyorsun. Hem sağlam bir ayakkabı da değildi. Sonra biliyor musun? Mis Marple da Lilly'ye onun kötü bir adam olduğunu söylemiş.”

— “Mis Marple mı? Lilly'yi nereden tanıyor?”

— “Ha evet, Lilly ile Harry evi gezdikleri gün Mis Marple da oralarda dolaşıyormuş. Hani Mis Marple'ın düşüp de o zavallı Mrs. Badcock'un onu evine aldığı gün. Jim acaba Arthur Badcock komşusu esmer kadınla evlenecek mi dersin?”

— “Arthur Badcock mu? Cherry, bunu da nereden çıkarıyorsun? Adamın karısı öleli daha bir ay olmadı. Neler düşünüyorsun Allah aşkına? Siz kadınlar ne fesat mahlûklarsınız. Hem Arthur Badcock'un sinirleri çok bozukmuş. Biri ona bir kelime söyleyecek olsa hemen yerinden sıçrıyormuş.”

— “Acaba neden? Ben karısının ölümüne o kadar üzüleceğini tahmin etmezdim. Ya sen?”

Jim:

— “Masanın bu tarafını biraz temizler misin?” diyerek komşuları hakkında karısının söyledikleriyle hiç ilgilenmediğini belirtir bir vaziyette, “Benim öteberimi biraz daha yayabilmek için yere ihtiyacım var” dedi.

Cherry içini çekerek: “Bana öyle geliyor ki, senin ilgini çekmek için insanın bir tayyare veya uçak modeli olması lâzım.”

Tabakları bir tepsiye doldurarak mutfağa taşıdı. Sonra bulaşıkları ertesi güne bırakmaya karar vererek omuzuna bir ceket attı ve evden çıkarken omuzunun üzerinden, kocasına: “Ben Gladdy Dixon'a kadar gidiyorum.” diye seslendi. “Onun modellerine bir bakmak istiyorum.”

Jim:

— “Pekâlâ, benden de selâm söyle” diyerek başını elindeki modele eğdi.

Cherry bitişik komşusunun aralık duran kapısından içeriye geçerken bir göz attıktan sonra köşeyi döndü, arkadaşının evinin önünde durdu. Kapı açıktı. Cherry kapıya vurduktan sonra hole girerek seslendi:

— “Gladdy, evde misin?”

Mrs. Dixson mutfağın kapısından başını uzatarak: “Sen misin, Cherry” dedi. “Gladdy yukarıda. Odasında dikiş dikiyor.”

— “Teşekkür ederim, ben çıkarım.”

Cherry yukarı katta kırmızı kırmızı yanaklı, yusyuvarlak yüzlü, tombul bir kız olan Gladdy'nin dikiş dikmekte olduğu yatak odasına girdi. Gladdy odasında yere diz çökmüş, bir elbise patronunu yere serdiği bir kumaşın üzerine yerleştirmeye çalışıyordu. “Merhaba, Cherry” dedi. “Bak, dün ne güzel bir kumaş buldum. Hem bir parça kalmış. Çok ucuza aldım. O senin beğendiğin önü fiyonglu modeli yapacağım.”

— “Herhalde çok şık bir şey olacak.”

Gladdy nefes nefese ayağa kalktı. “Eğilmekten mideme ağrı girdi” dedi.

— “Yemekten sonra bu kadar eğilmesen iyi ederdin.”

Gladdy:

— “Biraz zayıflayabilsem iyi olacak” diyerek yatağın kenarına oturdu.

Cherry: “Stüdyoda yeni bir şey var mı?” diye sordu. Gladdy film stüdyosunun kantininde çalışıyordu.

— “Mühim bir şey yok. Yalnız Marina Gregg o hâdiseden beri ilk defa olarak stüdyoya geldi. Etrafı birbirine kattı.”

— “Neden?”

— “Kahvesinin tadını beğenmemiş. Bilirsin, sabahları saat on birde bir kahve servisi yaparız. Fincanındaki kahveden bir yudum aldı ve: “Bunun içerisinde bir şey var” diye tutturdu. Halbuki herhangi bir şeyin olmasına imkân yoktu tabii. Kantinden kahveyi büyük bir çaydanlıkta getirip fincanlara orada dolduruyoruz. Marina Gregg'ın kahvesi ayrı pişmiyor ki. Tabii, onun kahvesi ötekilerden ayrı olarak kıymetli bir porselen fincana konuyor, ama içindeki kahve aynı.”

Cherry: “Herhalde sinirleri bozuktur da ondan” dedi. “Sonra ne oldu?”

— “Hiç. Mr. Rudd herkesi teskin etti. O adamda bu gibi işler için yaradılmış sanki. Sonra karısının fincanını aldı, içindeki kahveyi musluğa boşalttı.”

Cherry: “Ne kadar yanlış bir iş” diye mırıldandı.

— “Neden?”

— “Tabii, çünkü eğer kahvenin içinde hakikaten bir şey var idiyse dahi artık bunu anlamaya imkân yok.”

Gladdy, telâşla: “Sahi, Cherry, acaba hakikaten bir şey var mıydı dersin?” diye sordu.

Cherry omuzlarını silkerek: “O davet günü içki kadehinin içine zehir koymadılar mı?” dedi. “Belki de bu ikinci bir tecrübeydi.”

Gladdy sapsarı oldu.

— “Ben bu işi hiç beğenmedim, Cherry” diye mırıldandı. Herhalde zavallı kadının amansız bir düşmanı var. İşittiğime göre son

zamanlarda gene bir sürü tehdit mektubu almış. Sonra geçen günkü hâdise de var...”

— “Geçen günkü hâdise de ne?”

— “Stüdyoda oldu. Sahnede filim icabı bir odanın köşesinde mermerden yapılmış bir büst duruyordu. Sahne bir Avusturya sarayının bir köşesini gösteriyordu. Büst Avusturya prenslerinden birininmiş. Adı Shotbrown mu ne. Her taraf tablolar, mermer heykeller ve büstlerle dolu. Bu heykel de yüksekçe bir sehpanın üzerinde duruyordu. Geçen gün paldır küldür düştü; Hem de filim çevrilirken Marina'nın oturması gereken büyük koltuğun üzerine. Allahtan o sırada Marina sahnede yoktu. Sonra baktılar, biri büsbütün üzerinde durmakta olduğu sehpanın yerini değiştirmiş. Ayaklarından birisini de keserek hafifçe kısaltmış. Herhalde sehpanın dengesi bozulsun diye yapmış olacak. Mr. Rudd bu hâdiseyi karısına duyurmadı ama, kendisi ne kadar kızdı, ne kadar üzüldü bilemezsin.”

İki kız birbirlerine baktılar.

Cherry: “Bir bakıma çok heyecanlı” dedi, sonra “Ama... Bir bakıma da değil.” diye mırıldandı.

Gladdy: “Galiba kantindeki işimi bırakacağım” dedi.

— “Neden? Seni zehirlemek veya başına mermer bir heykel düşürmek isteyen yok ki.”

— “Hayır, ama her zaman öldürülmek istenen kimse ölmüyor ki. Heather Badcock gibi bu defa da bir başkası ölebilir.”

— “Haklısın.”

Gladdy bir kaç saniye sustuktan sonra: “Biliyor musun?” dedi. “Çok düşündüm. O cinayetin işlendiği davet günü ben de köşkteydim. Servise yardım etmek için çağırmışlardı. O sırada onların hayli yakınındaydım.”

— “Heather öldüğü sırada mı?”

— “Hayır içkisi döküldüğü sırada. Hepsi elbisesinin üzerine döküldü. Hem de ne güzel elbiseydi. Mavi taftadan. Yepyeni bir elbiseydi. Muhakkak elbiseyi o davet için bilhassa yaptırmıştı, fakat çok garip...”

— “Garip olan ne?”

— “O zaman ehemmiyet vermedim, ama şimdi düşündükçe daha çok tuhafıma gidiyor.”

— “Allahaşkına, bilmece sorar gibi konuşacağına neyin tuhaf olduğunu söylesene.”

— “Eminim ki, içkiyi elbisesine mahsus döktü.”

— “Yepyeni elbisenin üzerine mi? Yok canım sen de. İnanmam.”

Gladdy: “Acaba Arthur Badcock karısının üzerindeki o mavi elbiseyi ne yapacak?” diye sordu. O elbise pekâlâ temizlenebilir, İçki lekesi çıkmasa bile eteği o kadar boldu ki o parça kesilip çıkarılabilir. Acaba Arthur Badcock'a o elbiseyi satın almak istediğimi söylesem çok mu fena kaçar?”

Cherry:

— “Yok canım” diye itiraz etti. “O elbiseyi giymekten çekinmez misin?”

— “Neden?”

— “Yani... Ne bileyim? Zavallı Heather onu giydiği gün...”

Gladdy bir an durakladı, sonra: “Bak, bunu hiç düşünmemiştim” dedi. Sonra yüzünü bir tebessüm kapladı. “Ne olacak canım, ilk defa elden düşme bir elbise alıyor değilim ki... Hem rengine de bayılmıştım. Sonra kullanılmış olarak aldığımız elbiselerin ekseriyetinin sahipleri ölmemiş mi ki...”

Cherry:

— “Fakat bu aynı şey değil” diye itiraz etti.

— “Sen de biraz fazla hissî olmuşsun. O kadar güzel bir elbiseyi bir daha nereden ele geçirebilirim. Hem de herhalde çok pahalı bir kumaştan. Rengine de bayılmıştım. O garip meseleye gelince, yarın işe giderken köşke uğrayıp Mr. Guisseppe ile görüşeceğim.”

— “Mr. Guisseppe dediğin şu İtalyan uşak mı?”

— “Evet, çok yakışıklı adam. Ama bir de sinirli ki görme. Köşke çalışmaya gittiğimiz zaman biz kızları mütemadiyen azarlar durur.” Gladdy manalı bir şekilde fıkırdayarak devam etti. “Ama onun sözlerine hiçbirimiz aldırış etmiyoruz. Neyse... Yarın ona uğrayıp gördüğümü anlatır ve ne yapmam lâzım geldiğini sorarım.”

Cherry: “Bence senin söyleyecek bir şeyin yok. Sen oraya gitmek, onunla konuşmak için bahane arıyorsun” dedi. “Dikkat et, kızım.

Yabancılardan insana hayır gelmez. Adamın memleketinde belki de karısı, çocukları vardır.”

Gladdy romantik bir tavırla göğüs geçirdi.

Cherry arkadaşının ablak ve sivilceli yüzüne bakarak fazla nasihata lüzum olmadığına karar verdi. Mr. Guisseppe herhalde biraz güzelce kadınlar için zararlı olabilirdi.

*

Dr. Haydock:

— “Ya... Demek ördüklerinizi söküyorsunuz?” diye Mis Marple'ın kucağındaki sökülmüş yün yığınına baktı.

— “Siz bana örgü öremediğim zaman ördüklerimi sökmeyi tavsiye etmemiş miydiniz Doktor?”

— “Anlaşılan bu tavsiyemi tam olarak tutuyorsunuz.”

— “Örgünün başında bir hata yapmışım. Bütün iş berbat oldu. Onun için söküp yeni baştan örmekten başka çâre bulamadım. Bu karmakarışık modele de neden başladım, bilmiyorum.”

— “Sizin için zor bir şey olabileceğini düşünemiyorum. Her şeyin altından kalkarsınız.”

— “Bence artık gözlerim iyi görmediğinden karışık modelleri örmeye hiç kalkışmamam lâzım.”

— “Karışık olmayan işler de sizin için çok sıkıcı olur. Neyse, tavsiyemi dinlediğiniz için koltuklarım kabardı.”

— “Aman, Doktor. Ben sizin tavsiyelerinizi daima tutmaz mıyım?”

Dr. Haydock:

— “İşinize geldiği zaman evet” diye cevap verdi. “Hem şu yün sökmeyi bırakın da bana cinayeti söküp sökemediğinizi anlatın bakalım.”

Mis Marple, içini çekerek: “Galiba artık eskisi kadar kabiliyetim kalmadı” dedi.

— “Saçma. Eminim ki meseleyi çoktan halletmişsinizdir.”

— “Tabii, bir takım neticelere, hem de kat'î neticelere vardım.”

Dr. Haydock: “Ne gibi?” diye sordu.

— “O içki kadehine zehir evvelden sürülmüşse, ki bu nasıl yapılabilir bir türlü çıkaramıyorum...”

Doktor: “Belki de katil zehiri bir damlalık içinde hazır vaziyette tutuyordu” diye atıldı.

Mis Marple takdirkâr bir sesle: “Çok iyi bir nokta düşündünüz” dedi. “Yalnız katilin zehiri bardağa koyduğunu hiç kimsenin görememesi çok garip, değil mi?”

— “Bütün cinayetlerde katiller işlerini kimseye göstermeden yapmaya çalışmazlar mı?”

— “Evet ama, ne, kadar olsa....”

Doktor: “Katil bu tehlikeyi göze almış olacak. Herhalde çok şanslı bir günündeydi” dedi.

— “Evet, haklısınız. Ben de bu ihtimali tamamen bir kenara atmış değilim. Yalnız hesap ettim. O gün hâdisenin olduğu yerde on sekiz veya yirmi kişi varmış. Bu kadar insandan hiç olmazsa biri bir şeyler görmüş olmalı.”

Haydock başını salladı:

— “Doğru söylüyorsunuz, fakat anlaşılan kimse görmemiş.”

Mis Marple: “Ben pek emin değilim” dedi.

— “Ne demek istediğinizi anlayamadım.”

— “Bence üç ihtimâl var. En az bir kişinin olup, bitenleri görmüş olduğunu kabul ediyorum. Yirmi kişide bir kişi. Herhalde haklıyım.”

— “Bence meseleyi ihtimali hesaplarla halletmeye çalışıyorsunuz Fakat bu işte kafanızı matematikle doldurursanız bir neticeye varabileceğinizi hiç zannetmiyorum. Bu tarz muhakeme sizi bir hayli yoracağı için hastalanacağınızı da şimdiden haber vereyim.”

Mis Marple: “Matematikle filân alâkam yok” dedi. “Sadece hâdisenin nasıl olmuş olabileceğini tahmine çalışıyorum.”

Dr. Haydock, düşünceli bir tavırla: “Evet” dedi. “Bu bahiste ne kadar usta olduğunuzu bilirim.”

— “Şimdi yirmi kişiden en az birinin hâdiseyi gördüğünü kabul edelim.”

Doktor: “Kabul” dedi. “Şimdi şu üç ihtimâli anlatın bakalım.”

— “Birinci ihtimâl hâdiseyi gören şahıs olanları anlayamamıştır. Yani o insan herhalde pek zeki sayılacak bir kimse değildi. Yani

gözleri ile gördüğü şeyi beyni ile muhakeme edemeyen biri. Bu gibi kimselere “Marina'nın kadehine bir şey koyan birini gördün mü?” diye sorulacak olsa, “Yok, hayır” diye cevap verir, fakat, “Marina'nın kadehinin üzerinde elini dolaştıran birini gördün mü?” diye soracak olsanız, Tabii, gördüm” der.”

Haydock, gülerek: “Pekâlâ, kabul” dedi. “Farzedelim ki, o gün orada bu kadar aptal biri vardı ve gördüğü halde olanları anlayamadı:. Gelelim ikinci ihtimâle.”

— “İkinci ihtimâl biraz daha zayıf, ama ben bunun da mümkün olabileceğini zannediyorum. Zehiri koyan şahıs bardağı tutması normal olan biri olabilir.”

— “Bir dakika. Şunu daha açık anlatın, lütfen.”

— “Biliyorsunuz. Eskiden herkesin önünde ilâç içmek, burun silmek kadar ayıp sayılan bir hareketti. Şimdi öyle mi ya? Dikkat ettim, bazı davetlerde misafirler bir değil, bir kaç şişe ilâç getirip yediklerine, içtiklerine karıştırıyorlar. Kimi sinir için, kimi vitamin olarak kimi mide rahatsızlığı için... Herkes bir sürü ilâç alıyor. Yani demek istiyorum ki, o gün davette herhangi bir kimse elindeki kadehe herkesin gözünün önünde ve hiç saklamadan bir ilâç damlatmış olsa etrafındakilere bu hareket hiç de anormal gelmezdi.” Ne demek istediğimi anlatabildim mi?”

Dr. Haydock: “Evet, ne demek istediğinizi anlıyorum. Hayli enteresan... Yani sizce...” dedi. Bir an durduktan sonra: “Neticeyi sizin ağzınızdan duymak istiyorum, lütfen siz söyleyin” diye rica etti.

— “Yani demek istiyorum ki, katil Marina Gregg'in masaya bıraktığı kadehin yanına kendi kadehini koyup sonra onun kadehini

kendisininmiş gibi almış olsa ve elindeki kadehe cebinden çıkardığı bir ilâcı herkesin gözünün önünde damlatsa, sonra masaya bırakıp tekrar kendi kadehini almış olsa, bunun kimse farkına bile varmış olamaz.”

— “Ama katil, etrafındakilerin sonradan bu hareketini hatırlayabileceklerini hesaba katmaz mı?”

— “Hayli tehlikeli bir iş olduğunu kabul ediyorum, fakat bu katilin de büyük tehlikeleri göze alabilecek kıratta biri olduğundan eminim.”

Doktor: “Birinci ihtimâl hâdiseyi görenin budala biri olması, ikinci ihtimâl katilin tehlikeli bir oyunu göze alabilecek kadar cür'etkâr biri olması” dedi ve devam etti. “Ya üçüncü ihtimâl?”

— “Üçüncü ihtimâl de şu... Olup bitenleri biri gördü ve dilini tutmayı tercih ediyor.”

Dr. Haydock kaşlarını çatarak sordu: “İyi ama neden dilini tutsun? Yoksa şantaj yapmak için mi? Öyle ise...”

Mis Marple: “Öyle ise” diye doktorun lâfına devam etti. “Bu onun için çok tehlikeli olabilir.”

Doktor kucağında sökülmüş yün yığını ile oturmakta olan ihtiyar kadına baktı: “Evet, haklısınız” dedi. “Kanaatiniz en son ihtimalin diğerlerinden daha kuvvetli olduğu merkezinde mi?” diye sordu.

Mis Marple boynunu büktü: “Bilmem” dedi. “Henüz elimde bu ihtimâli diğerlerinden kuvvetlendirecek kadar kâfi delil yok. Tabii, bu yakınlarda birisi daha öldürülürse o zaman iş değişir.”

— “Sizce bu yakınlarda bir cinayet daha mı olacak?”

— “İnşallah olmaz. Ama korkarım ki temennilerimiz boşa çıkacak, Doktor. Bence olacağı muhakkak.”

ON YEDİ

Ella telefon kulübesinden çıkarken kendi kendine gülümsüyordu.

“Craddock gibi on polis müfettişine bedelim” diye düşündü. Telefonun öbür ucundakinin sesini kısarak: “Seni gördüm...” dediği zaman yüzünün alacağı şekli ve duyduğu korkuyu düşünerek derin bir haz duydu.

Dudaklarının uçlarında zalim kıvrımlar belirerek sessizce güldü. Kendisinin bu halini gören bir psikoloji öğrencisi muhakkak ki ilgi ile seyrederdi. Kendisini hiç bir zaman şu son bir kaç günde olduğu kadar kuvvetli hissetmemişti. Elinde kuvvet vardı. Eline geçirdiği bu kuvvetin kendisini ne kadar sarhoş ettiğinin kendi bile farkında delildi...

Eski bahçıvan kulübesinin önünden geçti. Mrs. Bantry her zamanki gibi bahçede çalışıyordu. Kadın çömeldiği yerden doğrulup ona el salladı.

Ella; “Ne Allahın belâsı kadın!” diye düşündü. “Hiç bahçede olmadığı zaman yok mudur?” Sonra yolda ilerlerken Mrs. Bantry'nin bakışlarıyla kendisini takip ettiğini hissetti.

Aklına bir ata sözü gelmişti:

“Çekirge bir sıçrar, iki sıçrar...”

Sonra birden silkindi: “Saçma” diye mırıldandı. Hakikaten saçmaydı. Telefonda o kelimeleri fısıldayanın kendi olduğunu kim bilebilirdi?

Aksırdı...

— “Şu saman nezlesinin de Allah belâsını versin” diye mırıldandı.

Bürosuna girdiği zaman Mr. Rudd pencerenin önünde ayakta duruyordu.

Rudd, Ella'ya doğru hafifçe döndü: “Neredeydin?” diye sordu. “Her tarafta arattım seni.”

Ella: “Bahçıvanla konuşmam lâzımdı” dedi. “Her taraf...” diye sözüne devam ederken Rudd'un yüzünü görünce lâfını yarıda kesti: “Ne var? Ne oldu?” diye heyecanla sordu.

Mr. Rudd'un gözleri her zamankinden daha derine geçmişti. Yüzündeki o neşeli ifade tamamen kaybolmuştu. Büyük bir sıkıntısı olduğu belliydi. Ella, onun sıkıntılı hallerini evvelce de görmüştü, fakat onun hiç böyle olduğunu görmemişti. Tekrar: “Ne oldu?” diye sordu.

Rudd ona, elinde tutmakta olduğu bir kâğıt parçasını uzattı:

— “Hani geçenlerde, Marina, kahvesinin tadında bir tuhaflık olduğunu ileri sürmüştü ya. İşte o tahlilin neticesi.”

— “Kahveyi tahlile mi gönderdin? İyi ama kahveyi döktüğünü gözlerimle gördüm. Nasıl olur?”

Rudd'un kocaman ağzını çevreleyen dudakları kıvrılarak gülümser gibi bir şekil aldı.

— “Beni o kadar beceriksiz mi zannettin Ella? Hepsini döker gibi yaptım ama bir kısmını dökmeyerek tahlile yolladım.”

Ella elindeki kâğıda baktı: “Arsenik ha?” diye hayretle bağırdı.

— “Evet, arsenik.”

— “Demek Marina bu kahvenin tadı bir tuhaf dediği zaman haklıymış.”

— “Hayır, haklı değildi, çünkü arseniğin tadı yoktur. Fakat herhalde iç güdüsüyle kahvenin içinde bir şey olduğunu hissetmiş olacak ki içmedi.”

— “Biz de onun bu hareketini evham zannetmiştik.”

— “Evhamlı olmasına evhamlı, ama onun yerinde kim olsa evhamlı olurdu. Bir kadın hemen hemen yanıbaşında öldü... Her gün tehdit mektupları alıyor... Her gün yeni bir tehlike atlatıyor... Hep birbiri üstüne... Bu gün yeni bir şey olmadı değil mi?”

Ella başını salladı.

— “Hayır. Acaba o mektupları kim getiriyor? Ama herhalde zor bir iş olmasa gerek. Eve o kadar girip çıkan var ki... Sonra bütün pencereler de açık.”

— “Yani eve kimseyi sokmayalım, pencereleri de bu sıcak havada sımsıkı kapalı mı tutalım demek istiyorsun? Hem bahçede bir nöbetçi de var.”

— “Evet, hem Marina'yı da daha fazla korkutmak doğru değil. Zaten kâfi derecede korku içinde.”

— “Tehdit mektuplarına aldırdığım yok, Ella, fakat arsenik...”

Ella, Johnson Rudd'u teselli etmek isteyerek: “Hiç olmazsa bu evde onun yemeklerine kimse bir şey karıştırmaz” dedi. “Hizmetçi ve uşakların hepsi emin insanlar.”

— “Öyle mi zannediyorsun Ella?”

— “Böyle bir şey yapan olsa bile görülür. Yabancı hiç kimse...”

— “Para için insanlar her şeyi yapar, Ella.”

— “Evet, ama. cinayet değil.”

— “Onu bile yapan olur. Yaptıkları işin bir cinayet olduğuna bilmeden yapabilirler... Meselâ, hizmetçiler...”

— “Ben hizmetçilerin hepsinden eminim.”

— “Meselâ Guiseppa... İş para meselesine gelince benim Guiseppe'ye fazla itimadım yoktur... Evet, uzun zamandır yanımızda, . fakat...”

— “Kendine bu şekilde işkence etmen şart mı, Johnson?”

Rudd kendini yığılır gibi bir koltuğa bıraktı. Uzun kolları dizlerinin arasından sarkıyordu. “Yumuşak bir sesle: “Ne yapmalı?” diye mırıldandı: “Allahım, ne yapmalı?”

Ella hiç bir şey söylemeden oturmuş, onu seyrediyordu.

Rudd bir müddet sustu. Sonra “Burada çok mes'uttu” dedi. Ella'yla olmaktan ziyade sanki kendi kendine konuşuyordu. Dizlerinin arasından ayaklarının dibindeki halıya bakıyordu. Başını kaldıracak olsa Ella'nın yüzünde göreceği ifade kendisi için büyük bir sürpriz olacaktı.

— “Burada çok mes'uttu” diye tekrar mırıldandı. “Buraya mes'ut olacağını ümit ederek gelmişti. Ve mes'uttu da. O gün de mes'ut olduğunu söylemişti. O Mrs... Neydi o kadının adı?”

— “Bantry.”

— “Evet, Mrs. Bantry çaya geldiği gün de sükûn ve saadeti burada bulduğunu söylemişti. Burada yerleşince mes'ut ve emniyette olacağını düşünüyordu. Allahım, ne emniyetli yermiş!...”

— “Ebedî saadet ve sükûn demek?” Ella'nın sesinde hafif bir istihza vardı. “Tıpkı peri masallarındaki gibi...”

— “Hiç olmazsa Marina buna kendini inandırmıştı.”

— “Fakat sen inanmıyordun değil mi, Rudd?”

Rudd gülümsedi: “Haklisin, inanmıyordum. Ama hiç olmazsa bir, iki, belki de üç sene için onun rahat ve huzur içinde olacağını düşünmeye başlamıştım. Burada bambaşka bir kadın olabilirdi. Burası, ona kendine olan emniyetini geri kazandırabilirdi. Marina mes'ut olduğu zaman küçük bir çocuk gibidir. Böyle mi olmalıydı?”

Ella sinirli adımlarla odanın ortasında, bir aşağı, bir yukarı dolaşıyordu. “İnsanların böyle şeylere tahammül etmesi lâzımdır” dedi. “Hepimizin başına gelebilir. Hayat bu. Tahammül etmek lâzım.

Bazıları tahammül edebilir, bazıları edemez. O hayatın cilvelerine tahammül edemeyenlerden.”

Ella üst üste bir kaç kere aksırdı:

Rudd: “Nezlen yine nüksetti mi?” diye sordu.

— “Evet... Bak, söylemeyi unuttum. Guiseppe Londraya gitmiş. Haberin var mıydı?”

Rudd hayretle sordu: “Londraya mı? Neden?”

— “Ailevî bir mesele galiba. Soho'da akrabaları varmış. Onlardan biri ağır hastaymış güya. Acele çağırtmışlar. Marina'dan izin istemiş, o da kabul etmiş. Bana bir gün izin vermemi söyledi. Ben de izin verdim. Bu gece dönecek. Sence bir mahzur yok değil mi?”

Rudd: “Hayır, hiç bir mahzuru yok” diye cevap verdi. Ayağa kalkmış, odayı bir duvardan bir duvara adımlıyordu. “Onu buradan alıp götürebilseydim” diye mırıldandı. “Şimdi... Hemen...”

— “Filmi yarıda mı bırakacaksın? Düşün ki...”

Rudd sesini yükseltti:

— “Marina'dan başka hiçbir şeyi düşünmüyorum. Anlamıyor musun?” diye bağırdı. “Marina tehlikede! Başka bir şey düşünemiyorum.”

Ella bir kere daha aksırdıktan sonra: “Bari, gidip ilâcımı alayım” dedi ve ayağa kalktı.

Odadan çıkıp kendi yatak odasına gitti. Kulaklarında hep aynı kelime çın çın ötüyordu.

Marina... Marina... Marina... Daima, Marina...

İçinde bir hiddet kabardı. Banyoya gidip ilâcını aldı, burun deliklerine damlattı.

Tehlikenin farkına varmış, fakat, bir saniye geç kalmıştı... Her zaman kullandığı ilâçtaki garip koku beyninde bir alarm çanı gibi çınladı... Fakat iş işten geçmişti artık...

ON SEKİZ

Frank Cornish ahizeyi yerine koydu.

— "Mis Brewster bugünlüğüne Londrada yokmuş" diye bildirdi.

Craddock: "Şu anda Londra dışında mı yani?" diye sordu.

— "Acaba o..."

— "Henüz hakkında hiçbir şey bilmiyorum. Ona dair bir şüphem yok, ama yine de bilemem. Peki, ya Ardwick Fenn?"

— "O da yerinde yok. Ona da gelir gelmez size telefon etmesi için not bıraktım. Meşhur Şahsiyetler Fotoğrafçısı Margot Bence ise bir iş için sipariş alıp taşraya gitmiş. O çıtkırıldım ortağı da nerede olduğunu bilmiyor... veyahut ta bana öyle dedi. Uşak ta Londraya geldi."

Craddock, dalgın dalgın: "Acaba doğru mu?" dedi. "Uşak bir daha geri dönmemek üzere kaçtı gibime geliyor. Biri, bir akrabasının ölümünü bahane edip bir yerden uzaklaştı mı ben daima şüphe ederim. Neden bu gün öyle aniden Londraya gitmek için acele etmiş acaba?"

— "Damlalığa siyanürü köşkten ayrılmadan evvel pekâlâ o koymuş olabilir."

— “Onu kim olsa koyabilirdi.”

— “Fakat benim kanaatimce şüpheler uşağın üzerinde toplanıyor. Dışarıdan birinin yapmış olması pek mümkün değil.”

— “Bilâkis, tamamen mümkün. Hareketlerini ustalıkla plânlayan biri pekâlâ bu işi yapabilirdi. Arabayla köşke gidersin, arabayı köşkün bahçesindeki ara yollardan birine sokup parkedebilir, ve meselâ herkes yemek salonunda toplanana kadar bekleyebilir, sonra da bir pencereden köşke girerek üst kata çıkabilirsin.. Köşkün etrafı şimşirlerle çevrili, onların içinden kimseye görünmeden bir pencere dibine kadar gidilebilir.”

— “Çok tehlikeli bu ama.”

— “Bu katilin tehlikeden korktuğu yok, biliyorsun. Bu, ilk baştanberi hepimizin malûmu.”

— “Köşkün etrafında devamlı olarak bir adamımız nöbet tutuyor.”

— “Biliyorum. Fakat bir adam kâfi değilmiş demek. İş sadece o imzasız tehdit mektuplarından ibaret kaldığı müddetçe durumda telâşlanmak için hiçbir sebep görmedim. Marina Gregg'e gelince, o gerçekten dikkatle muhafaza altında. Ondan başka birinin tehlikede olabileceği de aklımın ucundan geçmedi.”

— “Ben ise...”

Telefon çalmaya başladı. Cornish ahizeyi kaldırdı.

— “Dorscfester'den arıyorlar, efendim. Mr. Ardwyck Fenn telefonda.”

Kulaklığı Craddock'a uzattı, Craddock onu aldı.

— “Mr. Fenn'le mi görüşüyorum. Ben Craddock.”

— “Ah, evet. Beni aramışsınız zannederim. Sabahtanberi yerimde yoktum.”

— “Size maalesef kötü bir haber vereceğim. Mr. Fenn, Mis Zielinski bu sabah öldü... Ölüm sebebi de siyanür zehirlenmesi.”

— “Ne diyorsunuz? Ne kadar şaşırdım bilemezsiniz. Bir kaza falan mı oldu? Yoksa kazadan başka bir şey mi?”

— “Kaza falan değil. Devamlı olarak kullanmayı âdet edindiği bir damlalığın içine mayi halde siyanür konulmuş.”

— “Yaaa! Evet, anlıyorum...” Kısa bir duraklama oldu öbür uçta. “Yalnız bu feci hâdiseden sonra beni neden aramak ihtiyacını duydunuz acaba, sorabilir miyim?”

— “Siz Mis Zielinski'yi tanırdınız da ondan, Mr. Fenn.”

— “Tabii tanırdım. Onu senelerdir tanırdım. Fakat pek samimi değildik.”

— “Belki bu konuda bize bir yardımınız olur diye aradık.”

— “Ne şekilde bir yardımım olabilir ki?”

— “Onun ne sebeple öldürülmüş olabileceği hususunda bize bir ipucu veya bir fikir verebilir misiniz? Mis Zielinski bu memlekette yabancıydı. Kendisinin dostları, iş arkadaşları ve hayatının çeşitli safhalarında ne gibi şartlar içinde yaşamış olduğu hakkında bilgimiz gayet kıt.”

— “Bu konuda size etraflı malûmat verebilecek yegâne şahıs “olarak Johnson Rudd'u tavsiye edebilirim.”

— “Orası muhakkak. Biz de öyle yaptık. Fakat belki onun bilmeyip te sizin bilebileceğiniz ve işimize yarayabilecek bir husus olur ümidiyle sizi aradık.”

— “Korkarım ki, size ümit ettiğiniz cinsten bir şey söyleyemiyeceğim. Ella Zielinski hakkında hemen hiç bilgi sahibi değilim. Bildiğim tek şey, kendisinin fevkalâde muktedir bir kadın ve işinde de birinci sınıf olduğundan ibarettir.”

— “Demek bize yapılacak hiç bir tavsiyeniz yok?”

Craddock muhatabından derhal menfî bir cevap almaya hazırlanmıştı, fakat Ardwick Fenn'in öyle bir cevap vermediğini hayretle gördü. Bilâkis öbür başta bir tereddüt oldu. Craddock, hattın öbür ucunda Ardwick Fenn'in kesik kesik soluduğunu duyuyordu.

— “Dinliyor musunuz, Baş Müfettiş bey?”

— “Evet, Mr. Fenn. Dinliyorum.”

— “Size bir şey söylemeye karar verdim ki, belki bir yardımı dokunabilir. Anlatacaklarımı duyunca, bu meseleyi bu güne kadar neden kendime saklamış ve kimseye açmamış olduğumu anlayacaksınız. Fakat bana öyle geliyor ki, belki bunu size söylemem akıllıca bir hareket olmayacak. Mesele şu: İki gün kadar evvel biri telefon etti. Tanımadığım bir ses bana fısıltıyla bir şeyler söyledi. Ve o ses bana... Dediklerini kelime kelime naklediyorum, şöyle dedi: “Sizi gördüm... sizi bardağın içine hapları koyarken gördüm... Yaptığınız işi kimse görmedi, kimse farketmedi sanıyordunuz, değil

mi? Şimdilik söyleyeceklerim bundan ibaret... çok yakında nasıl hareket etmeniz lâzım geleceğini tekrar bildireceğim.” dedi.

Craddock kendini tutamayarak hayretle bağırdı:

— “Gerçekten şaşılacak bir şey değil mi, Mr. Craddock? Sizi kat'î olarak temin edebilirim ki, bu itham tamamen asılsızdı. Ben kimsenin bardağına veya kadehine hap koymadım. Böyle bir iddiası olan varsa çıksın ortaya. Bu itham tamamen asılsız. Fakat şimdi Mis Zielinski'nin şantaja teşebbüs etmiş olduğu açıkça meydana çıkıyor, değil mi?”

— “Telefondaki ses onun sesi miydi?”

— “Fısıltı halinde olduğu için tanınması pek güçtü. Ama sesin Ella Zielinski'ye ait olduğunu derhal anladım.”

— “Nasıl anladınız?...”

— “Telefon eden şahıs kulaklığı yerine yerleştirmeden evvel aksırdı. Mis Zielinski'nin de saman hummasına yakalanmış olduğunu bildiğim için o neticeye varmakta gecikmedim.”

— “Peki, sizce bu tehditten gaye neydi?”

— Bana kalırsa Mis Zielinski ilk teşebbüsünde yanlış şahsa telefon etti. Sonradan yaptığı diğer teşebbüslerde daha muvaffak oldu gibime gelir. Şantaj da çok tehlikeli bir oyun olabilir.”

Craddock kendini toparladı:

— “Bu açıklamanızdan dolayı size son derece müteşekkirim, Mr. Fenn. Sırf bir formalite icabı olarak bu gün sabahtan itibaren neler

yaptığınızı teferruatıyla öğrenmek isterim.”

— “Tabii. Şoförüm neler yaptığımın haberini size dakikası dakikasına verebilir.”

Craddock telefonu kapattı, sonra Fenn'in söylediklerini Cornish'e tekrarladı. Cornish, hayretinden bir ıslık çaldı.

— “Bu vaziyette ya Fenn'i şüpheliler listesinden tamamen çıkarmak lâzım. Yahut ta...”

— “Veyahut ta kerata bize gayet kurnazca blöf yapıyor. Bu da mümkün. Çünkü onda öyle sağlam bir sinir var ki, böyle bir blöf yapabilir. Ella Zielinski, Fenn'den neden şüphelendiğini bir yere yazıp ta bıraktıysa, o zaman bu adamın böyle boğayı boynuzundan yakalayıp kendi aleyhindeki şüpheleri açık açık bize bildirmesi ve Ella Zielinski'nin kendisine bir şantaja hazırlandığını açıklaması gerçekten fevkalâde bir blöf olur. İtiraf ederim.”

— “Peki, ya adam Ella Zielinski öldüğü sırada başka bir yerde bulunduğunu ileri sürerse?”

Craddock:

— “Biz ne numaralar gördük bu neviden” dedi. “Fenn de sıkıya geldi mi paçasını kurtarmak için avuç dolusu para dökerek kendine yalancı şahitler bulmuş olabilir.”

*

Giuseppe, Gossington'a döndüğünde vakit gece yarısını geçiyordu. St. Mary Mead'e giden son ara treni hareket etmiş olduğu için Much Benhamdan bir taksiye bindi.

Maneviyatı fevkalâdeydi. Keyfine de diyecek yoktu. Köşkün bahçe kapısı önüne geldiğinde indi, taksinin parasını ödedi, sonra köşke doğru yoldan değil de, şimşirler içinden kestirmeden yürümeye başladı. Evin arka kapısını kendi anahtarıyla açtı. Ev zifirî karanlık ve derin bir sessizlik içindeydi. Giuseppe kapıyı kapayıp içeriden sürgüledi. Mükellef yatak odası ile banyosunun bulunduğu üst kattaki lüks dairesine çıkmak üzere merdiven başına döndüğü anda bir hava cereyanın farkına vardı. Belki de bir yerde bir pencere falan açık kalmıştı. Onu bulup kapamaya kalkışmadı. Gülümseyerek üst kata çıktı ve anahtarını dairesinin kilidine soktu. Kapısını daima kilitli tutardı. Anahtarı kilitte çevirip kapıyı iterek açtığı anda birdenbire sırtına sert bir halka gömüldü. Bir ses: “Eller yukarı!” dedi, “Sakın bağırayım deme!”

Giuseppe derhal ellerini havaya kaldırdı. Hiç bir şeyi şansa bı~ rakmıyordu. Gerçekte de şansa bırakılacak hiç bir şeyi yoktu.

Uşağın beline gömülen tabancanın tetiği çekildi... bir kere... iki kere...

Giuseppe yüzükoyun devrildi...

*

Bianca başını yastıktan kaldırıp kulak kabarttı.

Bir silâh sesi mi duymuştu?... Silâh sesi olduğuna yüzde yüz emindi... Bir kaç dakika kulak kabartmaya devam etti. Sonra yanılmış olduğuna hükmederek başını yastığa koydu, tekrar gözlerini yumdu.

ON DOKUZ

Mis Knight:

— “Çok korkunç bir şey bu!” dedi. Elindeki paketleri bırakarak derin derin soludu.

Mis Marple: “Bir şey mi oldu?” diye sordu.

— “Bu haberi size kat’iyen söylemek istemezdim, şekerim, vallahi istemezdim” dedi. “Çünkü sizde bir şok tesiri yapabilir.”

Mis Marple: “Sen söylemezsen, herhalde söyleyecek biri bulunur” dedi.

Mis Knight: “Bakın, orası doğru” dedi. “Evet, çok doğru. Herkes durmadan konuşuyormuş, öyle diyorlar. Muhakkak ki çok yerinde bir söz. Ben hiç bir zaman, duyduğum hiç bir şeyi başkalarına anlatmam. Çok dikkatliyimdir böyle hususlarda.”

Mis Marple:

— “Çok müthiş bir şey olduğunu söylüyordun” dedi.

Mis Knight:

— “Ne kadar şaşırdım bilemezsiniz” dedi. “Beni ne hale soktu, bilemezsiniz. Şu pencereden gelen hava cereyanının size dokunmadığına emin misiniz, şekerim?”

Mis Marple: “Biraz temiz hava almak istedim” dedi.

Mis Knight, hâkimane: “Ama kendinizi üşütmemek te şart, değil mi?” dedi. “Ne yapacağımızı size söyleyeyim. Ben hemen gidip size nefis bir çılbır yapacağım. Herhalde hoşunuza gider, değil mi?”

Mis Marple: “Çılbır hoşuma gider mi, bilmem” dedi. “O çılbırı sen yersen çok hoşuma gider, ama sen çılbır sever misin, bilmem.”

Mis Knight adetâ hanımını tekdir edercesine parmağını salladı:

— “Aşkolsun, aşkolsun vallahi” dedi. “O kadar şakacısınız ki.”

Mis Marple: “Ama az evvel söylemeye hazırlandığın şeyi hâlâ söylemedin” diye hatırlattı.

Mis Knight: “Üzülmenizi istemiyorum da ondan” dedi. “Sonra vereceğim haberin sinirlerinizi bozmasına da kat’iyen müsaade etmemelisiniz, çünkü vak'anın bizimle ne yakından, ne uzaktan hiç bir ilgisi yok. O Amerikan gangsterlerini falan düşünecek olursak bu vak'anın da şaşılacak en ufak bir tarafı yok.”

Mis Marple: “Anlaşılan biri daha öldürüldü, onu mu demek istiyorsun?” dedi.

— “Ah, ne kadar da zekisiniz, şekerim. Böyle şeyler de nereden aklınıza gelir, anlayamıyorum.”

Mis Marple, dalgın dalgın: “Doğrusunu söylemek gerekirse, yeni bir cinayet bekliyordum” dedi.

Mis Knight: “Ah, öyle mi?” diye bağırdı.

Mis Marple:

— “Her hâdisenin daima görgü şahitleri bulunur” dedi. “Yalnız bu görgü şahitlerinin görmüş oldukları şeyin önemini kavrayabilmeleri daima üç, dört gün sürer. Bu sefer kim öldürüldü?”

— “İtalyan uşak. Dün gece vurmuşlar.”

Mis Marple, yine düşünceli: “Anlıyorum” dedi. “Evet, onun olması çok muhtemel, tabii, ama onun gördüğü şeyin önemini çok daha evvel idrâk edeceğini sanırdım, yanılmışım.”

Mis Knight kendini tutamadı:

— “Ciddî mi söylüyorsunuz?” diye bağırdı. “Sanki her şeyi önceden biliyormuş gibi konuşuyorsunuz. Ama ne diye öldürsünler adamcağızı. Bir sebep var mı ki?”

Mis Marple, düşünceli: “Bana kalırsa birine şantaj yapmaya kalkıştı, onun için öldürdüler” dedi.

— “Söylediklerine göre, dün Londraya gitmiş.”

Mis Marple: “Öyle mi” dedi, “bak, bu çok enteresan. Üstelik te insanın aklına bir sürü ihtimâller getiriyor.”

Mis Knight besleyici bir takım yemekler hazırlamak niyetiyle mutfağa gitti. Mis Marple bir müddet oturduğu yerde, sessiz, derin düşüncelere daldı, nihayet onu daldığı düşüncelerden elektrikli süpürgenin sert ve mütecaviz sesi uzaklaştırdı. Bu sese, Gherry'nin o günlerde en moda olan Ben Sana Dedim, Sen Bana Dedin” şarkısını söyleyen sesi de refakat ediyordu.

Mis Knight mutfağın kapısından hemen başını uzattı:

— “Fazla gürültü oluyor, Cherry, biraz daha hafiften olsun” dedi. “Her halde biricik Mis Marple'ımızı rahatsız etmek istemezsin, değil mi? Bu kadar düşüncesiz olmamalıyız”

Tekrar mutfak kapısını kapattığı sırada Cherry ya kendi kendine, veyahut ta rastgele ortaya bir lâf etti: “Bana Cherry diye göbek adımla hitap etmek hakkını sana kim verdi, cadaloz?” Sonra Cherry daha pesten bir sesle şarkısına devam ederken elektrik süpürgesi de çalışmaya başladı. Mis Marple birden gayet tiz ve berrak bir sesle seslendi:

— “Cherry, bir dakika buraya gelsene.”

Cherry elektrikli süpürgeyi durdurdu, misafir odasının kapısını açtı.

— “Şarkı söylüyordum ama kat’iyen sizi rahatsız etmek niyetiyle değil, Mis Marple.”

Mis Marple:

— “Senin sesin o korkunç elektrikli süpürge uğultusundan çok daha tatlı” dedi. “Fakat insanın zamana kendini uydurması lâzım, bunu da biliyorum. Siz gençlere eski usûl süpürgeyle faraş kullanmanızı tavsiyeye kalkışmaktan hiçbir şey çıkmaz, onun için kadere rıza şart.”

Cherry biraz da hayret ve telâşla: “Ne, yani bir elimde süpürge, bir elimde faraş yerlere diz çökerek mi temizlik yapayım? dedi.

Mis Marple:”

— “Tabii hiç işitilmemiş bir şey bu, biliyorum” dedi. “İçeri gel, kapıyı da kapa. Seni çağırdım, çünkü biraz konuşmamız lâzım.”

Cherry onun talimatına riayet etti, sonra gözlerinde soran bakışlarla Mis Marple'ın yanına geldi.

Mis Marple:

— “Fazla vaktimiz yok” dedi. “O koca... Mis Knight demek istedim... neredeyse kimbilir ne biçim bir yumurtalı yiyecekle içeri gelir.”

Cherry, cesaret verici bir tavırla:

— “Yumurta mumurta ama herhalde size iyi gelecektir” dedi. “Size enerji vereceğine eminim.”

Mis Marple:

— “Gossington Köşkü'ndeki uşağın dün gece vurularak öldürüldüğünü duydun mu?” dedi.

Cherry: “Ne, o herifi mi vurmuşlar?” dedi.

— “Evet. İsmi de Giuseppe imiş zannederim.

Cherry: “Hayır” dedi, “bu haberi duymadım. Yalnız Mr. Rudd'un sekreterinin dün bir kalp krizi geçirmiş olduğunu duydum ve biri de kadının ölmüş olduğunu söyledi... Ama; herhalde basit bir dedikodu olsa gerek. Uşak haberini size kim verdi?”

— “Mis Knight söyledi.”

Cherry:

— “Ben buraya gelmeden önce kimseyi görüp konuşamadığım için tabii duymadım haberi” dedi. “Bu haber herhalde yeni duyulmuş

olmalı.” Sonra merakla: “Temizlemişler mi?” diye sordu.

Mis Marple:

— “Söylenti öyle” dedi. “Artık doğru mu, yalan mı, bilmiyorum.”

Cherry: “Burası konuşmak için fevkalâde bir yer” dedi. “Merak ediyorum, acaba Gladys onu görmeğe gitti mi, gitmedi mi?” Bu son sözleri bir hayli dalgın bir tavırla söylemişti.

— “Gladys mi?”

— “Ah, Gladys arkadaşımdır. Benim evimden birkaç ev ötede oturur. Film stüdyolarının kantininde çalışır.”

— “Giuseppe'den sana o mu bahsetti?”

— “Kendisinin garibine giden bazı şeyler olmuş, bu konuda ne düşündüğünü Giuseppe'ye soracaktı. Fakat bana sorarsanız o mesele sadece bir bahane derim... Gladys ondan hoşlanıyordu. Tabii, Giuseppe gayet yakışıklı bir erkek ve İtalyanların da bir başka hassaları var... yine de dikkatli olması için kendisini ikaz ettim. İtalyanlar ne biçim insanlardır, bilirsiniz.”

Mis Marple:

— Giuseppe dün Londra'ya gitmiş” dedi “ve anladığıma göre, köşke ancak geceleyin dönmüş.”

— “Acaba Gladys Londra'ya gitmeden evvel Giuseppe'yi görmeğe muvaffak olabildi mi?”

— “Onu neden görmek istiyordu, Cherry?”

Cherry: “Kendisine hayli garip gelen bir şey dikkatini çekmiş olduğu için” diye cevap verdi.

Mis Marple soran nazarlarla ona baktı. Civarın Gladysleri için “bir hayli garip” kelimesinin ne mâna ifade ettiğini çok iyi bilirdi.

Cherry: “Gladys köşkte verilen ziyafette yardımcı olarak çalışanlardan biriydi” dedi. “Şu bayram günü verilen ziyafette. Biliyorsunuz, şu Mrs. Badcock hapı yuttuğu gün.”

— “Evet?” Mis Marple her zamankinden daha kulak kesilmişti; şimdi koku almış bir av köpeğinin bir tavşan deliğine bakışı gibi Cherry'ye bakıyordu.

— “Gladys'e bir hayli garip gelen bir şey olmuş, onun için endişeliydi.”

— Peki, neden polise gidip aklını çelen o şeyi onlara anlatmamış!”

Cherry:

— “İlk anda o şeyin pek bir mâna ifade ettiğine kani olmamış ta onun için” diye izah etti. “Yine de evvelâ bir kere Mr. Giuseppe'ye sormanın daha iyi olacağını söylüyordu.”

— “O gün gördüğü şey neymiş Gladys'in?”

Cherry:

— “Vallahi, samimî söyliyeyim, bana söylediği şey pek saçma geldi” dedi. “Acaba beni başından savmak için mi uyduruyor diye merak bile ettim... Belki de Mr. Giuseppe'ye gidip danışacağı şey, bana anlattığından çok daha başka bir şeydi.”

— “Ne dedi, onu söyle?” Mis Marple bütün merakına rağmen sabırlı idi ve inatla meseleyi öğrenmek istiyordu.

Cherry'nin kaşları çatıldı:

— “Gladys, Mrs. Badcock ile içtiği kokteylden bahsediyordu. O zehirli kokteyli içtiği sırada onun çok yakınında bir yerdeymiş. Mrs. Badcock kendi dökmüş içkiyi. Öyle dedi.”

— “Ne yapmış Mrs. Badcock?”

— “Kokteylini elbisesinin önünden aşağıya kendi döküp berbat etmiş.”

— “Yani beceriksizcesine hareket ederek mi?”

— “Hayır, beceriksizlik yüzünden değil, Gladys onun kokteyl elbisesinin üzerine kasten, bile bile döktüğünü söyledi. Yani, demek istiyorum ki, bu işe ne tarafından bakılırsa bakılsın, pek mâkul, pek mantıkî gelmiyor insana, değil mi?”

Mis Marple şaşalamıştı. Başını sallayarak: “Evet” dedi, “hiç te mantıkî gelmiyor. Akıl erecek bir tarafı yok bunun.”

Cherry:

— “Üstelik o gün partiye gelirken giymiş olduğu elbise de yeni bir elbiseydi” dedi. “Zaten bahis te oradan açıldı ya. Gladys o lekeli elbiseyi kendi için satın alıp alamıyacağını merak ediyordu. O lekenin elbiseden çıkarılabileceğine kaniydi. Fakat Mr. Badcock'a gidip te ondan elbiseyi satın almaya kalkışabilecek kadar cesareti yok. Gladys fevkalâde bir terzidir ve Mrs. Badcock'un o feci hâdise günü giyip de üzerine içki döktüğü elbise kumaşını da çok beğenmiş.

Kral mavisi sunî tafta bir kumaştan. Gladys kokteylin döküldüğü kısımda kumaşın temizlenmesine imkân olmasa bile, o kısmı çıkarıp bir pli ile kumaşın kusurunu kapatabileceğine kani... Çünkü elbisenin lekelenen etek kısmı zaten pliliymiş.”

Mis Marple o elbise ve terzilik konusu üzerinde bir lâhza düşündü, sonra mevzuu zihninden çıkarıp attı.

— “Ama yine de arkadaşın Gladys'in senden bir şeyler gizlediğini zannediyorsun, öyle mi?”

— “Vallahi, aklıma öyle bir ihtimâl geldi, çünkü gördüklerinin hepsinin bu kadar olduğunu zannetmiyorum... Heather Badcock ne diye kokteylini kasten yeni elbisesinin üzerinden aşağı döksün?... Hem sonra bu konuda Mr. Giuseppe'ye sorulacak her hangi bir şey olabilir mi, ona da aklım ermiyor. Sizin eriyor mu?”

Mis Marple:

— “Hayır, ermiyor” dedi. Göğüs geçirdi. “Fakat insanın aklı ermediği zaman mesele daima enteresan bir mahiyet taşıyor demektir” diye de ilâve etti. “İnsan bir şeyin ne mâna ifade ettiğini anlayamıyorsa o zaman o şeye muhakkak yanlış bir taraftan bakıyor demektir. Tabii, insan eksik malûmat aldıysa o zaman iş değişir. Ki muhtemelen burada da durum böyle.” Tekrar göğüs geçirdi. “İçinde ilk şüphe uyandığı anda polise gidip haber vermemiş olması tabii yazık.”

Kapı açıldı, Mis Knight, elinde uzun bir sürahiyle içeriye girdi. Sürahinin üst kısmında gayet güzel manzaralı soluk sarı bir köpük vardı.

— “İşte getirdim, şekerim” dedi. “Buyurun. Nefis bir yumurtalı ilâç. Bundan çok hoşlanacaksınız, eminim.”

Ufak bir masa çekti, sonra onu hanımının yan tarafına yerleştirdi. Sonra dönüp Cherry'ye bir nazar atfetti. Soğuk bir tavırla: “Elektrikli süpürge koridorda çok biçimsiz bir yerde ve çok biçimsiz bir vaziyette bırakılmış” dedi. “Neredeyse takılıp yüzükoyun kapaklanacaktım. Bir kazaya sebep olabilir.”

Cherry: “Hiç merak etme” dedi. “Hemen işimin başına dönüyorum.” Odadan çıktı.

Mis Knight:

— “Şu Mrs. Baker de tahammül edilir mahlûk değil, vallahi” dedi. “Sabahtan akşama kadar mutlaka her şeyi bir kaç kere kendisine söylemek icap ediyor. Sen elektrikli süpürgeyi aklına esen yerde odanın ortasında, koridorun ortasında bırak, sonra da kafanı dinlemek istediğin zaman gelsin burnunun dibinde çene çalsın, olur şey değil.”

Mis Marple:

— “Onu buraya ben çağırdım” dedi. “Kendisiyle konuşmak istedim.”

Mis Knight: “Öyleyse inşallah kendisine yatakların nasıl yapılması gerektiğini de söylemişsinizdir” dedi. “Dün gece yatağınızı çevirmeye geldiğim zaman ne kadar şaşırdım, bilemezsiniz. Bütün yatağı yeni baştan yapmam lâzım geldi.”

Mis Marple: “Çok teşekkür ederim” dedi.

Mis Knight: “Ah, ben başkalarına yardım zorunda kaldım diye hiç bir zaman sinirlenmem” dedi. “Ve onun içindir ki, burada bulunuyorum, öyle değil mi? İnsan yakın dostu olan kimseleri mümkün olduğu kadar rahat ettirmek, onları elinden geldiği kadar mes'ut etmek için ne mümkünse yapmak. Ah, şekerim, şekerim” diye ilâve etti, “Yine örgünüzün büyük bir kısmını sökmuşsunuz.”

Mis Marple arkasına yaslanarak gözlerini kapadı: “Ben biraz istirahat edeceğim” dedi. “Sürahiyi şuraya koy... teşekkür ederim. Ve çok rica ederim, hiç olmazsa üç çeyrek saat buraya gelme ve beni rahatsız etme.”

Mis Knight: “Kat’iyen etmem, şekerim” dedi. Mrs. Baker'e de hiç gürültü yapmamasını tenbihleyeceğim.”

Sonra kararlı bir tavırla odadan dışarı çıktı.

*

Yakışıklı genç Amerikalı etrafına soran nazarlarla bakınıyordu.

Yeni Şehir'in birbirine benzeyen sokakları ve evleri kendisini şaşırtmıştı. Yolunu kaybetmişti.

Sonra görünürlerde gözüne ilişen tek insan olan ak saçlı ve pembe yanaklı yaşlıca bir hanıma hitaben konuştu:

— “Affedersiniz, madam, Blenheim Close ne tarafta, bana söyleyebilir misiniz?”

Yaşlıca hanım bir lâhza genci yukarıdan aşağı dikkatle tetkik etti. Genç adam muhatabının sağır olup olmadığını merakla düşünmeğe

ve sualini bir kere daha ve yüksek sesle tekrarlamaya hazırlanıyordu ki, yaşlıca hanım konuştu.

— “Şu yolu takip edin, sağa sapın, sonra sola dönün, tekrar sağdan ikinci sokağa girin, doğruca o yoldan devam edin. Hangi numarayı istiyorsunuz?”

— “16 Numarayı.” Genç adam elindeki bir ufak kâğıt parçasının üzerinde yazılı adresi tetkik etti: “Gladys Dixon'u arıyorum.”

Yaşlıca hanım: “Tamam” dedi. “Fakat zannedersem şu anda Hellingforth Stüdyolarında çalışıyor. Kantinde. Kendisini görmek istiyorsanız orada bulabilirsiniz.

Genç adam: “Bu sabah işe gelmedi” dedi. “Kendisini bulup Gossington Köşküne çağırmak istiyorum. Çünkü bugün köşkte yardımcıya çok ihtiyacımız var.”

Yaşlı hanım: “Tabii” dedi. “Haklısınız. Dün gece de uşağı vurdular, değil mi?”

Bu cevap genç adamı bayağı sersemletmişti.

— “Galiba bu kasabada haberler çok çabuk yayılıyor etrafa” dedi.

Yaşlıca hanım:

— “Ona hiç şüphe yok” dedi. “Mr. Rudd'un sekreteri de dün başka çeşit bir krizle öldü, zannederim.” Başını salladı. “Müthiş bir şey doğrusu. Çok müthiş! Ne günlere kaldık. Dünyanın sonu mu geldi, nedir?”

YİRMİ

O gün bu ayak üstü konuşmasından az sonra Bleinheim Close sokağı, 16 numaraya başka bir ziyaretçi daha geldi. Bu ziyaretçi de Detektif Çavuş Tom Tiddler'den başkası değildi.

Çavuş Tiddler'in parlak sarı boyalı kapıyı hızla vuruşu üzerine, kapı, on altı yaşlarında kadar bir kız tarafından açıldı. Kızın uzun keçeleşmiş saçları vardı, üzerine de portakal rengi bir süeterle, gayet dar siyah bir pantalon giymişti.

— “Mis Gladys Dixon burada mı oturuyor?”

— “Gladys'i mi arıyorsunuz? Talihinize küsün. Evde yok.”

— “Peki, nerede? Geceyi bir yerde geçirmeye mi çıktı?”

— “Hayır. Uzaklara gitti. Tatil gibi bir şeye çıktı.”

— “Nereye gitti?”

Kız: “Orasını kargalar bilir.” dedi.

Tom Tiddler kıza en kibarca tavrıyla gülümsedi, “İçeri girebilir miyim? Annen evde mi?”

— “Annem evde yok, işe gitti. Saat yedi buçuktan önce de gelmez. Fakat o da bu sorduğunuz hususlarda size benim söylediklerimden fazlasını söyleyemez. Gladys uzaklarda bir tatil geçirmeye gitti.”

— “Ya, anlıyorum. Ne zaman gitti?”

— “Bu sabah. Birdenbire oldu. Bedava bir seyahate çıkmak fırsatını ele geçirmiş olduğunu söyledi, hemen toparlanıp gitti.”

— “Bana gittiği yerin adresini vermekten çekinmezsiniz herhalde?”

Sarı saçlı kız “Hayır” mânasında başını salladı. “Adresi falan yok bende gittiği yerin, Gladys nerede kalacağını öğrenir öğrenmez bize bir mektupla adresini bildirecek. Fakat bildireceğini hiç zannetmiyorum” diye de ilâve etti. “Geçen yaz Newquay'e gitmişti, bize bir kartpostal olsun yollamadı. Öyle bir acayiptir, hem sonra, annelerin evlâtları için neden öyle uluorta merak ettiklerini de bir türlü anlayamadığını söyler durur.”

— “Onun bu tatilinin masraflarını başka biri mi çekiyor?”

Kız: “Herhalde öyle olmalı” dedi. “Şu dakikada paraca hayli sıkıntı çekiyor. Geçen hafta tenzilâtlı satışlara gitmişti. Kendine, bir, iki parça öteberi almak için.”.

— “Ve sen de onun seyahat masraflarını kimin çektiğini... şey... ona bu seyahat için kimin para verdiğini bilmiyorsun, öyle mi?”

Sarı saçlı kızın yüzü birdenbire aydınlandı:

— “Ah, bakın, öyle kötü kötü şeyler düşünmeyin. Bizim Gladys'imiz o biçim bir kadın değildir. Gladys'le flörtü Ağustosta tatili geçirmek için ayni yere gittiler, ama bunda hiçbir kötü taraf yoktu. Gladys gittiği zaman bütün masraflarını kendi cebinden öder. Onun için hakkında öyle olur olmaz şeyler düşünmeyin, beyim.”

Tiddler, kuzu gibi, kat’iyen Gladys hakkında aklından kötü bir şey getirmemiş olduğunu söyledi, fakat Gladys Dixon gittiği yerden bir kartpostal yolladığı takdirde onun adresini öğrenmek isterdi. Bunu genç kıza söyledi.

Sonra çeşitli soruşturmalarının sonuçlarıyla birlikte karakola döndü. Stüdyoları gezerek Gladys Dixon'un o gün sabahleyin iş yerine telefon etmiş ve bir hafta kadar işe gelemiyeceğini bildirmiş olduğunu öğrenmişti. Bundan gayri daha başka şeyler de öğrenmişti.

— “Bugünlerde stüdyoda patırtının ardı arkası kesilmiyor” dedi. “Marina Gregg hemen her Allahın günü isteri krizleri geçiriyormuş. Kendisine verilen bir kahve fincanının içinde zehir varmış deniliyor. Tadına bakmış, çok acıymış. Sinirleri perişan vaziyette. Kahve fincanını kocası elinden almış, sonra içindeki kahveyi lavaboya dökmüş, sonra da olur olmaz yere gürültü etmemesini söylemiş ona.”

Craddock: “Sonra?” dedi. Tiddler'in anlattıklarının daha arkası olduğu belliydi.

— “Fakat ortalıkta dolaşan söylentilere göre, Mr. Rudd o gün Karısının zehirli olduğundan şüphelendiği kahvenin tamamını dökmemiş. Fincanın içinde biraz kahve bırakmış ve onu tahlil ettirmiş. Kahvede zehir bulunduğu anlaşılmış.”

Craddock: “Bu bana hiç te muhtemel görünmüyor” dedi. “Bu konuda Mr. Rudd'un malûmatına müracaat etmem gerekiyor.”

*

Johnson Rudd sinirli ve patlamak üzereydi.

— “Rica ederim, Mr. Müfettiş Craddock” dedi, “Ben sadece yapmaya tamamen hakkım olan bir şey yaptım.”

— “Mr. Rudd, eşinize verilen kahvenin içinde bir yabancı madde bulunduğundan şüphelendiyseniz onu tahlil için getirip bize teslim etmekle çok daha iyi bir iş yapmış olurdunuz.”

— “Meselenin esası şu ki, kahvenin terkibinde zehir falan olabileceği aklımın ucundan dahi geçmedi.”

— “Hem de karınızın kahvenin tadında bir acayiplik olduğunda ısrar etmesine rağmen, öyle mi?”

— “Ah, o mu?” Rudd'un yüzünde acı bir tebessüm belirdi. “O Mrs. Badcock'un ziyafette öldüğü gündenberi karım ne yese veya içse, hepsinin tadının kendisine bir acayip geldiğini söylüyor. Cereyan, eden hâdiseler, sonra da birbirini takip eden tehdit mektupları falan...”

— “Yine tehdit mektupları gelmeye devam ediyor mu?”

— “İki tane daha aldık. Birini, şuradaki pencereden içeriye atmışlar, öteki de meçhul eller tarafından posta kutumuza atılmış. Buyurun, görmek isterseniz emrinize âmâde.”

Craddock baktı. Mektupların ikisi de, o ilk tehdit mektubu gibi gazetelerden kesilip yanyana getirilmiş harflerle tertip edilmişti. Mektubun birinde şunlar yazılıydı.

Çok az vaktin kaldı. Kendini hazırla.

Öbür mektubun üzerine kaba bir kuru kafa ile çapraz iki kemik resmi yapılmıştı, resmin altında da şu satır okunuyordu:

Bu senin, Marina.

Craddock'un kaşları hayretle kalktı.

— “Çok çocukça şeyler bunlar” dedi.

— “Yani sizce bir tehlike ifade etmiyorlar mı demek istiyorsunuz?” Craddock: “Ne münasebet” dedi. “Caniler umumiyetle çocuk zekâsiyle düşünürler. Bunları gönderen şahıs hakkında en ufak bir fikriniz dahi yok, değil mi, Mr. Rudd?”

Rudd: “Zerre kadar fikrim yok” dedi. “Bana bütün bunlar korkunç bir şaka gibi geliyor, o kadar işte. Bana öyle geldi ki, belki de...” tereddüt etti.

— “Devam edin, , Mr. Rudd?”

— “Belki de... belki de ziyafet günü vukubulan zehirleme olayından heyecana gelen biri, kasabalı biri yazıyor bunları. Sanatkârlara, artistlere kini olan biri meselâ. Büyük şehirlerin dışında taşrada artistlik sanatına çok kötü gözle bakılan yerler vardır.”

— “Yani siz Mis Gregg'in gerçekte tehdit edilmekte olduğuna inanmıyorsunuz, onu mu demek istiyorsunuz? Peki, ya o zehirli kahve hikâyesine ne diyelim?”

Rudd, biraz da öfkeyle: “O meseleyi de nereden duydunuz, bir türlü anlayamıyorum” dedi.

Craddock başını salladı:

— “Olup biten herşeyin dedikodusu oluyor etrafta” dedi. “Böyle şeyler er geç duyulur. Fakat sizin ilk başta bize gelmeniz icap ederdi.

Kahveyi tahlil ettirip içinde zehir bulunduğunu haber aldıktan sonra bile bize gelip durumu bildirmediniz, öyle değil mi?”

Rudd: “Evet” dedi. “Bildirmedim. Fakat benim düşünülecek 'başka dertlerim vardı. Evvelâ, o zavallı Ella'cığın ölümü. Sonra da Giuseppe'nin öldürülmesi. Müfettiş Craddock, karımı ne zaman buradan alıp uzaklara götürebilirim? Çünkü yarı çılgın bir vaziyette daha şimdiden.”

— “Durumunuzu anlıyorum. Fakat eşinizin ve sizin bizzat bulunmanız gereken ilk soruşturmalara kadar beklemeniz lâzım.”

— “Onun hayatının hâlâ tehlikede olduğuna mı kanisiniz?”

— “İnşallah değildir. Her türlü tedbir alınacak...”

— “Her türlü tedbir ha! Lâf! Ben bu sözleri daha evvel de işittim. Onu buradan alıp uzaklaştırmalıyım, Craddock. Uzaklaştırmalıyım...”

*

Marina yatak odasında bir şezlonga uzanmış, gözleri kapalıydı. Yorgunluktan ve sinirden beti benzi kül gibiydi.

Kocası yanıbaşında durarak bir dakika ayakta ona baktı. Marina'nın gözleri ağıldı.

— “Gelen Craddock muydu?”

— “Evet.”

— “Ne istiyor? Ella için mi gelmiş?”

— “Ella... ve Giuseppe için.”

Marina'nın kaşları çatıldı.

— “Giuseppe için mi? Kim vurmuş, buldular mı?”

“Henüz bulamadılar.”

— “Bir kâbustan beter bu, Allahım..! Müfettiş bizim buradan: uzaklaşmamıza izin verdi mi?”

— “Hayır.. henüz vakit var diyor.”

— “Neden gidemeyelim ama? Buradan uzaklaşmamız lâzım. Böyle bir günden ötekine elim kolum bağlı bir vaziyette birinin çıkıp beni öldürmesini bekleyerek yaşamayacağımı, buna dayanamayacağımı kendisine anlatamadın mı? İnanılır şey değil bu.”

— “Her türlü tedbir alınacak.”

— “Bu lâfı daha evvel de söylemişlerdi. Ella'nın öldürülmesine mâni olabildiler mi? Veya Giuseppe'nin? Sonunda beni de öldürecekler, anlamıyor musun?... O gün stüdyoda içtiğim kahvenin içinde bir şey vardı. Vardı, yüzdeyüz eminim... Ah, onu lavaboya dökmeseydin anlaşılacaktı içinde zehir olduğu. O kahveyi dökmeyip saklamış olsaydık onu tahlil ettirebilirdik. O zaman içine ne konulmuş olduğunu hiçbir tereddüde mahal kalmayacak şekilde öğrenebilirdik...”

— “Onu bilmek seni rahata kavuşturur muydu?”

Marina Gregg, göz bebekleri alabildiğine incelmiş, hayretle kocasına baktı.

— “Ne demek istiyorsun? Birinin beni zehirlemeye çalıştığını polis katî olarak bilse muhakkak ki buradan ayrılmamıza uzaklara gitmemize izin verir, bizi burada zorla alıkoymaya çalışmazlardı.”

— “Bu da yüzde yüz değil.”

— “Ama bu böyle devam edemez. Ben dayanamam... dayanamam buna ben... Bana yardım etmelisin, Rudd. Bir şeyler yapmalısın. Çok korkuyorum. Ne müthiş korkular içindeyim, bilemezsin... Benim burada bir düşmanım var. Ve bu düşman kim, bilemiyorum... Herhangi biri olabilir... etrafımdakilerden hepsi olabilir. Stüdyoda.. veya burada, bu evin içinde bu düşman. Biri benden nefret ediyor... ama neye...? neye...?.. Biri benim ölümümü istiyor... Ama kim? Kim bu ölümümü isteyen? O şahsın... Ella olduğuna... emindim... hemen hemen yüzdeyüz emindim. Halbuki o da...”

— “Ella ha?” Rudd hayretler içindeymiş gibiydi. “Ama neden şüphe ettin ondan?”

— “Çünkü benden nefret ediyordu... ah, evet, ediyordu. Erkekler böyle şeylerin hiç farkına varmazlar mı? Ella sana delicesine âşıktı. Sen ise bu aşkın zerre kadar farkında değildin. Ama düşmanım Ella olamaz, olamaz, çünkü Ella öldü. Ah, Rudd, Rudd... yalvarırım, bana yardım et... beni al götür buradan uzaklara... bırak, emniyette olacağım bir yere gideyim... emniyette olacağım bir yere...”

Oturduğu şezlongtan ayağa fırladı, çabucak odanın içinde ellerini uğurturarak bir aşağı, bir yukarı gidip gelmeye başladı.

Rudd rejisör gözüyle, ondaki bu ihtiras dolu, bu azap dolu hareketleri müthiş bir hayranlıkla seyrediyordu. Bu hareketleri unutmamalıyım! diyordu. Meselâ, Hedda Gabler'i filme alırken bu

sahneyi aynen kullanabilirdi. Sonra, âni bir şokla, seyretmekte olduğu kadının karısı olduğunu hatırladı.

Hemen yanına giderek kollarını onun vücuduna doladı.

— “Merak etme, Marina... herşey yoluna girecek. Seni ben koruyacağım.”

— “Bu korkunç, bu dehşet dolu evden çıkıp uzaklaşmalıyız... hem de derhal. Bu evden nefret ediyorum..! Nefret ediyorum bu evden!”

— “Beni dinle, şekerim, buradan hemen gidemeyiz.”

— “Niçin gidemeyelim? Niçin?”

Rudd: “Çünkü” dedi, “ölüm vakaları bir takım karışık vaziyetler yaratır... sonra düşünülmesi gereken daha başka bir şey de var. Buradan kaçmanın bir faydası olacak mı sanıyorsun?”

— “Tabii, olacak. Benden nefret eden bu şahıstan uzaklaşmış, kaçmış olacağız.”

— “Senden gerçekten bu derece nefret eden biri mevcutsa, o şahıs kolayca peşine düşüp seni takip edebilir.”

— “Yani.. yani... ben hiçbir zaman bu düşmanımdan kaçıp kurtulamayacak mıyım? Bir daha hiçbir zaman emniyette yaşayamayacak mıyım?”

— “Sevgilim... bu kadar endişe etmene mahal yok... Yakında her şey yoluna girecek. Ben sana bakacağım. Seni koruyacağım. Seni her tehlikeden uzak tutacağım.”

Marina Gregg kocasına sıkısıkıya sarıldı.

— “Sahi mi, Rudd? Hiçbir şey olmasın diye koruyacak mısın beni?”

Vücudunu kocasının vücuduna yasladı, Johnson Rudd eşini gayet nazlı bir hareketle şezlongun üzerine yatırdı.

Marina Gregg, yattığı yerde, “Ah, ben bir korkağım” diye mırıldanıyordu. “Korkağım... bunu yapanın kim olduğunu... ve bana neden düşman olduğunu bilseydim?... Bana haplarımı getir, Rudd... sarı haplarımı... kahverengileri değil. Sinirlerimi yatıştıracak bir ilâca ihtiyacım var”.

— “Allahını seversen aklına estikçe hap almaya kalkışma, Marina.”

— “Peki... peki... Bazan ne kadar hap alsam faydasını görmüyorum...” Başını kaldırarak kocasının yüzüne baktı.

Sonra gülümsedi, zarif, şahane bir tebessümdü bu.

— “Beni koruyacaksın, değil mi, Rudd? Beni koruyacağına yemin et...”

Johnson Rudd:

— “Seni daima koruyacağım” dedi. “Son nefesini verene kadar.” Marina Gregg'in gözleri faltaşı gibi açıldı.

— “O sözü, o sözü söylerken... sesinin tonu o kadar acayipti ki...”

— “Öyle mi? Ne vardı sesimin tonunda?”

— “İzah edemem şimdi. Tıpkı... tıpkı son derece acıklı bir şeye kahkahalarla gülen bir palyaço gibiydin...”

YİRMİ BİR

Müfettiş Craddock ertesi gün Miss Marple'i görmeye geldiğinde yorgun ve ümitsizdi.

Mis Marple:

— “Otur, rahatına bak” dedi. “Çok sıkıntıda olduğun belli.”

Müfettiş Craddock; “Mağlûbiyeti bir türlü hazmedemiyorum” diyerek kendini bir koltuğa bıraktı. “Yirmi dört saatte iki cinayet işlendi. Demek mesleğimde zannettiğimden de daha beceriksiz bir adammışım. Bana biraz ekmek ve tereyağla birlikte çay verebilir misin, Jane Teyze? Senin teselline o kadar ihtiyacım var ki.”

Mis Marple sevimli bir tavırla göz kırptı.

— “Böyle konuşmanın ve ümitsizliğe kapılmanın hiç faydası yok, oğlum. Hem bence senin ihtiyacın olan şey tereyağlı ekmekle çay değil. Hayal kırıklığına uğrayan erkeklerin çaydan daha kuvvetli bir içkiye ihtiyaçları vardır.”

Mis Marple, her zamanki gibi, "Erkekler" kelimesini kullanırken garip bir varlıktan bahsediyormuş gibi bir tavır takınmıştı. “Sana güzel bir viski ile biraz soda tavsiye ederim” dedi.

— “Sahi mi, Jane Teyze? Bak bunu reddedemem.”

Mis Marple, ayağa kalkarak: “Ve onu ben sana elimle vereceğim” dedi.

— “Yok, bu olmaz! Bırak, ben alırım. Yahut adı neydi o hanımın?...”

Miss Marple:

“Mis Knight'in buraya girmesini herhalde benim gibi sen de istemezsin” dedi. “Yirmi dakikadan önce buraya gelmez. Böylece biz de sakin sakin biraz konuşacak vakit bulmuş oluruz. Pencereden girmekle akıllılık ettin. Misafirim olduğundan da haberi bulunmadığı için rahat rahat oturup konuşabiliriz.”

Mis Marple bir köşeye giderek duvara gömülü bir dolaptan bir şişe viski ile bir şişe soda ve bir de bardak aldı.

Craddock:

— “Sen sürprizlerle dolu bir kadınsın, Teyze” dedi. “Senin odanın köşesindeki dolapta içki sakladığın hatırımdan bile geçmezdi. Sakın sen de gizli gizli içmeyesin?”

Mis Marple:

“Yok canım!” diye teminat veren bir tonla itiraz etti. “Tabii, içki düşmanı değilim. İnsanın bir şeye çok canı sıkıldığı, veya kaza filân gibi birşey geçirdiği zaman bir kadeh kuvvetli içkinin faydalı olduğunu kimse inkâr edemez. İçki bu gibi zamanlarda paha biçilmez bir ilâç yerine geçer. Tabii, insanın aniden bir erkek misafiri gelebileceğini düşünerek de bir şişe içki bulundurması lâzım. Al bakalım” diyerek muzaffer bir edayla şişelerle bardağı masanın üzerine bıraktı. Hem

artık biraz evvelki gibi saçmalıklara da lüzum yok. Otur içkini iç te rahatına bak.”

— “Sizin devrinizin kadınları herhalde kocalarını çok rahat ettirirlerdi.”

— “Eminim, sen de şu günlerin birinde ne kadar güç olursa olsun aradığın gibi bir kadın bulup bir gün evleneceksin delikanlı. Herhalde kendine göre tahsilli, terbiyeli bir kız bulacaksın.”

— “Bir erkeğin tahsilden evvel aradığı çok daha başka şeyler var ki, onların başında da karısının onun ne zaman bir kadeh içkiye ihtiyacı olduğunu anlayıp vermesi geliyor.”

Mis Marple'ın dudaklarında müşfik bir tebessüm belirdi.

— Anlat bakalım. Şimdi bana bütün olanları, daha doğrusu anlatmayı doğru bulduğun her şeyi anlat.”

— “Zannedersem sen de benim bildiğim kadarını biliyorsun. Sakın katil şu senin gardiyanınmış gibi hareket eden Mis Knight olmasın?”

Mis Marple şaşırdı:

— “Mis Knight neden böyle bir şey yapmış olabilir.”

Dermott, gülerek; “Bu cinayetleri onun yapmış olması en uzak ihtimallerden biri de ondan” diye cevap verdi. “Tevkif etmek için ondan daha münasip bir kimse bulamadım. Hem de, senin de buna itirazın olmaz sanırım.”

Mis Marple, neş'eyle:

“Hiç itirazım olmaz” dedi. “Dermott, oğlum, sana ve birçoklarına her zaman söyledim. Cinayetler daima en umulmadık kimselerin başının altından çıkar. Bunu unutma. İlk nazarda daima koca veya kadın başta gelen şüphelilerdendir.”

— “Yani Rudd'u mu demek istiyorsun?” Craddock başını iki yana salladı. “Adam Marina Gregg'i çılgınca seviyor.”

Mis Marple vakur bir eda ile; “Ben genel olarak konuşuyorum” dedi. “Evvelâ, Mrs. Badcock öldürüldü. Hepimiz bunu kimin yapmış olabileceğini düşündük ve ilk aklımıza gelen şey kocası oldu. Bu ihtimali araştırdık. Sonra olayda hakiki hedefin Marina Gregg olduğuna karar verdik. O zaman da aklımıza ilk gelen şüpheli şahıs kocası oldu. Çünkü kocaların karılarından kurtulmak istedikleri nâdir rastlanan vak'alardan değildir. Yalnız bu arzu sadece bir arzu olarak kalır ve nadiren fiiliyata dökülür. Buna rağmen, Rudd'un bütün kalbiyle karısına bağlı olduğu hususunda ben de seninle hemfikirim. Belki de çok iyi rol yapıyor, fakat, ben buna fazla ihtimal vermiyorum. Sonra karısından kurtulmak için böyle birşeye başvurmasına da sebep göremiyorum. Marina'dan ayrılıp başka biriyle evlenmek isteyecek olsa bunu kolaylıkla yapabilir. Çünkü, anladığıma göre, boşanıp evlenmek sinema artistleri için çok kolay ve basit bir mesele. Karısını öldürmekle maddi bakımdan faydalanmayı umduğu da düşünülemez. Fakir bir adam değil. Kendi mesleğinde başarılı ve tanınmış bir kimse. Karısını öldürmek istemesi için bir sebep bulmak güç, hem de çok güç...”

Craddock:

— “Evet” diye cevap verdi. “Hem bu sizin için ayrıca daha güç bir mesele olmalı. Çünkü sinema dünyası hakkında kâfi derecede bilginiz yok. Skandalları ve dedikoduları bilemezsiniz.”

Mis Marple, alaycı bir tavırla gülümseyerek; “Senin tahmin ettiğinden daha fazlasını bildiğime kaniim” dedi. “Confidential, Sinema Dünyası, Sinema Dedikoduları, Perde gibi mecmuaları hep gözden geçirdim.”

Dermott Craddock kendini tutamayarak bir kahkaha attı.

— “Seni oturmuş sinema mecmualarını okurken gözümün önüne getirince kendimi tutamadım, Teyze, özür dilerim” dedi.

Mis Marple ciddî tavrını hiç bozmadan devam etti:

— “Mecmuaları çok ilgi çekici buldum. Yazılar iyi yazılmamıştı diyebilirim, fakat benim gençlik günlerimdenberi hiçbir şeyin değişmemiş olduğunu görmek beni cidden hayrete düşürdü. Bütün mecmualar dedikodu ve skandal hikayeleriyle dolu. Hepsinin sahifelerini kimin kime âşık olduğuna, veya kimlerin kimlerle gizli gizli seviştiklerine dair haberler dolduruyor. Emin olki, sinema dünyasının da şu bizim küçük St. Mary Mead'den hiç farkı yok. Yeni Şehir de öyle. Bence dünyanın her yeri bir. Yani insanlar her yerde aynı mahlûklar demek istiyorum. İnsan Marina Gregg'i bir defa öldürmeye teşebbüs ettikten sonra tehdit mektupları gönderecek ve onu birkaç defa daha öldürmeye teşebbüs edecek kadar kimin öldürmek isteyeceğini düşündüğü zaman bu kimsenin biraz...”

Craddock; “Evet, bu kimsenin kim ve nasıl biri olabileceğini kestirebilmek hayli güç bir mesele” diye mırıldandı.

Mis Marple, düşünceli bir tavırla: “Ben böyle birini vaktiyle tanımıştım” diyerek sözüne devam etti. “İhtiyar Mrs. Pike'in ikinci oğlu Alfred dışarıdan bakıldığı zaman gayet normal ve aklı başında bir çocuğa benzerdi. Fakat sonunda bu çocuğun garip bir ruha sahip

olduğu ortaya çıktı. Ne demek istediğimi anlıyor musun? Etrafı için hayli tehlikeliymiş. Çocuk şimdi gayet iyi ve hayatından memnun, fakat Fairways Akıl Hastanesinde yatıyor. Oradaki doktorlar kendisini gayet iyi anlıyorlar ve çok nâdir ve enteresan bir vak'a olduğu için ona azamî ihtimamı gösteriyorlar. Tabii, bu durumdan çocuk çok memnun. Kendini diğer hastaların arasında mühim bir şahsiyet olarak görüyor. Evet, bu herkesin memnun olduğu bir şekilde sona erdi, fakat iş bu duruma gelinceye kadar çocuğun annesi kaç kere ölümle burunburuna geldi.”

Craddock, zihninde, Mrs. Pike'in ikinci oğlu ile Marina Gregg'in köşkündeki şahıslar arasında bir irtibat kurmaya çalışıyordu.

Mis Marple devam etti:

— “Şu öldürülen İtalyan uşak öldürüldüğü gün, zannedersem Londraya gitmiş. Londrada ne yaptığını bilen var mı? Tabii, bunu söylemende bir mahzur yoksa söyleyebilirsin.”

Craddock, ağır ağır; “Uşak Londraya saat onbir buçukta varır. Londrada ne yaptığını saat ikiye çeyrek kala bir bankaya uğrayarak hesabına 500 sterlin yatırana kadar kimse bilmiyor. Şunu da söyleyeyim ki, Londraya gitmeden evvel akrabalarından birinin ağır hasta olduğuna dair uydurmuş bulunduğu hikâyenin de aslı yok. O gün akrabalarının hiçbirine uğramamış.

Mis Marple başını salladı.

— “Beş yüz sterlin, hayli enteresan bir meblâğ, değil mi? Bence bu ileride almayı tasarladığı büyük paraların ilk taksidiydi. Sen ayni fikirde değil misin?”

— “Öyle görünüyor.”

— “Bu para herhalde tehdit ettiği adamın yanında hazır bulunan paraydı. Öyle görünüyor. Uşak ya bu parayla tatmin edilmiş göründü veya onu ileride alacağı paraların ilk taksidi olarak kabul etti. Bu durumda Marina Gregg'i öldürmek isteyen şahsın fazla paralı bir kimse olmadığı meydana çıkmış oluyor. Diğer taraftan, bu şahsın stüdyoda hizmetçi, uşak veya işçi olarak çalışanlardan biri olmadığı da ortaya çıkıyor. Uşağın onunla temasa geçmesi için Londraya kadar gittiğine bakılacak olursa o şahsın bu yakınlarda oturan biri olmaması gerekir. O halde Londrada bulunan kimselerin durumunu gözden geçirelim.”

— “Tamam, Londrada Ardwyck Fenn, Lola Brewster ve Margot Bence var. Her üçü de partideydiler. Herhangi birisi de saat onbir buçuk ile ikiye çeyrek kala arasında Giuseppe ile Londrada evvelden kararlaştırılan bir yerde buluşmuş olabilir. Bu saatler içinde Fenn bürosunda yoktu. Lola Brewster de alışverişe çıkacağını söyleyerek otelden ayrılmıştı. Margot Bence de stüdyosunda yoktu. Hem...”

Mis Marple; “Evet, bana söylemek istediğin bir şey mi var?” diye sordu.

— “Bana çocukları sormuştunuz. Şu Marina Gregg'in hâmile olduğunu anlayıncaya kadar evlât edinmiş olduğu çocukları.”

— “Evet, sormuştum...”

Craddock, Mis Marple'a Margot Bence, ve diğer çocuklar hakkında bütün öğrendiklerini bir bir anlattı.

Mis Marple; “Margot Bence, ha” diye mırıldandı. “Bu işin çocuklarla ilgili bir mesele olduğunu başındanberi hissetmiştim.”

— “Aradan bunca zaman geçtikten sonra çocuklardan birinin Marina Gregg'e hâlâ kin besleyebileceklerine ben ihtimal veremiyorum.”

— “Evet, evet, haklısın Dermott, yalnız acaba sen çocuklar hakkında kâfi derecede bilgiye sahip misin? Kendi çocukluğunu düşün. Hiçbir şey sana hakikatte olduğundan daha fazla azap vermedi mi, hâlâ unutamadığın şeyleri hatırlamıyor musun? Çocukken sana küçük bir şeyin vermiş olduğu ve hâlâ hatırladıkça aynı azabı duyduğun bir olay hatırlamıyor musun? Büyük muharrir Richard Hughes tarafından çocuklar hakkında yazılmış çok güzel bir kitap vardır. Kitabın adını hatırlıyamıyorum ama şiddetli bir tayfuna şahit olmuş iki çocuktan bahsediyordu. Tamam... Kitabın adı “Jamaika'da Tayfun” du. Çocukların tayfun hakkındaki yegâne intibaları kedilerinin evin içinde oradan oraya savruluşundan ibaretti. Hatırladıkları sadece bundan ibaretti. Geçirdikleri bütün korku, bütün heyecan ve yaşadıkları facia sadece kedinin evin içinde savruluşuna bağlanmıştı.”

Craddock, düşünceli bir tavırla: “Bunu hatırlatman çok tuhaf oldu”, dedi.

— “Neden? Yoksa sana birşey mi hatırlattım?”

— “Annemin öldüğü günü hatırladım. Beş yaşındaydım galiba. Mutfakta kaymaklı pasta yiyordum. Kaymaklı pasta en sevdiğim şeydi. O sırada hizmetçilerden biri gelip, dadıma "Ne müthiş değil mi..? Feci bir kaza oldu ve Mrs. Craddock öldü"..”, dedi. Annemin

ölümünü ne zaman düşünsem şimdi o sahne gözümün önüne gelir, bilir misin?"

— "Ne?"

— "İçi kaymaklı pasta dolu bir tabak, ve o tabaktaki pastaya donuk nazarlarla bakan ben. Pastanın üzerindeki kaymağın manzarası hâlâ bu günmüş gibi gözümün önündedir. O zaman ne ağlamış, ne de bir şey söylemiştim. Pasta tabağından gözlerimi ayıramadan donmuş kalmıştım. Büyülenmiş gibi pastaya bakıyordum. Biliyor musun, Teyze, bu gün bile bir pastahanede veya herhangi bir yerde kaymaklı bir pasta görsem annemin öldüğü gün duyduğum o korku, dehşet ve ümitsizlik beni bir anda sarıverir. Bazan bu hissin neden ileri geldiğini bile hatırlıyamıyorum. Sonra düşününce buluyorum. Bendeki bu his sana çok mu saçma göründü?"

Mis Marple; "Hayır" diye cevap verdi. "Bence gayet tabiî bir şey. Ayrıca bana bir fikir vermiş olması bakımından da hayli enteresan."

Bu sırada kapı açıldı, elinde çay tepsisi ile Miss Knight içeriye girdi.

— "Vay, vay! Demek bir misafirimiz de varmış? Ne güzel! Nasılsınız, Müfettiş Craddock. Size de bir fincan getireyim."

Craddock; "Zahmet etmeyin" dedi. "Ben içki içiyorum."

Dışarıya çıkmakta olan Mis Knight kapının arasından başını uzatarak Craddock'a: "Acaba, biraz gelebilir misiniz?" dedi.

Dermott hole çıktı. Mis Knight önünde yürüyerek yemek odasına girdi ve kapıyı kapattı.

Mis Knight; “Dikkatli olacaksınız, değil mi?” diye sordu.

— “Dikkatli mi? Ne bakımdan, Mis Knight?”

— “Bizim ihtiyar sevgilimiz hakkında. Biliyorsunuz, cinayet gibi şeylerden meşgul olmaktan son derecede zevk duyar. Fakat bu gibi heyecanlı şeyler ona zararlı olabilir. Heyecanlanmamalı, ve kötü rüyalar görmemeli. Hayli yaşlı ve sıhhati bozuk bir kadın oldu artık. Sakin bir hayat yaşaması lâzım. Bunu temin için de elimizden geleni yapıyoruz. Onun vaktini katillerden, gangsterlerden ve cinayetlerden bahsederek geçirmesinin hiç te iyi olmayacağı kanaatindeyim.”

Dermott, Mis Knight'a gülümseyerek baktı; “Hiç zannetmiyorum” dedi. “Yani sizin veya benim cinayetler hakkında anlatabileceğimiz herhangi bir şeyin Mis Marple'i heyecanlandırabileceğini hiç zannetmiyorum. Size temin ederim ki, Mis Knight, Mis Marple en fecî cinayetleri bile bir polis olduğum halde benden bile daha soğuk kanlılıkla ve olağan bir işmiş gibi karşılamayı bilir.”

Craddock sözünü bitirir bitirmez hemen yemek odasından çıkarak oturma odasına yürüdü. Mis Knight da sinirli bir tavırla ellerini oğuşturarak onu takip etti.

Mis Knight çay içtikleri sırada ısrarla siyasetten ve mümkün olduğu kadar neş'eli şeylerden bahsetti. Çaylar bittikten sonra da tepsiyle birlikte dışarı çıkıp kapıyı arkasından kapadığı zaman Mis Marple derin bir nefes alarak: “Nihayet sükûna kavuştuk” dedi. “İnşaallah bir gün şu kadını öldürmem. Şimdi dinle, Dermott. Bilmek istediğim bazı şeyler var.”

— “Buyurun. Nedir Onlar?”

— “Davet günü olan şeyleri yeniden bir daha dikkatle gözden geçirmek istiyorum. Mrs. Bantry geldikten az sonra da Rahip geldi. Onlardan sonra Mrs. ve Mr. Badcock yukarıya çıktılar. O sırada Belediye reisi ile karısı, Ardwyck Fenn, Lola Brewster, bir gazeteci merdivenlerden çıkıyorlardı. Bir de merdivenin başında şu Margot Bence adındaki fotoğrafçı kız vardı. Söylediğine göre, kız merdivenin başında bir yer tutmuş ve çıkanların resimlerini çekiyordu. Kızın çektiği resimleri gördün mü?”

— “Evet, birini de görmeniz için size getirdim.”

Craddock cebinden bir fotoğraf çıkararak uzattı. Miss Marple resmi dikkatle incelemeye başladı. Resimde Marina Gregg, biraz gerisinde ve yanında kocası Rudd, karısı Marina Gregg'in elini tutmuş olarak ona birşeyler anlatırken biraz sıkılmış bir pozda öbür elini yüzüne götürmüş olan Arthur Badcock görülmekteydi. Resimde Marina'nın o sırada Mrs. Badcock'a bakmadığı açık bir şekilde görülüyordu.. Marina, Mrs. Badcock'un omuzunun üzerinden sanki doğrudan doğruya objektife veya hafif soldaki bir noktaya bakıyormuş gibiydi.

Mis Marple; “Çok enteresan” dedi. “Yüzündeki ifadenin nasıl olduğu bana tarif edilmişti. Donuk bir ifade olduğunu söylemişlerdi.. Bu tâbir bu bakışa tamamen uyuyor. Evet, felâket haber veren bir yüz.. Hattâ felâket haber vermekten ziyade gördüğü şey, karşısında felce uğramış bir yüzün ifadesi. Sen de aynı fikirde değil misin? Ben bu ifadeye tam olarak korku adı veremedim. Sen ne dersin? Tabii, korku da insanı bu hali getirebilir, insanı felce uğratabilir fakat ben bunun korkudan ileri geldiğini zannetmiyorum. Bence bu, korkudan ziyade hayretten ileri gelen bir şokun ifadesi. Dermott, evlâdım, notların yanındaysa bana o sırada Heather Badcock'un Marina

Gregg'e neler anlatmakta olduğunu söyleyiver. Ne anlattığını tabii aşağı yukarı ben de biliyorum, fakat kelimeleri tam olarak işitmek istiyorum. Zannedersem sende birçok kimselerin ifadelerinden alınmış olarak o notlar vardır.”

Dermott başını sallayarak: “Evet” dedi. “Bir bakayım. Arkadaşınız Mrs. Bantry, sonra Rudd ve zannedersem Arthur Badcock'un ifadelerinde Heather Badcock'un o sırada anlattıkları kelime kelime yazılı olacak. Sizin de söylediğiniz gibi kullanılan kelimelerde ufak farkların bulunmasına rağmen hepsi aşağı yukarı aynı şeyler anlattılar.”

— “Biliyorum. Benim de istediğim bu şahısların kullandıkları kelimelerdeki farklar zaten. Bence bunun bize bir hayli yardımı olacak.”

— “Bunun bize nasıl bir yardımı dokunacağını anlayamadım ama mademki, istiyorsunuz, söyleyeyim. İçlerinde en kesin konuşan, arkadaşınız Mrs. Bantry oldu. Bir dakika, notlarımın bir kısmı yanımda.”

Craddock iç cebinden küçük bir not defteri çıkararak gözden geçirdi.

— “Burada tam olarak kelimeler yok, fakat kaba olarak bir not almışım. İfadelerden anlaşıldığına göre, Mrs. Badcock çok neş'eli ve kendinden emin görünmekteydi. Konuşurken şöyle bir şey söylemiş: “Bunun benim için ne kadar önemli olduğunu anlatamam. Tabii, siz hatırlayamazsınız, fakat yıllarca evvel Bermuda'da... Su çiçeğinden yatmakta olduğum halde yataktan kalktım ve sizi görmeye gittim. Siz de bana imzalı bir resminizi verdiniz. Bu benim hayatımda unutamadığım ve en çok iftihar ettiğim günlerimden biri oldu.”.

Mis Marple: “Anlıyorum” dedi. “Mrs. Badcock yerden bahsetmiş, fakat, tarih hakkında bir şey söylememiş, değil mi?”

— “Evet.”

— “Bu olayı Rudd nasıl anlattı?”

— “Mr. Rudd mu? O Mrs. Badcock'un, karısına, nezle olduğu halde Marina'yı görebilmek için yataktan kalkmış ve imzalı fotoğrafını da hâlâ saklamakta olduğunu anlattığını söyledi. Onun anlattığı sizin arkadaşınızın anlattığının kısaltılmışıydı, fakat mânasında hiç bir değişiklik yoktu.

— “Peki, o zaman ve yerden bahsetmedi mi?”

— “Hayır, bahsettiğini zannetmiyorum. Zannedersem on yıl evvel diye bir şey söylemiş olacak.”

— “Peki, ya Mr. Badcock?”

— “Mr. Badcock, Heather'in, Mis Gregg'in büyük bir hayranı olduğundan, onunla tanışacağından dolayı çok heyecan duyduğundan ve tanıştığı sırada da Mis Gregg'e bir zamanlar hasta olduğu halde nasıl yataktan kalkarak kendisini, görmeye gittiğinden ve kendisi ile tanışarak imzalı fotoğrafını almış olduğunu anlattığını söyledi. Mr. Badcock'un bunu anlatırken olaya hiç önem vermemesi beni hayrete düşürmüştü”

Mis Marple:

— “Anlıyorum” dedi. “Anlıyorum...”

Craddock: “Anladığınız nedir?” diye sordu.

— “Henüz tam anlamak istediğim gibi anlamış değilim, fakat bana öyle geliyor ki, Mrs. Badcock'un yeni elbisesini kasten neden berbat etmek istediğini anlayabilsem...”

— “Kim? Mrs. Badcock mu?”

— “Evet. Bana da hayli garip görünüyor... İzahı kabil olmayan bir şey... Tabii... Hay Allah, ne budalaymışım meğer...”

Bu sırada Mis Knight odanın kapısını açtı, içeriye girerken elektriği yaktı.

Mis Marple:

— “Evet” dedi. “Çok hakkınız var, Mis Knight. Bizim de ihtiyacımız olan buydu. Biraz ışık. Size göre odada ışık yandı mı her şey aydınlık sayılıyor.”

Başbaşa konuşmanın sona erdiğini hissederek Craddock ayağa kalktı.

Craddock: “Şimdi yalnız bir şey kalıyor. Sizi, çocukluğunuzdan kalan hangi hâtıranın rahatsız etmekte olduğu” dedi.

— “Belki siz alay edeceksiniz ama şu anda çocukluğumda evimizde bir çeşit kâtibe gibi çalışmakta olan bir kızı hatırladım. Kızın işlerinden biri de telefonlara cevap vermek ve not almaktı. Bu işi de hiç beceremiyordu. Söylenilenlerin mânasını umumî olarak doğru kaydediyordu, fakat bazan o kadar garip kelimeler kullanıyordu ki, tuttuğu notlardan bir şey anlamanın imkânı olmuyordu. Bunun başlıca sebebi, gramer bilmemesiydi, zannederim. Bir defasında, hiç unutmam, Mr. Burroughs adında biri telefon ederek yıkılan bir çit hakkında Mr. Elvaston'u görmeye gittiğini, fakat yıkılan çiti tamir

etmenin, onun işi olmadığını söylemişti. Adam çitin kendi arazisinde olmadığını ileri sürdüğü için Mr. Burroughs meselenin üzerinde fazla durmadan önce bunun doğru olup olmadığını soruyordu. Kız öyle bir not almıştı ki, ortalık birbirine girdi. Tuttuğu nottan söylenilenin hemen tamamen aksi anlaşılıyordu.”

Mis Knight lâfa karışmış olmak için: “Her halde hayli zaman evvel olmuş bir hâdise” dedi.

Mis Marple: “Evet, olayın üzerinden bir hayli zaman geçti, fakat, o zamandanberi insan tabiatında hiçbir şey değişmedi. Aynı şekilde yapılan yanlışlar o zamandan bu zamana kadar süregeliyor. Hay Allah, şu kızın Bournemouth'da emniyette olmasına çok müteşekkirim...”

Dermott: “Kız mı? Ne kızı?” diye sordu.

— “Şu elbise diken kız. O gün gidip Giuseppe'yi görmüştü. Adı neydi?... Gladys birşeydi, ama unuttum.”

— “Gladys Dixon olmasın?”

— “Evet, evet o.”

— “Kız şimdi Bournemouth'da mı? Bunu da nereden biliyorsunuz?”

Mis Marple: “Biliyorum” diye cevap verdi. “Çünkü onu oraya ben yolladım.”

Dermott hayretle gözlerini açarak: “Ne?” dedi. “Peki, ama neden? Niçin?”

— “Onu çağırttım ve kendisine biraz para vererek istirahat etmek için bir yere gitmesini ve eve dahi mektup yazmamasını tembih ettim.”

— “Peki ama, neden yaptınız bunu?”

Mis Marple: “Çünkü onun da öldürülmesini istemiyordum da ondan” dedi, sonra Dermott'a hafifçe göz kırptı.

YİRMİ İKİ

Mis Knight bir sabah Miss Marple'in kahvaltı tepsisini getirdi, masaya bıraktıktan sonra: “Leydi Conwey'den o kadar tatlı bir mektup aldım ki” dedi. “Herhalde size ondan bahsettiğimi hatırlarsınız. Zavallı biraz... Biraz hafızası zayıfladı zavallının. Bazan en yakın akrabalarını dahi tanıyamayıp yanından kovduğu oluyormuş.”

Mis Marple: “Benim bildiğim, buna hafıza zayıflığı demezler” diye cevap verdi. “Bu düpedüz bunaklık.”

Mis Knight:

— “Hayır, hayır” diyerek itiraz etti. “Onun için böyle söylemeniz doğru mu ya? Kışı Llandudno'daki Belgrave otelinde geçirecekmiş. Çok güzel bir sayfiye otelidir. Şahane manzarası vardır. Camlarla kaplı büyük terasını hiç unutamıyorum. Benim de kendisiyle beraber kışı orada geçirmemi çok istiyor.”

Mis Marple birden yatağında dimdik doğruldu:

— “Fakat, lütfen” dedi. “Eğer sizi istiyorlarsa... size ihtiyaçları? varsa, ve siz de gitmek istiyorsanız...”

Mis Knight: “Hayır, hayır, böyle bir şey olamaz” dedi. “Böyle birşeyi yapmama imkân yok. Sonra Mr. Raymond West ne der bana? Buraya gelmeden evvel benden devamlı surette yanınızda

kalacağıma dair söz almıştı. Sözümden caymak gibi bir şey hayâlimden bile geçmez. Mektuptan sadece lâf olsun diye bahsettim.” Sonra Mis Marple'in yanına gelerek omuzuna vurdu, devam etti:

— “Hayır, hayır, yalnız kalmayacaksınız. Hiç merak etmeyin. Ben hep yanınızda olacağım ve sizin mes'ut ve rahat olmanız için de elimden geleni yapacağım.”

Mis Knight lâfını bitirir bitirmez dışarı çıktı. Mis Marple kızgın bir tavırla yatağından kalktı. Masanın üzerindeki kahvaltı tepsisine şöyle bir baktıktan sonra hiçbir şey yememeğe karar vermiş bir insanın tavrıyla ahizeyi eline alarak hızla numaraları çevirdi.

— “Dr, Haydock ile mi konuşuyorum?”

— “Evet, benim.”

— “Ben Jane Marple.”

— “Neyiniz var? Hasta filân mısınız?”

Mis Marple: “Hayır, yalnız mümkün olduğu kadar çabuk sizinle görüşmem lâzım” diye cevap verdi.

*

Dr. Haydock odaya girdiği zaman Mis Marple'i yatakta kendisini bekler buldu.

— “Neyiniz var? Bana gayet sıhhatli görünüyorsunuz.”

Mis Marple, ciddî bir tavırla: “Ben de sizi bunun için görmek istedim ya” diye cevap verdi. “Yani size çok sıhhatte olduğumu

söylemek için.”

— “Bu kadar senelik meslek hayatımda hiçbir hastamın beni çok iyi olduğunu söylemek için evine çağırdığına rastlamamıştım.”

— Kendimi gayet iyi hissediyorum. Kuvvetim de yerinde. Bana bakmak için evde birinin bulunmasına artık hiç lüzum yok. Her sabah gelip ev işlerini yapacak biri oldukça devamlı olarak evde başka birinin daha kalmasına hiç lüzum yok.”

— “Bence bu düşünce tarzı hatalı. Bu evde yalnız başınıza kalmanızı hiç doğru bulmam.”

Mis Marple, kızgın bir tavırla: “Galiba siz de eski kafalı ihtiyarlara benzemeye başladınız” dedi.

— “Bana isim takmayın. Yaşınıza göre hayli sıhhatli ve dinç bir kadınsınız, bunu kabul ediyorum. Yalnız son zamanlarda geçirdiğiniz bronşit sizi biraz sarstı, o kadar. Buna rağmen sizin yaşınızda bir insan için yalnız başına bir evde yaşamak hayli tehlikeli bir şey olur. Meselâ, bir gece merdivenden düşecek olsanız veya banyoda ayağınız kaysa, orada ertesi güne kadar kalırsınız ve bundan kimsenin haberi olmaz.”

— “Kaza gelecek olduktan sonra her zaman gelir. Meselâ, bu gece Mis Knight da merdivenden düşebilir ve ben de onun çığlığına koşarken ayağım takılıp üzerine düşebilirim.”

Dr. Haydock: “Uydurduğunuz mazereti kendiniz de beğenmediniz ya” diye cevap verdi. “Yaşlı bir kadınsınız ve bakılmaya ihtiyacınız var. Eğer bu kadından hoşlanmıyorsanız, değiştirin. Başka birisini bulun.”

— “O kadar kolay bir iş değil bu.”

— “Eski hizmetçilerinizden birini bulun. Sevdiğiniz ve evvelce yanınızda çalışmış birini. Şu kart tavuk sizi sinirlendiriyor, görüyorum. Benim de sinirime dokunuyor. Herhalde tanıdığınız, bildiğiniz eski bir adamınız vardır. Yeğeninizin de buna bir itirazı olacağını hiç zannetmiyorum.”

— “Tabii, Raymond çok iyi bir insandır. Benim hiçbir arzumu reddetmez. Fakat iyi birini bulmak gerçekten kolay bir iş değil. Şimdiki gençler kendi hayatlarını yaşamak istiyorlar. Yaşlı hizmetçilerimden de hiçbiri maalesef sağ değil.”

Doktor ayağa kalktı: “Evet, burada fazla kalmama lüzum yok” dedi. “Siz bence artık tam sıhhattesiniz. Sizi muayeneye bile lüzum görmüyorum. Şimdilik Allahaısmarladık. Gidip biraz da doktorluk yapalım. Bir yığın hasta var. Sekiz, on tane su çiçeği, muhtemel tifüs vakası, bir düzineden fazla soğuk algınlığı ve daha bir yığın mevsim hastası. Gidip onları dolaşmam lâzım” diyerek dışarı çıktı.

Dr. Haydcock çıktıktan sonra Mis Marple kendikendine derin bir düşünceye daldı... Doktorun söylediği birşeyi düşünüyordu... Neydi o?.. Görmesi lâzım gelen hastalar... Her zamanki mevsim hastalıkları... Mevsim hastalıkları mı? Mis Marple âni bir hareketle yorganını üzerinden atıp yataktan fırladı, hemen telefona koşup Mrs. Bantry'yi aradı.

— “Doll, ben Jane. Sana birşey sormak istiyordum. Beni dinle. Senin Müfettiş Craddock'a Heather Badcock'un Marina Gregg'e hasta hasta yataktan kalkıp onu görmeye gittiğini anlatırken su çiçeği olduğunu söylediğini anlattığın doğru mu?”

— “Aşağı yukarı öyle birşey.”

— “Su çiçeği mi dedin?”

— “Galiba öyle. O sırada Mrs. Alcock bana vodkadan bahsettiği için ben de tam olarak işitememiştim doğrusu.”

— “Sakın öksürük filân demiş olmasın?”

— “Öksürük mü?” Mrs. Bantry bir an durdu, sonra: “Kat’iyen” dedi. “Öksürükten yatmakta olsa yüzünü pudra ile örtmesine ne lüzum vardı.”

— Anladım. Yani fazla makyaj yapmış olmasından dolayı su çiçeğinden yatmakta olduğundan eminsin?”

— “Yani, makyaja pek düşkün bir tip değildi. O bakımdan.... Belki de su çiçeği değildi de kızamıktı. Kim bilir?”

— “Bunu sırf sen vaktiyle kızamık geçirmekte olduğundan bir düğüne gidememiş olduğun için söyledin. Hakikaten hiç bir işe yaramıyorsun Dolly.”

Mis Marple, Mrs. Bantry'nin cevabını yarıda keserek telefonu hırsla kapattı. Yatağına doğru düşünceli bir halde giderken kapısı vuruldu. Mis Marple'ın, “Giriniz” sözü üzerine Cherry içeri girdi.

— “Kahvaltı tepsinizi almaya geldim. Bir şey mi oldu, Mis Marple? Bana biraz canınız sıkılmış gibi geliyor.”

Mis Marple; “Kendimi çok yalnız ve kimsesiz hissediyorum” “diye cevap verdi.'

Cherry kahvaltı tepsisini kaldırırken: “Merak etmeyin, Mis Marple” dedi. “Hiç de yalnız değilsiniz. Burada sizin hakkınızda söylenenleri bilmiyorsunuz. Bütün köy sizi seviyor. Yeni Şehirde bile artık sizi tanımayan yok. Başardığınız işler dillerde dolaşıyor. Kimse sizin onun kafanıza soktuğu gibi ihtiyar ve kimsesiz olduğunuz kanaatinde değil.”

— “O mu?”

Cherry, başıyla kapıyı işaret etti: “Şu Mis Knight'a ne olur mağlûp olmayın. Durmadan ihtiyar ve hasta olduğunuzu iddia edip duruyor. Onu yalancı çıkarın. Hiçbir şeyiniz yok. Sapasağlamsınız işte.”

Mis Marple: “Mis Knight çok iyi bir insandır” dedi, sonra sanki kendini de inandırmak istiyormuş gibi, aynı kelimeleri bir daha tekrarladı.

Cherry:

— “Evet” dedi. “Kedi de yavrusunu şefkatinden yer.”

Mis Marple: “Evet, hepimizin kendine göre dertleri var” diyerek içini çekti. “Hangimiz kusursuzuz ki?”

Cherry: “Hakkınız var. Benim de komşumla başım dertte” dedi. Onlarla biraz daha kapı komşu oturacak olsak, elimden cinayet çıkacakmış gibi geliyor. Daima dedikodu eden ve sızlanıp duran asık suratlının biri. Jimo da bıktı onlardan. Dün akşam güzel bir kavga etti. Sadece plâk dinliyoruz diye. Klâsik müzikten, hem de Bach'dan da şikâyet edilmez ya.”

— “Bach'ın parçalarını çalmanıza mı itiraz ediyor?”

— “Evet, pikabı biraz fazla açmışız diye duvarlara vurmaya, avaz avaz bağırmaya bağladı.”

— “Peki, o kadar yüksek sesle çalmanız da şart mı?”

— “Jim öyle seviyor. Fazla açmadıkça parçanın bütün varyasyonlarını takip edemediğini söylüyor.”

— “Evet, ama ne de olsa sevmeyeni rahatsız eder.”

Cherry:

“— Hep şu yeni modern inşaatlar yüzünden” diye şikâyet etti. “Duvarlar kâğıt gibi. Bir evde öksürülse öbüründe duyuluyor. Zaten bu yeni tip evlerden oldum olası hoşlanmam. Ama Jim istedi diye orayı tutmaya razı olmuştum. Şimdi o da pişman.”

Mis Marple, gülümseyerek: “Sen hakikaten çok şahsiyet sahibi bir kızmışsın, Cherry” dedi.

— “Sahi mi?” Cherry memnuniyetinden hafifçe kızardı. Sonra “Acaba?” dedi. Bir an durakladıktan sonra elindeki tepsiyi bırakarak Mis Marple'ın yanına gitti.

— “Acaba bizim için büyük bir iyilikte bulunabilir misiniz diye düşünüyordum; Mis Marple?” dedi. “Mümkün değilse sadece “Hayır” deyin, ikimiz de unutalım lütfen.”

— “İstediğin birşey mi var?”

— Evet, Mümkünse mutfağın üzerinde boş duran odaları bize verebilir misiniz? Zaten çoktanberi kullanılmıyor.”

— “Hayır, kullanılmıyor.”

— “Eskiden bahçıvan ile karısı oturuyorlarmış galiba. Biz... Yani Jim’le ikimiz... Acaba o odaları bize verebilir miydiniz diye düşündük. Yani gelip burada oturabilir miyiz?”

Mis Marple hiçbir hareket yapmadan Cherry'ye bakıyordu. “Fakat Yeni Şehirdeki o yepyeni, güzelim evinizi nasıl bırakacaksınız?”

— “İkimiz de bıktık oradan. Odaları bize verirseniz yeni gibi yaparız. Hem ne kadar yüksek sesle plâk çalsak işitmezsiniz bile.”

— “Bu söylediklerin hakikaten doğru mu, Cherry? Yani ciddî mi söylüyorsun?”

— “Tabii ciddî söylüyorum. Bu meseleyi Jim’le beraber birkaç defa konuştuk. Yalnız bir türlü size söylemeye cesaret edemedim. Dün geceki hâdiseden sonra artık mecbur kaldım. Hem Jim sizin tamir ve marangozluk gibi ufak tefek işlerinize de yarıyabilir. Ben de size herhalde Mis Knight'den daha iyi bakarım. Biraz savruk olduğumu düşündüğünüzü biliyorum, ama gitgide elim işe daha yatkın olmaya başladı. Hem artık bazı yemekleri de pişirebiliyorum. Dün gece bir Böf Straganof pişirdim. Jim hayret etti. Çok da kolaymış meğer.”

Mis Marple, karşısındaki genç kadını dikkatle süzüyordu.

Cherry vahşi bir kedi gibiydi. Her tarafından hayat ve neş'e fışkırıyordu.

Mis Marple düşünüyordu: Cherry bu evin işine alışmıştı. Hem de kendiliğinden gelmek istiyordu. Yani buraya gelişi onun için yapılmış bir fedakârlık olmıyacaktı. Sonra şahsiyet sahibi ve terbiyeli bir kızdı. Sıcak kanlı, canlı ve herşeyle ilgilenen bir mizacı vardı.

Bu sırada, Cherry: “Tabii, Mis Knight'ın işine mâni olmak istemem” dedi.

Mis Marple kararım vermişti: “Mis Knight için merak etme. O zaten Leydi Conway adında birine gidecek. Yalnız oturup bazı teferruatı halletmemiz lâzım, Cherry. Evvelâ söyle bakalım, hakikaten burada oturmak istiyor musun?”

— “Bizim için buradan daha münasip bir yer olamaz. Bize her bakımdan itimat edebilirsiniz. İsterseniz elektrik süpürgesini bile kullanmam. Bütün temizliği süpürge ve bezle yaparım.”

Cherry'nin bu fedakâr teklifi karşısında Mis Marple yüksek sesle bir kahkaha attı.

Cherry hemen tepsiyi eline aldı: “Artık bir an evvel işe koyulmam lâzım” dedi. “Zaten bu sabah biraz geç kaldım. Arthur Badcock hakkında söylenenleri duydum da...”

— Arthur Badcock mu? Ne olmuş?”

— “Duymadınız mı? Karakola götürmüşler. Bir polis gelmiş ve bir mesele hakkında görüşmek üzere karakoldan istendiğini söylemiş. Tabii, bunun ne demek olduğunu anladınız. Hep öyle çağırırlar.”

— “Ne zaman olmuş bu?”

— “Bu sabah. Galiba adam bir vakitler Marina Gregg'le evliymiş.”

Mis Marple: “Ne?” diye bağırarak yatağında doğruldu. “Arthur Badcock bir vakitler Marina Gregg ile mi evliymiş?”

— “Evet, duyduğum bu. Galiba Marina Gregg meşhur olmadan evvel Mr. Badcock ile evliymiş. Birkaç sene evli kalmışlar. Sonra kadın bir güzellik müsabakasında birinci gelip artist olunca boşanmışlar. Amerikada ne kadar kolay boşanıldığını biliyorsunuz. Arthur Badcock karısının kendisinden ayrılmasına itiraz etmemiş ve adını değiştirerek gelip İngiltereye yerleşmiş.”

Mis Marple: “Yok, hayır” dedi. “Böyle şey olmaz. Acaba ne yapsam? Cherry'ye başıyla bir işaret yaptı: “Cherry tepsiyi al götür ve bana hemen Mis Knight'ı yolla. Kalkıyorum.”

Cherry dışarıya çıkar çıkmaz Mis Marple hemen yataktan fırladı, giyinmeye başladı. Elbiselerinin düğmelerini iliklerken ellerinin titrediğini görerek heyecanlanmış olduğundan kendisine kızdığı sırada Mis Knight içeriye girdi.

— Beni mi istediniz? Cherry...”

Mis Marple sözünü keserek: “Bana İnch'i çağırın” dedi.

Mis Knight hayretler içinde: “Affedersiniz, anlamadım” dedi;

— “İnch dedim. Hemen telefon edip İnch'i çağınn.”

— “Evet, anladım. Taksi istiyorsunuz. Fakat, adı Roberts değil miydi?”

Mis Marple: “Bana göre onun adı İnch'dir ve daima öyle kalacak” diye cevap verdi. “Çağırın. Hemen gelsin.”

— “Gezmeye mi çıkmak istiyorsunuz?”

— “Birşey sormayın ve hemen İnch'i çağırın. Lütfen, biraz çabuk olun.”

Mis Knight, Mis Marple'a şüpheli nazarlarla baktı, istemeye istemeye onun dediğini yapmak üzere telefon etti,

— İyisiniz değil mi, Mis Marple?” diye soran Mis Knight'a Mis Marple; “Evet, iyiyim. Hem de şu anda çok iyiyim. Yer çekimi bile bana tesir etmiyor sanki. Çoktanberi kendimi bu kadar iyi hissetmemiştim” diye cevap verdi.

— “Sakın Mrs. Baker sizi sinirlendirecek bir şey söylemiş olmasın?

— “Sinirli filân değilim, Mis Knight. Hem size bilhassa çok iyi olduğumu söylüyorum. Sadece budalalık ettiğim için kendime biraz kızgınım, Hepsi o kadar. Fakat, Dr. Haydock bana o fikri verince... Acaba doğru mu hatırlıyorum diye düşünüyorum. Şu benim tıp kitabım nerede?”

Mis Marple, Mis Knight'ı eliyle bir kenara iterek acele adımlarla merdivenlerden aşağıya indi. İstediği kitabı oturma odasının rafında buldu. Kitabı açıp indeksini incelemeye başladı. Bir taraftan da mırıldanıyordu. Nihayet kendikendine konuşuyormuş gibi, “Evet, sahife 210” dedi. Kitabın 210'uncu sahifesini açtı. Bir müddet okudu, sonra memnun bir tavırla kitabı yerine koyduktan sonra kendikendine: “Çok enteresan” diye mırıldandı. “Çok garip, bunun kimsenin aklına gelebileceğini hiç zannetmiyorum. İki husus bir araya gelinceye kadar benim de aklıma gelmemişti.”

Sonra o muayyen sahneyi yeni baştan gözünün önünde canlandırdı...

Başını salladı ve dudaklarının arasından: “Ne olur, biri olsaydı.” kelimeleri döküldü.

Birden düşünürken gözleri büyüdü. Evet, biri vardı... Fakat, , acaba... Acaba bir işe yarayabilir miydi?.. Rahibe fazla güvenmek doğru olmazdı. Bir dediği bir dediğine uymayan bir adamdı

— “Ne olursa olsun” diye mırıldanarak telefona gitti, bir numara çevirdi.

— “Günaydın, sayın Rahip. Ben Mis Marple.”

— “A, evet, Mis Marple. Bir emriniz mi vardı?”

— “Ufak bir nokta hakkında bana acaba bir yardımınız dokunabilir mi diye rahatsız ettim. Şu zavallı Mrs. Badcock'un öldürüldüğü davet günü ile ilgili. Zannedersem Mr. ve Mrs. Badcock geldikleri sırada siz Mis Gregg'in hayli yakınında bulunuyordunuz.”

— “Evet, evet. Tam onların önünden yukarıya çıkmıştım. Ne feci bir gündü.”

— “Evet, gerçekten öyle. Sonra tahmin ettiğime göre, Mrs. Badcock, Mis Gregg'e Bermudada hasta olduğu halde onu görmek için nasıl yataktan kalktığını anlatmış, öyle mi?”

— “Evet. öyle. Hatırlıyorum.”

— “Mrs. Badcock'un hangi hastalıktan yatmakta olduğunu söylediğini de hatırlıyabiliyor musunuz?”

— “Evet, hatırlayacağım. Kızamık demişti galiba... Fakat, hakikî kızamık değil. Kızamıkçık gibi birşey. Kızamığa göre hafif sayılır.

Kuzenim Caroline'in bir defa kızamıkçık geçirdiğini hatırlarım da...”

Mis Marple rahibin kuzeni Caroline hakkındaki hikâyesini “Teşekkür ederim” diyerek yarıda kesti, telefonu kapattı.

Bu sırada Mis Knight içeriye girdi: “Taksi geldi” dedi. Mis Marple kapının önünde bekleyen taksiye doğru yürümeye başladı.

— “Günaydın Roberts.”

— “Günaydın, Mis Marple. Bu sabah hayli erkencisiniz. Nereye gitmek istiyorsunuz?”

— “Gossington Köşküne lütfen.”

Mis Knight bu sırada taksinin penceresinden başını içeriye uzatmış: “Ben de gelsem daha iyi olmaz mı?” diyordu. “Hazırlanmam bir dakika bile sürmez.”

Mis Marple: “Hayır” dedi. “Yalnız başıma gitmek istiyorum.”

Roberts otomobil hareket ettikten az sonra direksiyonun başında konuşmaya başladı.

— “Ah, Gossington Köşkü... Son günlerde her tarafta o kadar çok değişiklikler oldu ki. Hele şu Yeni Şehir. St. Mary Mead'de böyle birşeyin olacağı kimin aklına gelirdi...”

Gossington Köşkü'ne vardıkları zaman Mis Marple kapının zilini çaldı ve Mr. Rudd ile görüşmek istediğini söyledi.

Giuseppe'in yerine gelmiş olduğu anlaşılan orta yaşlı yeni uşak Mis Marple'ı şüpheyle süzdü: “Mr. Rudd randevusuz kimse ile görüşmez, efendim” dedi. “Bilhassa bugün...”

Mis Marple uşağın sözünü keserek; “Randevum falan yok, ama beklerim” dedi. Uşağın önünden vakur bir edayla geçip hole girdi, , oradaki koltuklardan birine oturdu.

Uşak, Mis Marple'ın yanına gelerek: “Korkarım, bu gün kendisi ile görüşmenize imkân olmayacak, Hanım” dedi.

Mis Marple: “O halde yarına kadar beklerim” dedi.

Uşak şaşkın bir tavırla uzaklaştı. Bir müddet sonra holde Amerikan aksanı ile konuşan bir genç belirdi.

Mis Marple: “Sizi evvelden tanıyorum” dedi. “Yeni Şehirde bir gün bana yol sormuştunuz.”

Haile Preston, gülümseyerek: “Evet, ben de hatırlıyorum. Hem de yolu yanlış tarif etmiştiniz” diye cevap verdi.

— “Sahi mi? Bakın buna çok üzüldüm. O mahallede de sokaklar birbirlerine okadar benziyor ki. Acaba Mr. Rudd'u görmem mümkün mü?”

— “Şimdi mi? Yazık... Kendisi... şey... şu anda çok meşgul.”

— “Evet, çok meşgul bir adam olduğunu biliyorum. Zaten onun için buraya beklemeye hazırlıklı olarak geldim.”

— “Mr. Rudd'a söyleyeceğiniz şeyi bana da söyliyebilirsiniz. Mr. Rudd'un hemen hemen bütün işleriyle ben meşgul olurum.”

Mis Marple, kararlı bir tavırla: “Maalesef, kendisini bizzat görmem lâzım, Mr. Rudd'u görünceye kadar da burada bekliyeceğim” diye cevap verdi ve oturmakta olduğu koltuğa daha iyi yerleşti.

Haile Peterson bir an durakladı. Bir şey söylemek istedi, sonra holün ucundaki merdivenden yukarıya çıkarak kayboldu.

Az sonra yanında tüvit elbiseli, iri yarı bir adamla birlikte geriye döndü.

— “Size Dr. Gilchrist'i takdim edeyim, Mis... şey...”

— “İsmim Mis Marple.”

Dr. Gilchrist:

— “Demek Mis Marple sizsiniz?” dedi. Sonra ak saçlı kadına bir hayli ilgiyle baktı.

Haile Preston, gayet sakin, yanlarından uzaklaştı.

Dr. Gilchrist:

— “Sizin methinizi işittim” dedi. “Dr. Haydock sizden bir hayli bahsetti.”

— “Dr. Haydock çok eski bir ahpabımdır.”

— “Orası muhakkak. Şimdi de Mr. Rudd'u görmek istiyorsunuz, değil mi? Sebep ne buna acaba?”

— “Onu muhakkak görmem şart.”

Dr. Gilchrist muhatabını hayranlıkla süzdü.

— “Ve onu görene kadar da zannederim buradan bir yere gitmeyeceksiniz, öyle mi?” dedi.

— “Çok iyi bildiniz.”

Dr. Gilchrist:

— “Bundan hiç şüphe etmiyorum” dedi. “Öyleyse size Mr. Rudd'u neden göremiyeceğinize dair gayet mâkûl bir sebep zikredeyim. Karısı dün gece uykusunda öldü.”

Mis Marple:

— “Öldü mü?” diye hayretle sordu. “Nasıl öldü?”

— “Fazlaca uyku hapı almış. Bir kaç saat için bu haberin basına bile sızmamasını temine çalışıyoruz. Bu sebeple bu haberi şimdilik sadece kendinize saklamanızı rica edeceğim.”

— “Hiç merak etmeyin. Bir kaza mı dersiniz?”

Gilchrist: “Benim görüşüm yüzde yüz bir kaza olduğu merkezinde” dedi.

— “Ama bir intihar da olabilir.”

— “Mümkündür... fakat pek muhtemel değil.”

— “Veyahut ta biri ona fazlaca uyku hapı yutturmuş olabilir mi?”

Gilchrist omuzlarını silkti.

— “Çok, ama çok uzak bir ihtimâl. Sonra bir şey daha var” diye kat'î bir tonla ilâve etti. “Bunu ispat hemen hemen imkânsızdır.”

Mis Marple:

— “Anlıyorum” dedi. Derin bir nefes aldı. “Çok müteessirim, fakat bu yeni durumdan sonra Mr. Rudd'la görüşmem çok daha zarurî bir hal aldı.”

Gilchrist ona baktı:

— “Burada bekleyin” dedi.

YİRMİ ÜÇ

Gilchrist içeri girerken Johnson Rudd başını kaldırıp baktı;

Doktor:

— “Aşağıda yüz yaşına yaklaşmış gibi görünen yaşlıca bir hanımefendi var” dedi. “Sizi görmek istiyor. Ne kadar olmaz dediysem dinletemedim. Yerinizde olsam kendisiyle görüşürdüm.”

Johnson Rudd oturduğu masanın başından başını kaldırıp baktı. Yüzü bembeyaz ve sinirleri de çok gergindi.

— “Delirmiş mi ne?”

— “Hayır. Bilâkis, aklı tamamen başında.”

— “Ama neden kalkıp ta onu... ah, peki, peki... yollayın gelsin. Ne önemi var artık?”

Gilchrist onun sözlerini başıyla tasdik etti, sonra odadan çıktı.

Johnson Rudd kapıdan içeriye girmiş, kendisine doğru yürüyen ince yapılı yaşlıca hanımefendiye biraz da hayretle bakarak masasından kalktı:

— “Beni mi görmek istediniz?” diye sordu. “Size ne gibi bir yardımım dokunabilir?”

Mis Marple:

— “Karınızın ölümüne çok üzüldüm” dedi. “Bu ölümün sizin için de büyük bir elem kaynağı olduğunu görüyorum. Çok zarurî olmasaydı kat'iyyen sizi rahatsız etmeye kalkışmaz veya gelip size baş sağlığı dilemezdim, bunu da iyice bilmenizi isterim. Fakat masum bir insanın daha fazla ıstırap çekmemesi için muhakkak surette aydınlatılması gereken şeyler var, onun için geldim.”

— “Masum biri mi? Ne demek istediğinizi anlayamıyorum.”

Mis Marple:

— “Bahis konusu şahıs Arthur Badcock'tur” dedi. “Şu dakikada polis karakolunda, sigaya çekiliyor.”

— “Karımın ölümü yüzünden mi sigaya çekiliyor? Ama bu saçma, son derece saçma bir şey. Arthur Badcock bizim evimizin yanından bile geçmedi. Karımı tanımazdı bile.”

Mis Marple:

— “Zannedersem Arthur Badcock karınızı tanıyordu” dedi. “Bir zamanlar onunla evliydi.”

— “Arthur Badcock mu? Ama... o... o.. Heather Badcock'un kocasıydı. Ufak... ufak bir... hata!...” gayet nâzik bir af diler gibi bir edayla konuşuyordu. “Hata yapmıyor musunuz?”

Mis Marple:

— “Arthur Badcock her ikisiyle de evlenmişti” dedi. “Karınız çok genç yaşta, henüz beyaz perdeye geçmeden evvel onunla

evlenmişti.” .

Johnson Rudd, “Böyle şey olamaz!” der gibi başını salladı,

— “Karım ilk izdivacında Alfred Beadle adında biriyle evlenmişti. Beadle da emlâk işleriyle uğraşıyordu. Mizaçları birbirlerine uymamış, evlendikten çok az bir zaman sonra da ayrılmışlar.”

— Mis Marple:

— “Öyleyse Alfred Beadle ismini Arthur Badcock'a çevirmiş” dedi. “Badcock şimdi burada da emlâk işleriyle meşgul oluyor.”

— “Bana verdiğiniz bu haber son derece enteresan.”

— “Hiçbir şeye romantik bir hava vermediğime veya hayâl falan kurmadığıma sizi temin ederim. Size söylediğim şey gerçeğin tam ifadesidir. Ufak kasabalarda böyle şeyler çok çabuk duyulur, bilirsiniz. Şehirlerde ise daha uzun zaman alır.”

Rudd: “Vallahi” diye oyalandı. Ne diyeceğini bilemiyordu, sonra vaziyeti olduğu gibi kabullendi. “Peki, sizin için ne gibi bir şey yapmamı istiyorsunuz, Mis Marple?” diye sordu.

— “Mümkünse, köşkte ziyafet verdiğiniz gün sizin ve karınızın misafirleri karşıladığınız merdiven başına çıkmak ve orada durmak istiyorum” dedi.

Johnson Rudd ona çabucak şüpheli bir nazar atfetti. Yoksa, bu kadın da sansasyon peşinde koşan biri miydi? Fakat Mis Marple'ın yüzündeki ifade ciddî ve gayet soğukkanlıydı.

Rudd: “Neden olmasın, tabii” dedi. “Madem istiyorsunuz. Benimle gelin.”

Öne geçerek Mis Marple'ı merdiven başına götürdü, sonra üst baştaki sahanlıkta yanyana durdular.

Mis Marple:

— “Bantry'lerin burada oturdukları günlerden sonra köşkte bir hayli tadilât yaptırmışsınız” dedi. “Bu hoşuma gitti. Şimdi, müsaade edin de şöyle etrafıma bir bakayım. Masalar şuralarda duruyordu, tahmin ederim. Siz ve eşiniz de herhalde burada durmaktaydınız...”

— “Burada karım duruyordu.” Rudd, ona karısı Marina Gregg'in ziyafet günü misafir karşılamak gayesiyle ayakta beklediği yeri gösterdi. “Misafirler şu merdivenden yukarı çıkıyorlardı. Karım her biriyle el sıkışıyor, sonra onları bana havale ediyordu.”

Mis Marple: “Eşiniz burada duruyordu” dedi.

Sonra bir, iki adım atarak ziyafet günü Marina Gregg'in durmuş olduğu yerde durdu. Hiç kımıldamadan bir zaman orada son derece sakin bir vaziyette kaldı. Johnson Rudd onu gözetliyordu. Bir hayli hayret içindeydi, fakat ayni zamanda meraklanmıştı da. Mis Marple sanki sallıyormuş gibi sağ elini hafifçe yukarı kaldırdı, sonra sanki aşağıdan çıkanları görmek istermişçesine merdivenden aşağı baktı. Sonra bakışlarını dimdik tam karşıya çevirdi. Merdivenin tam yarı yerinde, duvarda kocaman bir tablo, ünlü İtalyan ressamının bir tablosunun kopyası asılıydı. Tablonun her iki tarafında daracık pencereler vardı, bir tanesi bahçeye, diğeri de tavlaların nihayetine ve rüzgâr istikametini gösteren saç horozdan tarafa bakıyordu. Fakat

Mis Marple bunların hiçbirine bakmıyordu. Gözleri doğrudan doğruya tabloya dikilmişti.

Mis Marple:

— “Tabii, insan ilk defasında daima doğrusunu işitir” dedi. “Mrs, Bantry bana karınızın o ziyafet günü şu tabloya hayretle baktığını ve “donakaldığını” söylemişti.” Tablodaki Madonna'nın al kırmızı ve mavi elbiselerine baktı. Madonna başını hafifçe geriye atmış, kolları arasında tutarak havaya kaldırdığı mukaddes yavrusuna gülerek bakıyordu. Mis Marple: “Bu Giacomo Bellini'nin meşhur “Gülen Madonnası' dır” dedi. “Dinî bir havası var, fakat ayni zamanda da bebeğiyle birlikte mes'ut bir anneyi gösteriyor, öyle değil mi, Mr. Rudd?”

— “Vallahi aşağı yukarı öyle.”

Mis Marple:

— “Şimdi anlıyorum” dedi. “Şimdi her şeyi çok iyi anlıyorum. Mesele son derece basit, değil mi?” Bunları sorarken Rudd'a baktı.

Aşağıdaki kapının zili çaldı.

Johnson Rudd: “Hayır, anlayamıyorum” dedi. “Hiç anlamıyorum.” Merdivenden aşağıya baktı. Alt kattan bir takım sesler geliyordu.

Mis Marple: “Bu ses yabancı değil” dedi. “Müfettiş Craddock'un sesi, değil mi?”

— “Evet, Müfettiş Craddock zannederim.”

— “O da sizi görmek istiyordu. Şayet yanımıza gelirse darılmazsınız, değil mi?”

— “Neden darılayım? Sizin faraziyelerinizle mutabık olsa da, olmasa da...”

Mis Marple:

— “Bana kalırsa benim faraziyelerimi benimseyecektir” dedi. “Artık kaybedilecek fazla vaktimiz yok, değil mi?? Her şeyin nasıl cereyan etmiş olduğunu anlamamız gereken ana süratle yaklaşıyoruz.”

Johnson Rudd: “Bunun basit bir şey olduğunu söylemiştiniz demin zannederim” dedi.

Mis Marple: “O kadar basit ki, insanın onu kavrayabilmesi imkânsızdı” dedi.

Tam o anda evin yeni uşağı; bir, iki saniye sonra Dermott Craddock merdivenden yukarı çıktı.

Mis Marple'ı görünce: “Siz buradasınız ha?” dedi. “Buraya nasıl gelebildiniz?”

Mis Marple: “İnch'in arabasıyla geldim” dedi.

Mis Marple'ın hemen arka tarafında bulunan Johnson Rudd derin bir merak içinde eliyle hafif hafif alnına vurup duruyordu. Dermott Craddock başını salladı.

Mis Marple: “Mr. Rudd'la konuşuyorduk” dedi.

Mis Marple:

— “Öyleyse rahatça konuşmamızda bir mahzur yok” dedi. “Tabii, konuşmak için bir odaya da çekilebiliriz, fakat ben burada konuşmayı tercih ederim. Burada o ilk hâdisenin cereyan ettiği yerde bulunuyoruz ki, burada durunca her şeyi anlamamız çok daha kolay olur.”

Johnson Rudd: “Burada verilen ziyafet gününden, Heather Badcock'un zehirlendiği günden bahsediyorsunuz zannederim” dedi.

Mis Marple:

— “Evet” diye cevap verdi. Yani insan bu sahneye ve olanlara muayyen bir açıdan bakınca her şey son derece basit görünüyor demek istiyorum. Her şeyi Heather Badcock'un mizacı tâyin etti, rotayı onun mizacı çizdi. Heather'in başına er veya geç bir gün öyle bir iş gelmesi ihtimâli mutlaktı tabii.”

Rudd:

— “Ne demek istediğinizi anlayamıyorum” dedi. “Daha doğrusu hiçbir şey anlamıyorum.”

— “Evet, durumu biraz izah etmek lâzım. Anlıyorsunuz ya, ahpabım Mrs. Bantry -ki o gün buradaydı- burada sahneyi bana tarif etti, gençliğimde çok tutulan bir şiirden bir beyit söyledi. Beyit o canım Lord Tennyson'un “Leydi Shalott” adlı şiirindendi.” Sesinin tonunu biraz yükseltti:

“Ayna bir baştan ötekine kırıldı.

Leydi Shalott

“Lanet benim üzerime” diye haykırdı.

— “Mrs. Bantry buradaki facia sahasından önce faciayı görmüştü veya gördüğünü sanmıştı. Aslında ise şiir hatırında yanlış kalmış, çünkü lanet yerine kıyamet dedi... Belki de mevcut şartlar altında daha iyi bir kelime bu. Mrs. Bantry, karınızı Heather Badcock'la konuşurken gördü ve Heather Badcock'un karınıza hitap ettiğini gördü, sonra karınızın yüzünde o kıyamet habercisi bakışı gördü.”

Rudd: “Bu bahsi daha evvelce de birçok defalar tekrarlamamış mıydık?” dedi.

Mis Marple:

— “Evet, ama bir kere daha tekrarlamamız gerekiyor” dedi. “Karınızın yüzünde o ifade vardı ve o anda da Heather Badcock'a değil, şu tabloya bakıyordu. Ellerinin arasında tuttuğu yavruyu havaya kaldırmış, kahkahalarla gülen, mes'ut anneye. Hatâ şuradaydı ki, Marina Gregg'in yüzündeki ifade kıyamet habercisi bir ifade olmasına rağmen, yaklaşan kıyamet onun kıyameti değildi. Kıyamet Heather Badcock'un başına kopacaktı. Heather çok seneler önce olmuş bir vak'adan bahsetmeye ve böbürlenmeye başladığı anda kendi ölüm emrini kendi elleriyle imzalamıştı.”

Dermott Craddock:

— “Biraz daha açık konuşabilir misiniz?” dedi.

Mis Marple ondan tarafa döndü:

— “Tabii, konuşurum. Bu anlatacağım husus hakkında siz hiçbir şey bilmiyorsunuz. Bilemezdiniz, çünkü Heather Badcock'un aslında Marina Gregg'e söylemiş olduğu sözleri kimse size nakletmedi.”

Dermott:

— “Ama bana anlattılar.” diye itiraz etti. “Hem de kaç defa başından sonuna kadar naklettiler. Kaç kişi ifade verdikleri sırada onun sözlerini tekrarladı.”

Mis Marple: “Evet, tekrarladılar” dedi, “fakat bilmiyorsunuz, çünkü Heather Badcock anlatmadı size onu.”

Dermott: “Ben hâdise yerine geldiğimde ölmüş olduğu için bana tabiatiyle anlatamazdı” dedi.

Mis Marple:

— “Tabii” diye onun sözlerini tasdik etti. “Sizin bütün bildiğiniz, onun vaktiyle hasta olduğundan ve hasta olmasına rağmen yatağından kalkıp Marina Gregg'in gelişi şerefine verilen bir ziyafete gittiğinden ve orada Marina ile tanışıp onunla konuştuğundan ve kendisinden bir imza istediğinden ve Marina Gregg'in de ona istediği imzayı verdiğinden ibaretti.”

Craddock, hafif tertip sabırsızlıkla:

— “Biliyorum” dedi. “O fasılları hep dinledim.”

Mis Marple:

— “Fakat asıl mühim bir cümleyi dinlemediniz” dedi, “çünkü kimse onun önemini idrâk etmedi. Heather Badcock, Marina Gregg geldiğinde hasta yatmakta olduğunu... hastalığının da Alman kızamığı olduğunu söylemişti.”

— “Alman kızamığı mı? Ne alâkası var o hastalığın bahsimizle?”

Mis Marple:

— “Aslına bakacak olursan çok hafif bir hastalıktır” dedi. “Hattâ insan o hastalığı geçirmekte olduğunu bile pek farketmez. Ciltte hafif bir kırmızılık peyda olur, ama bu kırmızılığı pudrayla gizlemek mümkündür, bir parça ateş yükselir, fakat fazla değil. İnsan kendini istediği anda evinden dışarı çıkıp insanlar arasına karışabilecek kadar iyi hisseder. Tabii, bütün bunları tekrarlamaktan kastım Alman kızamığının insanların pek üzerinde durmadıkları bir hastalık olduğunu anlatmaktan ibaret. Meselâ, Mrs. Bantry konuşurken, Heather Badcock'un sadece hasta olup yatağa düşmüş olduğunu söyledi ve onun hastalığının da su çiçeği olduğunu anlattı. Mr. Rudd ise ayni konuşmayı naklederken onun gribe yakalanmış olduğunu söyledi, ama tabii onu kasten grip diye nakletti. Bana gelince, ben, Heather Badcock'un Marina Gregg'e hastalığının Alman kızamığı olduğunu söylediğini ve buna rağmen yatağından kalkarak onu görmeye gelmiş olduğunu anlattığını biliyorum. Ve bütün bu muammanın düğümü de işte burada çözülüyor, çünkü malumunuz üzere, Alman kızamığı son derece bulaşıcı bir hastalıktır. İnsandan insana kolayca geçebilir. Ayrıca bu hastalığın da hatırlamanız gereken başka bir özelliği vardır. Bir kadın... şey...” Mis Marple müteakip kelimeyi son derece mahcup bir edayla söyledi, “... hamileliğin ilk dört ayı içinde bu hastalığa yakalanırsa hastalık çocuk üzerinde çok kötü tesirler yapabilir. Ana karnındaki bir çocuğun kor veya aklî melekeleri zayıf olarak doğmasına sebep olabilir bu kızamık.”

Johnson Rudd'a döndü:

— “Yanılmıyorsam, Mr. Rudd, eşiniz aklî melekeleri bozuk bir bebek dünyaya getirmiş ve bunun üzerine de geçirdiği şoktan hiçbir zaman tam olarak kurtulamamıştı. Bütün ömrü boyunca hep bir bebek istemiş ve nihayet o bebek doğduğu zaman da müthiş bir

facia cereyan etmişti. Bu faciayı eşiniz hiçbir zaman unutamadı, onu unutmasına hiçbir zaman müsaade edilmedi ve tıpkı kanserli bir yara gibi o facia da bir fikri sabit seklinde hep için için onu kemirdi, durdu.”

Johnson Rudd:

— “Çok doğru bu” dedi. “Marina gebeliğinin ilk aylarında Alman kızamığına yakalandı. Bunun üzerine, kendisini muayene eden doktor yavrusunun aklî melekelerinin bozuk doğmasının bu kızamık yüzünden olduğunu söyledi. Yoksa çocuğun aklî durumunda bozukluk olması annesinden veya babasından tevarüs edilmiş veya ona benzer bir şey değildi. Doktor ona bunu söyleyerek kendisine yardım etmek istedi, ama bunun ona pek bir yardımı olduğunu sanmıyorum. Bu hastalığı nasıl, ne zaman veya kimden kapmış olduğunu da hiç bir zaman anlayamadı.”

Mis Marple:

— “Cidden öyle” dedi. “Bunu hiç bir zaman anlayamadı. Ta o ziyafet günü öğleden sonra tamamen yabancısı olduğu bir kadın gelip şu merdivenden yukarıya çıkarak kendisine hakikati söyleyene kadar... Hem dahası var. Üstelik kadın yapmış olduğu şeyi ona âdeta gururla anlattı. Cildindeki kırmızılıkları makyajla gizleyerek yatağından hasta hasta kalkarak, çok beğendiği yıldızı görmeye gidip ondan bir de hâtıra imzası almaya muvaffak oluşunu büyük bir metanet ve cesaret eseri zannediyordu. Bütün hayatı boyunca herkese böbürlenerek anlatmıştı muhakkak bu hikâyeyi. Heather Badcock'un kötü bir niyeti yoktu. Hayatında hiçbir zaman kimseye kötülük etmeyi hatırından geçirmemişti, fakat şurası da muhakkak ki, Heather Badcock (ve benim eski dostum Alison Wilde gibileri) müşfik olmadıkları için değil -çünkü gerçekten altın kalplidirler- fakat gösterdikleri ilginin başka insanlar üzerinde nasıl bir tesir

yapabileceğini hesaplamadıkları için, başkalarına çok büyük kötülükler edebilirler. Heather yaptığı bir hareketin kendi için ne mâna ifade ettiğini daima düşünür, fakat onun başka biri için nasıl bir mâna ifade edebileceğini bir saniyecik dahi aklından geçirmezdi.”

Mis Marple başıyla bu sözleri kibarca tasdik etti:

— “Yani anlıyorsunuz ya, sırf kendi mazisine ait basit bir hâdise yüzünden öldü. O anın Marina Gregg için ne demek olduğunu tahayyül etmelisiniz. Mr. Rudd vaziyeti çok iyi anlıyor sanırım. Marina, kurbanı olduğu bu facianın sebebi olan meçhul şahsa karşı yıllarca sonsuz bir kin ve nefretle dolu olarak yaşamıştı. Sonra birdenbire o meçhul şahsiyetle burada, şu merdiven başında yüzyüze geliverdi. Üstelik o şahsın şen, mesut ve kaygusuz bir insan olması Marina'yı deliye çevirdi. Bu kadarına dayanamadı. Şayet sükûnet bulacak, veya teskin edilebilecek kadar vakit olsaydı, belki netice bambaşka olurdu... ama Marina kendisine böyle şeyler için hiç vakit bırakmadı. Saadetine engel olmuş, yavrusunun zekâsını ve sağlığını zedelemiş olan kadın karşısındaydı. Onu cezalandırmak istedi. Onu öldürmek istedi. Ve ne yazıktır ki, onu öldürmek için de hemen elinin altında bir vasıta vardı. Marina yanında o çok iyi bilinen ilâçtan, Calmo'dan bol miktarda taşırdı. Zehirli olduğu için alınırken çok dikkat edilmesi gereken bir ilâçtı Calmo, fazla alındığı takdirde çok tehlikeli olabilirdi. Marina zihninden geçen cinayet hazırlığını çok kolayca yaptı. İlâcı kimseye sezdirmeden kendi kokteylinin içine döktü. Etraftan tesadüfen onun kendi kadehine ilâç koyduğunu gören olduysa bile bu kimsenin dikkatini çekmemişti, çünkü etrafındakiler onun sinirlerini teskin için ikidebir el altında bulunan herhangi bir mayin içine o ilâçtan koyduğunu kimbilir kaç defa görmüşlerdi. Bu yüzden dikkat bile etmediler onun hareketlerine. Yalnız bir tek şahsın onu görmüş olması mümkündü, fakat bunu da pek sanmıyorum. Mis

Zielinski bana kalırsa onun içkisine ilâç koyduğunu görmedi, onunki sadece bir tahminden ibaretti. Marina Gregg kokteyl kadehini masanın üzerine bıraktı, sonra Heather Badcock'un koluna öylesine kurnazca bir şekilde dokundu ki, Heather Badcock elindeki içkiyi elbisesinden aşağıya döktü. İşte muamma unsuru hâdiseye bu noktada karıştı. Buna da sebep o anda hâdiseyi görenlerin sıfatları yerinde kullanmayı bir türlü becerememeleridir.”

Sonra Dermott'a döndü:

— “Bu, bana o size anlattığım oda hizmetçisini o kadar hatırlatıyor ki” diye ilâve etti. “Ben sadece o bahiste Gladys Dixon'un Cherry'ye söylediklerini dinledim. Ki o sözler de Heather Badcock'un elbisesinin üzerine dökülmüş kokteylin o elbisenin kumaşını lekelemiş olması dolayısiyle bir endişeyi ifade ediyordu. Gladys Dixon'a en garip gelen, Heather Badcock'un içkiyi elbisesinin üzerine bile bile dökmüş olduğunu söylemesiydi. Fakat Gladys'in bu hâdiseyi anlatırken “o” diye bahsettiği Heather Badcock değil Marina Gregg'ti. Yani Gladys, Marina'nın, Heather'in içkisi, onun elbisesinin üzerine kasten döktürmüş olduğunu görmüştü. Gladys, “Onu kasten yaptı” diyordu. Yani Marina, Heather'in koluna kasten çarpıp onu sallamış. Bir kaza falan eseri de değil bu, çünkü ciddî bir karar sonunda yapmış bunu. Bildiğimiz bir husus varsa, o da Marina'nın anlattığımız hâdise esnasında Heather'in hemen yanıbaşında durmakta olmasıdır, çünkü içki döküldükten sonra bir bezle hem Heather'in elbisesini, hem kendi elbisesini bizzat silmiş, sonra da kendi içkisini Heather'in eline tutuşturmuş.” Mis Marple sözünün burasına gelince, düşünceli, “Gerçekte tasarlanmış bir cinayetten başka bir şey değildi bu” dedi. “Çünkü bu cinayet bir anda verilen bir karar üzerine ve hiç düşünmeden, tereddütsüz işlendi. Marina, Heather Badcock'un ölmesini istiyordu. Birkaç dakika sonra da Heather Badcock ölmüş

bulunuyordu. Belki de yaptığı şeyin ne derece ciddî bir şey olduğunun farkında bile değildi. Ne tehlikeli bir oyun oynadığının ilk anda farkında değildi. Fakat az sonra ne yapmış olduğunu anladı. Müthiş bir korkuya kapıldı. Birinin kendisini kadehine zehirli ilâç koyarken, sonra Heather'in kolunu kasten sarsarken görmüş olmasından ve o şahsın meydana çıkıp ta kendisini Heather Badcock'u zehirlemekle itham etmesinden korktu. Bu çıkmazdan kurtulmak için bir tek çâre gördü. Cinayetin kendisini öldürmek için tertiplenmiş olduğunda, asıl kurbanın kendi olduğu hususunda ısrar etmek. O fikri ilk defa doktoruna söyledi. Ve doktora bu sözlerini kocasına duyurmamasını tenbihledi, çünkü kocasını böyle bir oyunla aldatmaya imkân olmadığını biliyordu. Ondan sonra da şüpheyi kendisinin üzerinden başka tarafa çekebilmek için akıllara durgunluk verecek şeyler yaptı. Kendisine hitaben güya asıl katil tarafından kaleme alınmış süsünü verdiği bir takım tehdit mektupları hazırladı, sonra onları kimsenin göremiyeceği yerlerde ve hiç beklenmedik zamanlarda bulduğunu söyledi. Stüdyoda bir gün kasten kendi kahve fincanına zehir koydu. Yaptığı şeyler çok basittti fakat ancak vaziyete onun açısından bakan biri durumu anlayabilirdi. Yalnız bir tek kişi onun bütün bu çevirdiği oyunları biliyordu.”

Mis Marple başını çevirerek Johnson Rudd'a baktı.

Mr. Rudd:

— “Bu anlattıklarınız, tabii, muhayyilenizin eseri olan faraziyelerden ibaret.” dedi.

— “İsterseniz bu anlattıklarımı siz faraziye sayabilirsiniz” dedi, “fakat hakikati söylemekte olduğumu gayet iyi biliyorsunuz, değil mi, Mr. Rudd? Biliyorsunuz, çünkü Marina'nın oynadığı oyunu ilk başındanberi biliyordunuz. Biliyordunuz, çünkü o Alman kızamığı

hastalığının bahsini duydunuz. Fakat karınızı neden ve kimden ve ne derece korumanız gerektiğini bilemediniz. Bunun, sadece bir cinayeti örtbas etmek, pekâlâ kendi ölümüne kendi sebep olmuş diyebileceğiniz bir kadının ölümünü örtbas etmekten ibaret olmadığını, asıl meselenin çok daha büyük olduğunu düşünmediniz. Fakat o ilk ölüm vakasını daha başka ölüm vakaları takip etti... Guiseppe öldürüldü, evet Giuseppe bir şantajcıydı, fakat ne olursa olsun bir insandı nihayet. Onu Ella Zielinski'nin ölümü takip etti. Ki o kızcağıza da hayli düşkündünüz yanılmıyorsam. Onları Marina öldürdü. Yine de siz Marina'yı korumak için her çılgınlığı yapacak haldeydiniz. Onun etrafa daha fazla zarar vermesini önlemek için ne mümkünse yapmaya karar verdiniz. Bütün istediğiniz onu sağ salim buralardan uzaklarda bir yere götürebilmekten ibaretti. Başka bir şey olmaması için onu devamlı surette göz altında tutuyordunuz.”

Mis Marple durakladı, sonra Johnson Rudd'a biraz daha yaklaşarak elini nâzik bir hareketle onun kolunun üzerine koydu:

— “Sizin hesabınıza son derece müteessirim” dedi. “Cidden çok müteessirim. Ne kadar acı çektiğinizi biliyorum. Marina'yı çok seviyordunuz, değil mi?”

Rudd yüzünü hafifçe öbür tarafa çevirdi:

— “Bunu” dedi, “artık bilmeyen yok zannederim.”

Mis Marple, nazikâne:

— “Fevkalâde güzel bir kadındı” dedi. “Pek az insanda bulunabilen bir meziyete sahiptir. Sevmesini ve nefret etmeyi bilen bir kadındı, fakat muvazenesiz bir kadındı. Gerçekten Marina, maziyi bir türlü unutamıyordu. Geleceği göremiyor, Onu yalnız hayâl ettiği

gibi görüyordu. Marina büyük bir artist, harikulade güzel, fakat son derece bedbaht bir kadındı. O çevirdiği filmde İskoçya Kraliçesi Mary'yi ne harikulade canlandırmıştı. Onu ömrüm oldukça unutamıyacağım.”

Merdivende birdenbire Çavuş Tiddler göründü.

Müfettiş Craddock'a:

— “Affedersiniz, efendim” dedi, “sizinle bir dakika görüşebilir miyim?”

Craddock ondan tarafa döndü; sonra Johnson Rudd'a bakarak:

— “Hemen döneceğim.” dedi, sonra merdivene doğru yürüdü.

Mis Marple onun ardından:

— “Zavallı Arthur Badcock'un bu işlerle hiçbir ilgisi yoktu, bunu unutmayın” diye seslendi. “Arthur köşkteki ziyafete senelerce evvel evlenmiş, fakat çok geçmeden kaybetmiş olduğu genç kızı uzaktan olsun görmek hevesiyle gelmişti. Marina'nın onu tanımadığını da söylemeliyim.” Sonra Rudd'a döndü: “Tanıdı mı yoksa?”

Rudd “hayır” mânasında başını salladı:

— “Tanıdığını sanmıyorum. Bana bu konuda tek kelime dahi söylemedi.” Düşünceli bir ifadeyle, “başka bir yerde ve zamanda da karşılaşmış olsalardı onu tanımazdı” diye de ilâve etti.

Mis Marple:

— “Muhtemelen tanımazdı” dedi. “Ne olursa olsun, Arthur Badcock hiç bir zaman onu öldürmeyi aklından geçirmedi. Tamamen

masumdur.” Sonra merdivenden inmekte olan Dermott Craddock'un ardından: “Bunu unutmayın.” diye de ilâve etti.

Craddock:

— “Mr. Badcock için hiç bir tehlike bahis konusu değil” dedi. “sizi temin ederim. Fakat Mis Marina Gregg'in ilk kocası olduğunu öğrendiğimiz zaman tabiatiyle kendisini sorguya çektik. Onun için sen kendini hiç üzme, Jane Teyze” diye hafifçe mırıldandı, sonra hızla daha hızla merdivenden aşağı indi.

O zaman Mis Marple, Johnson Rudd'a döndü. Rudd, bakışları çok uzaklarda, âdeta şaşalamış gibi merdiven başında duruyordu.

Mis Marple:

— Şimdi onu görmeme müsaade eder misiniz?” dedi.

Johnson Rudd bir, iki dakika tereddüt etti, sonra başıyla müspet bir işaret yaptı.

— “Evet, onu görebilirsiniz... Onu... o kadar iyi anlamışsınız

Döndü, Mis Marple da onu takip etti.

Rudd, Mis Marple'ın önünden büyük yatak odasına girdi, sonra perdeleri hafifçe yana çekti.

Marina Gregg, muazzam bir istiridyeyi andıran karyolasının ortasında bir inci gibi yatıyordu... gözleri kapalı, elleri de göğsünün üzerinde çaprazlanmıştı.

Mis Marple, “Leydi Shallott kendisini Camelot'dan aşağı ötelere götüren kayığın içinde de nasıl yatıyorduysa öyle yatıyor” diye

düşündü. Ve şurada, yanıbaşında duran kaba hatlı, çirkin suratlı erkek te pekâlâ modern bir Sir Lancelot sayılabilirdi.

Mis Marple, nazikâne: “Marina fazla miktarda ilâç alarak hayatına kıymakla çok akıllıca bir iş yaptı” dedi. “Onun için geri kalan tek kurtuluş çâresi ölümdü. Evet... En akıllıca işi yaptı fazla miktarda ilâç almakla... yoksa... biri vermiş olabilir mi ona ilâcı?”

Johnson Rudd'un gözleri Mis Marple'ın gözlerine dikildi, fakat hiç bir şey söylemedi.

Sonra kesik kesik konuşmaya başladı: “Marina... o kadar güzeldi... ve o kadar ıstırap çekti ki...”

Mis Marple bakışlarını tekrar yatağın üzerinde hareketsiz yatan vücuda çevirdi.

Sonra o şiirin son mısralarını hafifçe mırıldandı:

“Ve ‘çok güzel bir cehresi var’ dedi.

Tanrı ona bütün zarafetini vermiş. Huzur içinde yatsın Leydi Shallott.”

SON